

ČTVRTÝ SYNOD

ČESKOBRATRSKÉ

CÍRKVE EVANGELICKÉ V PRAZE

ROKU 1927.

Svolání,

program a členové synodu.

Zprávy a návrhy.

V PRAZE 1927.

Nákladem Synodního výboru

Českobratrské církve evangelické v Praze II., Jungmannova tř. 15

(Husův Dům).

**Synodní výbor
českobratrské církve evangelické.
Praha II., Jangmannova 15. Husův Dům**

V Praze, dne 20. května 1927.

Po rozumu §§ 93 a 101, 16 církevního zřízení svoláváme tímto

**čtvrtý synod
českobratrské církve evangelické
na pondělí dne 20. června 1927 a dni následující
do českobratrského evangelického chrámu
na Král. Vinohradech, Korunní 62.**

Synodu budou předcházeti služby Boží s kázáním,
které budou zahájeny o 1½6. hodině večerní.

P r o g r a m s y n o d u :

1. Členové volení odevzdají buď před službami Božími anebo ihned po nich své legitimace synodnímu výboru, který je prozkoumá (podle § 1. jednacího řádu).
2. O půl 7. hodině zahájení synodu podle §§ 2. a 3. jednacího řádu.
3. Volba zapisovatelů.
4. Volba dvou místopředsedů synodu (§ 93. círk. zřiz.).
5. Usnesení o vzniklých snad pochybnostech o platnosti voleb, o omluvách nepřítomných členů a jejich dovození, o povolání náhradníků (§ 4. jednacího řádu).
6. Složení slibu podle § 92. círk. zřiz.
7. Volba komise pro podání zprávy o tomto synodu.
8. Návrh synodního výboru v příčině synodní práce.
9. Volba odborů přípravných podle § 5., odst. 2. jednacího řádu.
10. Volba členů synodního výboru a jejich náhradníků.
11. Projednání návrhů odborů přípravných na základě předloh k tomuto synodu podaných.
12. Projednání případných návrhů samostatných a petic podle § 13., odst. 2. a § 14., odst. 1. jednacího řádu. Petice mohou býti podány toliko prostřednictvím člena synodu; samostatné návrhy toliko před schůzí a musí býti podporovány nejméně čtvrtinou přítomných členů.

13. Usnesení event. schválení zprávy o fonděch a jmění, spravovaných synodním výborem.
14. Volba tří členů do výboru Husova Domu v Praze, volba kuratorií Husova Domu v Hradci Králové a budovy ústavní v Čáslavi, a jiných event. komisí (zvláště komisí disciplinárních). Volba revisorů účtů synodního výboru na období 1927/29 a jiné event. volby.
15. Usnesení o době a místě příštího synodu.
16. Zakončení synodu.

Synod tento trvati bude pravděpodobně čtyři dny, t. j. snad až do 24. června a je proto potřebí, aby členové jeho se na to připravili.

Zahajovací schůze i všechny schůze plenární konají se v chrámu na Vinohradech, Korunní 62. Komise zasedají v místnostech Husova Domu v Praze II., Jungmannova 15.

Synodní výbor českobratrské církve evangelické.

Josef Souček,
senior a předseda.

Ferd. Kavka,
synodní kurátor.

Th. Dr. Ferd. Hrejsa,
náměstek seniorův.

PhDr. Ant. Boháč, JUDr. Jos. Král, Frant. Prudký,
členové synodního výboru.

ČLENOVÉ ČTVRTÉHO SYNODU:

Synodní výbor:

1. Josef Souček, senior a farář v Praze II., 1211.
2. Th. Dr. Ferd. Hrejsa, profesor a náměstek seniorův v Praze I., 1045.
3. Ferd. Kavka, ředitel továrny a synodní kurátor v Praze VII., 759.
4. PhDr. Ant. Boháč, ministerský rada v Praze II., Podskalská 31, člen synodního výboru.
5. JUDr. Josef Král, vrchní finanční rada v Praze VII., Plynární 1031, člen synodního výboru.
6. František Prudký, farář v Olomouci, člen synodního výboru.

Náhradníci: MUDr. Josef Svoboda, Praha XII., Kladská 13.

Karel Vilím, místoředitel Hypoteční banky, Brno, náměstí Konečného č. 6.

Václ. Pokorný, farář v Brně, Pellicova 6.

Za seniorát pražský:

7. Stanislav Čapek, konsenior, Praha I., 1045.
8. Bedřich Černík, majitel zasílat. závodu a seniorát. kurátor, Praha II., Havlíčkovu nám. 3.

Náhradníci: Josef Šlechta, farář v Soběhrdech, p. Benešov u Prahy, konseniorův náměstek.

B. Jerie, farář v Praze XII., Korunní 62, náhr. kons. nám.
 MUDr. Jos. Svoboda, Praha XII., Kladská 13, nám. senior. kurát.
 Fr. Betka, Letky-Libčice n. Vlt., náhr. náměstka sen. kurátora.

9. Th. Dr. Frant. Bednář, farář v Praze II., Klimentská 18.
10. Bedřich Jerie, farář v Praze XII., Korunní 62.
11. Josef Šlechta, farář v Soběhrdech, p. Benešov u Prahy.
12. MUDr. Adolf Lukl, Praha XII., Budečská 34.
13. PhDr. Jindřich Hrozný, Praha VII., Jirečkova 17.
14. Prof. Dr. E. Smetánka, Smíchov, u Santošky 11.

Náhradníci: Lad. Funda, farář, Kladno, Palackého 1394.

Krist. P. Lanštlák, farář, Žižkov, Prokopova 17.

Jar. Myška, farář, Škvorec u Úval.

Bohumil Soukup, učitel, Praha-Karlín, Čelakovského 5.

Jan Sixta, statkář, Tuklaty u Čes. Brodu.

Ant. Rychetský, Žižkov, Palackého 28.

Za seniorát plzeňský:

15. Karel Machotka, konsenior, Plzeň, Prokopova 27.
16. Josef Pohanka, vrchní účet. revident a seniorát. kurátor, Plzeň, Schwarzkova 3.

Náhradníci: náměstek konseniора zemřel.

Jar. Kryštůfek, farář v Kralovicích, náhr. kons. náměstka.

B. Holý, náč. okr. pol. správy, Přeštice, nám. senior. kurátora.

Em. Mattas, městský úředník v Plzni, náhr. nám. sen. kurátora.

17. Jaromír Kryštůfek, farář v Kralovicích.
18. Karel Hájek, farář v Domažlicích.
19. Ebenezer Otter, farář v Plzni III., Tř. Čes. Bratří 3.
20. JUDr. Stan. Zima, advokát ve Strakoniciích.
21. Bohuš Holý, okresní hejtman v Přešticiích.
22. Arnold Chvojka, městský inženýr, Plzeň, Sedláčkova 38.

Náhradníci: Z farářů nemohl již býti volen nikdo.

Václav Tábořský, nadlesní v Luhu u Přeštice.

Václav Hach, vrchní oficiál státních drah, Domažlice.

František Somolík, pošt. podúředník, Plzeň.

Za seniorát podřipský:

23. Josef Kulík, konsenior, Libkovic, p. Roudnice n. L.
24. Vladimír Soukup, ředitel fil. Živnobanky a seniorát. kurátor, Mělník.

Náhradníci: Josef Kantorek, farář na Mělníce, kons. náměstek.

Josef Růžicka, farář v Kovanci, náhradník kons. nám.

Jaroslav Šustr, statkář v Bechlíně, nám. sen. kurát.

J. Štěpán ze Stránky, náhradník náměstka sen. kur.

25. Vlast. Juren, farář v Lounech, Prokopova 559.
26. Benjamin Fleischer, farář v Roudnici n. L.
27. Josef Kantorek, farář na Mělníku.
28. Jaroslav Šustr, statkář v Bechlíně, p. Roudnice n. L.
29. Josef Štěpán, statkář ve Stránce, p. Mšeno u Mělníka.
30. Raimund Vobořil, vrch. berní správce, Roudnice n. L.

Náhradníci: Václav Bureš, farář v Ledčicích, p. Podhořany n. Vlt.
 Hugo Samek, farář na Vysoké u Mělníka.
 Josef Růžička, farář v Kovanci, p. Dolní Cetno.
 Vladimír Slavík, statkář na Vysoké u Mělníka.
 Václav Hrstka, statkář v Libkovicích č. 9, p. Roudnice n. L.
 Josef Mašek, statkář v Zamachách, p. Všelisy.

Za seniorát poděbradský:

31. Jarolím Nešpor, konsenior, Chleby, p. Ronov-Oskořínek.
32. Josef Holý, ředitel cukrovaru a seniorát. kurátor, Mochochov u Brandýsa n. L.

Náhradníci: Karel Hadač, farář v Lysé n. L., konseniorův náměstek.
 Lad. Juren, farář v Nymburce, náhradník kons. náměstka.
 Jan Kubíček, statkář v Hořátvi, náměstek senior. kurátora.
 Frant. Kulich, uzenář v Poděbradech, náhradník nám. sen. kur.

33. Frant. Šustr, farář v Poděbradech.
34. Ladislav Juren, farář v Nymburce.
35. Karel Hadač, farář v Lysé n. L.
36. Jan Kubíček, statkář v Hořátvi č. 47, p. Nymburk.
37. Frant. Kulich, uzenář v Poděbradech.
38. Václav Vokoun, statkář, Sáňy u Poděbrad.

Náhradníci: Oskar Opočenský, farář, Mladá Boleslav, Husova 199.
 Josef Kostkan, farář, Hořátek, p. Nymburk.
 Frant. Novák, farář, Libice n. Cidl.
 Frant. Sixta, statkář, Chleby, p. Ronov-Oskořínek.
 Karel Váňa, řídící učitel v. v., Chleby, p. Ronov-Oskořínek.
 Jan Urbánek, kurátor sboru v Poděbradech.

Za seniorát královéhradecký:

39. Josef Čapek, konsenior, Třebechovice pod Orebem.
40. Jiří Vedral, obchodník a seniorátní kurátor, Libštát u Semil.

Náhradníci: Štěpán Pavlinec, farář v Černilově, konseniorův nám.
 Ad. Novotný, farář v Hradci Králové, náhradník kons. nám.
 MUDr. Ad. Švanda, plukovník v. v., Hradec Král., nám. sen. kur.
 Josef Staněk, Šonov, náhradník náměstka sen. kurátora.

41. Oskar Opočenský, farář v Klášteře, p. Bolehošť u N. Města n. Metují.
42. Štěpán Pavlinec, farář v Černilově u Hradce Králové.
43. Frant. Ženatý, farář v Semonicích, p. Černožice-Čáslavky.
44. MUDr. Ad. Švanda, plukovník v. v., Hradec Králové.

45. Frant. Procházka, kurátor ve Dvoře Králové, Hankovo nám. 1128.

46. Václav Hojný, kurátor v Černilově.

Náhradníci: Adolf Novotný, farář v Hradci Králové.

Emil Pokorný, farář v Šonově.

Štěpán Šoltész, farář v Hradci Králové.

Václav Horák, kurátor v Semonicích, p. Černožice-Čáslavky.

Josef Holeček, rolník v Bukovině.

Josef Staněk, kurátor v Šonově.

Za seniorát čáslavský:

47. Viktor Szalatnay, konsenior, Kutná Hora.

48. Jan Urbánek, ředitel pojišťovny a senior. kurátor, Pláňany.

Náhradníci: Frant. Klapuš, farář v Přelouči, náměstek konseniorův.

G. A. Molnár, farář v Trnávce, p. Řečany n. L., náhr. kons. nám.

MUDr. Přemysl Tardy, primář v Kutné Hoře, nám. sen. kurát.

Jan Havelka, statkář, Radovesnice, náhr. nám. sen. kurát.

49. Miloslav Novák, farář v Kolině.

50. Jan Vl. Šebesta, farář v Pečkách na dráze.

51. Jaroslav Řepa, farář ve Velimi.

52. Václav Havelka, statkář v Čáslavi.

53. Jan Havelka, velkostatkář, Radovesnice, p. Žiželice.

54. Jan Vejnar, řídící učitel v. v., Bojmany, p. Žehušice u Čáslavi.

Náhradníci: Antonín Vondra, farář v Semtěši, p. Bílé Podolí.

Jan Pípal, farář v Libenicích, p. Kolín.

Václav Baše, farář v Opatovicích, p. Zbýšov v Čechách.

Josef Blecha, soukromník, Štítary, p. Kolín.

Karel Šantrůček, sklenář v Pečkách.

Matěj Fíla, rolník v Trnávce, p. Řečany n. L.

Za seniorát chrudimský:

55. Josef Nešpor, konsenior, Chrudim.

56. Jan Strítezský, profesor a seniorát. kurátor, Chrudim.

Náhradníci: Bedřich Horký, farář ve Džbánově, náměstek konseniora.

Pavel Havelka, farář v Pardubicích, náhrad. kons. náměstka.

Jan Škedřík, rolník v Jelnědli, náměstek seniorát kurátora.

Jos. Kostkan z Nabočan, náhradník náměstka sen. kurátora.

57. Rudolf Medek, farář v Bučině, p. Cerekvice n. Loučnou.

58. Bedřich Horký, farář ve Džbánově, p. Kerhartice n. Orl.

59. Jakub Caha, farář, Vysoké Mýto.

60. V. Limberský, kurátor v Bučině, p. Cerekvice n. Louč.

61. J. Melzer, ředitel spořitelny v. v., Litomyšl.

62. V. Chvojka, kurátor, Bezděkov, p. Hrochův Týnec.

Náhradníci: Karel Balcar, farář, Čermná u Kyšperka.

Josef Rezníček, farář, Chocẽ.

Lad. Řepa, farář, Dvakačovice, p. Hrochův Týnec.

Fr. Kostecký, obchodník, Pardubice.

Fr. Marek, rolník, Čermná u Kyšperka č. 304.

Jan Sokol, rolník, Dolní Sloupnice 259, u Litomyšle.

Za seniorát poličský:

63. Karel Andrlé, konsenior, Krouna u Skutče.
64. Ludevít Teplý, ředitel továrny a seniorát. kurátor, Hlinsko.

Náhradníci: Josef Dvořák, farář v Proseci, náměstek konseniora.

Bohumil Baštecký, náhradník náměstka konseniora.

Jan Nekvinda, rolník v Krouně, náměstek senior. kurátora.

Josef Telecký ze Širého Dolu č. 38, náhrad. nám. sen. kurát.

65. Bohumil Baštecký, farář v Pustém Rybném, p. Boro-
vá u Poličky.

66. Josef Dvořák, farář v Proseci u Skutče.

Poznámka: Třetí delegát-farář nemohl býti zvolen pro neobsazení míst farářských.

67. Jan Vávra, rolník v Jarošově č. 30, u Litomyšle.

68. Bedřich Vávra, rolník v Malinném č. 6. u Skutče.

69. Jan Nekvinda, rolník v Krouně č. 124.

Náhradníci: Z farářů nemohl býti již nikdo zvolen.

Frant. Filipi, rolník v Telecím č. 12, p. Sádek u Poličky.

Antonín Myška, rolník ve Svratouchu č. 89, p. Svratka.

Josef Beneš, rolník v Krouně č. 85.

Za seniorát německobrodský:

70. Jan Václavík, konsenior, Krucemburk u Chotěboře.

71. K. R. Kupka, ředitel, České Budějovice, nám. sen. kur.

Náhradníci: Jan Toul, farář, České Budějovice, nám. konseniora.

Frant. Eliáš, farář, Moravec, p. Nová Cerekev, náhr. kons. nám.

Jan Dolejší, Opatov, p. Čes. Vyskytná, náhr. nám. sen. kurát.

Poznámka: místo seniorát. kurátora jest uprázdněno.

72. Rudolf Mahovský, farář v Humpolci.

73. Jan Toul, farář, České Budějovice, třída čsl. legii.

74. Vladimír Čech, farář v Písku.

75. Alois Kryštůfek, říd. učitel v. v., Kardašova Řečice.

76. Augustin Sochor, vrch. správce důchod. kontroly, So-
běslav.

77. Josef Lešovský, továrník, Humpolec.

Náhradníci: Vladimír Chvátal, farář v Soběslavi.

Frant. Eliáš, farář v Moravci, p. Nová Cerekev.

Josef Svatoň, obchodník, Jindř. Hradec.

Josef Fojt, rolník, Šach, p. Velká Lhota u Dačic na Moravě.

Antonín Vaitauer, kapitán, Písek.

Za seniorát novoměstský:

78. Vincenc Vašíř, konsenior, Nové Město na Moravě.

79. Frant. Ondruška, ředitel občan. škol, Nové Město na
Moravě.

Náhradníci: Frant. Rozbořil, farář v Jimramově, náměstek konsen.

Josef Dobeš, farář v N. Městě na Mor., náhr. kons. nám.

Josef Příbvl, strážmistr v N. Městě na Mor., nám. sen. kurát.

Frant. Bláha, rolník v Blažkově, p. Dol. Rožinka, náhr. nám. sen.
kurátora.

80. Josef Dobeš, farář v Novém Městě na Moravě.
 81. Frant. Rozbořil, farář v Jimramově.
 • Poznámka: Třetí delegát-farář nemohl býti zvolen pro neobsazení míst farářských.
 82. Jan Kadlec, továrník, Nové Město na Moravě.
 83. Josef Matonoha, majitel květin. závodu, Olešnice na Moravě.
 84. Josef Juřík, rolník v Ubušínku č. 3, p. Jimramov.
 Náhradníci: Z farářů již nikdo nemohl býti zvolen.
 Josef Feinmann, obchodník, Krásné č. 34, p. Německé.
 Jan Žilka, rolník v Dolní Rozsčice č. 20, p. Mor. Olešnice.
 Josef Juren, rolník v Prosetíně č. 20, p. Mor. Olešnice.

Za seniorát brněnský:

85. Kamil Nagy, konsenior, Vanovice u Boskovic.
 86. Karel Vilím, místoředitel Hypot. banky, senior. kurát., Brno, nám. Konečného č. 6.
 Náhradníci: Václav Pokorný, farář v Brně, Pellicova 6, náměst. kon.
 Jar. Stehlík, farář v Javorníku, p. Velká u Strážnice, náhr. n. kon.
 Josef Čech, rolník v Noviči, p. Letovice, nám. sen. kurátora.
 Jan Dostál z Nosislavi, náhrad. nám. senior. kurátora.
 87. Josef Jadrníček, farář v Uh. Hradišti.
 88. Václav Pokorný, farář v Brně, Pellicova 6.
 89. Jar. Stehlík, farář v Javorníku, p. Velká u Strážnice (přes Veselí nad Moravou.)
 90. Josef Čech, rolník, Noviči, p. Letovice.
 91. Fr. Zbořil, vládní rada, Brno, Žabovřesky, Bezručova 10.
 92. Fr. Bula, rolník, Brumovice č. 10, u Klobouk u Brna.
 Náhradníci: Lic. theol. J. L. Hájek, farář v Miroslavi.
 Pavel Nešpor, farář v Nosislavi.
 Jan Odstrčil, farář v Kloboukách u Brna.
 Jar. Lukl, rolník, Nosislav u Židlochovic.
 Fr. Ryšavý, rolník, Miroslav.
 Jos. Doubrava, rolník, Miroslav.

Za seniorát vsetínský:

93. Gustav Winkler, konsenior, Hošťálková u Vsetína.
 94. Josef Hovadík, seniorátní kurátor, Vsetín.
 Náhradníci: Jan Drobný, farář v Jablůnce n. B., náměstek konsen.
 G. Říčan, farář v Hlovězi, náhrad. nám. konseniorova.
 Tomáš Špaček, Vsetín, náměstek seniorát. kurátora.
 Josef Staněk, Seninka, náhradník nám. senior. kurátora.
 95. Otmar Hrejsa, farář a senátor, Jasená, p. Vizovice.
 96. Jan Drobný, farář, Jablůnka n. Bečvou.
 97. Jan Skalák, farář, Vsetín, horní sbor.
 98. Tomáš Machala, rolník, Pržno, p. Vizovice u Holešova.
 99. Josef Rafaj, rolník, Zádveřice, p. Vizovice.
 100. Josef Staněk, rolník v Senince, p. Vsetín.

Náhradníci: Jan Porubják, farář, Vsetín — dolní sbor.
 Gustav Řičan, farář v Hovězí u Vsetína.
 Frant. Pokora, farář, Zádveřice, p. Vizovice.
 Štěpán Sypták, rolník v Hošťálkově u Vsetína.
 Václav Nekvinda, učitel v. v., na Vsetině.
 Jan Sršeň, rolník v Jasené, p. Vizovice.

Za seniorát moravskoslezský:

101. Gustav Švanda, konsenior, Olomouc-Lazce, tř. krále Václava III., č. 10.
102. Eduard Šolc, ředitel cementáren, senior. kurátor, Olomouc-Hodolany.

Náhradníci: Bohuslav Burian, farář ve Stříteži, náměstek konsen.
 Jan Geryk, farář v Čes. Těšíně, náhrad. nám. konsen.
 Josef Kramoliš, stavitel v Hodslavicích, nám. sen. kurát.
 Ant. Štancel, zlatník v Olomouci, náhrad. nám. sen. kurát.

103. Boh. Burian, farář ve Stříteži u Valaš. Meziříčí.
104. Jar. Urbánek, farář v Přerově.
105. Alexandr Winkler, farář ve Frýdku, Slezsko.
106. Josef Vincourek, vrchní revident drah v Prostějově.
107. Josef Dobeš, rolník ve Stříteži u Valaš. Meziříčí, Na Příčnici.
108. Frant. Kotas, důlní úředník ve Slezské Ostravě.

Náhradníci: Jaroslav Kantorek, farář v Mor. Ostravě, Haydenova ul.
 Jan Vališ, farář v Orlové, Těšínsko.
 Hugo Krause, farář v Hodslavicích.
 V. Bartůšek, obchodník šicími stroji, Olomouc, Anglická.
 Jan Pauček, majitel velkopekárny, Přerov.
 Václav Bartoš, správce plynárny, Hranice.

Za čsl. evangelickou bohosloveckou fakultu Husovu:

109. Th. Dr. Žilka, děkan Husovy fakulty, Praha XII., Vinohrady, U Havlíčkových sadů 13.

Náhradník: PhDr. Slavomil Daněk, profesor Hus. fakulty, Praha XIV., Nusle 679 v Podluží.

A.

ZPRÁVY SYNODNÍHO VÝBORU.

I. Zřízení a správa církve.

1. Změny a doplňky církevního zřízení předloženy budou zvláštním ústavním výborem, který byl zvolen na III. synodu. Připomínáme zde jen, že revise církevního zřízení neměla změnit zřízení to radikálně, nýbrž podle dosavadních zkušeností pouze odstraniti nedostatky jeho. Bude věcí synodu buď hned podle návrhů ústavního

odboru učiniti usnesení o změnách těchto, anebo zaslati je dříve seniorátním konventům i sborům k vyjádření a teprve na příštím synodu učiniti definitivní usnesení.

Řád disciplinární byl ve smyslu usnesení minulého synodu přehlédnut a poslán seniorátním výborům i sborům k dobrozdání. Návrhy seniorátních konventů, po případě vyjádření sborů předloženy budou synodu to-muto.

Ústavní odbor také vzal v úvahu revisi Pensijního fondu a to na základě nového, t. zv. kongruového zákona, podle něhož pensistům a vdovám ze státní dotace požitky zaopatřovací jsou zajištěny. Příslušné návrhy budou předloženy ústavním odborem.

2. Otázka přidružení zahraničních evangelických církví českých k církvi naší jest v tomto stadiu: Ministerstvo školství v dorozumění s ministerstvem zahraničí na zdejší podání v této příčině odpovědělo přípisem z 6. srpna 1925, č. 81 688/VI, že by příslušný doplněk církevního zřízení k § 3. měl zníti takto: „Evangelické sbory v cizině mohou se připojiti duchovně k českobratrské církvi evangelické, uznají-li zásady a zřízení této církve a neodporují-li tomu zákony jejich zemí“. Odpověděli jsme, že příslušný návrh na doplněk církevního zřízení asi ve smyslu přání ministerstva podáme spolu s jinými změnami církevního zřízení, o kterých se nyní jedná.

3. Usnesení III. synodu o přísaze členů naší církve (viz Zprávu o třetím synodu, str. 14.), ministerstvo spravedlnosti zase nevyhovělo. Odpovědělo na naše podání přípisem z 30. února 1925 č. 54 714/25, že nevychází jasně najevo, jaké stanovisko synod zaujímá v této věci, když prohlásil, že s učením naší církve jediné souhlasí, aby členové naší přísahali podle § 5. zákona z 3. května 1868, č. 33/Ř. Z. Neboť § 5. tohoto zákona neustanovuje vůbec formu přísahy, nýbrž zachovává v platnosti jen několik výjimek ze všeobecné formy přísahy, ustanovené § 4. citovaného zákona, pro osoby, jež vyznávají náboženství křesťanské. Výjimky ty jsou: předpisy dvor. dekretu z 10. ledna 1816 č. 1201 Sb. z. o příslušnících těch vyznání, kteří podle svého učení náboženského považují přísahu za nedovolenou, naproti tomu však svůj slavný slib považují za tak svatý, jako jiní příslušníci přísahu; potom předpisy dvor. dekretu z 21. prosince 1833 č. 2582 just. zákona o přísaze příslušníků helvetského vyznání; předpisy dvor. dekretu z 26. srpna 1826 č. 2217 Sb. just. zák. o přísaze mohamedánů; konečně zákonné ustanovení o přísaze osob němých a hluchoněmých. Z usnesení synodu není tedy, podle přípisu ministerstva, jasno,

který z těchto předpisů synod míní, zejména zdali má na mysli dvorní dekret z 10. ledna 1816 č. 1201, nebo z 21. prosince 1833 č. 2582, Sb. just. zák. V prvním případě musilo by v usnesení synodu býti výslovně uvedeno, že podle učení českobratrské církve evangelické považuje se přísaha za nedovolenou, naproti tomu s lib za tak svatý, jako u jiných příslušníků přísaha. V případě druhém bylo by třeba úpravy ve formě zákona.

Zřejmo tedy, že synod buď se musí vysloviti, že podle učení naší církve považuje se přísaha za nedovolenou, ale slavný slib za tak svatý, jako u příslušníků jiné církve přísaha; anebo, že bude třeba žádati o zvláštní zákon, který by tuto otázku, jak naši příslušníci mají přísahati, řešil. Synodní výbor má za to, že synod nemůže učiniti usnesení, kterým by prohlásil, že naše učení považuje přísahu za nedovolenou, protože naše církve takového učení nemá a neměla a jenom jednotlivci anebo usnesení jednotlivých konventů seniorátních žádají za zrušení povinnosti přísahy. Proto asi nezbývá nežli snažiti se o zákonné upravení této otázky. Synodní výbor předloží mezi ostatními svými návrhy i návrh o této věci.

4. Rozšíření českobratrské církve evangelické na Slovensko a Podk. Rus, či vlastně zákonné uznání této církve v těchto zemích, není posud provedeno. Avšak překážky, které dlouho se činily u ministerstva s plnou mocí pro Slovensko z důvodů politických, již se nečiní. Synodnímu výboru bylo sděleno z Košic, že ministerstvo s plnou mocí pro Slovensko vydalo vynesení z 28. dubna 1926 č. 13 063 pro všechny župní úřady, v němž jim sděluje, které církve na Slovensku jsou státem uznány. Mezi těmito církvemi není církev naše. Následkem tohoto vynesení bylo rozkázáno státnímu matrikáři v Košicích, aby podle toho provedl opravy při všech matričních zápisech, to jest, že nemůže při žádném případě zapsáno býti „náboženské vyznání českobratrské evangelické“, protože ono na Slovensku vůbec neexistuje. Po obdržení tohoto sdělení obrátil se synodní výbor zvláštním přípisem na ministerstvo pro Slovensko a poukázal na to, že členové naší církve jsou ve věci náboženské příslušnosti úplně mimo zákon a že je to přímo neslýchaná věc, aby v jednom státě údové staré a dávno uznané církve, jakmile přijdou na Slovensko, pozbyli úplně své náboženské příslušnosti. Žádali jsme pak, aby zákonnému uznání naší církve nebyly čineny další překážky. Podobný přípis poslali isme i biskupskému úřadu slovenské evang. církve v Modré. Výsledek pak přípisů těch byl, že ministerstvo s plnou mocí pro Slovensko odvolalo

své námitky proti zákonnému uznání naší církve. Než třeba je připomenouti, že toto uznání není pouhé rozšíření naší církve i na Slovensko, nýbrž že musí být i zadáno o uznání její jako zvláštní, nové církve na Slovensku a Podkarpatské Rusi podle předpisů zákona uherského z 22. listopadu roku 1895.

Proto musil synodní výbor poněkud zřízení naše přizpůsobit ustanovením citovaného zákona a žádati o uznání. Avšak tato církev českobratrská na Slovensku nemá tvořiti zvláštní úplně samostatnou církev, nýbrž bude organizačně spojena s celou českobratrskou církví v naší republice. Citovaný zákon také předpisuje, má-li se taková církev nová uznati, že musí se prokázati schopnost utvořiti aspoň jeden farní sbor, jednu náboženskou obec na Slovensku. Proto jsme nuceni i toto prokázati a sice pro nynější stanici v Košicích. Původně jsme si představovali, že nebude potřeba utvořiti zvláštní farní sbor, nýbrž že bude pouze církev naše na Slovensku uznána, tak aby tamní členové naši byli oprávněni zákonem k církvi své hlásiti sebe i své děti, třebaže by se i přidrželi dobrovolně některého tamního evangelického sboru. Ale zákon uherský sám předpisuje průkaz, že dotyční souvěrci jsou schopni takovou obec náboženskou zříditi. Uznání naší církve na Slovensku má pak i ten význam, že odejme důvod, podle našeho názoru nesprávný, že naši příslušníci na Slovensku nemohou býti připočítáni k součtu našich duší, když se bude vyměřovati státní dotace pro nás. Jak brzy toto zákonné uznání naší církve na Slovensku bude vládou schváleno, není možno dnes ještě říci.

5. Otázka nároku našich českobratrských sborů ve Slezsku na jmění příslušných sborů ať německých či polských a. v., ke kterým dříve naši členové patřili, zůstává stále nerozřešena. Podle usnesení III. synodu br. farář dr. Bednář konferoval s prof. Hennerem o věci této. Jeho náhled byl sdělen našim sborům ve Slezsku a bude i předložen tomuto synodu. Připomínáme jenom, že synodní výbor sám nemůže — jak se rozumí samo sebou — věc tuto rozhodnouti, ano, že není ani kompetentní, aby se domáhal soudní cestou splnění nároku našich sborů slezských. K tomuto kroku jsou kompetentní pouze ony sbory, po případě dotyční členové těchto sborů, kteří bývali dříve členy sborů a. v.

6. Počet našich seniorátů rozmnožil se z 12 na 13 ve smyslu usnesení III. synodu. Třináctý seniorát (Plzeňský), čítající 7 farních sborů, 1 filiálku a

31 stanic, byl ustaven konventem seniorátním dne 28. září 1925. Konseniorem byl zvolen br. farář Karel Machotka z Plzně, jeho náměstkem Josef Fleischer, farář v Rokycanech, kurátorem br. Josef Pohanka z Plzně a jeho zástupcem br. B. Holý z Přeštic. Změna ve složení seniorátů nastala také ta, že sbor v Uherském Hradišti byl ze seniorátu vsetínského připojen k seniorátu brněnskému a sbor Růžďka ze seniorátu moravskoslezského k seniorátu vsetínskému, a to na základě usnesení minulého synodu.

Konsenior obvodu novoměstského na Moravě, Frant. Ilek, dosáhnuv 70. let věku svého dne 14. srpna 1925, přestal býti konseniorem ve smyslu § 87 církv. zřiz. a na jeho místo zvolen byl br. Vincenc Vašíř, farář v Novém Městě na Moravě.

7. Synodní výbor končí své šestiletí. Jeho snaha vždycky byla, aby vyhověl čl. 103 církevního zřízení, totiž aby přihlížel k činnosti a životu celé církve, tak aby řády a zásady naše byly zachovávány, a aby napomáhal podle své možnosti zdárnému vývoji církevnímu po stránce duchovní i hospodářské. Všechny povinnosti a úkoly jeho, podrobněji vymezené v § 103, bod 2—19 církv. zřízení, týkají se administrace a proto ovšem musí administrace a dozor vždy býti hlavním úkolem synodního výboru. Zanedbáním této povinnosti nastává nepořádek ve správě církevní, který musí rušiti a překážeti i činnosti duchovní. Ve vlastní pak práci náboženské, jež jest povinností kazatelů, starších a jiných sborových pracovníků, může dozorčí úřad pouze raditi, povzbuzovati a napomínati, po případě i nesnáze a spory vyrovnávati, když by na to nestačil příslušný orgán seniorátní. Avšak žádný ústřední úřad nemůže tuto práci sám konati, a žádný ji nikdy nekonal, a synodní výbor náš tím méně, protože všichni členové jeho podle našeho zřízení jsou buď kazatelé nebo starší, kteří kromě svého povolání sami mají ve svých vlastních sborech povinnosti této náboženské činnosti. Ovšem stav našich sborů a náboženský duchovní život našeho lidu jistě není všude takový, jaký by měl býti podle Evangelia Kristova a jak bychom si toho přáli. Ani hospodářství církevní, zejména účinnost mnohých našich údů a porozumění pro celkovou církev, neuspokojuje. A jsou ještě jiné zjevy, na které naříkáme. Avšak příčina k nářkům byla vždycky a v některých věcech byla v dřívější době oprávněnější, nežli nyní. Také však třeba je pamatovati na všechny události a změny, které se od války udály jak v celém národě, tak i v naší církvi, a které také ztížily práci církevní, anebo

ji aspoň rozmnožily. Je tu veliký přírůstek členů, z nichž mnozí nemají vřelejšího zájmu náboženského, ani porozumění, o co se vlastně jedná. Rozmnožení sborů a stanic, nedostatek kazatelů a prostředků k udržování jich, velická potřeba staveb a nemajetnost většiny nových členů, nezvyklost pravidelně na církev přispívatí -- to jsou věci, které na synodní výbor těžce doléhají a působily mu mnohé velmi znepokojující starosti a velice rozmnožily jeho práci. Synodní výbor snažil se vykonati, co jen mohl a pokud jeho čas, jeho síly a schopnosti jeho členů dovolovaly, a myslíme, že k stabilisování církve jsme přispěli a že pro její vývoj a pro upravení nutných podmínek její činnosti duchovní něco jsme učinili. Práce a starost, související s potřebami a úkoly hospodářskými v naší takřka o 100.000 duší vzrostlé církvi byla opravdu a jest stále velmi tíživá. Nikdy tak v dřívějších dobách na ústředním úřadu neležela odpovědnost a starost o církev po stránce hospodářské jako nyní. Nové sbory, a velmi mnohé staré sbory, nejsou soběstačné a proto potřebují hmotné pomoci odjinud. A nebylo lze spoléhatí pouze na pomoc našich zámožnějších sborů; bylo nutno dosíci příspěvků od zahraničních přátel, a bylo třeba dotace státní. Ale její výše byla stále nedostatečná a hlavně nejistá a závisela na uvážení ministerstva školství a financí. Nedosahovala vzhledem k nynější hodnotě peněz oné výše státních přidělů, které církev naše dostávala za Rakouska. Dluhy, povstálé stavbou nových církevních budov stále rostly a proto bylo potřebí ohlížeti se na různých stranách po pomoci. Museli jsme často osobně intervenovati, jak u církevního oddělení ministerského, tak i u ministrů. Bylo potřebí četných písemných memorand a rozkladů, vysvětlování a pracných celocírkevních rozpočtů. Měli jsme s bratrem senátorem Hrejsou audienci roku 1925 u předsedy ministerstva dra Švehly, ač bylo těžko se k němu dostat. Později byli jsme u jeho nástupce v ministerském předsednictví, dra Černého, který zná poněkud stav a potřeby naší církve. U všech ministrů školství měli jsme několik audiencí. Žádali jsme zejména o zvýšení celkové dotace, tak aby se poměrně rovnala dřívějším státním podporám. Žádali jsme o zvláštní stavební subvenci. A znovu a znovu za zřízení evangelického pododdělení při ministerstvu. Toto poslední bylo nám vždycky odmítnuto. Nyní se zdá, že na přání nejen naší církve, nýbrž i slovenských evangelíků a jejich vlivem bude něco v této záležitosti učiněno. Rovněž žádost naše o stavební subvenci nebyla úplně odmítnuta, nýbrž bylo nám aspoň z části vyhověno. Byli jsme přijati i pa-

nem presidentem a předložili mu i písemné memorandum. Žádali jsme v něm, abychom byli i my slyšeni, když se jedná o návrh zákona nebo nařízení vládní, které se týká evangelických církví; žádali jsme, aby vyučování náboženskému na středních školách byla přiznána obligatornost, i když není na dotyčném ústavě 20 žáků našeho vyznání; upozornili jsme na stížnost z některých stran přicházející, že na obecných a občanských školách úmyslně podlamuje se víra a náboženský cit u mládeže; žádali jsme i zde o zvláštní evangelické oddělení a o zvýšení státní dotace.

V tomto memorandu panu presidentovi zmínili jsme se také o tom, jaký je názor náš na poměr církve a státu, totiž, že naše zásada v této věci jest v podstatě vyjádřená slovem: svobodná církev ve svobodném státě. Soudíme pak, že tato zásada v celku pro naši církev jest uplatněna podle nynějších církevních a státních zákonů našich. Než přece je potřeba, aby nejvyšší shromáždění naší církve znovu vyslovalo svoje stanovisko k této otázce. Část našeho evangelického tisku a Kostnická Jednota zastává takovou rozlukou církve a státu, aby poměr církve k státu byl podobný tomu, jaký jest ve Spojených státech amerických. Avšak směrnice, které náš první synod přijal k této otázce, vyjadřují spíše řečené heslo: svobodná církev ve svobodném státě. Proto žádáme, aby čtvrtý synod buď znovu potvrdil usnesení dřívější, anebo učinil jiné. Synodní výbor navrhuje, aby starší usnesení zůstalo v platnosti.

8. S otázkou poměru církve a státu souvisí i poskytování státní podpory na potřeby církevní. Tato věc došla živé diskuse v našem tisku evangelickém při projednávání nového zákona kongruového. Zákonem tím měly býti všechny církve státem uznané, postaveny na roveň a pro všechny měla býti státní podpora na doplnění platů duchovenstva poskytovaná cestou kongruální. To znamená, že každému duchovnímu měl se doplňovati ze státních prostředků na jistou výši jeho plat, který mu byl zajištěn ať z beneficií, ať z jiných církevních prostředků. Návrh zákona byl ovšem sdělán bez jakéhokoli dotazu nebo vyjádření se církví, kromě snad církve římsko-katolické. Pro nás pak povstala otázka: má naše církev chovati se k tomuto zákonu a projednávání jeho pasivně, anebo má klásti své požadavky podle svých potřeb a poměrů? Má se vědomě spokojiti se systémem kongruálním, který byl navržen, anebo má usilovati o to, aby pro naši církev státní podpora byla sice zákonně zajištěna i v ohledu její výše, ale cestou celkové dotace pau-

šální, která by samou církví byla rozdělena? A konečně také povstala i otázka, nemá-li snad církev vůbec se zříci veškeré státní podpory? Synodní výbor pak nemohl ani bráti v úvahu tuto poslední možnost, neboť o takovém radikálním kroku může se pouze synod usnésti, a tak jednalo se pouze o to, zdali má celou tu záležitost nového zákona nechat vládě a Národnímu Shromáždění, anebo zdali má činně zakročit. A potom zdali má se spokojiti systémem kongruovým, či žádati systém dotační. Proto svolána byla schůze seniorátních výborů i členů výboru Spolku farářského, aby se o tom poradila. Bylo pak rozhodnuto, že naší církví jediné vyhovuje systém dotační a synodní výbor byl požádán, aby dle toho o změnu navrženého zákona usiloval. Synodní výbor navrhoval, aby tato dotace paušální byla vyměřena podle počtu duchovních a sborů na základě průměrného příjmu, který církev na služné z prostředků svých duchovním poskytuje. Ale poněvadž československá církev usilovala o vyměření dotace nikoli na základě počtu duchovenstva, nýbrž počtu duší, bylo tomuto přání vyhověno. A tak dotace církvím nekongruovým vyměřuje se dnes na základě celkové výše vyplacené církvím kongruovým pro jejich duchovní činné i na odpočinku a to v poměru počtu duší těchto církví. To je paušální dotace. Ale na naše zakročení byla z této paušální dotace vyňata podpora na výchovné a na zaopatřovací platy vdovské a sirotčias je zákonem ustanoveno, že pro děti, vdovy a sirotky poskytovati se bude státní podpora pro každou vdovu a sirotka i pro každé nezaopatřené dítě zvlášť. Ovšem při zdělávání prováděcího nařízení má podle našich informací býti stanoveno, že vdovám a sirotkům nedostane se ze státní pokladny plných zaopatřovacích platů, které jim patří tak jako vdovám a sirotkům kongruovým, nýbrž že stát jen na tuto výši kongruovou jim dopláceti má to, co se nedostává z těchto platů jim z pensijních ústavů církevních poskytovaných. Je to zřejmě proti duchu i proti znění zákona, a činili jsme kroky, aby toto nespravedlivé ustanovení bylo zrušeno, neboť jakož naši duchovní vlastně platí stejné příspěvky na svou pensii, tak jako duchovní kongruovní, mají proti i našim pensistům, vdovám i sirotkům poskytovány býti ze státních prostředků tytéž platy pensijní a zaopatřovací.

Námítky a pochybnosti vzhledem k zákonu kongruovému zejména vzhledem k ustanov-

vením týkajícím se naší církve byly a jsou tiskem i jinak uváděny různé. Posud je někde udržováno mínění, že církev neměla od státu ničeho přijímat. Ale rádi bychom viděli toho člověka, který, máje na sobě zodpovědnost, byl by učinil za celou církev takové prohlášení. Bylo sice tvrzeno, že částku (asi 2,000.000 Kč), které by církev pozbyla vzdáním se státní dotace, bylo by lze snadno nahraditi dary a příspěvky dobrovolnými našich členů. Ale na učiněné vyzvání k členům naší církve, aby upisovali své příspěvky na tento účel a posílali je synodnímu výboru, obdržel synodní výbor 2020 Kč od devíti osob.

Dále je obava z toho, že podle nového zákona každé nové místo duchovenské má býti schváleno ministerstvem. Tato podmínka stanovena je v zákoně nejprve pro církve kongruální a ovšem bylo by marno domáhati se toho, aby tato podmínka neplatila pro církve ostatní. Avšak třeba je si uvědomiti předně, že není potřebí schválení ministerského, když se pro ono nové místo nežádá státní subvence. Dále i dosavade nebylo možno ustaviti sbor, ať farní, ať filiální, bez svolení státu, to jest zemské správy politické; a konečně nové místo duchovenské nemá vliv na zvýšení státní dotace o ten obnos, který by se z paušální dotace na toto místo doplácel, protože dotace tato nevyměřuje se podle počtu duchovních, nýbrž podle počtu duší. Toliko v případě dětí, anebo v případě vdovy po onom duchovním byl by státní náklad o něco málo zvýšen. A proto není třeba se obávat, že by k vůli eventuelnímu vdovskému platu nebo výchovnému činil stát nějaké překážky při schvalování nového místa duchovenského.

Také lze někdy slyšeti poznámku, že kongruovou či státní dotací se církev naše nábožensky neobživí ani nepovznese. Ovšem že ne, avšak toho žádný nikdy netvrdil. Ale nevěříme také, že by se nábožensky povznese už tím, když by tato dotace odpadla. Zde jedná se o zajištění minima duchovenských platů, kterého by bez ní pro většinu farářů dosaženo nebylo, a zejména o zaopatřovací platy vdovské a sirotčí a platy odpočinkové, které dosavad i se státním příspěvkem byly nedostatečné. Kromě toho v době nynější tvoření nových sborů nebylo by možné bez dotace státní, a ty, které utvořeny jsou, byly by více nežli chroženy ve své existenci. A což bohoslovecká fakulta, jako ústav pro vzdělání našich duchovních? Mohla by býti udržena, kdyby ji stát nevydržoval?

A je to snad ponižující, bráti státní příspěvky? Vždyť je to ze státní pokladny, na kterou i naši členové daněmi svými přispívají. Napsali jsme v memorandu panu presidentovi: Když stát podporuje různé věci, které nemají ani zájmu ani významu všeobecného, proč by nemohl podporovati i církev? Leč bychom chtěli připustiti, že působení církve nemá pro stát žádného významu. Mnozí pak mají za to, že více ponižuje to, že církev přijímá podpory od přátel a církví v cizině, nežli když je přijímá ze společné pokladny občanské.

9. Minulý synod žádal synodní výbor, aby vešel ve styk s našimi (to jest evangelickými) poslanci a senátory za tím účelem, aby utvořili přátelský kroužek, který by sledoval naše církevní a náboženské zájmy a potřeby. Synodní výbor vešel ve styk s některými poslanci a senátory, avšak ne ve styk pravidelný, nýbrž jen občasný, když se právě jednalo o věci naše. Brzy však došlo k rozpuštění Národního Shromáždění, k novým volbám, takže přišli částečně i noví poslanci a senátoři. I s poslanci nového Národního Shromáždění k naší církvi náležejícími — aspoň s některými z nich — bylo udržováno spojení, ale o utvoření kroužku jsme se zatím ani nepokusili. Je to samo o sobě v našich poměrech, kde i naši poslanci jsou rozdělení v různé strany, ač právě proto žádoucí, přece zase nesnadné a zvláště v nynější době tím nesnadnější, že jedna část českých politických stran jest ve vládě a druhá v oposici, kdežto dříve všechny strany byly v koalici až na komunisty. A zvláště minulého roku, kdy rozpory mezi vládními a politickými stranami byly velmi prudké, nebylo možno usilovati o takový kroužek českobratrských poslanců. Neboť jest si také třeba uvědomiti, že ne všichni mají živý náboženský a církevní zájem, který by snad byl silnější než politické stranictví. Proto synodní výbor omezil se na to, vyhledávati občasné spojení s poslanci a senátory různých politických stran. Ale není pochybností o tom, že by to bylo něco velice krásného, kdyby evangeličtí poslanci a senátoři takový přátelský kroužek si zařídili, aby v něm aspoň poněkud na rozdíl stranické zapomenuť. Zatím přáli bychom si, aby aspoň nábožensky uvědomělí a živě cítící poslanci i bez naší iniciativy sami upozornili nás a žádali nás o poradu a dobrozdání, když při parlamentním jednání nebo při chystaných návrzích jedná se také o evangelické zájmy. Neboť často, když se dovíme, že se jedná zase o něco takového, bývá již pozdě.

Při minulých volbách do Národního Shromáždění zaslal synodní výbor všem sborům a stanicím zvláštní přípis, jenž se týkal voleb. Vyzýval v něm naše údy,

aby při volení poslanců a senátorů vybrali si takové kandidáty, kteří by nejenom svým vzděláním, nýbrž také svým mravním charakterem dávali největší záruku, že působení jejich ve sborech zákonodárných bude směřovati k uplatnění svobody, spravedlnosti a práva i zásad křesťanských. Tento přípis synodního výboru neznamená, že tím spojuje se církev s politikou, anebo že se politika míchá do náboženství, ale jakož náboženství má míti vliv na celý život, tak má míti vliv i na věci státní a politické a tedy i na volby, aby z nich vyšli nejlepší a nejzpůsobilejší zástupci národa. A proto má církev nejenom právo, ale i povinnost upozorniti své členy na to, aby při volbách užívali také světla svého náboženství.

10. Archivy bývalých superintendencí nejsou ještě umístěny v místnostech synodního výboru. Ale bylo již ve sborech, kde jsou dosavad uloženy, zakročeno, aby byly poslány do Prahy. Ovšem musíme vyznati, že nevíme, zdali budeme míti pro ně dosti místa, zejména zdali bude možno je urovnati a dáti do náležitého pořádku.

11. Duplikáty matrik jsou jen z menší části synodnímu výboru odvedeny. Jedná se ovšem pouze o matriky z roku 1917—1926. Některé senioráty neposlaly posud žádných duplikátů, patrně proto, že jim je ještě farní úřady neposlaly. Synodní výbor posledního léta vícekrát urgoval tyto věci, ale nepodařilo se mu ještě docíliti pravidelného odvádění matrik. Doufáme však, že seniorátní úřady v nejbližší době všechny chybějící duplikáty vyurgují, prohlédnou a synodnímu výboru odvedou.

12. Rovněž účty církevní nejsou pravidelně od sborů a tedy ovšem ani od seniorátů, zasílány; jen menšina seniorátů účty tyto poslala. Avšak věc tato jest velké důležitosti a proto je potřebí, aby i v tom řád byl dodržen. Zejména aby aspoň od roku 1925 všechny sbory výroční své účty, pokud tak neučinily, zaslaly po dvou exemplářích seniorátnímu výboru, který by po prohlédnutí a schválení jich jeden z těchto dvou exemplářů odvedl synodnímu výboru.

13. Minulý synod usnesl se (Zpráva str. 46), aby při novém obsazování míst farářských požadovalo se i od starých sborů takové minimum farářského platu, jaké se ukládá sborům nově se tvořícím; a když by sbor takový toto minimum (8000 Kč) nezajistil, že má ve smyslu § 23 cirk. zřízení býti proměněn ve sbor filiální. Avšak synodní výbor věc tuto předkládá IV. synodu k novému uvážení. V zásadě sice úplně souhlasí, že by i staré sbory toto minimum

faráři dávati měly, neboť se to rovná podle nynější valuty starému minimu, totiž 1200 K, které dříve tyto sbory platily, ale přece jen zdá se to býti věc povážlivá, nepotvrzovati faráře ve sborech těchto, když na tuto výši nepřistoupí a podle našeho zřízení není dobře možno, aby nějaký úřad dohledací proměnil je ve filiálky. Vždyť některé sbory, které ještě neměnily svého faráře, žádaly o slevu dosavadní výše platové pod minimum, jako Frýdek a Horní Dubenky, a schůze farářského spolku i konseniorů takové snížení i navrhuje. A tak synodní výbor asi v jednom nebo dvou případech potvrdil nového faráře s menším platem než je ono minimum.

14. Kancelář synodního výboru konala povinnosti jí uložené jako v letech předchozích. Tajemníkem jejím jest farář B. Valeš. Po dobu jeho tříměsíčního pobytu ve Skotsku na jaře roku 1926 zastupoval jej bakalář bohosloví J. B. Souček. Dále pracují v kanceláři jako úřednice tři sestry: J. Tomsová, A. Sýkorová a J. Podhájecká. Účetní práce koná z velké části J. Holý, vyšší bankovní úředník, který pravidelně odpoledne do naší kanceláře dochází. On také převzal za dozoru br. Kavky účetnictví Pensijního fondu. Zodpovědnost, řízení veškeré účetní činnosti, jakož i disponování ve věcech finančních měl synodní kurátor F. Kavka. Ostatní práce s Pensijním fondem spojené, zejména po resignaci far. Milera, koná kancelář synodního výboru podle pokynů, za zodpovědnosti a dozoru dra Krále. Br. farář V. Miler není od 1. září 1926 ve službách synodního výboru. Od té doby byl senior také bez pomocníka ve svých farních pracích u Klimenta a to po celou zimu až do 1. března 1927, kdy se vikářem jeho stal B. Theol. B. Skalák.

15. Zpráva o třetím synodu sestavena byla br. sekretářem synodního výboru a vydána synodním výborem tiskem již dne 1. srpna 1925. Jednotlivá usnesení třetího synodu intimována byla sborům zvláštním přípisem dne 23. září 1925. Některé sbory objednaly si tuto zprávu v hojnějším počtu, jiné však si jí neobjednaly vůbec. Žádného zájmu o vytištěnou zprávu synodní neprojevalo 72 sborů, které si neobjednaly ani jediného výtisku. Synodní výbor lituje tohoto malého zájmu o nejvyšší církevní shromáždění. Neboť má to býti péče staršovstva a duchovních správců, aby co nejvíce rozšířili známost o společných věcech církevních. A jeden z prostředků k tomu jest i rozšíření zprávy o synodu mezi členy. Nesnadno jest jistě čekati i porozumění pro společnou pokladnu i pro jiné společné věci, když známost o těchto potřebách a o celé činnosti církevní se nerozšíří.

16. Senior ve své vlastní funkci vykonal za minulá dvě léta celkem 19 návštěv různých sborů nebo stanic za příčinou církevních funkcí. Službu při odevzdání církevních budov konal v Soběslavi, v Plzni, Mladé Boleslavi (základní kámen sirotčince), v Orlové, v Uher. Hradišti a Blažkově. Ordinoval celkem 15 kandidátů a to v těchto místech: ve Velimi (5), v Hronově (1), v Klášteře (1), v Chleběch (1), v Křížlicích (2), v Praze (4), v Telecím (1); instaloval konseniora v Plzni a Novém Městě; zúčastnil se jubilejních slavností farářů konseniora J. Nešpora v Chrudimi a konseniora V. Szalatnaye v Kutné Hoře, jakož i bývalého kurátora J. Urbánka v Poděbradech. Zúčastnil se sjezdu mládeže v Plzni a navštívil spolu s náměstkem seniorovým drem Hrejsou Velkou Lhotu na Moravě. Pravidelné visitace po sborech konati nemohl; jsou mu sice uloženy, ale dáváme na uvážení synodu, zdali při všech pracích, které seniorovi zejména jakožto předsedovi synodního výboru jsou uloženy, je fyzicky možno, aby visitoval jenom jednou za šestiletí všech 147 farních sborů a 26 filiálních a aspoň některé z větších stanic. Připomínáme, že bývalí superintendenti měli v š i c h n i t ř i poslední čas ve své správě 116 sborů a jisto je, že ani oni, zejména bývalý český reformovaný superintendent, nebyli s to častěji pravidelné visitace konati.

Ze členů synodního výboru navštívili sbory za různými příležitostmi jednak dr. Ferd. Hrejsa, který vykonal ordinaci jednu v Jindř. Hradci, druhou v Praze a bratr farář Fr. Prudký, který navštívil sbor v Javorníku za příčinou dovršení 25leté služby faráře J. Stehlíka, dále i kazat. stanici v Košicích, bratří naše v Bratislavě, a účastnil se slavnosti odevzdání zvonů kostelních v Nosislavi.

II. Sbory a kazatelé.

1. Statistika. Koncem prosince 1926 — a koncem března 1927, pokud jde o počet kazatelů — vykazuje církev naše číslce, uvedené v tabulce na str. 23.

Počet duší naší církve podle sdělení sborů jest tedy ke 31. prosinci 1926 253.054, a to v Čechách 167.632, na Moravě a ve Slezsku i s Košicemi 76.422. Jest tedy proti roku 1924 více duší o 9.256.

2. Farních sborů bylo roku 1925 před třetím synodem 146; přibyl tedy pouze jeden, takže jich jest nyní 147; tento jediný nový farní sbor byl zřízen v Trnovanech. Filiálních sborů jest 26 (dříve 23). Přibylly filiálky v Brandýse n. Orli (sbor Choceň), v Rváčově (sbor Libštát) a Kostelci n. L.

Jméno seniorátu	Celkový počet duší	Počet farních sborů	Počet filiálních sborů	Počet kazatelských stanic	Faráři:			Vikáři	Diakoni
					řádni	výpomocní	nominelní		
1. Pražský	38.751	12	3	23	12	1	1	3	—
2. Plzeňský	24.931	7	1	31	4	—	—	—	3
3. Podřipský	19.710	13	2	16	9	—	—	2	1
4. Poděbradský	17.659	10	—	5	10	—	—	—	1
5. Král. Hradecký . . .	17.016	11	6	18	10	—	2	3	1
6. Čáslavský	18.457	13	3	7	11	—	—	1	—
7. Chrudimský	14.557	13	1	7	10	—	—	2	—
8. Poličský	9.979	7	1	2	3	—	—	1	1
9. Něm. brodský	16.572	13	1	26	10	1	—	—	—
10. Novoměstský	13.098	8	2	2	3	—	—	1	—
11. Brněnský	19.980	13	1	30	11	1	—	2	3
12. Vsetínský	23.883	12	2	2	10	—	—	—	—
13. Mor. slezský	18.461	15	3	20	10	—	—	4	2
Celkem	253.054	147	26	189	113	3	3	19	12

(farní sbor Libiř). Stanic kazatelských jest 187 jako předešle.

Nově tvoří se farní sbor v Třebenicích v sever. Čechách a v krátkém čase budou usilovati o farní sbor v Libni, v Hořicích, v Jihlavě a v Židenicích. Potřebný by byl sbor v Brandýse n. L. a v Táboře.

Sbory uprázdněné jsou: v seniorátě pražském: Benešov; v plzeňském: Přeštice, Rokycany, Strakonice; v podřipském: Krabčice a Trnovany; v čáslavském: Vilémov; v chrudimském: Hradiště; v německo-brodském: Hor. Krupá, Opatov a Strměchy; v poličském: Borová, Raná, Svratouch; v novoměstském: Daňkovice, Německé, Prosetín, Rovečné a Veselí; v brněnském: Hor. Vilémovice; ve vsetínském: Liptál a Ratiboř; v moravsko-slezském: St. Hamry a Prusinovice. Celkem jest uprázdněno 24 farních sborů. Ve sborech Vel. Lhota a Hustopeče jsou faráři ze Spojených států amerických, dosud nepotvrzení. Rovněž tak ve stanici Uhřetěves (sbor Praha II.). V některých ze jmenovaných sborů uprázdněných působí diakoni a to: ve Strakonici, Raná a St. Hamrech. V třinácti sborech, které nejsou jmenovány mezi uprázdněnými, působí vikáři a to: ve Mšeně, ve Chvaleticích, Křižlicích, Litomyšli, Sloupnici, Smíchově, Libiři, Telecím, Olešnici, Rusavě, v Hrubé Lhotě, v Hrabové, Prostějově. Buď jsou to kazatelé, kteří nedosáhli ještě předepsaného

stáří, aneb nemají dle našeho zřízení volitelnosti za faráře pro jinou příčinu. Dva filiální sbory povolaly také vikáře, totiž Hořice a Libeň.

3. Řádně vzdělaných a potvrzených farářů jest v naší církvi 113 (předešle 115); tři pak jsou nepotvrzeni. Vikářů jest 19, diaconů 12. Nedostatek kazatelů tedy stále se pocituje. A to nejen k vůli sborům uprázdněným, nýbrž i k vůli sborům počtem duší příliš velikým nebo rozptýleným. Proto volá se aspoň po diakonech.

Postavení i působení diaconů potřebuje upravení a ustálení. Stále jest viděti, že jest to instituce nová a že jest ve svém vývoji. Máme řád diakonský, který byl přijat minulým synodem, avšak ne všudy se přesně zachovává. Tak dle řádu tohoto nemají užívatí diaconi úředního roucha, které přísluší řádně vzdělaným a ordinovaným kazatelům, ale dle soukromých zpráv přece ho tito pomocní pracovníci na některých místech užívají. Bud' tedy nechť se změní řád, nebo ať jest zdůrazněno zachovávání řádu nyní platného. Synodní výbor však nenavrhuje změnu řádu v této věci. Dále dle diakonského řádu nemůže býti diacon ordinován, leč až po 30 letech svého věku, a to po vykonání zkoušky bohoslovecké anebo když se splní některé jiné zvláštní podmínky. A přece žádá se o ordinaci jejich. Také vydržování diaconů a výše jejich platů potřebuje upravení. Činíme v té věci návrh zároveň s návrhem o směrnících platových pro faráře a pensisty. Jinak třeba jest poznamenati, že diaconi se v práci pomocné dobře osvědčují. Pouze jeden z nich musil býti z této činnosti odvolán.

4. O činnosti kazatelů podávají seniorátní správy sdělení skoro vesměs příznivá. Z většiny konají naši faráři i vikáři své povinnosti svědomitě. Rovněž i poměr jejich ke sboru a staršovstvu jest přátelský a bratrský. Jen ve výjimečných případech jest tak napiatý, že se vyslovuje obava o rozvrat sboru a mínění, že by dotyční faráři měli změnití svá místa za jiná. Činí se pak výtky církvi, totiž správě církevní, konsensorovi nebo synodnímu výboru, proto, že není v církvi žádné moci, která by po této stránce v takovýchto případech mohla zjednatí nápravu.

Někteří kazatelé stýskají si, že je práce jejich, zvláště ta, která je spojena s vyučováním náboženství, fysicky úplně vyčerpává. O jednom faráři bylo nám oznámeno, že z přepracování vážně nervově onemocněl a nebyl a snad posud není schopen práce, takže mu musela býti poskytnuta

zvláštní pomoc. O jiném se nám sděluje, že vyčerpáním omdlel. Zdá se, že bude potřebí obmeziti počet hodin i stanic vyučovacích tam, kde není možno získati subsidárního učitele.

Z jednoho seniorátu se konstatuje, že většina tamních farářů slouží již přes 32 let a že tedy brzy budou odcházeti na odpočinek. Synodní výbor pak spočítal, veden tímto podnětem, že farářů naší církve, kteří slouží už 35 let, jest 28.

5. Mimo faráře, vikáře a diakony konají občasná kázání ještě jiné různé osoby, z nichž jenom některé mají k tomu řádné církevní povolení. Synodní výbor pak není nakloněn dávat licenci ke kázání komukoliv jen proto, že v dotyčném místě není dostatek řádných kazatelů. Není toho přesvědčení, že lepší jest někdo, nežli nikdo. Naopak lepší nikdo, než ten, kdo by sice měl dar řeči a smělého ducha, ale neměl ani potřebného vzdělání a zejména neměl náboženské a mravní kvalifikace.

6. V některých sborech pracují také sborové sestry. Tak bylo v Olomouci, v Praze I., a jest tak na Vinohradech. V Praze u Klimenta má býti sborová sestra povolána po prázdninách. Zprávy o jejich působení, jež pozůstává nejvíce v návštěvách rodin, zvláště v době nemoci nebo jiných starostí, znějí velmi příznivě.

7. Starší sborové dle zpráv konseniorských konají zpravidla své povinnosti po stránce péče hospodářské svědomitě. Jen někteří z nich všímají si také věcí duchovních a spolupracují s farářem. Ovšem nejsou vždy ve všech sborech vybírání za starší ti nejzpůsobilejší údové.

Farářů na odpočinku jest 12; v posledních dvou letech odešli do výslužby tito faráři: Dr. Frant. Kozák, farář v Čáslavi, narozený 14. listopadu 1857 a ordinovaný 14. října 1883. Odešel na odpočinek 1. prosince 1925. 2. Josef Sypták, farář v Prusinovicích, narozen 14. července 1862, působil od 4. listopadu 1888 a odešel na odpočinek 1. ledna 1926. 3. Čeněk Dvořák, far. v Ratiboří, narozený 8. září 1863, ordinovaný 6. ledna 1890, odešel do výslužby dne 1. ledna 1926. 4. Václav Miler, farář v Bošíně, narozený 7. ledna 1862, ordinovaný 10. dubna 1887 a odešel na odpočinek 1. září 1926.

Na bohosloveckou fakultu Husovu povolán byl farář dr. František Bednář, který započal svou službu duchovenskou roku 1909 v Kloboukách na Moravě, kde působil až do zvolení svého za faráře ve sboru Klimentském v Praze r. 1919. Neobmezoval se pak pouze na praktickou činnost farářskou, nýbrž i působil literárně. Z jeho práce mimo jiné

vyšel Památník církve českokobratrské a spis „Snahy o řešení sociální otázky v novodobém protestantismu“. Evangelická fakulta v Praze udělila mu v uznání jeho literární práce čestný doktorát teologie. Na fakultě Husově přednášel již po několik let praktické teologie a od 1. ledna 1927 byl jmenován řádným profesorem pro tento obor. Za 8 let svého působení ve sboru Klimentuském získal si velikou důvěru celého sboru, který jej bolestí propouští k jeho činnosti akademického učitele.

8. Zemřeli z farářů činných: 1. Pavel Jelen, farář ve Strmýchách, narodil se 22. května 1840, ordinován byl 7. května 1867. Působil ve Strmýchách za těžkých poměrů až do dne svého úmrtí 22. srpna 1925, celkem 58 let. 2. Frant. Ileš, farář v Rovečném, narodil se 14. srpna 1855 a působil v Olešnici a v Rovečném celkem 43 let až do své smrti dne 24. dubna 1926. Byl po tři léta i konsenorem obvodu novoměstského. Jeho práce a působení bylo věrné v obou sborech a to za okolností nesnadných a hmotných poměrů někdy těžkých. 3. Josef Matějka, farář ve Chvaleticích, narodil se dne 4. ledna 1893, působil jako vikář v Krouné, Jasné a jako farář v Nikolčicích a potom ve Chvaleticích a zemřel následkem těžkého úrazu dne 17. května 1926. 4. Ladislav Šoltész, farář v Hor. Krupé, narodil se 26. ledna 1854, působil od 25. srpna 1878 jako kazatel v Nymburce a později jako farář v Hor. Krupé až do dne své smrti dne 1. prosince 1926. Byl to pracovník tichý, ale oddaný a věrný, který takřka po celý čas svého působení v Hor. Krupé ze sboru se nevzdálil, takže osobně málokterému z našich duchovních znám byl. 5. Josef Fleischer, farář v Rokycanech, narozený 12. dubna 1889, působil od 21. července 1904 jako vikář v Chlebicích, později jako farář v Libiši a Rokycanech. Jeho úmrtí bolestně překvapilo mnohé a zvláště rokycanský sbor, který si tohoto prvního svého faráře zamiloval, želí jeho úmrtí upřímně. Zemřel dne 17. listopadu 1926.

Z farářů na odpočinku zesnuli tři: 1. Jos. Odstrčil, bývalý farář v Růždce, narozen 4. listopadu 1842, který ve jmenovaném sboru působil celý čas od své ordinace až do svého pensionování a který zanechal ve sboru po sobě trvalou památku, pečujíc také úspěšně i o jeho hmotné zajištění. Zemřel 5. června 1925. 2. Jindřich Švanda, farář ve Veselí, narozen 14. listopadu 1841, působil ve Veselí po celý čas až do 31. prosince 1923 a zemřel 20. července 1926. 3. Dr. Frant. Kozák, farář v Čáslavi, který po mnohé a požehnané práci odpočinku svého dlouho neužil. Zemřel dne 31. února 1926. Ocenění jeho práce a činnosti přinesly všechny naše časopisy a my jen dodáváme, že jeho stopy zůstanou nejen ve sborech,

kde působil, nýbrž i v celé církvi naší, trvalé a velmi po-
žehnané.

Vedle těchto farářů naší církve zesnulých v minulém
dvouletí, uvádíme ještě úmrtí dra Gustava Skals-
kého, profesora Husovy fakulty v Praze. Jeho činnost
literární, jakož i pro výchovu našich bohoslovců jest vše-
obecně známa a vděčně uznávána, zejména jeho bývalými
žáky.

Konečně poznamenáváme zde i úmrtí věrného a
dlouholetého pracovníka církevního bra-
tra Václava Řezníčka, diakona v Trnovanech. Byl
to muž, který vyšel z výchovy zesnulého faráře a zakla-
datele dívčího ústavu v Krabčicích J. Šubrtů. Pracoval jako
první neordinovaný kazatel v této severní diaspoře. Teprve
takřka až ke konci věku jeho byla mu udělena presby-
terská ordinace.

III. Činnost sborová; náboženský i mravní život údů.

Je tomu právě deset roků, co začala práce pro sjedno-
cení českých evangeliků a. a h. v. a založení nynější česko-
bratrské církve evangelické. Dne 16. května 1917 byla na
schůzi duchovních a evangelických inteligentů obou vyzná-
ní přijata resoluce, v níž se žádalo, aby byla zřízena samo-
statná česká národní církev evangelická, jdoucí ve stopách
české reformace, a 28. června 1917 byl ustaven církevní vý-
bor s pracovními odbory nábožensko-církevním, ústavním,
finančním, tiskovým a propagačním, jež se ujaly hned
činnosti. Rozvinula se práce, konaly se schůze po sborech,
myšlenky o sjednocení a znárodnění nabývaly půdy, rychle
se šířily a ve sborech začal prouditi čilejší život.

Vzpomínajíce těchto začátků, nemůžeme si zatajiti,
že mnohé z toho, co jsme očekávali a več jsme doufali,
zůstalo nesplněno. Naší církví nerozproudil se nový, ra-
dostný život, prýstící z vědomí, že nic není většího nad
pravdy evangelia Kristova a nic žádoucnějšího nad službu
Boží věci, tak, jak bychom si byli přáli. Vlažnost a lho-
stejnost, již jsme dříve pozorovali u četných členů evan-
gelických církví, neroztála a neustoupila vělosti a lásce
k Božím pravdám, jak bylo žádoucí. Ve srovnání s na-
dějnou náladou ke konci války a v první době po převratu
můžeme dokonce mluvit i o jistém ochabnutí. Jest ovšem
pravda, že ochablost kolem nás jest ještě větší, nicméně,
bylo by si přáti, aby toto období ochablosti bylo překonáno
co nejrychleji. Jsou tu již jisté známky, svědčící, že smíme
nadějněji pohlížeti do budoucnosti.

1. **Shromáždění bohoslužebná.** Společné služby Boží jsou základem náboženské práce naší církve. Již ve zprávě k minulému synodu jsme poukázali, že návštěva služeb Božích na některých místech povážlivě ochabuje, společná shromáždění od mnohých se opouštějí, ba v některých sborech že někdy návštěva služeb Božích jest nedůstojná potomků otců, kteří pro svoje náboženství dovedli podstoupiti a obětovati všecko. Stalo se na jednom místě dokonce, že i s kazatelem přišly na služby Boží jen čtyři osoby; i kdyby to byl zjev zcela výjimečný a zaviněný různými příčinami, přece jen již to, že se může vyskytnouti, jest vážným zjevem úpadku náboženské horlivosti, nad nímž je třeba se zamyslíti.

Zprávy seniorátních úřadů za poslední dvě léta nepřinášejí v podstatě jiných zpráv, než jaké byly předloženy již minulému synodu. Jsou sbory, kde se udržuje návštěva pěkná, ano velmi pěkná a všichni údové sboru, pokud jen mohou, účastní se služeb Božích. V některých nových sborech, kde neochladl zájem, jsou zjevy velmi potěšující a povzbuzující. V takových sborech jest ovšem práce radostná. Než těchto sborů jest menšina. Z většiny sborů ozývají se stesky na upadající návštěvu a poukazuje se zejména na nápadnou neúčast mladých mužů. „Faráři pracují svědomitě, připravují se na kázání a přece návštěva v chrámu není taková, jaká by měla býti. Jsou to stále tytéž osoby, které pravidelně navštěvují,“ těmito slovy jednoho konseniora jest vystižen stav četných sborů.

Jako příčiny se všeobecně uvádějí: materialistický sklon doby, zesílení zájmu o věci hmotné a časné, stoupenutí blahobytu někde tak, že lidé si myslí, že Boha nepotřebují, rozmáhající se atheismus a nevěra, které z našeho převážně atheistického národního prostředí novinami, knihami, přednáškami atd. se šíří také mezi náš lid. Smutný výsledek toho všeho jest, že spolky a politické strany staly se velké části našich členů přednějšími než církev a kostel. Pořádání častých hospodářských a politických schůzí, národních a spolkových slavností, výletů atd. v neděli, často právě v době našich shromáždění odvádějí naše lidi a vyprazdňují kostely, jak si stěžují z četných míst, zejména na venkově. Nedělní směny dělníků a nedělní práce ve veřejných podnicích přispívají k tomu rovněž svým podílem ve sborech dělnických.

Vzhledem k této všeobecné náladě doby i celého prostředí křesťanskému náboženství málo příznivého znějí potěšitelně zprávy z několika starých sborů, že návštěva služeb Božích v nich stoupla. Jeden konsenior, který neposuzuje poměry nikterak optimisticky, ba spíše vidí zjevy nepříznivé než příznivé, na konci své zprávy přece jen vy-

znává: „Červánky lepších časů se objevují, zájem v mnohých sborech roste,“ a jiný konsenior, i když znatelný pokles v návštěvě služeb Božích proti předválečným letům jest mu skutečností, přece jen praví, že lze mluvit, byť i ne všeobecně, o jakémś zlepšení, takže snad nejhorší časy jsou překonány.

Úbytek v návštěvování služeb Božích má někdy také své příčiny, které neleží v lidu. V evangelických bohoslužbách, jejichž středem — ať již právem či neprávem — se stalo kázání, záleží velmi mnoho na kazateli, jak dovede mluvit k lidu, rozezvučeti v něm náboženskou strunu a jak umí vycházeti vstříc jeho duchovním potřebám. Již v minulé zprávě jsme uvedli, že církevní úřady jsou velmi málo informovány o vlastní náboženské práci ve sboru a tudíž i o činnosti kazatelské, ačkoli mladí bohoslovci, zahajující svoji dráhu duchovenskou by potřebovali mnoho rad i vedení zkušenějších a starších farářů. Že místy vzdalováním od společných shromáždění jsou vinni i kazatelé, o tom svědčí zprávy z několika sborů, mluvící o zklamání v duchovním i o tom, že po příchodu nového kazatele vzrostla opět návštěva služeb Božích na předcházející míru.

O jednom sboru, kde býval kostel vždy plný, píše na př. konsenior: „V jeví se neblahé následky smutných zkušeností, jež učinil sbor v poslední době s některými svými duchovními a veřejně pronesených, neprozřetelných nezdravých názorů a myšlenek některých našich bohoslovců o náboženství, o církvi, o chrámu a pod.“

Zhoubně působí na náboženský život sborů a tím i na návštěvu služeb Božích dlouholetá vakance. V tom ohledu jsou nejhorší poměry v seniorátu novoměstském, kde z 8 sborů jest uprázdněných 5, a to již po několik let. Konsenior tohoto seniorátu volá ve své zprávě: „Uprázdňené sbory hynou duchovní podvýživou přes to, že faráři seniorátu pod těžkým břemenem mnohé práce umdlévají. Situace jest nejvýš kritická. Lid uprázdněných sborů začíná již reptati. Z té příčiny podal letošní konvent důtklivý apel na letošní synod, aby poslal aspoň tři mladé bohoslovce k výpomoci v uprázdněných našich sborech. Vyzní-li tento apel na prázdno, jest se obávati nejhoršího.“ Podobné stíženosti se obávají ze seniorátu poličského a nyní se k nim přidružil i seniorát vsetínský, dožadující se toho, aby sbory nezůstávaly dlouho neobsazeny.

Jako zvláštní příčina slabší návštěvy zejména v období zimním se uvádějí také nevhodné místnosti a studené kostely, z nichž některé jsou v zimě zdraví skoro nebezpečné. Dnes ovšem jest nejnaléhavější otázka pro církev opatření nových sborů, vzniklých z přestupového hnutí, bohoslužebnými místnostmi, nicméně problém přestavby kostelů

pro naše shromáždění obzvláště nevhodných a účelné jich vytápění v obdobích zimních, bude muset býti také brzy řešen.

2. Večeře Páně. Povážlivý úbytek účastníků při večeři Páně trval také v minulých dvou letech. R. 1925 účastnilo se jí v celé církvi kromě seniorátu brněnského 48.5% údů, roku 1926 kromě seniorátu plzeňského již jen 44%. V přehledu podle seniorátů jeví se nám stav takto:

Seniorát	Počet účastníků večeře Páně		Na 100 duší připadlo účastníků večeře Páně	
	1925	1926	1925	1926
pražský	9.225	8.240	23.6	21.2
plzeňský	5.211	*	22.2	*
podřipský	5.820	6.153	30.8	32.6
poděbradský	11.429	10.381	64.4	58.7
královéhradecký	9.317	8.406	53.4	48.9
čáslavský	10.986	9.856	60.5	53.4
chrudimský	8.643	8.303	59.7	52.6
poličský	5.048	4.592	51.0	45.9
německobrodský	10.793	9.529	67.4	60.3
novoměstský	7.561	6.428	58.2	49.1
brněnský	*	11.348	*	58.3
vsetínský	9.542	9.321	40.2	37.7
mor.-slezský	7.797	7.656	44.2	40.9
Úhrnem	*	*	(48,5)	(44.0)

Nejméně účastníků večeře Páně mají senioráty pražský a plzeňský, tedy jednak seniorát, v němž mají převahu sbory velkoměstské, jednak seniorát skládající se téměř vesměs z údů přestoupilých. Ze zpráv od sborů i od seniorátů můžeme asi právem uzavíratí, že jednak naši městští údoové účastní se večeře Páně mnohem méně než venkovští, jednak že nově přistouplí dosud málo významu přikládají této účasti. Ze seniorátů skládajících se ze sborů ponejvíce venkovských má nejmenší procento komunikantů seniorát podřipský. Zdá se však, že v tomto seniorátu nastává obrat k lepšímu; jest to aspoň jediný seniorát, v němž roku loňského účastnilo se večeře Páně více údů než r. 1925. Nejlepší poměry jsou dosud v seniorátě německo-brodském, po něm v brněnském a v poděbradském, avšak i v těchto seniorátech jako v ostatních účast při večeři Páně silně klesla; z části snad byl tento pokles zaviněn velkým mrazem v první svátek vánoční, jímž v ten den utrpěla i nádvěťva chrámová.

Všecky zprávy vidí v úbytku účastníků při večeři Páně politování hodný projev ochablosti naší náboženské horlivosti a stýskají na něj velice: „Otcové naši dali životy pro kalich, v naší době kališníků ubývá.“ Četným členům pa-

trně již i tato svátost stala se jakousi formalitou, od níž se snadno osvobozují.“ Místy se pozoruje, že zvláště mládež se nápadně vzdaluje večere Páně. Jako v minulé zprávě, i nyní musíme opakovati, že velmi malé bylo účastenství při večeři Páně o svátcích svatodušních a že zvláště nepatrná bývá účast při slavnosti žňové.

Posuzující klesající účast při večeři Páně nesmíme arci přehlížeti, že věci nejsou tak jednoduché, jak se na první pohled zdají. Menší účast může po případě býti i následek toho, že se klade větší důraz na význam této svátosti a že údobí sboru nechťejí se jí zúčastniti, nejsou-li k ní náležitě vnitřně připraveni. Jest jistě nápadné, že slabou návštěvu vykazují leckde sbory, o nichž víme, že jsou živé a horlivé, a naopak i v leckterém sboru nábožensky chabém jest vysoké procento účastníků večere Páně. Účast při večeři Páně nelze tedy bráti vždy za měřítko intenzity náboženského života, nicméně přes to zůstává rychlé ubývání účastníků večere Páně zjevem, nad nímž by se církev měla zamyslit.

Nesmíme arci spustiti také se zřetele, že jako dlouhá neobsazení sborů snižuje návštěvu služeb Božích, tak působí i její vliv nepříznivě na účast při večeři Páně. O senicrátu novoměstském a poličském smíme asi právem souditi, že by účastníků večere Páně bylo v nich mnohem více, kdyby netrpěly tolik dlouhými vakancemi. Rovněž nesmí se přihlížeti, že v mnohých kazatelských stanicích diaspory se večere Páně nevysluhuje nebo jen velmi zřídka, údobí však pro velkou vzdálenost nemohou se jí zúčastniti ve sboru mateřském.

S všeobecným úbytkem účastníků večere Páně souvisí také, že jest poměrně málo požadováno soukromé posluhování nemocným. Snad při dřívějším častém volání duchovních k nemocnému mohla vzniknouti obava, aby náš lid po této stránce neupadal v pověru, avšak na druhé straně jest také na pováženou, jestliže o duchovní útěchu v nemoci se stojí čím dále méně.

3. V e d l e j š í s h r o m á ž d ě n í: biblické hodiny a rozhovory, večírky a pod.

Biblické hodiny začínají se ponenáhlu ujímati také tam, kde se dosud nekonaly. Neomezují se již jen na sbory městské, nýbrž konají se, aspoň v období zimním — také i ve sborech venkovských. V seniorátě královéhradeckém jsou zavedeny již ve všech sborech kromě tří. Velmi krásný zvyk je konati je po domech; v tomto ohledu mohou sloužiti za vzor zejména sbory šonovský a choceňský. Se zvláštním uspokojením zde zaznamenáváme, že zavádějí je naši noví duchovní po svém příchodu do sboru, jako na příklad v Libiši nebo v Olešnici a j., a doporučujeme, aby

při novém obsazení sboru všude, kde biblické hodiny se nekonaly, byly zaváděny. Všude ovšem nenacházejí stejného porozumění. Místy jsou málo navštěvovány, místy jen určitými vrstvami, na př. mládeží, nebo přistoupilými a pod., místy v nich scházejí právě ti, kdo by obzvláště potřebovali rozšíření a prohloubení svoji známost slova Božího, v četných sborech však našly krásného ohlasu. Velmi dobře se osvědčuje zavedení rozhovorů při biblických hodinách tak, aby účastníci sami kladli otázky a na ně odpovídali. Vhodně se připomíná ze seniorátu mor.-slezského, že jest žádoucí a pro duchovní vzrůst jednotlivců velmi prospěšné, aby posluchači biblických hodin pravidelně přicházeli a tvořili kroužky pilných zkoumatelů Pisem.

Jen zcela výjimečně pořádají sbory přednášky, přenechávající tuto práci spíše odborům „Kostnické Jednoty“. V dřívějších letech, zejména za přestupového hnutí, bylo pořádání přednášek určených i kruhům neevangelickým mnohem častější. Soudíme, že ani tento způsob práce neměl by se prezírat i za zanedbávání; přednáškami, na nichž volnějším a širším vrstvám přístupnějším způsobem je možno poučovati se o nejrozmanitějších otázkách ze širokého oboru náboženského života nebo o otázkách s náboženstvím souvisejících, zejména z dějin, může býti vzbuzen nový zájem u mnohých nejen jinověrců, nýbrž i u vlastních našich údů, u nichž podobnou práci jiných korporací byl oslaben zájem o věci církevní a náboženské.

Velmi řídká jsou také pravidelná shromáždění evangelizační nebo misijní, pořádaná po případě jako modlitební týdny v souhlase se Světovou aliancí. Konati pravidelná večerní shromáždění na různá témata vzájemně spolu souvisící stalo se zvykem z a tím jen ve sboru olomouckém, kde k témuž účelu slouží i malé slavnosti Misijní školy. Tato shromáždění konaná v určitou dobu roční celý týden za sebou se velmi dobře osvědčují a měla by býti napodobena i v jiných sborech.

Minulý synod doporučil, aby se konala také občasná přespolní shromáždění také v jiných obcích mimo sídlo sboru. V některých sborech stala se již pravidelným způsobem práce, jinde se teprve zavádějí, dosud však nenalezla takového rozšíření, jakého by si zasluhovala. Na venkově v obdobích, kdy nejsou plní práce tak pilné, našla by zajisté vděčného přijetí.

Nedostatečná vzájemná osobní známost členů sboru vede k pořádání rodinných večírků. Také o nich přicházejí zprávy z různých míst, že se dobře osvědčují, dosud však takovýto způsob pěstování společenských styků jest řídký.

Pořádání vedlejších shromáždění jest ovšem vázáno na vhodné místnosti, jelikož naše chrámy zpravidla se pro ně nehodí. V tom ohledu jsou naše sbory vypraveny zhola nedostatečně. I za minulá dvě léta stalo se velmi málo, aby si sbory opatřily vhodné vedlejší místnosti, když nyní hlavní pozornost církve musí býti obrácena k stavbám chrámu a far ve sborech nových. Pokud jest synodnímu výboru známo, zakoupil v poslední době toliko Klimentský sbor v Praze II., dům v Klimentské ulici č. 15 pro účely sborové a vybudování církevní místnosti rozšířením fary se projektuje v Kutné Hoře.

4. *Pastorace* je velmi bolestnou stránkou naší církevní práce. V mnohých sborech rozsáhlých s kazatelskými stanicemi a s četnými školami, kde farář často i všecko školní vyučování obstarává, staly se pravidelné návštěvy našich rodin se strany duchovního holou nemožností. Někde si vypomáhají tím, že návštěvy vykonávají starší místo duchovního, rozdělivše si sbor na rayony. Máme však, žel o tomto způsobu práce málo zpráv, jako vůbec zprávy seniorátních úřadů věnují otázce pastorace málo pozornosti. Naše sbory měly by co nejvíce umožniti svému duchovnímu konání pastorace tím, že by s něho byly sňaty práce kancelářské. Je chvály hodné, že místy tyto práce mezi sebe rozdělují starší. V tom ohledu je potěšitelná zejména zpráva předložená konventu plzeňského seniorátu za rok 1925, z níž citujeme zde toto místo: „S velikou radostí bylo zjištěno, že mezi staršovstvy a členy se našli mnozí bratři a sestry, kteří se přihlásili ke spolupráci. V kanceláři vypomáhá, konajíc pravidelnou službu podle rozvrhu, celé staršovstvo sboru západního, matriky, výkazy, seznam členstva, jakož i běžné věci vyřizují čtyři členové sboru východního za pomoci ostatních. Ve Strakonících všechny běžné práce farního úřadu obstarává kurátor br. JUDr. Zima, ve Volyni br. Koryca, do příchodu faráře v Rokypanech činil to právě tak přesně a obezřetně br. inž. Hlavsa, že věru málokterý starý sbor má všechny věci tak pečlivě obstarány“. — Zřízení zvláštních kancelářských sil, jakož i jmenování sborových sester pro práci sociální ve větších sborech je dosud zhola výjimečné, ačkoli tam, kde k těmto silám sáhly, dodělaly se zkušeností jen dobrých.

V některém sboru zavádí se zvyk, že duchovní před konfirmací navštíví všechny rodiny, z nichž děti chodí na konfirmační cvičení. Máme zprávy, že tento způsob pastorace vede k výborným výsledkům, jež lze pozorovati již při cvičení samotném; doporučujeme proto zavádění těchto návštěv všude.

5. **V ý c h o v a m l á d e ž e.** Podstatnou složku sborové činnosti tvoří výchova mládeže, které pro její důležitost jest věnován zvláštní oddíl v této zprávě. Zde jen připomínáme, že v rozsáhlejších sborech stává se vyučování náboženství ve školách namnoze překážkou jiné náležité práce, ponechá-li se na starosti jen duchovnímu. Kde farář ztráví 20 až 30, někde snad i více hodin vyučováním ve školách, máje po případě ještě větší vyučovací úkol než učitel, obzvláště když musí ke všemu ztráviti množství času na cestách, tam nutně musí trpěti jiná stránka sborové činnosti. Nemá-li duchovní ani tolik času, aby řádně se připravil na služby Boží, pak užitek opatření mládeže vyučováním náboženským je několikanásobně vyvážen těžkými ztrátami na jiném poli. Církev by měla stanoviti nikoli, kolik musí farář vyučovati hodin náboženství, nýbrž kolik jich nesmí vyučovati, aby zůstal uvolněný pro náboženskou činnost jinou. Je proto třeba usilovati o to, aby všude tam, kde jsou pro to podmínky, byla zřízena samostatná místa katechetská, která by ovšem nebyla obsazována místním duchovním, a kde to není možno, aby byl opatřen dostatečný počet výpomocných sil pro vyučování náboženství. Vyskytují se také případy, že rodiče odhlásili své děti z vyučování náboženství, podlehnuvše namnoze vnější agitaci. Bohudíky, jsou to případy jen výjimečné a zakročení staršovstva mělo většinou úspěch; také hrozba vyloučení ze sboru místy pomohla. Ovšem, kdyby snad odhlašování z náboženství mělo se stávati zjevem častějším, musila by se církev vážně také touto otázkou zabývat. Zaráží, že místy neúčastní se všechny dívky cvičení konfirmačního, ba jsou zprávy, že v několika — dosud arci málo — sborech až i polovina dětí zůstává bez tohoto cvičení. Zejména z rodin přistoupilých, u nichž není dosud dosti porozumění pro význam konfirmace, se děti namnoze neposílají. Dobře proto působí úvodní kázání na začátku cvičení pro rodiče i konfirmantry; rovněž se osvědčilo zaslání poučení rodičům o konfirmaci před zápisem, kterýžto způsob se doporučuje v nových sborech, skládajících se z přistoupilých. Velké potíže pro vyučování konfirmační vyplývají z přetíženosti žactva na školách a často z nemožnosti dostati děti ve všední dny z několika škol dohromady, když dětem k účasti na vyučování konfirmačním se nedává dovolená.

Velmi slibným znamením do budoucnosti je rozkvět nedělních škol, které nyní jsou i ve sborech, jež o nich nechtívaly slyšeti a zdárná práce ve sdruženích mládeže, zejména mezi dorostem mládeže.

6. **S o c i á l n í p r á c e.** Sociální práce je jednak místní,

sborová, jednak obecná, buď pro celou církev neb aspoň pro větší obvody v ní.

Potřeba sociální práce nepocituje se všude stejně a také nazírání na ni jest zcela různé. Na venkově zpravidla vynikají naši členové hospodářskou úrovní a zámožností nad ostatní okolí, a to i v krajích chudších. V mnohých sborech úrodnějších krajů není téměř československého dělnictva a pokud jsou v nich chudí lidé, najdou pomoci u zámožnějších bratří, aniž je k tomu potřebí nějaké organizace. Proto se místy hledí na sociální práci jako na věc do jisté míry zbytečnou. — „O chudé se lidé na venkově postarají a nepotřebují k tomu žádné „sociální“ činnosti. To je často moderní rčení jen; také sociální organizace není na venkově zapotřebí“, píše se ve zprávě jednoho seniorátu ze žirného Polabí. Avšak ani v chudších horských krajích na Českomoravské vysočině nedívají se namnoze jinak. Konvent seniorátu novoměstského v roce 1925 neuznal potřebu, aby byla v tomto seniorátě sociální činnost nějak organizována: „O chudé se starají nyní zvýšenou měrou obce, mnoho našich sborů má své chudinské fondy, z nichž chudé v čas potřeby podporují a kromě toho zámožnější sami pomohou. I bez zvláštní organizace se pomůže těm, kdo se octli v tísní“. Tak z několika míst se hlásí až jímavé projevy soucitu s těmi, kdo byli postiženi živelními pohromami, soucitu, který se projevil vydatnou pomocí.

Než i ve venkovských sborech samotných se pocituje, že primitivní formy dosavadní péče o chudé, spokojující se almužnovými podporami z chudinských fondů, nestačí. Tím více naléhavost sociální práce se pocituje ve sborech městských a nových, kde jsou sociální poměry mnohem složitější než ve starých sborech rolnických. Přestupovým hnutím přišlo k nám mnoho lidí sociálně slabých z vrstev dělníků, nádeníků, drobných zřízenců a malých živnostníků. Proto tyto sbory trpí mnohem více sociálními nesnázemi, které přinášejí s sebou zejména nezaměstnanost, projevující se v nejružnějších oborech, a bytová krise. Nezaměstnaností trpí po léta nejhůře průmysl textilní a těžkosti z toho vyplývající pocítují nejvážněji naše sbory této průmyslové oblasti, na prvním místě sbor ve Dvoře Králové. Částečná nezaměstnanost je mimo to pravidelným zjevem v četných průmyslových oblastech zejména na českém západě a severu, kde velmi často se pracuje jen 4, ba i 3 dny v týdnu a velmi často dochází k propuštění dělnictva. Otázka umístění studovaného dorostu, vycházejícího z přečetných našich škol středních a odborných stala se již naléhavou a bude v nejbližší budoucnosti se pocítovati ještě hůře než dosud.

Všechny tyto otázky kromě jiných doléhají těžce na sbory městské a průmyslové. Téměř všechny tyto sbory mají proto buď sociální odbory nebo sesterská sdružení aneb paninské spolky at' již „Marty“ (nejstarší z nich v Čáslavi) nebo „Tabity“ (jako na př. ve Dvoře Králové), nebo jiné. Tyto organizace neomezují se jen na poskytování pomoci v nouzi upadlým a na pořádání vánočních stromečků, nýbrž starají se i o prázdninové kolonie dětí a pokoušejí se zatím primitivním způsobem opatrovat místa práci hledajícím. Prostředky opatřují se většinou sbírkami nebo pořádáním bazarů, večírků, duchovních koncertů a pod. Místy konají tuto práci také jednotlivci v rámci organizací všeobecných. Všecka tato práce koná se dobrovolně a horlivost některých sester zasluhuje uznání a nejvyšší chvály; volba těchto pracovnic do staršovstva byla velmi šťastna. Jen ojediněle dosud mají sbory stále pracovnice „sborové sestry“, které se velmi dobře osvědčily. Hlavní překážkou, proč tato odborná instituce není více rozšířena, jest nedostatek odborně školených sil.

Nelze říci, že by naše církev dosah a význam sociální otázky pro ni samotnou si byla uvědomila. Všecírkevní práce sociální se vyčerpává dosud péčí o sirotky a diakonií.

V tomto ohledu i diakonií i sirotčinci, z nichž zejména sirotčinec v Ml. Boleslavi upoutal pozornost, koná se velká práce. Budovati sociální podniky ve větším slohu a na širším základě má v programu „Obecně prospěšné Česko-bratrské družstvo pro sociální podniky v Brně“, které koupilo zámek a zbytkový statek v Myslibořicích. Jinak však sociální práce na širším základě jest dosud v plenkách a k vybudování českobratrského ústavu pro zprostředkování práce, jímž by se čelilo nezaměstnanosti v českobratrských řadách, učinily se dosud teprve první kroky. Pokud jednotlivé ústavy zaslaly zprávy, referuje se o jejich činnosti na jiném místě.

7. Náboženský a mravní život. Nakresliti věrný obraz náboženského a mravního života našich údů předpokládá dobrou jeho znalost. Ta však, jak se zdá, mnohým chybí. Proto zprávy ze sborů se polybují namnoze jen ve všeobecných obrysech, vyhýbajíce se konkrétním údajům a bývají zabarveny dispozicí toho, kdo je podává; jsou často příliš pesimistické, jinde zase hledí na věci růžovými skly.

a) Téměř všeobecně se konstatuje, že upadají d o m á c í p o b o ž n o s t i. „Pobožnost se vystěhovala z domu. Čtení Písma v rodinném kruhu jest výjimkou“, praví jeden konsenior. „Jest málo rodin, ve kterých by jako za doby dřívější všední den se začínal modlitbou, zpěvem nábožné písně, kde by se večer čítávalo v bibli anebo v některé vzdělavatelné knize a kde by se při besedách rozmlouvalo o vě-

cech náboženských“, čteme ve zprávě podané konventu jiného seniorátu. Přes to však i radostnější zprávy zazní, jako na př. ze seniorátu brněnského: „Třebaže domácí pobožnosti, u nás na Moravě pietně dochovávané a udržované, v mnohých sborech mizí, konstatují zprávy sborové, že je ještě dosti rodin, ve kterých slovo Boží je pravidelně čteno, i když se domácí pobožnosti nekonají v těch formách jako dříve“.

Vážné jsou stesky na znesvěcování neděle. „Svěcení neděle, zvláště na venkově, velice utrpělo; práce, které dříve byly konány sotva výjimkou, se staly téměř pravidlem. Najdou se souvěrci, kteří v den Páně nejen sklízí, ale i sejí, ba dokonce mlátí obilí“, stýskají si z Časlavska a z poděbradského seniorátu se píše: „Svěcení neděle upadá stále víc a více, naši lidé nemají odvahy světit neděli, přizpůsobují se prostředí a den Páně se porušuje často hrozným způsobem“. K tomu přistupuje, že hlavně na neděli se kladou zábavy a schůze všelikého druhu a stížnosti na neblahé působení spolků, které odvádějí mládež i dospělé od vážnějšího pojmání neděle, se ozývají z mnohých stran. I z krajů, kde se dosud kladla velká váha na zachování naprostého nedělního klidu, si stěžují, že tyto zvyky se začínají uvolňovati. Přes to však i to svědectví máme, že v některých sborech se nepracuje v neděli ani v nejpilnější a nejnepríznivější čas žňový.

Všeobecně se pak ozývají stížnosti, že síla náboženství v našich rodinách se zmenšuje, vroucně zbožných rodin že máme nemnoho, zvykové církevnictví že má převahu, náboženská lhostejnost vlivem okolí že se šíří měrou znepokojivou, mládež místy že podléhá sugesci kruhů volnomyšlenkářských a hledí na náboženství jako na přežitek a pod. Avšak není správné viděti jen stíny a přehlížeti také světlé zjevy. I při stescích na vlažnost, lhostejnost a mělkost je si přiznati, že je v našich sborech mnoho náboženské horlivosti, vroucnosti a úsilí o život bohabojný podle slova Božího. V seniorátě plzeňském, který se skládá téměř vesměs z údů nových, šíří se známost Písma, které prostřednictvím školy i jinak přichází do rodin. Pro obživení duchovního života velký jest tu význam písní, které se rády zpívají. Také vliv cizích proudů namnoze se zmenšuje, tak na př. v severovýchodních Čechách přechází záliba v spiritismus.

b) Ovocem křesťanského náboženství má býti mravný život. Zprávy o mravním životě našich údů znějí všeobecně mnohem příznivěji než zprávy o životě náboženském. I když schází namnoze českobratrská rozhodnost, přísnost a nesmlouvavost, a válka působila na mravní úroveň zhoubně i uvolnění mravů v dobách pře-

vratových zanechává neblahé stopy, přece jen mravní život našeho lidu je celkem dobrý a všeobecně vyšší než u okolí, případů mravního rozvratu až na malé výjimky není. Na západě Čech přihlásilo se do naší církve zdravé jádro lidu, takže mravní stav členstva je tu dobrý, zvyšuje se pak tím, že méněcenné živly, stržené hnutím přestupovým, nyní poněkud odcházejí. Pokud se týče jednotlivosti, jest možno uvést aspoň toto:

A l k o h o l i s m u s jest na ústupu. Z několika seniorátů se výslovně uvádí, že opilství v nich mizí, opilců v četných sborech téměř není a hospodský život není již tak špatný, jako býval dříve. I z Českomoravské vysočiny, kde pití kořalky bylo silně zakořeněno, alkoholismu ubývá aspoň v té míře, že je méně notorických pijanů. Jen Valašsko jest, jak se zdá, dosud alkoholismem nejvíce zamořeno a boj proti tomuto moru dodělal se tu nejmenších úspěchů.

Zlořádem, proti němuž těžce lze bojovati, jsou t a n e č n í z á b a v y, kterým zejména mládež mnoho holduje. Rodin zásadně se zdržujících tance máme i ve starých sborech přísného vedení velmi málo. I boj proti tanci, spojenému zpravidla s požíváním alkoholu, bude nutno vážně vésti. Velmi potěšitelně zní proto zpráva z Telecí, že tam minulého roku nebylo ani jedné taneční zábavy a že se tamní Sokol usnesl, nepořádati tanečních zábav.

P o h l a v n í ž i v o t není sice bezvadný, jeden konse-nior má dojem, že pohlavní přestupky se množí, přes to však smíme souditi, že není jich tolik, jako u ostatního lidu. Velmi zajímavé výsledky přineslo sčítání pohlavních onemocnění, které ministerstvo zdravotnictví provedlo v únoru minulého roku. Ukázalo se, že v českých zemích bylo vykázáno nejméně pohlavních nemocí u čbr. evangelíků; u katolíků bylo jich poměrně téměř dvakrát a u bezkonfesijních téměř třikrát více než u našich členů.

Dobrým znamením je, že máme poměrně daleko méně n e m a n ž e l s k ý c h d ě t í než jinověrci. Roku 1925 i 1926 narodilo se v naší církvi 6.4% dětí nemanželských, kdežto v celých Čechách narodilo se roku 1925 13.2%, roku 1926 13.6%, na Moravě roku 1925 9.7%, roku 1926 9.8% dětí nemanželských. Poměry jsou tedy pro nás mnohem příznivější než u ostatního obyvatelstva, což souvisí arci nejen s lepším stavem mravním, nýbrž i s příznivějšími poměry hospodářskými a sociálními. Nejvíce nemanželských dětí máme v seniorátě vsetínském (roku 1925 10.6%, roku 1926 11.2%) a tu by církev měla s tímto zlem podstoupiti vážný boj. Z ostatních seniorátů má dosti vysoké procento nemanželských dětí seniorát poličský (roku 1925 7.7%, roku 1926 7.3%).

Vážným zjevem staly se manželské rozvody a rozluky. Naše sbory jich ve svých výročních zprávách nevykazují, takže nemůžeme přesně říci, jak jsou v našich řadách časté. Státní statistika vykazuje v roce 1924: 87 rozvodů a 80 rozluk, u nichž oba manželé byli náboženství československého evangelického, nehledě k manželstvím smíšeným. Uvážíme-li, že máme ročně přibližně asi dva tisíce sňatků, kde oba snoubenci jsou našeho vyznání, znamená to, že se rozlučuje asi 4% našich sňatků, čili každý dvacátý pátý. To je mnoho, a svědčí, že se jednak sňatky uzavírají často lehkomyšlně, jednak že sebekázeň ochabuje. Z novoměstského seniorátu sice přichází zpráva, že tam rodinný život je celkem spořádaný, rozvody a rozluky se zřídka vyskytnou, také zpráva z poličského podobně mluví, avšak na mnohých místech, zejména ve městech podlehlí i naši lidé tomuto zlu doby.

Zločiny a přečiny, přestupky společenských řádů, které by ani jmenovány mezi námi býti neměly, vyskytují se rovněž, bohudíky jsou však u našeho lidu řídicí než u jinověrců.

c) V čem vyniká zpravidla náš lid nad své okolí, jest vyšší vzdělanost, spořádanost, hospodárnost a proto i vyšší zámožnost. Z toho důvodu bývají českoslovenští lidé často stavěni do popředí a na čelných místech veřejného a hospodářského života rádi viděni.

Velmi světlým zjevem je, že do církve se nezanášejí stranické rozpory politické. Naše sbory jednájí velmi moudře, pečují-li všemožně o to, aby stranická politika nebyla zanášena do církevního života. Ojedinele se i to stane, v jednom případě hrozila z toho krise staršovstva a naše věc tím jen trpěla. Jsou to arcí případy, bohudíky, zcela výjimečné.

8. Církevní kázeň. Jak se provádí usnesení posledního synodu ve věci církevní kázně, o tom zprávy ze seniorátu praví velmi málo. Zdá se, že se církevní kázeň provádí jen velmi zřídka a spíše tam, kde jde o přestupky církevní, než o závažné defekty mravní. Tak na př. místy byla odeprána církevní služba těm, kdo neplatili svých příspěvků sboru, jinde bylo zakročeno — a s úspěchem — proti těm, kdo odhlásili děti z náboženského vyučování. O vážnějších zákrocích z jiných příčin nemáme zpráv. Že se církevní kázeň bratrským rozmlouváním, napomínáním a výstrahou koná, o tom se některé zprávy podané konventům zmiňují výslovně.

9. Poměr k jiným církvím a společností. O poměru naší církve jakožto celku k jiným církvím a o stycích s nimi děje se zmínka na jiném místě. Zde se zmiňujeme jen o tom, jak

ve sborech se projevuje poměr k jiným církvím. Podle zpráv ze seniorátů jest poměr k církvím evangelickým většinou přátelský. Jsou však i stížnosti, zejména z Českomoravské vysočiny, že místy denominace hledají sice spolupráce s námi, avšak pracují při tom pro sebe, snažíce se získati naše nejlepší lidi a tříštíce naši práci, takže dochází někde k nedorozuměním. Místy agituji v našich sborech adventisté. K církvi československé jest všeobecně poměr přátelský, avšak z několika míst se sděluje, že se u ní uplatňují tendence nám nepříznivé a že se odtahuje od dřívější spolupráce či přátelské vzájemnosti. Tak prý někde i na veřejných přednáškách mluví se z její strany proti nám jakožto prý náboženství německému. Poměr k římské církvi je korektní a závisí od toho, jaké proudy se v ní místně uplatňují. S Vol. Myšlenkou církev sama žádných styků neměla, nýbrž jen „Kostnická Jednota“. V poslední době uplatňuje se ve Vol. Myšlence stále více směr náboženství nepřátelský, takže místa, kde naši lidé pracují v dorozumění s členy V. Myšlenky, jsou řídká.

IV. Vzrůst církve; evangelisace a misie.

Církev naše roste jednak přirozenou vnitřní silou, jednak přestupy.

1. **Přirozený vzrůst.** Ačkoli naše řady v posledních letech rostly více přestupy než přirozeným vzrůstem, chceme i jemu věnovati pozornost, neboť i tu nacházíme některé zjevy velmi charakteristické, které nám o celkovém našem stavu dosti mnoho povídají.

Roku 1926 měli jsme v celé církvi kromě seniorátu plzeňského, z něhož nedošla data, 5684 živě narozených, se seniorátem plzeňským přibližně asi 6300. Na 1000 příslušníků naší církve připadalo toho roku (stejně jako roku 1925) asi 25 živě narozených, kdežto v celých Čechách jenom 20, na celé Moravě necelých 23. Máme tedy poměrně více narozených nežli jinověrci. Je to pravděpodobně především proto, že děti ze smíšených manželství připadají většinou naší církvi.

Zemřelo roku 1926 v celé církvi kromě seniorátu plzeňského 3103 osob, s plzeňským seniorátem přibližně asi 3400 osob, to znamená 13.6 osob na 1000 obyvatel. Celková úmrtnost obnášela téhož roku v Čechách 14.3, na Moravě 14.1 na 1000 obyvatel. Naše úmrtnost je tedy menší než u ostatního obyvatelstva. Tato nižší úmrtnost jest znamením příznivějších poměrů zdravotních, sociálních a hospodářských u našich příslušníků. Českobratřští evangelici se dožívají průměrem vyššího věku než jinověrci.

Přebytek narozených (po odečtení zemřelých od živě narozených) činí u naší církve v roce 1926 11.3 na 1000 obyvatel, kdežto v celých Čechách pouze 5.8, na celé Moravě 8.6, v celém Slezsku 9.8. Náš přirozený vzrůst je tedy značně větší než u ostatního obyvatelstva. V některých krajích se arci pozoruje, že zejména v kruzích zámožných se ujímá a namnoze již ujal systém dvou dětí nebo i jednoho dítěte, ba i bezdětnosti. Konvent seniorátu královéhradeckého věnoval již i této věci pozornost a podal příslušný návrh na synod. Kdo má na paměti, že úmyslnou neplodností jsou venkovské evangelické sbory na jihu Francie na svém bytí přímo ohroženy, může býti naplněn obavou, aby podobný osud nestihl také některé naše sbory rolnické. Dosud však u nás poměry tak daleko nedospěly.

Sňatků bylo uzavřeno roku 1926 v celé církvi kromě plzeňského seniorátu 2152, s plzeňským seniorátem asi 2350 (bez sňatků, uzavřených před civilními úřady), poměrně o něco málo více než v ostatním obyvatelstvu. Smíšených sňatků bylo (kromě plzeňského seniorátu) 318, což jest procento značně vysoké. Uvážíme-li, že mezi snoubenci jest dosti těch, kdo před sňatkem přestoupili, stane se nám zřejmým, jak silně splýváme s okolím. Vzpomeneme-li na známou teorii Josífkovu, uvědomíme si také nepříznivé důsledky toho.

Vystěhovalců za hranice, kteří se zpravidla ztrácejí, máme poměrně málo, méně než jinověrci. Do zámoří vystěhovalo se roku 1926 jen 51 českobratrských evangelíků, do evropských států 138.

2. Přestupy. Odpor papežské kurie k oslavám Husovým v r. 1925 a odjezd nuncia Marmaggiho 6. července z Prahy zesílil přestupové hnutí, takže toho roku přistoupilo k nám 8055 osob, o 2.124 více než roku předcházejícího; z nich přistoupilo 6419 z církve římské, 1193 z bezkonfesí a 443 z jiných církví (většinou z církve československé).

Roku 1926 však přestupové hnutí ochabuje, takže toho roku přistoupilo k nám z římské církve 3973 osob, z bezkonfesí 1012 a z jiných církví 442, úhrnem 5427 osob; jest to nejmenší číslo od převratu.

Odstoupilých bylo z naší církve k římské církvi v roce 1925: 574, k bezkonfesí 599 a do jiných církví 154; v roce 1926 k římské církvi 461, z bezkonfesí 733 a k jiným církvím 249. Odstupů tedy přibýlo; velikou většinu mezi nimi tvoří ti, kdo se za přestupového hnutí k nám přidali a za zesílení tlaku politického katolicismu vracejí se namnoze zpět.

Celkový počet přistoupilých za obě dvě minulá léta činil 13.482 a odstoupilých 2.772, takže přibýlo po odečtení od-

stupů za ta léta 10.710 duší. Podle seniorátů jeví se nám přehled přístupů a odstupů takto:

Seniorát :	R. 1925		R. 1926	
	přistoupilo	vystoupilo	přistoupilo	vystoupilo
1. Pražský	2051	275	1133	390
2. Plzeňský	2272	282	1405	273
3. Podřipský	757	102	591	98
4. Poděbradský	514	58	216	39
5. Královéhradecký	309	114	251	160
6. Čáslavský	291	65	235	33
7. Chrudimský	147	38	247	47
8. Poličský	72	20	77	18
9. Německobrodský	690	90	520	83
10. Novoměstský	35	6	45	16
11. Brněnský	336	71	227	76
12. Vsetínský	56	48	75	53
13. Moravskoslezský	525	160	405	157
Úhrnem	8055	1329	5427	1443

Podrobná data o jednotlivých sborech uvedena jsou pro rok 1925 ve Věstníku synodního výboru 1926 č. 1. a pro rok 1926 ve Věstníku 1927 č. 1.

Příčiny ochabnutí přestupového hnutí jsou mimo nás i u nás. Politický vliv katolické církve silně vzrostl a byly také posíleny směry v náboženských otázkách liberální, které ke katolicismu chovají se zdánlivě lhostejně, ve skutečnosti však sympaticky. Reakce proti dřívějšímu hnutí „ pryč od Říma “ se projevuje na Domažlicku, kde nyní jest více odstupů než přístupů a odstupy se dějí k církvi římskokatolické. Pokud pak nás samotných se týče, největší překážkou rozvinutí větší propagace naší církve jest stálý nedostatek duchovních a pracovníků vůbec. Zkušenosti nám ukázaly, že dříve nežli jest možno jíti dále, jest nutno získanou již půdu řádně zpracovati. Nemá významu budovati nová a nová střediska, když dosavadní nemůžeme řádně obstarati. Nestačí jen nové sbory zakládati, nově získaní údové musí dostati také řádného duchovního, nemá-li nastati ochabnutí a zlhostejnost, která často končí návratem do římské církve. Tak se také skutečně na některých místech děje. Tak na př. na Svojanovsku v okrese poličském dřívější slibné hnutí pro přílišnou vzdálenost a nevšímavost příslušných činitelů se rozpadlo. Neblahé následky dlouholetých vakancí ve starých sborech zejména na Českomoravské vysočině nás poučily, že nesmíme zanedbávati starých sborů, abychom neztráceli na jedné straně, co na jiné získáváme.

3. Pokud se týče zkušeností s novými členy, jsou rozmanité. Záleží především na tom, z jakých po-

hnutek se přístup k nám dál. Kde rozhodovaly (důvody náboženské, tam jsou zkušenosti radostné a nové údové, stanice i sbory předčí namnoze opravdovostí, horlivostí a zájmem o věci náboženské dokonce i staré evangeliky rozené. Kteří však přistoupili buď jen z důvodů národních nebo stržení časovým proudem aneb před svatbou a pod., církevního života se neúčastní a dávají podnět ke steskům, které ze seniorátů se sbory velkou většinou starými jsou téměř obecné. „S přistouplými jsou povětšinou nepříliš radostné zkušenosti, do kostela nechodí a neradi platí.“ „Nově přibylí členové ponejvíce nejeví valné účasti na životě duchovním.“ „Namnoze máme dojem, že přibylé nepřivedl duchovní zájem v naše řady, že kázání nerozumějí a v sociálním ohledu jsou zklamáni,“ takové a podobné stížnosti znějí ze zpráv. Snad tohoto pesimismu v posuzování nových údů jest v některých starých sborech příliš mnoho. Jsou aspoň také zprávy ze sborů, zejména městských, že přestupy byly získány vzácné síly pro práci sborovou. Vhodné také i o těch přestupech, které se nedály z pohnutek náboženských, poznamenává jeden konsenior: „Ale lze ve většině případů očekávat, že tyto přestupy nezůstanou formálními; jest dosti důkazů a zkušeností, že následuje opravdové přilnutí k církvi naší, kde důvod přestupu byl podružný.“

Téměř všude děje se nyní přísnější výběr nově se hlásících údů a přihlášení se neberou již v e s k r z e za členy, jako se dalo většinou za hnutí přestupového. Z brněnského seniorátu oznamují, že přistouplým všude poslední dobou se ukládá čekací lhůta, a podobně se děje také jinde. I v plzeňském seniorátě, kde přestupové hnutí bylo lidové, bylo usneseno, aby ve všech sborech a stanicích staršovstva i výbory stanic zkoumaly přihlášky a aby každý přistupující slavnostně byl přijat do církve a sboru při veřejném shromáždění; v západním sboru plzeňském se již přihlášky vracejí těm, kdo se k přijetí nedostavili, jestliže byli třikrát pozváni.

4. Evangelisační činnost nekoná se všude stejně a není také řádně organizována. Evangelisační odbory mají jen některé senioráty, v některých se potřeba takových odborů vůbec neuznává. Není jasno, jak má býti rozdělena práce mezi evangelisační odbory seniorátní a evangelisační odbor všecírkevní. Pokud nebude jasného programu a dohody o prostředcích i cíli, bude evangelisační naše činnost ochromena. Jeví se naléhavě nutným, aby mezi seniorátními výbory a synodním výborem byla zjednána harmonická spolupráce také na poli evangelisace a náboženské práce vůbec. Doporučuje se proto zavedení pravidelných konferencí konseniorů resp. zástupců

seniorátních výborů se synodním výborem, na nichž by byla sjednána direktiva, jak se má v naší církevní práci postupovati.

Z evangelisačních odborů seniorátních vedou si nejčileji plzeňský a pražský, v jejichž obvodech jest také nejprůzračnější půda pro expansi naší církve. Se slibnými výsledky bylo by však možno pracovati i jinde, na př. ve východních Čechách. Jest dosti míst, kde bylo nadějně hnutí udušeno jen proto, že nebylo nikoho, kdo by se ujal práce; leckde hnutí inklinující k nám bylo obráceno k církvi československé, která vyvíjí propagační činnost mnohem větší než naše.

Evangelisační činnosti jest však zapotřebí také ve sborech starých mezi rozenými českými bratřími, aby se čelilo chladnosti, ano mrtvosti mnohých sborů. V tomto ohledu koná se dosud velmi málo. Vnitromisijní shromáždění, podobná těm, jež zavádí olomoucký sbor pro všechny dny v týdně, jsou v našich sborech čirou výjimkou.

5. *Misii*. Je potěšitelným, že zájem o misii v církvi naší vzrůstá. Slovo „misie“ už není slovem cizím u nás. Misie má už místo na mnohých kazatelkách našich a v biblických hodinách. Naše mládež (dorost) účinně svůj zájem o misii podporou indických hochů na studiích projevila. Také nedělní besídky dětské mívají misii nejednou svým předmětem. Všechny naše církevní časopisy mívají často články misijní a šíří známost misie. Výhradně věnují se misii „Misijní Rozhledy“, jež br. vikář A. Freidinger na Hrubé Lhotě ve spojení s „Hlasy Českobratrskými“ vydává. Mnoho se v naší církvi čte a požehnaně působí i list „Radostné Poselství“ br. misionáře Chlebouna z Bratrské Jednoty. K probuzení misijního zájmu posloužily i návštěvy některých misionářů. Byl to zvláště br. Fr. Chleboun, misionář Bratrské Jednoty na odp., který již po několik let navštěvuje naše sbory a svými přednáškami a kázáními lásku a známost misie šíří. Mnohé sbory naše navštívil v roce 1925 misionář Basilejské misijní společnosti F. Wunderli z Curychu. Jeho vypravování o misijní práci v Číně jsou ráda vzpomínána dosud.

Misijní Jednota jednala ve svém odboru pro misii pohanskou často o misii. Jelikož církev naše dosud nemůže mít své vlastní misie, uvažuje o připojení k jiné misijní společnosti, aby ve spojení s ní mohla po případě si udržovati vlastního misijního dělníka a obdržela vlastní misijní stanici. Byly navázány styky s misiemi presbyterní Skotské a Americké církve. Jednáno bylo i s Holandskou misijní společností. Také jsme ve styku s francouzskou misijní prací. Než zdá se nám, že bude nejlepším, připojit se k misii buď Bratrské Jednoty Ochranské,

s níž máme stejný původ a jejíž ústředí je nám nejbližší, aneb k misii Basilejské, se kterou naše církev pěstovala ode dávna přátelské styky. Synodu nadejde povinnost otázku tuto rozřešiti.

Ani židovská misie by neměla býti církvi naší lhostejnou. V republice naší žije na 360.000 Židů, pro něž se dosud ničeho nečiní. Dosud byla práce mezi Židy vzdálena jednak tím, že církev naše méně se Židy přicházela do styku, jednak že oni nám byli národnostně i sociálně cizími a nepřístupnými. Nyní, kdy mnoho Židů se hlásí k české národnosti, nadchází nám povinnost býti jim svědky ke Kristu. Při velké konferenci pro práci mezi Židy, jež se konala ve dnech od 7. dubna do 14. dubna t. r. v Budapešti, měla také naše církev svého zástupce ve faráři Prudkém. I tam byla zdůrazněna potřeba této misie, a doufáme, že se také i v této věci něco stane. Skotská presbyterní církev měla v Praze po dvě zimy své zástupce, kteří měli zde shlédnouti pole pro práci mezi Židy. Bylo by potřebným, aby k nám poslala trvalého svého zástupce, jenž by této práci se ve spojení s naší církví chopil. V Budapešti má židovská misie Skotské prebyterní církve velikou dívčí školu, obecnou, měšťanskou i vyšší, jež je navštěvována z 75% židovskými dívkami. Misie vydržuje zde 4 řádné duchovní a celou řadu pracovníků kromě učitelských sil na škole. V židovské misii má evangelická církev obou vyznání v Budapešti výborné pomocníky. Všestrannou pomocí a podporou takovéto misijní práce získala by nejvíce naše církev. Bylo by potřebí, aby se v té věci vyjádřil i náš synod.

6. Organisační pro práci misijní zvláště zřízenou jest *Misijní jednota*, která ve spojení s církví působila jako její misijní odbor. Měsíční schůze výboru byly konány v místnostech synodního výboru, jenž při nich byl vždy zastoupen. Jemu také byly předkládány roční zprávy a účty Jednoty.

Práce Misijní jednoty záležela v péči o misijní školu, v evangelizační činnosti v církvi, v duchovní péči o krajanů naše za hranicemi, konečně v účasti na pohanské misii.

Misijní škola byla zřízena v r. 1923 k výchově diaconů a misijních pracovníků. Od svého trvání doplnila výchovu 3 bratří, kteří k nám přišli z diaconského kursu pražského a vyslala po tříleté přípravě 6 bratří na vinici Páně (4 v r. 1926 a 2 v r. 1927). Mimo to posloužila radou a skutkem pěti bratřím, kteří se připravovali k službě diaconské soukromě. Jest nyní v službě církevní 11 bratří, kteří buď ve škole misijní byli vychováni neb vyzkoušeni. Chovancům svým skýtala škola vedle výchovy i byt i stravu většinou zdarma aneb za malý poplatek.

Misijní škola je umístěna v budově vlastní v Olomouci-Lazcích, jež v r. 1922 byla za pomoci přátel amerických, zvláště dra V. Losy za 140.000 Kč zakoupena. Tato budova byla r. 1924 rozšířena nákladem 140.000 Kč. Na školu tuto od jejího počátku přispíval synodní výbor z prostředků jemu svěřených, a to jak na stavbu, tak i na její vydržování. Aby bylo získáno více místa pro bratry a mohl býti zřízen i malý hospic, nastavuje se letos původní budova o poschodí, což vyžadovati bude nákladu 90.000 Kč. Misijní jednota je ochotna tuto budovu, reprezentující cenu nejméně 350.000 Kč, předati církvi v majetek.

Misijní školu spravuje kuratorium sestávající z 2 členů synodního výboru, z 2 členů Misijní jednoty a 4 členů olomouckého sboru.

Jednotě misijní i celé církvi jest potěšením a nemalým povzbuzením k další práci, že se chovanci školy misijní na svých místech osvědčují a že jim příslušné farní úřady dávají nejlepší vysvědčení.

Misijní jednota převzala činnost bývalé Biblické jednoty. Její úsilí nese se k tomu, aby lid náš vrátil se k Bibli a ji sobě vyvolil za svíci svou. Věříme, že to poslouží k oživení církve i národa, když si Bibli opět zamíluj. Za tím účelem konala se na různých místech evangelisační shromáždění. Po léta koná se v Olomouci před velikonoce tak zvaný evangelisační týden. Každého večera toho týdne jsou náboženské přednášky. Témata letošního týdne byla: Kristus a Ty, Kristus a naše mládež, Kristus a naše rodiny, Kristus a naše církve, Kristus a náš národ, Kristus a svět. Svými pracovníky konala Misijní jednota probuzující shromáždění v celé řadě sborů: v Proseči, Třebchovicích, Lounech, Šonově, Uh. Hradišti, Kyjově, Růžďce, Velké Lhotě, Třebíči a okolí a j.

K duchovnímu probuzení usilovala Misijní jednota pracovati i vydáváním vhodných spisů. Z větších spisů, jež Jednota vydala, sluší jmenovati zvláště Paměti spisovatele Broučků a spis Komenského O papežství. Dále vydala některé menší spisky známého evangelisty Moodyho, jež všechny posloužily mnohým.

Ve věci duchovního povzbuzení a opatření našich bratří v cizině podnikla Misijní jednota v r. 1925 návštěvy k bratřím do Polska a do Jugoslaviie a Rumunska. Návštěvu první vykonal br. vikář Novák z Prostějova. Dlouho mu polská vláda odpírala visum pasové. Konečně na zakročení z Varšavy toho dosáhl. Byla to první návštěva po válce v Polsku. Proto byla našimi bratry tak srdečně vítána. Br. Novák věnoval plný měsíc našim krajanům a posloužil jim i naší věci co nejlépe. Na kratičko mohl předseda Jednoty při své návštěvě v Zabko-

vicích zajeti do Lodže a Zelova a tamní bratry duchovně povzbuditi. Bylo by potřebí poslati do Polska na trvalo dělníka, jenž by se opuštěných bratří na Volyni ujal a také mezi přechetnými krajany neevangeliky pracoval. Takový bratr byl už vyhlédnut, ale polská vláda odepřela mu visum pasové. Za to jsou voláni římsští kněží na Volyn z Moravy, aby pracovali mezi Čechy pravoslavnými.

Bratry v Jugoslavii a Rumunsku navštívil v květnu 1925 předseda Jednoty, br. far. Prudký, a viděl přesmutný stav našich krajanů bydlících at' v Slavonii, at' v Banátě, at' v Rumunsku. Bylo by potřebí tam alespoň 3 dělníky poslati. Zatím mohl býti na jaře r. 1926 vypraven jeden a to br. A. Erlich do Uljaníka ve Slavonii. Týž brzy se do práce vpravil a byv k svému úřadu br. konseniorem Švandou ordinován, slouží všem rozptýleným bratřím po celé Slavonii k veliké jich radosti. Ordinace tato udělena byla z usnesení synodního výboru toliko pro Jugoslavii a Rumunsko.

V r. 1926 navštívil Jugoslavii br. konsenior G. Švanda jako správce Misijní školy. Mohl povzbuditi br. Erlicha a houfce v Uljaniku, Pleternici, ve Velkém Središti a na Sv. Heleně. Žel, že nemohl se pro povodeň dostat k našim krajanům v Bulharsku, mezi nimiž jako učitel a duchovní správce působí br. učitel Klimečka. Spojení s bratry v Německu bylo udržováno písemně.

Misijní jednota ráda by soustředila také snahy o misii pohanskou a zájem o ni roznítla. Měla svůj odbor pro misii pohanskou. Roční schůze Jednoty rozvinují se jako krásné konference přátel misijních. Měla také za úkol jednati s misijními společnostmi stran připojení se našeho k některé z nich. Usnesla se dáti věc rozhodnouti synodu, zda vyvoliti Ochranov či Basilej, také přichází v úvahu misie francouzská.

O Misijní jednotě podává zprávy Věstník Misijní Jednoty, jenž vychází jednou čtvrtletně. V čís. 3. jsou obsaženy účty Jednoty i Misijní školy za r. 1926, na které si dovolueme upozorniti.

Nové stanovy Misijní jednoty byly vládou schváleny a dle § 4. nových stanov jsou všichni řádní členové synodního výboru členy Jednoty a dle § 11. volí synodní výbor do ředitelství čtyři zástupce.

V. Výchova.

1. Bohoslovci. V studijním roce 1925—1926 bylo zapísáno na Husově fakultě v Praze: v zimě 41, v létě 37 řádných posluchačů českobratrského evangelického vyznání

s gymnasijsní maturitou a v zimě 9, v létě 8 mimořádných. V studijním pak roce 1926—1927 bylo na fakultě zapsáno v zimě 46 a v létě 39 řádných posluchačů českobratrských; mimořádných bylo v tom roce 14.

Z těchto posluchačů, kteří, pokud nám známo, studovali s úmyslem jednou v duchovenskou nebo kazatelskou službu naší církve vstoupiti, bylo ve školním roce 1925—1926 27 s gymnasijsní maturitou a 4 bez ní; na počátku studijního roku 1926—1927 bylo jich 29 s gymnasijsní maturitou a 7 bez ní.

Vedle těchto bohoslovců studovalo ve školním roce 1925 až 1926 9 bohoslovců v cizině. V roce 1926—1927 jest v cizině 12 bohoslovců, k nimž nyní v letním semestru přistupuje ještě jeden.

Celkový stav v dubnu 1927 jest tento: na cizích bohosloveckých fakultách jest 13 studentů a v Praze 27 studentů s gymnasijsní maturitou a sedm bez ní. Celkem tedy má naše církve v přítomné době 47 studentů, z nichž 4 již složili všechny odborné zkoušky bohoslovecké a mohou býti voleni za vikáře.

Jména těchto studentů jsou:

a) studenti s gymnasijsní maturitou v Praze: 1. B. Hrejša, 2. Miroslav Krejčí, 3. Antonín Venc, 4. Oldřich Videman, 5. František Štunc, 6. B. Potměšil, 7. Vlastimil Šípál, 8. Jan Kantorek, 9. Josef Ondruch, 10. Ant. Páleníková, 11. Jiří Pospíšil, 12. Timoteus Pokorný, 13. Rudolf Bašek, 14. B. Juren, 15. František Šutera, 16. Karel Kyjáněk, 17. Otilie Šantlová, 18. Ladislav Král, 19. Zdeněk Somolík, 20. Jiří Petřík, 21. Marie Nováková, 22. Josef Beneš, 23. Oldřich Král, 24. Emil Pellar, 25. Jan Amos Pellar, 26. Josef Štrupl, 27. Boh. Jaroš;

b) studenti bez gymnasijsní maturity v Praze: 1. Zdeněk Pauk, 2. Jan Strnad, 3. Josef Kuchynka, 4. Jan Sláma, 5. Ladislav Vrba, 6. B. Balcar, 7. Ad. Pospíšil;

c) studenti s gymnasijsní maturitou v cizině: 1. Jan Bartell — Paříž, 2. Václav. Urban — Curych, 3. Vladimír Karásek — Chicago, 4. Jan Šebesta — Curych, 5. Oto Prosek — Štrasburk, 6. Ladislav Blecha — Paříž, 7. Miroslav Růžička — Štrasburk, 8. bak. bohosloví Josef Jeschke — Glasgow, 9. Jan Smetana — Basilej, 10. Karel Čejka — Basilej, 11. bak. bohosloví Josef Závodský — Edinburgh, 12. bak. bohosloví Vlad. Čapek — Paříž, 13. Eugen Zelený — Princeton.

K vůli úplnosti uvádíme zde i jména studentů, kteří studovali v roce 1925—1926 v cizině. Byli to: B. Potměšil — Edinburgh, 2. J. Šebesta — Štrasburk, 3. Vladimír Čapek — Curych, 4. Zdeněk Somolík v zimě Basilej, v létě Curych, 5. B. Skalák — Cambridge, 6. Jan Amos Pellar — Paříž, 7. E.

Zelený — Paříž, 8. B. Smetánka — Princeton, 9. O. Kadlec — Curych.

Dále jsou na studiu v cizině vikář J. Dus v Chicagu a farář Jan Vejnar v New Yorku.

První vědeckou zkoušku vykonali v roce 1925 až 1926: Ladislav Blecha, Zdeněk Somolík, J. A. Pellar, Jiří Pospíšil, Jan Smetana, Jan Šebesta, E. Zelený, Karel Pavlinec a Jan Vejnar. V roce 1926—1927 do dnes vykonali tuto zkoušku: Karel Čejka, Mir. Růžička, Václav Urban, J. Barthell, O. Prosek, V. Karásek, A. Venc a Tím. Pokorný.

Druhou vědeckou zkoušku vykonali v roce 1925—1926: Fr. Dobiáš, Ant. Verner, Jan Kulík, Josef Pospíšil, Josef Souček, Jan Dus, Břet. Hladký, Jar. Sochor a B. Opočenský. V roce 1926—1927 vykonali tuto zkoušku Josef Jeschke, Vlad. Čapek, Jan Vejnar, Jos. Závodský, B. Potměšil, B. Skalák a B. Smetánka.

Před církevní komisí pro vědecké zkoušky bohoslovecké složil tyto zkoušky O. Kadlec.

Praktickou zkoušku vykonali před synodní komisí v roce 1925: Vlad. Jehlička, v roce 1926 A. Verner, Rud. Řičan, J. Pospíšil, J. Kulík, B. Hromádka a Viktor Hájek. V roce 1927 až dodnes: Fr. Dobiáš, B. Hladký, O. Kadlec, J. B. Souček, Jiří Šimůnek a B. Opočenský.

Také oznamujeme, že v minulém období přestal studovati bohosloví českobratrské student K. Pavlinec, vstoupiv do služeb církve československé.

2. Z mimořádných posluchačů fakulty byli někteří abiturienti reálky a učitelských ústavů. Absolventi reálky a ústavu učitelského doplňují zkoušku maturitní zkouškou z latiny a pak i řečtiny, a stávají se řádnými posluchači. Doplnění takové vyžaduje značnou práci a znemožňuje náležité studium bohosloví současně. Nad to jeden rok se jim od ministerstva nezapočítává. Proto synodní výbor dbá, aby studující reálky doplnili si maturitu reálných škol zkouškou z latiny než vstoupí na fakultu, aby si tak studium zbytečně neztěžovali, a také fondy podpůrné se nad míru nevyčerpávaly. Také studující mimořádní se vzděláním z učitelských ústavů aneb jiných, nevyhovujícím plně požadavkům fakultním, hledí si doplniti předběžné vzdělání maturitou gymnasijsní. V posledních letech učinili tak dva mimořádní studující. Dva studující mimořádní s podobným předběžným vzděláním dosáhli svolení synody ke zkoušce před komisí církevní a chystají se k ní. Pro budoucnost však lze očekávati již dostatečný počet studujících se vzděláním gymnasijsním (nebo reálně gymnasijsním) a nebude asi třeba dalších dispensí.

3. O hmotnou podporu nemajetných studujících bohosloví pečoval syn. výbor pomocí Podpůrného odboru, jehož předsedou byl dr. Ferd. Hrejsa a jednatelem dr. J. B. Šimek, dalšími pak členy senior J. Souček, sestra B. Šimková a sestra A. Straková. Podporováno bylo v roce 1925—1926 20—23 studujících nákladem 51.498 Kč, v roce pak 1926—1927 je podporováno 20—22 studujících a dosud do dubna bylo vydáno 38.981.20 Kč, kterýž obnos do konce školního roku stoupne o dalších 12.000 Kč. Celkem tedy za dva roky 102.479 Kč. Potřebné prostředky se scházejí jednak kostelními sbírkami o Vánocích, jednak sbírkami, k nimž zve Podpůrný odbor letáčky, jednak i přidělem ze státní dotace. Obnosy potřebné jsou tak značné, že dosavadní prostředky na účel ten nestačí. Jeví se potřeba podpory ty omeziti a odstupňovati podle skutečné potřeby. Také usiluje synodní výbor, aby ze státních prostředků byly poskytovány k účelu tomu potřebné prostředky podobně, jako je stát poskytuje jiným církvím na alumnáty pro jich bohoslovce.

4. Značnou výhodou pro naše bohoslovce i pro studující jiných oborů je Husova studentská Domovina, zařízení ve 4. a 5. poschodí v Husově domě. V 16 pokojích bydlí tu celkem 34 studujících, z nichž je 26 bohoslovců. Správu Domoviny koná Kuratorium, ustanovené synodním výborem. Předsedou je senior J. Souček, vychovatelským dozorcem dr. Jindř. Hrozný, členy dr. Ferd. Hrejsa, dr. J. B. Šimek, s. B. Šimková, br. J. Jiskra, s. R. Jiskrová. Správcem Domoviny je br. Jar. Jiskra; bydlí ve 4. poschodí.

V poslední době splynul Podpůrný odbor s Kuratoriem Domoviny, takže nadále Kuratorium toto rozšířené o sestru A. Strakovou, spravuje nejen Domovinu, nýbrž pečuje i o podporu studujících. K splnutí došlo proto, že v obou odborech nejen byly skoro tytéž osobnosti, nýbrž i proto, že podpora a pobyt v Domovině vzájemně se proplétají a vyžadují společné projednávání.

5. O Husově fakultě jednal poslední synod. Usnesením synodu byl projevěn souhlas se zřízením dvou stolic se vztahem k církvi československé, s předpokladem zachování dosavadního statutu a evangelického charakteru fakulty i potřeb naší církve. V tom smyslu se fakulta také rozvíjela. Vedle pěti profesorů a tří docentů československých byl povolán na fakultu jeden docent, později profesor československý. K návrhu na povolání druhé síly československé dosud se strany československé nedošlo. Na fakultě vzrostl zatím počet evangelických i československých posluchačů značně. V zimním semestru 1926—1927 bylo zaznamenáno na fakultě 46 řádných posluchačů a 14 mimořádných po-

sluchačů českobratrského a 8 řádných posluchačů a 6 mimořádných posluchačů jiných evangelických vyznání, dále 43 řádných posluchačů a 36 mimořádných posluchačů československého a jeden řádný a jeden mimořádný posluchač katolického náboženství a bez vyznání. V letním semestru počet je jako obvykle o něco menší.

Církev československá v poslední době počala jednati o zřízení vlastní fakulty bohoslovecké. Není nám dosti jasno, zda za úsilím tím stojí celá církev československá, či jen jedno její křídlo. Není nám také známo, zda vlada přání tomu vyhoví zřízením samostatné československé fakulty, či bude snad chtít potřebě československé církve vyhověti zřízením potřebných stolic a snad zvláštní sekce na Husově fakultě. Profesorský sbor uznal zvláštním projevem přání, aby potřebám československé církve vyhověno bylo. Při tom profesorský sbor dal na jevo, že by bylo v zájmu náboženského vývoje českého a že by potřebám čsl. církve mohlo býti nejlépe vyhověno pomocí Husovy fakulty zřízením potřebných stolic a zvláštní československé sekce, při čemž by i evangelické sekci i československé sekci byla uchována určitá samostatnost a samospráva. Profesorský sbor je ochoten v tom směru spolupůsobiti, ale nechce ovšem nijak státi v cestě, pakliže by československá církev chtěla nastoupiti v té věci cestu jinou.

6. Misijní škola pro výchovu diaconů, majetek Misijní Jednoty, pokračuje pravidelně ve své práci za správy konseniora Gustava Švandy, který bydlí v této škole a její správě se cele oddává. Misijní školu má na starosti kuratorium, jehož předsedou je farář Frant. Prudký. Škola vychovávala v roce 1925 osm chovanců a v roce 1926 také osm. Vzdělání jejich měli na péči vedle konseniora Gustava Švandy a faráře F. Prudkého: farář Urbánek z Přerova, vikář Novák z Prostějova, kazatel Štifter, ředitel gymnasia V. Hřivna, prof. gymnasia dr. Kratina, prof. obchod. akademie Dohnal a vikář A. Freidinger. Celkový náklad školy byl ovšem značný.

Chovanci bydlí v ústavě a účastní se vyučování pravidelně. Mimo to vyučují po školách náboženství, řídí biblické hodiny, konají nedělní školu a cvičí se doma v knihařství, procházejí kurs samaritánský a mají pravidelnou službu v „první pomoci“. Cvičí se také v kancelářských pracích ve farní úřadě a v kolportáži a obstarávají kazatelskou stanicí v Drahanovicích. V r. 1926 vyslala škola prvé své chovance na vinici Páně. Byli to 4 bratři: Balabán, Lutovský, Grabinský a Urválek. Letos byli vysláni opět 4 bratři: Novotný, Opočenský, Franzl a Štulc. Tito dva poslední nebyli však řádnými žáky školy, nýbrž vykonali jen zkoušky. —

Nežli byli s prací hotovi, byli již zadáni a tak hned nastoupili nyní svoji práci. Již je tedy v církevní práci řada diakonů. A je potěšitelné, že se osvědčují dobře. Nyní je v ústavu 6 bratří, dva nastoupí práci ještě v průběhu tohoto roku.

7. Církevní škola obecná trvá dosud v Horní Krupé.

8. Vyučování náboženství koná se v r. 1926/27 jako dosud. Počet dětí vyučovaných však nestoupá. Na středních školách je vyučováno 2129 (o 275 méně než roku 1924/25) žáků a žaček ve 150 odděleních 200 hodin týdně na 93 místech. Vyučuje 74 učitelů. Z počtu žactva toho je 1479 v Čechách, 650 na Moravě a ve Slezsku. Klesl nejen počet žáků, ale i počet hodin a míst vyučovacích. Místy se účastní vyučování na středních školách i žáci z vyšších tříd. Bylo by žádoucí, aby jich počet rostl.

Na školách obecných a občanských je vyučováno v celém rozsahu naší československé církve evang. ve všech seniorátech 31.867 čsbr. dětí (o 699 méně než r. 1924/25) vedle 225 dětí jiných vyznání. Z počtu dětí školních je 20.823 v Čechách, 11.044 na Moravě a ve Slezsku. V některých školách podléhají i některé, třeba nečetné, evangelické dívky školní vlivu svého okolí a odhlašují se z náboženství. Dobře jest tomu čeliti osobním zakročením u rodičů. Vyučování to se koná v 2674 hodinách týdně v 1829 odděleních na 1268 místech. Vyučuje 376 učitelů, počítaje v to i faráře. Vyučuje se tedy na obecných a občanských školách značně intenzivněji než před 2 roky. Toto zintenzivnění náboženského vyučování bylo umožněno jen tím, že vedle farářů a některých učitelů se vyučování toho ujaly četné pomocné síly, zvláště mladší bratři a sestry z kruhů studujících bohosloví a z odborů mládeže, kteří získali vysvědčení způsobilosti k subsidiárnímu vyučování u seniorátního úřadu. Vedle 129 farářů a vikářů a 10 diakonů vyučuje takovýchto pomocných subsidiárních učitelů 234. Místy faráři na obecných a občanských školách vůbec nevyučují, jsouce zabráni povinnostmi úřadu farního a vyučováním na středních školách, a vyučování obstarávají pomocné tyto síly. Lze tuto pomoc jen vítati a těšiti se z horlivé součinnosti subsidiárních učitelů. Lze tím dobře čeliti tomu, že v některých odlehlých místech nebylo dosud možno vyučovati náboženství; přes to však ještě některé vzdálené děti zůstávají bez vyučování. Jen je třeba dbáti, aby síly ty byly vskutku způsobilé a aby vyučování konalo se se vši vážností a svědomitostí, a aby vskutku neutkvívalo příliš na povrchu. Doporoucí se konati farní nebo seniorátní konference učitelů těchto za účelem praktických pokynů, jak se na některých místech děje. Jest žádoucí, aby vyučování to bylo proto kontrolováno a aby duchovní správcové s příslušnými učiteli přesně ujednávali, jaká látka v kterém oddělení

Statistika vyučování náboženství, nedělních škol a sdružení mládeže 1926.

Seznamy	Obecné a občanské školy				Střední školy				Nedělní školy			Sdružení			Poznámka						
	Počet všech vyučova- ných dětí	Počet vyučova- cích ho- din týdně	Počet oddělení	Počet míst, kde se vyu- čuje	Vyučující				Počet všech vyučova- ných žáků	Počet vyučova- cích ho- din týdně	Počet oddělení	Počet misí, kde se vyučovalo	Počet učitelů	Počet dětí		Počet sdružení mládeže	Počet sdružení počet členů				
					farář	vikar	diakon	katecheta										jiný			
1 pražský	3.988	322	208	114	9	1	—	2	35	545	40	32	17	15	22	117	1.468	11	446	4 203	a 72 žáků jin. význ.
2 plzeňský	3.256	259	158	115	4	2	—	—	31	182	16	11	5	4	9	29	492	5	157	2 906	
3 podlipický	2.463*	219 ½	164	121	11	1	1	—	9	84	10	8	6	3	23	36	685	15	388	1 366	
4 poděbradský	1.938	157	116	91	10	1	—	—	16	104	10	8	5	4	18	24	493	12	367	1 156	
5 královéhradecký	2.044*	212 ½	178	146	10	3	—	—	17	114	16	13	10	10	33	64	855	12	304	3 100	
6 čáslavský	1.952*	190 ½	140	110	11	1	—	—	24	122	13	9	4	3	14	34	541	12	426	1 300	
7 chrudimský	1.827	207	125	101	9	2	—	—	16	119	9	7	4	5	30	53	798	16	534	—	
8 políčský	1.263	105	54	40	3	1	1	—	5	20	2	1	1	1	17	25	425	9	280	1 20	8 " " " "
9 německobrodský	2.082	178 ½	119	94	11	—	—	—	10	189	18	14	10	9	17	32	586	12	432	—	
10 novoměstský	1.536	119	70	42	2	1	—	—	20	3	2	1	1	1	6	16	320	5	195	—	
11 hrctínský	2.435*	206	148	98	12	1	3	—	15	235	16 ¾	15	13	8	45	86	1.252	25	588	3 76	34 " " " "
12 vsetínský	3.639	186 ¾	112	43	10	—	—	2	12	—	—	—	—	—	15	17	339	7	228	—	
13 moravskoslezský	3.441*	311 ½	237	153	9	4	3	1	24	395	37 ½	30	17	11	33	57	910	4	393	3 73	84 " " " "
Čelkem	31.867	2674 ¼	1 829	1.268	11	16	10	5	234	2.129	199 ½	150	93	74	282	590	9.164	145	4.738	19 649	225
+	225	jiných význání																			
	32 092																				

podle schváleného učebního řádu má se probírat z biblické dějepavy i z katechismu, a aby se užívalo knih schválených synodním výborem a synodem. Je potřeba dbáti, aby látka vyučovací se probírala postupně tak, aby každé dítě do 14 let probralo celou učebnou látku z biblické dějepavy i z katechismu, aby snad někde rok co rok neprobírala se skoro táž látka vždy znova, při čemž ostatní vše zůstává opomenuto. Také je nutno nezapomínati na to, aby dívky malé v prvých třídách naučily se záhy Otče náš, Desatero, Věřím v Boha, a aby pak učily se ponenáhlu katechismu, tak aby co možno před konfirmačním cvičením ovládaly Českobratrský katechismus, by v konfirmačním cvičení mohly pak na tomto základě býti utvrzeny v samostatném českobratrském evangelickém přesvědčení. Je nutno pamatovati, že na řádném vyučování náboženství velice mnoho záleží a že k vyučování tomu je proto třeba učitelů osobně schopných a náležitě připravených a zvláště nábožensky živých a mravně opravdových. Právě v náboženství může jen náboženská osobnost probuditi v dětech náboženský zájem a život. Proto bylo by velmi žádoucí, aby v místech, kde je větší počet našich školních dětí a kde lze zřídi místa katechetská, bylo usilováno o zřízení míst katechetských a aby místa ta byla propůjčována osobnostem vzdělaným, co možná bohoslovecky vzdělaným, a při tom nábožensky živým, které by se vyučování tomu cele oddaly. Spojování farního a katechetského úřadu se nedoporučuje, leda tam, kde jde o faráře s obmezenou činností farní. Dosud je zřízeno 12 katechetských míst pro českobratrské evang. dívky na školách obecných a občanských. Synodní výbor doporučil, aby bylo pečováno o zřízení dalších katechetských míst v Praze, s přáním, aby místa ta byla pak obsazena bohoslovci, kteří by se úkolu tomu cele mohli věnovati. V Praze by bylo lze pomýšleti i na zřízení místa katechetského na středních školách.

9. Nedělních škol jest nyní 382 s 590 učiteli a 9164 dětmi. Počet nedělních škol i učitelů za poslední dvě léta něco stoupl, počet dětí však značně poklesl. Nedělní školy posud nejsou v 31 sborech. Nedělní školy zahrnují posavade jen asi čtvrtinu našich dětí školních. Jest žádoucí, aby se ještě značně rozšířily, zvláště na Vsetínsku, a aby shromáždovaly co největší počet našich dětí a aby dovedly získati i děti jiné. Nedělní školy svojí dobrovolností, svým bohoslužebním rázem, nadšenou součinností mladých učitelů a učitelek zvláště z kruhů mládeže jsou zařízení velmi dobré, které nejen doplňuje vyučování náboženské ve školách, nýbrž působí velmi dobře na samy učitele, a může konati pěknou misijní práci v okolí. O zorganizování této práce pečuje v posledních dvou letech zvláštní sekretář, ustanovený pro tuto práci v Československé republice, farář Adolf No-

voťný v Hradci Králové. Vydává Nedělní Besídku. Také časopis „Růžový Palouček“, vydávaný „Kalichem“, koná dobrou službu.

10. V posledním roce 1926 bylo konfirmováno v naší církvi 3794 dětí, z nich 2525 v Čechách a 1269 na Moravě a ve Slezsku. Proti roku 1924 počet konfirmandů o 42 větší. (V Čechách je o 340 více, na Moravě o 298 méně, což překvapuje.)

11. Potěšitelným zjevem jsou v posledních letech Sdružení mládeže. Těšíme se z toho, že mládež naše se soustřeďuje na základě náboženské a mravní opravdovosti a nadějeme se, že z ní vzroste pokolení lidí nábožensky uvědomělých a mravně ustálených. Jest to veliký pokrok proti době, kdy naše mládež neměla své organizace. Bylo by si však přát, aby naše mládež vyhledávala Sdružení tato v míře daleko větší, neboť nejsou dosud založena v 42 sborech. Sdružení mládeže organizovalo se ve Svazu česko-bratrské mládeže, o jehož činnosti podáváme následující zprávu a podotýkáme k ní to, že čísla o počtu sdružení i členů jejich jak jsou uvedena v naší statistice, nějak se rozcházejí s čísly Svazem nám sdělenými.

Práce Svazu SČME vykazuje v posledních několika letech potěšitelný rozkvět a vzrůst, ale přece ještě zbývá mnoho co dohánět, prohlubovat a vychovávat. Početně stav našich Sdružení se jeví asi takto: Sdružení mládeže 125, Sdružení dorostu 49. Celkový počet Sdružení 172. Celkový počet členstva 5.600. Sdružení jsou organizována ve 12 okresech, jež umožňují soustředěnější, účelnější a vydatnější práci. V poslední době zde nebylo snahy práci zvláště rozšiřovati, nýbrž spíše posílit a konsolidovati ta Sdružení, jež zde již jsou. Pracováno bylo o to, aby upraven a rozšířen byl program Sdružení, aby vyhovoval potřebám mládeže. Vykonáno bylo také vše, co bylo v našich poměrech možno, aby byli vychováni vůdci a pracovníci. Nejdůležitější pak snahou zvláště v minulém roce bylo duchovní prohloubení života Sdružení a práce evangelisační. Dny mládeže, jež byly uspořádány za aktivního přispění ústředí ve 104 sborech a Sdruženích na podzim a evangelisační schůze pro získání odcizené mládeže byly výrazem snah sloužiti Sdružením a jimi i sborům. Práce Svazu se upevnila také organizačně. Svaz má dnes 5 placených pracovníků; výkonný výbor, který celou práci řídí a za ní odpovídá, je sestaven v přítomné době z těchto členů: předsedy far. Jerie, místopředs. T. B. Kašpara a K. Vilíma, kurát. brněnského seniorátu, náhradníků F. Dobiáše, A. Pelantové a členů výboru dra Žilky, seniora Součka a far. Dobiáše. Bylo zde také upřímné úsilí o finanční soběstačnost. Důkazem je fakt, že na př. v r. 1923, kdy rozpočet

na práci Svazu byl přes 60.000 Kč, byla získána od Sdružení úhrada pouze 8%, kdežto při vydání Kč 91.000.— roku minulého sebráno bylo z vlastních prostředků 59%. Jsme vděční YMCA za její mravní a finanční podporu, ale YMCA může Svaz podporovati nejdéle asi 5 let a proto jest nutno získati na tuto práci potřebný náklad z vlastních prostředků. Tento úspěšný pokus jest zárukou, že postaví-li se nyní sbory na místo, jež dosud zaujímal YMCA, lze očekávati, že se Sdružení stanou sborům a církvi tím, čím je církev a sbory chtějí a potřebují míti. Největší úkoly a potřeby jsou nyní tři. Předně jest nedostatek vhodných místností pro práci mládeže. Pořizování jich je přirozeně věcí místních sborů. Za druhé potřebí jest odborně vychovaných vůdců a pracovníků. A největší potřebou, již nelze odsunovati, je samostatný sekretariát pro Dorost. Všechny tyto nedostatky jsou naléhavé a zároveň převyšují možnosti našich Sdružení. A jelikož jsou to zároveň také potřeby našich sborů, jsme nuceni dovolávati se účinné pomoci sborů a celé církve. Pro výchovu pracovníků podniká Svaz Sdružení nejen četné kratší okřskové kursy, ale loni a letos pořádá také 12denní školu v táboře YMCA na Sázavě spolu se Svazem Nedělních škol. Jest potřebí, aby sborové umožnili svým schopným lidem účast na těchto kurzech. Ovšem, to jsou všechno pokusy, jež musí se co nejdříve změnit v ucelenou, soustavnou práci, v níž sbory a církev budou nejenom laskavým protektorem, ale také hlavním a všestranným pomocníkem.

12. Naši vysokoškolsí studenti organisují se jednak ve Spolku posluchačů Husovy fakulty, jednak v „Jeronymu“. Akademický spolek „Jeronym“ shromažďuje studující vysokých škol pražských a přes to, že jenom část našich československých studentů přihlašuje se za členy, byla činnost tohoto spolku v minulých letech velmi živá. Shromažďují se ovšem ve spolkových místnostech Husova Domu. Třeba jest i na tento starý akademický spolek nezapomenouti, poněvadž význam jeho pro účastenství budoucí inteligence naší ve věcech církevních je veliký.

VI. Věci hospodářské.

1. Stavby církevních budov sborových podniknuty byly a dokončeny v minulém období dvouletém v těchto místech a s následujícím nákladem: Soběslav postavila kostel a faru nákladem 426.000 Kč, Plzeň, západní sbor, kostel za Kč 929.748, Střížov, stanice sboru třebešského, kostel za 107.238 Kč, Uherští Hradiště, církevní dům, 293.998 Kč, Blažkov, filiálka sboru novoměstského, kostel za 170.000 Kč,

Hodslavice, fara za 130.000 Kč. Ve stavbě jsou sbory Hrabová, sborový dům, nákladem rozpočteným na více než 400.000 Kč, Benešov, sborový dům, za Kč 250.000, Velké Meziříčí, stanice sboru vilémovského na Moravě, sborový dům za 208.582 Kč, Prostějov, sborový dům za 347.000 Kč. Krom toho staví se sborový dům v Kostelci n. L., který ještě v tabulce není oznámen, protože stavba začala teprve koncem března r. 1927. Dále byl za minulé dvouletí dostaven a účelu svému odevzdán sborový dům v Orlové, jehož náklad již v předešlé Zprávě k III. synodu byl uveden.

Koupeny byly reality v těchto sborech: v Hořicích, fara se staveb. místem pro kostel za 120.000 Kč, v Uhřetěvsi, fara 91.515, v Plzni, výměna reality s doplatkem 35.000 Kč, v Jihlavě, domek se stavebním místem za 70.359, v Přerově, dům za 153.000 Kč.

Místa stavební koupěna byla v Lounech (4.246), v Brandýse n. L. (35.644), ve Velké za 2.000, v Mor. Ostravě za 23.250, v Těšíně za 64.240 a v Přesticích za 12.896.

Celkem nové podniky (stavby a koupě) vyžadovaly nákladu 3,906.415 Kč kromě nákladu na nový církevní dům v Kostelci n. L. (200.000 Kč).

Vedle těchto nových podniků stavebních provedly četné sbory větší nebo menší opravy církevních budov nebo i stavby hřbitova, celkovým nákladem 1,218.413 Kč. Dluhy pak, i nově uzavřené i z dřívějších let zůstávající, činí 5,546.293 Kč 75 h. Vzrostl tedy dluh našich sborů proti roku 1925 o 752.341 Kč.

Soudíme, že není třeba upozorňovati na tíživost tak velikého dluhu. Obzvláště, když ještě si uvědomíme, že je celá řada sborů, které církevních budov potřebují. Některé z nich byly jmenovány, že zakoupily stavební místa. Ale nejpotřebnější stavby jsou ve sborech: Přestice, Strakonice, Rokycany, Kralovice, Smíchov, Č. Budějovice, Trnovany, Mšeno, Moravská Ostrava, Frýdek, Těšín. Ve sborech filiálních a stanicích: Volyně, Merklín, Brandýs n. L., Jihlava a ještě mnoho jiných, snad o něco méně naléhavých. A tak v příštích letech bude potřebi ještě velikého nákladu na stavby tyto. Je to brémě skoro nad naše síly. Ovšem, kdyby mezi našimi členy, zejména zámožnějšími, bylo více horlivosti a více smyslu pro celkovou církev a pro povinnost přispěti novým a nezáměrným sborům v těchto jejich těžkých začátcích, mohli bychom ten dluh sami zaplatiti. V naději pak, že přece jsou

Celkový přehled staveb. nákladů 1925—26.

S e n i o r á t	Nové podniky				Opravy Náklad	Dluhy z dřívější i nově vzniklé	
	stavba či koupě	stava místo	náklad	Kč			
					kostel	řada	špora- výdum
1. Pražský	—	1	1	341.515—	63.767.33	760.478.52	
2. Podřipský	—	—	—	22.246.65	106.358.96	124.134.15	
3. Plzeňský	1	—	—	971.345.14	34.353.24	1,246.252.47	
4. Poděbradský	—	—	—	35.644.80	96.844—	211.579.80	
5. Královéhradecký	—	1	—	120.000—	159.074.16	230.515.88	
6. Čáslavský	—	—	—	—	136.796.74	96.634.14	
7. Chrudimský	—	—	—	—	20.007.29	242.494.64	
8. Poličský	—	—	—	—	41.565.17	38.760.22	
9. Německobrodský	1	1	—	426.000—	159.717.39	843.821.77	
10. Novoměstský	1	—	—	170.000—	59.886.52	74.511—	
11. Brněnský	1	1	2	672.173.39	222.122.57	683.420.92	
12. Vsetínský	—	—	—	—	30.531.58	82.048.69	
13. Moravsko slezský	1	1	2	1,147.490—	87.458.37	911.642.15	
Celkem	5	5	5	3,906.415.18	1,218.483.32	5,546.293.75	

mezi námi aspoň někteří, kteří takové porozumění pro tyto potřeby mají, navrhuje finanční komise, zvolená třetím synodem, obrátiti se na zámožnější údy se žádostí o zvláštní příspěvky na stavební fond, který by byl pouze bezúročně půjčován a tak sloužil církvi naší i dále do budoucnosti. Kdyby jen část našich bratří a sester, třeba jen při zdělávání posledního pořízení, pamatovala nějakým odkazem na tento fond, neublížila by nijak citelně svým dědicům, ale velice by přispěla k ulehčení této veliké starosti, kterou církev naše nemůže nechati jenom těmto jednotlivým sborům a stanicím.

Při tom ovšem třeba jest v této věci staveb znovu zdůrazniti, že se musí při podniknutí stavby dbáti opatrnosti a rozvahy. Necht' synod znovu vloží na srdce všem sborům, aby do stavby se nepouštěly bez schválení dozorčích úřadů církevních, jak to předpisuje církevní zřízení. Jsou povinny, dříve než dají vypracovati definitivní plán stavební, poslati skizzy takového plánu s odhadem nákladu k dobrozdání a posouzení synodnímu výboru, který si vždycky vyžádati musí odborný posudek znalecký. Dále je potřebí, aby i každý sbor měl jasný a střízlivě vypočtený plán, jak náklad stavební hodlá a může hraditi a aby po rozumu usnesení III. synodu stavby nepodnikal, dokud nemá aspoň 50% celého nákladu pohotové. Neboť přes toto minulé usnesení synodní stává se stále, že se stavbou započne se před schválením a s prostředky velmi malými. A tak nejenom se podnikají stavby ne vždy zcela vyhovující po stránce technické, nýbrž s takovým nákladem, který bude znamenati veliké zatížení dluhem a tak bude ohrožovati na celou řadu let duchovní činnost sborovou, ano i jeho existenci vůbec. Ovšem synodní výbor neuzavírá se tomu faktu, že někde jest stavby tak naléhavě potřebí, že se nelze diviti, když se podniká stavba s prostředky nedostatečnými. Ale přes to všecko je nutno se obmeziti, neboť dluhy rostou, kdežto naše duchovní i hmotná schopnost náklady církevní hraditi v téže míře neroste a také i příspěvky přátel našich spíše ubývají než se rozmnožují.

Při této otázce nových staveb sdělujeme zároveň, že s velikou ochotou odborný posudek o stavebních plánech podává nám br. architekt B. K o z á k z Prahy, který i osobně, může-li, jest ochoten se na stavební místa podívati. Proto mu náleží upřímný dík celé církve.

Přehled o dluzích sborů.
(Ke dni 31. prosince 1926.)

1. Seniorát pražský:

Benešov	Kč	150.000.—
Kladno	"	2.400.—
Kšely	"	14.490.—
Libčice	"	—
Praha-Salvátor	"	69.401.35
Praha-Kliment	"	—
Uhřetěves	"	140.120.—
Libeň	"	221.970.84
Rybníky	"	—
Smíchov	"	—
Soběhrdy	"	3.700.—
Škvorec	"	16.684.59
Král. Vinohrady	"	141.711.74
Žižkov	"	—
Celkem	Kč	760.478.52

2. Seniorát plzeňský:

Kralovice	Kč	—
Čistá	"	52.500.—
Hvozd	"	—
Plzeň-východ	"	270.000.—
Plzeň-západ	"	707.669.47
Přeštice	"	—
Rokycany	"	36.100.—
Strakonice	"	27.811.—
Volyně	"	—
Domažlice	"	56.172.—
Kdyně	"	96.000.—
Celkem	Kč	1,246.252.47

3. Seniorát podřipský:

Kovanec	Kč	—
Krabčice	"	29.292.—
Ledčice	"	7.500.—
Libiš	"	—
Kostelec n. L.	"	—
Libkovice	"	—
Mělník	"	—
Mšeno	"	39.920.55
Nebužely	"	9.421.60
Převádí se	Kč	86.134.15

	Převédeno	Kč	
Roudnice	"	86.134.15	
Vtelno	"	13.000.—	
Vysoká	"	25.000.—	
Louny	"	—	
Trnovany	"	—	
Celkem	Kč	124.134.15	

4. Seniorát poděbradský:

Mladá Boleslav	Kč	153.935.—
Bošín	"	—
Hořátev	"	13.000.—
Chleby	"	—
Libice	"	9.000.—
Lysá	"	—
Brandýs n. L.	"	35.644.80
Nymburk	"	—
Opolany	"	—
Poděbrady	"	—
Velenice	"	—
Celkem	Kč	211.579.80

5. Seniorát královéhradecký:

Bohuslavice	Kč	—
Černilov	"	—
Hradec Králové	"	—
Hronov	"	—
Rokytník	"	—
Kláster	"	—
Bolehošť	"	—
Křížlice	"	3.335.—
Libštát	"	—
Spálov	"	—
Semonice	"	—
Dvůr Králové	"	141.320.88
Hořice	"	65.200.—
Šonov	"	10.960.—
Třebechovice	"	5.700.—
Valterice-Dolní	"	4.000.—
Celkem	Kč	230.515.88

6. Seniorát čáslavský:

Čáslav	Kč	998.—
Hora Kutná	"	—
Převádí se	Kč	998.—

	Převedeno	Kč	998.—
Chvaletice	"		11.636.14
Kolín	"		40.000.—
Krakovany	"		—
Libenice	"		5.000.—
Opatovice	"		10.000.—
Číhošť	"		—
Smrdov	"		—
Pečky	"		—
Přelouč	"		—
Semtěš	"		—
Trnávka	"		20.000.—
Velim	"		—
Předhrádí	"		9.000.—
Vilémov	"		—
Celkem	Kč		96.634.14

7. Seniorát chrudimský:

Bučina	Kč	—
Bukovka	"	5.700.—
Čermná	"	—
Dvakačovice	"	60.000.—
Džbánov	"	—
Hradiště	"	—
Malč	"	1.200.—
Choceň	"	5.000.—
Chrudim	"	—
Litomyšl	"	84.230.—
Lozice	"	—
Vysoké Mýto	"	29.541.64
Pardubice	"	56.823.—
Dolní Sloupnice	"	—
Celkem	Kč	242.494.64

8. Seniorát poličský:

Borová	Kč	5.000.—
Krouná	"	—
Proseč	"	—
Raná	"	17.760.22
Pusté Rybné	"	—
Svratouch	"	16.000.—
Telecí	"	—
Celkem	Kč	38.760.22

9. Seniorát německobrodský:

České Budějovice	Kč	60.798.07
Jindřichův Hradec	„	5.500.—
Nový Etynk	„	50.874.70
Humpolec	„	8.158.—
Krucemburk	„	2.000.—
Horní Krupá	„	—
Velká Lhota	„	30.000.—
Moravec	„	—
Tábor	„	180.000.—
Opatov	„	—
Písek	„	152.000.—
Sázava	„	16.491.—
Soběslav	„	240.000.—
Kard. Řečice	„	45.000.—
Strměchy	„	40.000.—
Dubenky Horní	„	13.000.—
Celkem		Kč 843.821.77

10. Seniorát novoměstský:

Daňkovice	Kč	15.000.—
Jimramov	„	5.000.—
Nové Město	„	—
Blažkov	„	50.000.—
Německé	„	—
Olešnice	„	4.511.—
Prosetín	„	—
Rovečné	„	—
Veselí	„	—
Celkem		Kč 74.511.—

11. Seniorát brněnský:

Brno	Kč	306.435.06
Židenice	„	64.000.—
Heršpice	„	9.000.—
Uherské Hradiště	„	60.795.—
Javorník	„	29.000.—
Velká	„	—
Klobouky	„	—
Miroslav	„	703.50
Nikolčice	„	—
Nosislav	„	—
Třebíč	„	3.342.42
Jihlava	„	22.384.—
Převádí se		Kč 495.659.98

	Převvedeno	Kč	495.659.98
Strážov	"		26.700.—
Vanovice	"		36.000.—
Vilémovice Horní	"		—
Velké Meziříčí	"		122.174.62
Hrubá Vrbka	"		2.886.32
Hustopeče	"		—
Celkem	Kč		683.420.92

12. Seniorát vsetínský:

Hošťálková	"	Kč	10.000.—
Hovězí	"		—
Jablunka	"		—
Jasená	"		38.000.—
Liptál	"		—
Pozděchov	"		—
Pržno	"		20.000.—
Ratiboř	"		2.000.—
Růžďka	"		9.898.09
Vsetín-Dolní	"		—
Vsetín-Horní	"		2.150.—
Zádveřice	"		—
Celkem	Kč		82.048.09

13. Seniorát moravsko-slezský:

Frydek	Kč		—
Staré Hamry	"		17.273.—
Hodslavice	"		—
Hrabová	"		100.000.—
Hrubá Lhota	"		2.814.—
Val. Meziříčí	"		—
Olomouc	"		—
Orlová	"		424.905.15
M. Ostrava	"		20.000.—
Prostějov	"		220.000.—
Prusinovice	"		14.000.—
Prerov	"		69.100.—
Rusava	"		4.250.—
Střítež	"		9.800.—
Český Těšín	"		29.500.—
Košice	"		—
Celkem	Kč		911.642.15

Celkem ze všech seniorátů činí tento dluh Kč 5,546.293.75.
(Srovnej tabulku na str. 58.)

2. Žádáme všechny synodní poslance, jakož i všechny kazatele a staršovstva, aby si bedlivě všiml tabulky o příspěvcích a darech, které členové naší církve na věci církevní a práci náboženskou v roce 1926 poskytli. Je viděti z tabulky této, že je převeliký rozdíl mezi sbory jak v průměrném obnosu, který připadne na jednu duši, tak v počtu platících členů. A rozdíl tento nevysvětluje se pouze větší nebo menší zámožností, nýbrž hlavně menší nebo větší horlivostí a duchovností údů. Nejvyšší průměrný příspěvek na jednu duši jest Kč 51.86 a to ve sboru: Uherské Hradiště a nejmenší 2.26 Kč v Pozdřechově. Ovšem při tomto sboru nejsou započteny naturalie, které členové odvádějí na služné. Proto snad nejmenší příspěvek jest v Ratiboři a to 2.47 Kč. I když v úvahu vezmeme rozdíl zámožnosti údů jednotlivých sborů, přece vidíme, že hlavní příčina vězí jinde, totiž v účinnosti údů. Zde je rozdíl nejenom mezi jednotlivci, nýbrž i mezi sbory. I sbory jsou různého ducha. Někde je skoupost a neochota takřka sborovou tradicí a zdá se, že i zakořeněnou vědomou snahou dávati co nejméně na věci církevní, jako je snahou obcí politických, dávati co nejméně přirážek na věci obecní. Někde jest už napřed účinnost údů podlamována tím, že při každé nové nebo větší potřebě a tedy při potřebě zvýšení příspěvků vsugeruje se sboru, že to, co se žádá, jest nemožné a že to převyšuje jejich síly. Ale je viděti z této tabulky, že se mnoho dokáže tam, kde je zájem a kde účinnost je povzbuzována a vychovávána. Neboť i k dávání a k obětem jest potřebí výchovy. A hledíme-li na průměrné číslo příspěvku, jaké připadá na jednu duši, seznáme, že je stále nízké. Nelze mluviti o tom, že by náš lid poskytoval na církev poměrně značné dary, anebo že by vůbec byl nějak citelně zatížen anebo dokonce přetížen církevními finančními povinnostmi. Neboť podle tabulky připadá na jednu duši roku 1926 průměrně pouze 15.07 Kč; v roce 1924 připadalo 14.85 Kč.

Celkem na různé církevní účely bylo roku 1926 dáno našimi údy 3,812.894 Kč, pokud tyto příspěvky a dary prošly sborovými účty. Suma příspěvků z roku 1924 byla 3,613.271 Kč, takže se celkový obnos zvýšil r. 1926 asi o 200.000 Kč.

Největší procento platících údů v poměru k počtu duší bylo v Chocni, totiž 47.67% a nejmenší v Trnovanech 4.51%. Průměrné pak procento jest 18.29, kdežto roku 1924 pouze 17%. Všech platících členů bylo roku 1926 46.273, tedy průměrně připadá na jednoho platícího úda duší 5.58. Roku 1924 bylo platících údů 41.538, čili na jednoho úda asi šest duší.

TABULKY O POČTU PLATÍCÍCH ČLENŮ

1. Seniorát

Jméno sboru	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %
1. Benešov	403	67	17—
2. Kladno	2.286	326	14—
3. Kšely	1.830	320	18—
4. Libčice n./Vlt.	848	250	29—
5. Praha-Salv.	4.627	827	18—
6. Praha-Klim.	7.512	1.582	21—
Libeň	2.636	233	9—
Uhřetěves	810	136	17—
7. Rybníky	220	22	10—
8. Smíchov	3.535	555	16—
9. Soběhrdy	640	100	16—
10. Škvorec	896	89	10—
11. Kr. Vinohrady	3.649	818	23—
12. Žižkov	8.859	922	11—
Celkem	38.751	6.247	16:12

2. Seniorát

Jméno sboru	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %
1. Domažlice	3.500	449	12:80
2. Kralovice	2.793	700	25—
3. Plzeň-východ	6.715	1.088	16:20
4. Plzeň-západ	6.100	1.100	18—
5. Přeštice	1.900	400	21—
6. Rokycany	2.173	237	10:90
7. Strakonice	1.134	211	18:60
Volyně	616	150	26—
Celkem	24.931	4.335	17:40

A O CÍRKEVNÍCH PŘÍSPĚVcích.

pražský.

Příspěvky členů na sbor	Sbírky na účely		Úhrn všech příspěvků	Případá na duši Kč
	sborové	mimosborové		
9.956—	3.024.14	806.50	13.786.64	34.21
11.317.80	2.722.60	745.70	14.786.10	6.47
32.079.79	830—	1.571.70	34.481.49	18.84
10.703.60	1.835.70	603.45	13.142.75	15.50
73.924.56	9.267.91	8.934.40	92.126.87	19.91
137.512—	18.481—	20.071—	176.064—	24.77
22.684.37	5.643.04	1.104.60	29.432.01	11.16
5.794—	4.541.50	1.026.65	11.362.15	14.03
967—	135—	398—	1.500—	6.80
88.112.70	9.849.29	2.790.07	100.752.06	28.50
11.004—	8.180—	2.244.50	21.428.50	33.50
11.365—	2.621.14	809.34	14.795.48	16.51
69.069—	45.673.96	35.630—	150.372.96	41.21
63.205.28	13.009.98	5.602.10	81.817.36	9.23
547.695.10	125.815.26	82.338.01	755.848.37	19.50

plzeňský.

Příspěvky členů na sbor	Sbírky na účely		Úhrn všech příspěvků	Případá na duši Kč
	sborové	mimosborové		
10.101—	2.100.99	1.610.08	13.812.07	3.94
7.321.85	1.036.57	630—	8.988.42	3.22
42.409.69	6.970.25	2.672.25	52.052.19	7.75
36.517—	13.936—	2.466—	52.919—	8.68
8.000—	500—	550—	9.050—	4.76
12.478.50	1.960.41	1.014.60	15.453.51	7.11
7.272—	1.622.95	846.70	9.741.65	8.59
5.300—	1.090.43	359.50	6.749.93	19.60
129.400.04	29.217.60	10.149.13	168.766.77	6.77

3. Seniorát

Jméno sboru	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %
1. Kovanec	470	73	15.53
2. Krabčice	2.310	418	18.10
3. Ledčice	1.571	282	17.90
4. Libiš	1.600	210	13.13
fil. Kostelec	750	164	21.87
5. Libkovice	950	271	28.52
6. Louny	2.323	125	5.39
7. Mělník	2.247	406	18.04
8. Mšeno	700	426	60.85
9. Nebužely	1.254	399	31.92
10. Roudnice n. Labem	2.010	420	20.89
11. Trnovany	1.328	60	4.51
12. Vtelno	700	145	20.71
13. Vysoká	1.497	177	12.80
Celkem	19.710	3.576	18.14

*) Z toho 15.604.64 na fond pro bohoslovce.

4. Seniorát

Jméno sboru	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %
1. Boleslav Ml.	2.871	239	8.33
2. Bošín	1.482	136	9.19
3. Hořátev	1.522	160	10.53
4. Chleby	1.937	329	16.96
5. Libice	1.669	351	21.02
6. Lysá	3.130	180	5.75
7. Nymburk	1.250	177	14.16
8. Opolany	888	195	21.91
9. Poděbrady	1.409	464	32.91
10. Velenice	1.501	252	16.80
Celkem	17.659	2.479	14.40

podřipský.

Příspěvky členů na sbor	Sbírky na účely		Úhrn všech příspěvků	Případá na duši Kč
	sborové	mimosborové		
13.625.60	2.316.94	1.341.50	17.284.04	36.77
25.883.47	3.032.—	2.715.—	31.630.47	13.69
28.412.80	1.804.54	3.241.30	33.458.64	21.30
15.268.94	3.136.90	3.906.45	22.312.29	13.94
13.487.48	3.427.45	1.510.—	18.424.93	24.56
25.174.—	2.035.—	3.162.—	30.371.—	31.97
8.221.55	2.927.29	2.114.70	13.263.54	5.71
28.763.—	10.842.72	17.402.85*)	57.008.57	25.37
17.105.96	2.294.16	2.625.80	22.025.92	31.46
17.488.98	5.474.89	1.638.49	24.602.36	19.62
26.500.—	3.100.—	4.100.—	33.700.—	16.76
5.510.—	1.414.98	1.083.—	8.007.98	6.00
25.276.—	1.688.12	3.082.70	30.046.82	42.92
18.700.14	1.099.97	1.804.39	21.604.50	14.43
269.417.92	44.594.96	49.728.18	363.741.06	18.45

poděbradský.

Příspěvky členů na sbor	Sbírky na účely		Úhrn všech příspěvků	Případá na duši Kč
	sborové	mimosborové		
20.404.—	3.053.—	1.973.40	25.430.40	8.96
18.782.51	2.450.56	2.167.79	23.400.86	15.79
18.289.—	7.329.48	1.273.90	26.892.38	17.66
30.061.32	3.395.—	4.051.22	37.507.54	19.36
23.014.15	1.632.52	1.646.68	26.293.35	15.75
19.267.80	6.580.69	4.984.30	30.832.79	9.85
28.782.31	5.495.87	1.587.—	35.865.18	28.69
14.090.44	3.836.92	1.355.30	19.282.66	21.71
23.302.—	5.056.—	9.785.62	38.143.62	27.07
25.080.80	3.147.50	5.640.58	33.868.88	22.56
221.074.33	41.977.54	34.465.79	297.517.66	16.85

5. Seniorát

Jméno sboru	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %
1. Bohuslavice	355	25	7.04
2. Černilov	1.227	250	20.37
3. Hradec Králové	2.356	710	30.13
4. Hronov	1.032	145	14.05
5. Klášter	2.058	396	19.24
6. Křižlice	2.145	300	13.98
7. Libštát	1.479	116	7.84
8. Semonice	966	200	20.80
9. Dvůr Králové	1.558	412	26.44
10. Hořice*)	1.100	112	10.18
11. Sonov	565	156	27.62
12. Třebechovice	1.573	359	22.82
13. Valteřice	602	115	19.13
Celkem . . .	17.016	3.296	19.37

*) Bez Veselí.
**) Salár v S. pouze doplňuje příjem z výtěžku pozemků.

6. Seniorát

Jméno sboru	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %
1. Čáslav	2.164	526	24.30
2. K. Hora	1.251	380	30.37
3. Chvaletice	1.450	378	26.06
4. Kolín	1.820	355	14.01
5. Krakovany	1.103	164	14.86
6. Libenice	837	110	13.02
7. Opatovice	1.270	159	12.51
8. Pečky	1.126	240	21.31
9. Přelouč	783	146	18.64
10. Semtěš	2.770	413	14.90
11. Trnávka	1.120	406	36.25
12. Velim	2.392	444	18.56
13. Vilémov	371	56	15.97
Celkem . . .	18.457	3.777	20.46

královéhradecký.

Příspěvky členů na sbor	Sbírky na účely		Úhrn všech příspěvků	Případá na duši Kč
	sborové	mimosborové		
560.19	281.36	1.119.—	1.960.55	5.52
14.733.—	3.586.—	9.136.—	27.455.—	22.37
20.472.50	10.992.—	2.260.—	33.724.50	14.31
6.276.50	2.734.05	1.600.—	10.610.55	10.28
26.308.—	3.602.27	3.360.95	33.271.22	16.16
11.823.32	4.817.55	1.556.60	18.197.47	8.48
5.000.—	2.029.—	3.140.10	10.169.10	6.87
8.435.—**)	5.627.65	7.024.—	21.086.65	21.82
14.027.21	4.441.40	2.060.10	20.528.71	13.17
6.416.—	2.767.90	1.227.65	10.411.55	9.46
12.961.—	3.859.54	1.995.50	18.816.04	33.30
15.651.92	3.373.65	3.510.—	22.535.57	14.32
1.727.—	330.—	382.—	2.439.—	4.05
144.391.64	48.442.37	38.371.90	231.205.91	13.58

čáslavský.

Příspěvky členů na sbor	Sbírky na účely		Úhrn všech příspěvků	Případá na duši Kč
	sborové	mimosborové		
53.755.85	2.911.—	5.160.53	61.827.38	28.57
30.615.—	5.086.—	3.620.—	39.321.—	31.43
22.081.88	1.392.08	1.055.80	24.529.76	16.91
35.824.40	7.236.62	4.125.—	47.186.02	25.92
11.961.69	1.898.37	491.50	14.351.56	13.01
10.126.—	1.900.—	460.—	12.486.—	14.91
6.654.—	392.32	1.413.05	8.459.37	6.66
10.800.—	4.305.—	2.238.—	17.343.—	15.40
13.333.—	2.337.—	2.559.—	18.229.—	23.28
16.065.—	3.620.33	2.754.75	22.440.08	8.10
13.074.20	1.798.97	1.538.72	16.411.89	14.65
48.093.53	3.765.55	5.586.56	57.445.64	24.05
8.537.25	543.56	641.66	9.722.47	26.20
280.921.80	37.186.80	31.644.57	349.753.17	18.94

7. Seniorát

Jméno sboru	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %
1. Bučina	1310	201	15'35
2. Bukovka	665	96	14'43
3. Čermná	2199	630	28'65
4. Dvakačovice	1160	191	16'46
5. Džbánov	828	108	13'04
6. Hradiště	1040	142	13'66
7. Chocet	1118	533	47'67
8. Chrudim	1352	303	22'42
9. Litomyšl	1162	219	18'84
10. Lozice	440	64	14'55
11. Vys. Mýto	612	165	26'96
12. Pardubice	1320	520	39'39
13. D. Sloupnice	1351	468	34'65
Celkem	14557	3640	25'—

8. Seniorát

Jméno sboru	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %
1. Borová	1052	126	11'97
2. Krouna	2453	470	19'16
3. Proseč	2420	350	14'46
4. Raná	1266	168	13'27
5. P. Rybné	455	86	18'90
6. Svratouch	1096	200	18'24
7. Telecí	1237	198	16'—
Celkem	9979	1598	16'02

chrudimský.

Příspěvky členů na sbor	Sbírky na účely		Úhrn všech příspěvků	Případá na duši Kč
	sborové	mimosborové		
14.395'—	3.458'—	2.354'—	20.207'—	15'42
7.611'41	1.644'39	1.529'05	10.784'85	16'21
18.514'75	2.007'40	2.773'60	23.295'75	10'59
34.714'64	1.291'45	619'47	36.625'56	31'57
16.321'79	3.395'76	1.554'—	21.271'55	25'69
8.474'91	1.630'05	727'40	10.832'36	10'41
32.642'—	5.309'—	3.313'—	41.264'—	36'90
20.186'35	2.418'89	5.734'30	28.339'54	20'96
10.149'—	3.636'98	1.453'40	15.239'38	13'11
4.010'62	1.210'15	1.221'95	6.442'72	14'64
11.810'—	1.367'19	1.054'30	14.231'49	23'25
25.232'—	3.352'—	2.212'—	30.796'—	23'33
13.26'—	2.874'90	765'—	16.899'90	12'50
217.322'47	33.596'16	25.311'47	276.230'10	18'98

poličský.

Příspěvky členů na sbor	Sbírky na účely		Úhrn všech příspěvků	Případá na duši Kč
	sborové	mimosborové		
9.500'—	2.056'—	1.013'50	12.569'50	11'94
25.466'74	3.968'94	3.171'52	32.607'20	13'29
22.353'81	3.045'55	5.620'05	31.019'41	12'40
16.618'—	2.061'23	632'25	19.311'48	12'88
1.121'45	272'78	325'39	1.719'62	3'77
3.938'34	526'11	630'70	5.095'15	4'64
13.103'50	1.536'73	2.139'95	16.780'18	13'56
92.101'84	13.467'34	13.533'36	119.102'54	11'94

9. Seniorát

Jméno sboru	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %
1. Čes. Budějovice	1.784	562	31.50
2. Hor. Dubenky	993	168	16.91
3. Jindř. Hradec	938	269	28.67
4. Humpolec	700	148	21.14
5. Krucemburk*)	1.056	220	20.84
6. H. Krupá**)	492	64	13.00
7. V. Lhota	3.218	410	12.74
8. Moravec	1.193	149	12.48
9. Tábor	620	285	45.96
10. Opatov	503	87	17.29
11. Písek	1.750	180	10.28
12. Sázava	679	85	12.51
13. Soběslav	1.128	381	33.77
Veselí	297	174	58.58
Řečice Kard.	761	256	33.64
13. Strměchy	460	67	14.56
Celkem . . .	16.572	3.505	21.12

*) Bez Sobiňova.
**) Něm. Brod nepřispívá

10. Seniorát

Jméno sboru	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %
1. Daňkovice	1.304	117	9.00
2. Jimramov	2.743	408	15.00
3. N. Město na M.	2.140	305	14.00
4. Německé	1.702	270	16.00
5. Olešnice	382	131	35.00
6. Prosetín	1.519	191	13.00
7. Rovečné	1.856	245	13.00
8. Veselí	1.452	235	16.00
Celkem . . .	13.098	1.902	14.52

německobrodský.

Příspěvky členů na sbor	Sbírky na účely		Úhrn všech příspěvků	Případá na duši Kč
	sborové	mimosborové		
19.182.—	4.994.—	2.040.—	26.216.—	14.69
18.179.50	829.54	3.495.90	22.504.94	22.66
5.312.—	2.213.—	827.60	8.352.60	8.90
33.688.—	3.690.—	1.382.—	38.760.—	55.37
5.756.08	118.90	1.167.41	7.042.39	6.66
5.692.47	1.078.23	919.85	7.690.55	15.63
13.578.73	2.972.64	123.59	16.674.96	5.18
19.094.50	1.264.22	654.47	21.013.19	17.61
4.000.—	1.500.—	1.000.—	6.500.—	10.48
3.639.28	602.80	1.012.68	5.254.76	10.44
11.000.—	5.544.69	1.017.40	17.562.09	10.03
12.258.—	1.733.—	1.154.—	15.145.—	22.30
11.903.—	3.378.—	600.45	15.881.45	14.08
3.063.—	402.02	1.682.69	5.147.71	17.33
1.425.—	1.143.12	95.—	2.663.12	3.36
3.249.68	1.337.87	405.48	4.993.03	10.85
171.021.24	32.802.03	17.578.52	221.401.79	13.36

novoměstský.

Příspěvky členů na sbor	Sbírky na účely		Úhrn všech příspěvků	Případá na duši Kč
	sborové	mimosborové		
9.834.—	518.48	543.10	10.895.58	8.35
18.809.—	3.255.41	2.098.—	24.162.41	8.80
17.493.18	42.338.54	986.62	60.818.34	28.42
6.593.—	6.733.—	3.045.—	16.371.—	9.61
5.340.—	1.680.25	821.56	7.841.81	20.52
6.561.20	1.059.—	963.50	8.583.70	5.65
12.535.96	3.488.45	1.695.86	17.720.27	9.54
11.114.—	2.305.47	951.64	14.371.11	9.89
88.280.34	61.378.60	11.105.28	160.764.22	12.27

11. Seniorát

Jméno sboru	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %
1. Brno	4.072	710	17.43
2. Heršpice	793	110	13.89
3. Uher. Hradiště	739	199	26.92
4. Hustopeče	920	191	20.76
5. Javorník	1.225	250	20.40
6. Klobouky	3.340	731	21.88
7. Miroslav	812	60	7.38
8. Nikolčice	434	91	20.96
9. Nosislav	962	240	24.94
10. Třebíč	1.349	290	21.49
11. Vanovice	4.056	674	16.61
12. H. Vilémovice	650	350	53.84
13. Hrubá Vrbka	628	105	16.71
Celkem	19.980	4.001	20.03

12. Seniorát

Jméno sboru	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %
1. Hošťálková	1.945	400	20.56
2. Hovězí	694	94	13.54
3. Jablůnka	1.023	120	11.73
4. Jasená	1.891	252	13.32
5. Vizovice	524	43	8.20
6. Pozdřechov*)	2.812	506	17.99
7. Pržno	1.393	197	14.14
8. Mikulůvka	1.024	149	14.55
9. Ratiboř	588	61	10.37
10. Růžďka	2.126	263	12.37
11. Vsetín dolní	1.525	492	32.26
12. Vsetín horní	2.800	503	17.96
13. Zádveřice	3.738	512	13.69
14. Zádveřice	1.800	236	13.11
Celkem	23.883	3.828	16.03

*) Mimo naturálie.
 **) Z toho skoro 8.000— na zvony.
 ***) Z toho 3.361.81 společná sbírka se sborem hor. na sirotčinec.

brněnský.

Příspěvky členů na sbor	Sbírky na účely		Úhrn všech příspěvků	Případá na duši Kč
	sborové	mimosborové		
81.070.16	18.928.59	6.300.—	106.298.75	26.09
5.021.25	2.172.59	1.510.04	8.703.88	10.97
24.853.—	9.347.78	4.124.30	38.325.08	51.86
12.234.—	4.290.14	1.715.40	18.239.54	19.82
10.377.81	2.262.37	1.231.81	13.871.99	11.32
35.000.—	3.670.43	5.649.08	44.319.51	13.26
8.190.—	3.037.52	3.121.17	14.348.69	17.67
17.317.75	2.071.95	683.30	20.073.—	46.25
19.000.—	3.510.—	1.900.—	24.410.—	25.37
29.826.50	10.384.36	3.734.95	43.945.81	32.57
57.721.13	5.000.—	5.549.—	68.270.13	16.83
6.285.—	2.600.05	680.85	9.565.90	14.71
6.879.—	2.016.73	984.27	9.880.—	15.73
312.775.60	69.292.51	38.184.17	420.252.28	21.03

vsetínský.

Příspěvky členů na sbor	Sbírky na účely		Úhrn všech příspěvků	Případá na duši Kč
	sborové	mimosborové		
7.035.—	1.129.64	1.132.73	9.297.37	4.78
9.624.—	6.099.—	1.670.53	17.393.53	25.04
4.210.50	770.97	1.201.27	6.182.74	6.04
7.212.—	1.225.47	1.038.—	9.475.47	5.01
1.041.29	420.75	172.—	1.634.04	3.11
8.208.—	2.878.—	532.—	11.618.—	4.13
2.016.—*)	617.—	526.60	3.159.60	2.26
4.123.65	733.90	400.—	5.257.55	5.13
1.773.72	84.—	—	1.857.72	3.15
4.026.17	690.48	546.80	5.263.45	2.47
6.565.07	11.510.14**)	2.243.27	20.318.48	13.32
18.960.92	3.452.07	4.128.25***)	26.541.24	9.47
10.622.—	3.238.—	864.—	14.724.—	3.93
6.500.—	3.030.—	5.464.—	14.994.—	8.33
91.918.32	35.879.42	19.919.45	147.717.19	6.19

13. Seniorát

Jméno sboru	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %
1. Frýdek	1.114	270	24:23
2. St. Hamry	646	113	17:49
3. Hodslavice	2.385	1 000	42:34
4. Hrabová	1.730	200	11:56
5. Hrubá Lhota	990	135	13:63
6. Valaš. Meziříčí	355	88	24:78
7. Olomouc	1.210	270	22:31
8. Orlová	519	180	34:68
9. Mor. Ostrava*)	3 500	700	20:00
10. Prostějov**)	600	58	9:66
11. Prusinovice	780	120	15:38
12. Přerov	1.154	270	23:39
13. Rusava	600	115	19:16
14. Střítež	700	243	34:71
15. Čes. Těšín	1 600	262	16:37
Košice	578	70	12:11
Celkem	18.461	4.094	22:18

*) bez Šenova, který vzdor urgencím neposlal zpráv.

**) krom toho na stavbu 58.570:71.

Celkový

Jméno seniorátu	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %
1. Pražský	38.751	6.247	16:12
2. Plzeňský	24.931	4.335	17:40
3. Podřipský	19.710	3.576	18:14
4. Poděbradský	17.659	2.479	14:40
5. Královéhradecký	17.016	3.296	19:37
6. Čáslavský	18.457	3.776	20:46
7. Chrudimský	14.557	3.640	25:00
8. Poličský	9.979	1.598	16:02
9. Německobrodský	16.572	3.501	21:12
10. Novoměstský	13.098	1.902	14:52
11. Brněnský	19.980	4.001	20:03
12. Vsetínský	23.883	3.828	16:03
13. Moravsko-slezský	18.461	4.094	22:18
Celkem	253.054	46.273	18:29

moravskoslezský.

Příspěvky členů na sbor	Sbírky na účely		Úhrn všech příspěvků	Případá na duši Kč
	sborové	mimosborové		
9.406.—	3.637.—	1.101.—	14.138.—	12:69
2.993.—	1.003.—	646.—	4.642.—	7:18
20.356.—	2.300.—	556:57	23.206:57	9:72
10.593.—	6.813:05	1.759:35	19.165:40	12:07
6.946:36	765:02	670.—	8.381:38	8:46
10.976.—	1.372:16	1.816:80	14.164:96	39:90
23.666.—	5.326:02	4.064:80	33.050:82	27:31
7.672:50	9.657:68	1.167:30	18.497:48	35:64
34.072:55	6.212:98	1.723:33	42.008:86	12:—
8.556.—**)	1.723:—	1.171:32	11.444:32	19:07
11.463.—	1.812:56	567:50	13.843:06	17:74
25.660.—	8.310:20	3.800.—	37.770:20	32:72
2.700.—	524.—	315.—	3.539.—	5:89
22.027:05	2.236:43	1.352.—	25.615:48	36:47
12.779.—	9.619:80	1.388.—	23.786:80	14:86
4.860:50	1.705:16	775.—	7.338:66	12:69
214.702:96	63.015:06	22.871:97	300.592:99	16:28

přehled.

Příspěvky členů na sbor	Sbírky na účely		Úhrn všech příspěvků	Případá na duši Kč
	sborové	mimosborové		
547.695:10	125.815:26	82.338:01	755.848:37	19:50
129.400:04	29.217:60	10.149:13	168.766:77	6:77
269.417:92	44.594:96	49.728:18	363.741:06	18:45
221.074:33	41.977:54	34.465:79	297.517:66	16:85
144:391:64	48.442:37	38.371:90	231.205:91	13:58
280.921:80	37.186:80	31.644:57	349.753:17	18:94
217:322:47	33.596:16	25.311:47	276.230:10	18:98
92.101:84	13.467:34	13.533:36	119.102:54	11:94
171.021:24	32.802:03	17.578:52	221.401:79	13:36
88.280:34	61.378:69	11.105:28	160.764:22	12:27
312.775:60	69.292:51	38.184:17	420.252:28	21:03
91.918:32	35.879:42	19.919:45	147.717:19	6:19
214.702:96	63.018:06	22.871:97	300.592:99	16:28
2.781.023:60	636.668:65	395.201:80	3.812.894:05	15:07

Při těchto číslech je však třeba poukázat na to, že patrně nebyly všemi sbory oznámeny číslice přesně podle našeho dotazníku. Zdá se, že někde započítali i výnos realit a fondů do příspěvků členských a vzali z účtů sumu všech příjmů. Dále počítání platících údů nedálo se zřejmě všude podle stejného měřítka. Zdá se, že někde počítali jenom hlavy rodin, a někde i manželku, po případě i dospělejší děti mezi platící údy.

Jaký je celkový úsudek o věcech hospodářských, zejména o příspěvcích a darech našich členů na církevní potřeby? Zřejmo jest, že nejsme v této příčině na výši své možnosti a že i při nynějším ne všude dosti živém zájmu náboženském a církevním lepší organisace po stránce hospodářské a úsilovnější činnost sběrací mohla by sborům našim i celé církvi opatřiti mnohem vyšší prostředky finanční. Avšak přece musíme doznati, že naše hospodářské poměry spíše se zlepšily, nežli zhoršily. Ochotnost našeho lidu je spíše vyšší nežli dříve, když, jak jsme napřed řekli, není nemoudře podlamována. A přihlédneme-li, co za poslední léta po stránce hospodářské se vykonalo, máme příčinu k díkům. Jsou sbory, kde dříve byly stálé stesky i při vybírání pravidelných a celkem malých salárních příspěvků, ale nyní schází se, ač jsou zvýšeny, bez nesnází. O takovém patrném zlepšení hospodářské situace vyjadřuje se konsenior brněnského obvodu takto: „Tam, kde staršovstvo je proniknuto vědomím svých povinností, kde jest odvážné a věrné, kde pracuje, hmotné možnosti sboru zná a dovede je uvésti v pohyb, je patrný pokrok, netušený a dříve za nemožný pokládáný. Tam, kde naříká se na chudobu a nemožnost, převládá ještě starý nedostatek vědomí sil“.

Jen v příčině pravidelných kostelních sbírek se z některých míst sděluje, že ač dřívější tradice dávati do chrámové pokladnice po krejcaru, je v zásadě překonána, přece projevuje se ještě v tom, že lidé na kostelní sbírky stále velice šetrně přispívají. Jsou i případy, že je úmysl sbírky tyto vůbec odstraniti, a sice, jak se zdá, z toho důvodu, že to není v souhlase se službami Božími, které mají býti zadarmo. A vybírání do pokladnice zdá se býti jakýmsi placením těchto služeb Božích. To by nebyl náhled správný, neboť dary do pokladnice jsou částí služeb Božích jako oběti Boží věci přinesené.

3. Kostelní sbírky synodním výborem vypisované, zdají se býti velikou obtíží pro některé sbory a tak také vyslovuje se přání a snad i návrh, aby buď všechny sbírky rozpisované synodním výborem přestaly a místo nich aby v nějaký vhodný k tomu ustanovený den byla konána jedna roční veliká sbírka

po všech sborech a stanicích, z které by potom různé ty účely, po případě sbory obdržely příspěvky; aneb aby pouze sbírky na sbory nebyly vypisovány, nýbrž jenom na církevní ústřední potřeby. Synodní výbor nedoporučuje žádný z těchto návrhů, neboť jest ujištěn, že obnos v jedné sbírce sebraný, nevyrovnal by se úhrnné sumě všech sbírek v roce vykonaných, obzvláště v dalších letech. Snad by taková jediná veliká sbírka v prvním nebo druhém roku vydala značný obnos, ale v příštích budoucích letech by se ten obnos jistě velmi snížil. Ostatně podle soudu synodního výboru není těch sbírek tak mnoho a nepřipadá ani jedna na každý měsíc. Namítá se také, že tímto způsobem sbírání příspěvků a darů na ústřední a jiné potřeby všecko brímě spočívá jen na části našich členů, totiž na těch, kteří navštěvují nedělní shromáždění. Avšak tak by tomu bylo i při jedné sbírce roční. Vlastně je tomu tak vždycky a všude, že ti, kteří mají horlivější církevní a náboženský zájem, také více přispívají na potřeby církevní. Neboť vlastně příspěvky církevní jsou v zásadě rázu dobrovolného, protože přináležeti k církvi samé jest věc svobody každého člověka. Proto navrhuje, aby počet kostelních sbírek i s jejich účely zůstal v tomtéž stavu, jak bylo dosavad, i pro léta budoucí.

Výnos pak těchto sbírek je právě tak nerovnoměrný jako výnos ostatních příspěvků církevních. Některé sbory stále takřka důsledně sbírek synodním výborem vypsaných nekonají a všecko upomínání je marné. Tak sbor Krakovany poslal za rok 1925 pouze dvě sbírky v celkovém obnosu 11.20 Kč a roku 1926 pouze jednu sbírku 120 Kč; sbor Vel. Lhota u Dačic poslal roku 1925 jen dvě sbírky, celkem 63.19 Kč a roku 1926 tři sbírky 123.59 Kč; sbor Hodslavice vykonal roku 1925 jen jednu sbírku s výsledkem 144.04 Kč a r. 1926 také jen jednu 137.17 Kč a sbor Králové Hradec v r. 1926 také pouze jednu 120 Kč. Některé sbory pak posílávají často nikoliv sbírku kostelní, nýbrž nějaký menší obnos z církevní pokladny. Soudíme, že vše to není správné a nesvědčí to dobře o porozumění dotyčného sboru pro zájmy celku. Komu odepřením sbírky aneb odbytím této povinnosti několika korunami z církevní pokladny prospějí? Snad svému sboru? Snad ušetřily několik korun a tedy několik haléřů jednotlivým členům, ale je to nějaký zisk? Jestliže dávají se ochotné a značné oběti od členů sborových na věci církevní, je to nejen svědectví čilého života a zájmu. Nýbrž tím se i tento život posiluje. Neboť kdo dá, bude mu dáno.

4. Společná pokladna, ke které sbory přispívají mají podle usnesení třetího synodu v letech 1926—27 částkami jim vyměřenými, přijala až do 25. dubna 1927 celkem Kč 96.810, od 104 sborů. Jsou to příspěvky pouze pro rok 1926. Avšak tytéž obnosy mají býti sbory zaplacený i pro rok 1927 a potřebí jest, aby synod sborům to zdůraznil, jakož i to připomněl, že dlužné částky za rok 1926 také musí býti poslány. Neboť jak jest z počtu sborů, které věrně usnesení synodu respektovaly, viděti, jest celá řada sborů, které neodvedly ničeho. Ovšem jsou i sbory, které neodvedly plnou částku jim vyměřenou.

Poukazující na tabulku o společné pokladně uvádí mezi de pouze jména těch sborů, které do 31. III. 1927 opomenuly příspěvek svůj zaslati. Jsou to: Žižkov, Domažlice, Kralovice, Plzeň-Západ, Přeštice, Kovanec, Ledčice, Louny, Vtelno, Libice, Libštát, Hořice, (fil.) Valteřice, Chvaletice, Kolín, Krakovany, Libenice, Opatovice, Bukovka, Hradiště, Litomyšl, Pardubice, Sloupnice, Borová, Krouná, Proseč, Svratouch, Krucemburk, Velká Lhota u Dačic, Písek, Soběslav, Daňkovice, Prosetín, Rovečné, Klobouky, Vilémovice, Vanovice, Jasená, Pozděchov, Pržno, Ratiboř, Vsetín-Horní, Hodslavice, Morav. Ostrava, celkem 43 farních sborů a jedna filiálka. Kdyby všechny sbory odvedly své povinné částky, činil by celý obnos 152.215 Kč. Nedostává se tedy ještě 55.405 Kč.

Na seniorátních konferencích a konventech, jakož i v časopisech byla otázka společné pokladny předmětem živé diskuse a úvah. Všeobecně bylo žádáno, aby sbory byly přidrženy k zaplacení částky, každému určené. Necht' tedy podle toho synod učiní usnesení. Dále však byly uváděny pochybnosti o správnosti klíče, podle kterého rozvrh příspěvku na sbory byl sdělán a bylo vysloveno přání, aby klíč tento byl změněn. Avšak není snadno naléztí takový klíč, který by byl na všechny strany úplně spravedlivý. Dosavadní příspěvky byly vypočteny jednak podle výše všech základních daní, které členové sborů našich platí a jednak podle počtu duší. Není pochybností o tom, že v tomto klíči jsou nedostatky. Neboť u některých sborů není vůbec zjištěno, mnoho-li jeho členové takovýchto daní platí, a u jiných není to zjištěno stejně přesně. A tak u městských sborů bylo nutno učiniti jakýsi odhad takovýchto daní. Snad by vyhovovalo, aby se tyto příspěvky vypočetly podle počtu duší a podle plánu o platech farářských, jež sbory samy dávají mají. Také bylo diskutováno o tom, zdali tato společná pokladna má býti pouze pomocnou, aneb takovou, které by na

sebe vzala hraditi, když snad ne všechny potřeby sborové vůbec, tedy aspoň potřeby osobních platů. Je patrné, že otázka tato je ve stadiu vývoje a že je potřeba ještě dalších zkušeností a času, než se nám jasně ukáže cesta k nějakému definitivnímu řešení. To, co už vykonáno bylo, jest přese všecko zklamání slibný krok kupředu a musíme si uvědomiti, že pro společné potřeby církevní jest přece jenom daleko větší ochota a porozumění, než bylo dříve. Uvážíme-li, že na Husův Dům bylo od sborů odvedeno skoro 500.000 Kč, že bez obtíží na každý synod připlácí sbory naše přes 30.000 Kč, a že i na tuto společnou pokladnu přece většina sborů příspěvky své odvedla, a že na různých sbírkách pro věci společné sejde se každý rok okrouhle 62.000 Kč — když vše to uvážíme, musíme přiznati, že to je zjev povzbuzující. Zesnulý superintendent Dr. Dušek říkával, že celá církev, totiž česká i moravská, nemá takřka ani společného trakaře. Podíváme-li se na účty v těchto předlohách uveřejněné, vidíme, že dnes tak by se říci nemohlo. A proto, ačkoli želíme neochoty, neporozumění mnohých sborů i také jednotlivců pro celocírkevní potřeby a úkoly, přece nebuďme netrpělivými, neboť všecko na světě potřebuje ke svému vývoji určitého času.

Ve věci pak dalšího pokračování ve snaze o společnou pokladnu navrhuje, aby tento čtvrtý synod učinil usnesení o prodloužení a povinnosti sborů, přispívati na ní i pro léta další.

5. Společné reality církevní jsou: a) Husův dům v Praze. Ukázalo se, že bez tohoto domu těžko by nyní naše církev obstáti mohla. Neměli bychom místností pro ústřední úřad církevní, a byly by veliké obtíže s opatřováním bytů pro naše bohoslovce. Rovněž i místnosti pro shromáždění jsou velmi potřebny a velmi často užívány. Husova Domovina, umístěná ve IV. a V. patře, velice se osvědčila. Je tam možno umístiti 34 studentů, ale každý rok jest vždycky více těch, kteří se hlásí, než kteří mohou býti do Domoviny přijati. Život Domoviny vyvíjí se velice pěkně a dostává svou tradici. Ke zduhu Domoviny platně přispívají jednak jednatel kuratoria Dr. Jindřich Hrozný, který má hluboký zájem o bohoslovce a jejich výchovu, a který pečuje o její rozkvět v značné míře i tím, že vlivem jeho Domovina i hmotně bývá podepřena. Dále díky náš patří také i správci Domoviny, br. Jaroslavu Jiskrovi a ne v neposlední míře jeho choti. Oba starají se o Domovinu s ve-

likou láskou a s velikou trpělivostí a sluší jim vysloviti za to uznání. — Dům Husův není ještě zcela dobudován. Živě cítí se potřeba, abychem měli v Praze českobratrský hospic, který by byl velmi vyhledáván. Je potřebí také i většího sálu pro shromáždění, jakož i místností k zřízení českobratrské tiskárny. Toto všechno i jiné bylo by umístěno v Husově domě, kdyby se dostavěl v prostře nádvoří. Ovšem stavbě této zatím překáží zákon pro ochranu nájemníků, neboť jedno křídlo nynějšího domu muselo by býti zbořeno. Ale doufáme, že v dohledné době bude se moci k této stavbě přikročit. A vzhledem k této ještě nás čekající potřebné stavbě je tím bolestnější pro nás připomenouti, že některé sbory dosud nevyhověly usnesení druhého synodu a neodvedly na stavební náklad Husova Domu příspěvky jim uložené. Uvádíme sbory tyto i částky, které dluhují: Dvakačovice 4.150 Kč, Vel. Lhota 5.737 Kč, Vsetín-horní sbor 1.700 Kč, Vsetín-dolní sbor 4.925 Kč, Morav. Ostrava 1.900 Kč, kterýchžto pět sborů neodvedlo posud ani haléře z určené jim částky. Dále dluží ještě jisté obnosy tyto sbory: Škvorec 281 Kč, Ledčice 2.958 Kč, Bošín 1.700 Kč, Hronov 600 Kč, Libštát 385 Kč, Valteřice 347 Kč, Krakovany 2.569.50 Kč, Opatovice 1.200 Kč, Velim 6.721 Kč, Pardubice 2.900 Kč, Pusté Rybné 188 Kč, Telecí 648 Kč, Prosetín 1.000 Kč, Rovečné 154 Kč, Klobouky 5.396 Kč, Hor. Vilémovice 586 Kč, Hošťálková 2.450 Kč, Jasená 2.375 Kč, Liptál 2.523 Kč, Pržno 2.488 Kč, Ratiboř 2.247 Kč, Zádveřice 1.500 Kč, Hodslavice 989 Kč, Prusinovice 1.900 Kč, Růžďka 1.612 Kč. Celkem dluží všechny tyto sbory ještě 68.483 Kč.

Synod nemůže sborům těmto jejich příspěvky promítnouti, nýbrž již k vůli ostatním i k vůli Husovu Domu a z důvodů spravedlnosti je povinen znovu důrazně připomenouti, že to již čest jejich vyžaduje, aby vykonaly svou povinnost jako sbory ostatní.

b) Společným majetkem církevním jsou dále také budovy bývalého učitelského ústavu v Čáslavi. Nová budova je pronajata pro státní učitelský ústav. Starší budova jest obydlena několika nájemníky, kteří ovšem platí nájem velmi nepatrný. Poněvadž pak státní ústav učitelský v Čáslavi bude zrušen, žádá nyní město Čáslav, aby ústavní budova byla jemu pro zřízení jisté dívčí školy buď pronajata, nebo prodána. Synodní výbor se usnesl budovu tu neprodávati, nýbrž — je-li možné — pouze pronajmouti. Jednání o tom jest již započato a pravděpodobně do zasedání synodu bude skončeno. Dozorcem na tento majetek, a to velmi svědomitým,

jest br. Václav Havelka, sborový kurátor v Čáslavi a zaslouží si našeho upřímného díku.

c) Církvi patří také Husův Dům v Hradci Králové, který je posud pronajat tamnímu spolku Komenium a jest v něm umístěna jeho studentská domovina. Výnos z tohoto domu věnuje se ke splácení dluhu, jenž posud na budově vázne. Bývalé kaple při domě tomto vystavěné užívá bezplatně tamní náš sbor pro sdružení mládeže. Dům tento spravuje velmi pečlivě zvláštní kuratorium, sestavené z členů sboru královéhradeckého; předsedou jeho jest stavitel br. V. Raichl. I jim náleží náš dík. Účty o všech těchto realitách jsou uvedeny mezi ostatními zprávami účetními.

d) Nový majetek celé církvi přibyl koupí domku v Kunvaldě, který podle badání zejména zemřelého dra Alberta, profesora medicínské fakulty ve Vídni, rodáka žamberského, je bývalý starobratrský sbor v této obci, kde Jednota Bratrská byla založena. Nemůže se ovšem s jistotou tvrditi, že tento nynější domek, tak jak je, jest onen původní sbor, ale zdá se býti zjištěno, že tam původní sbor skutečně stál. Kolem stavení tohoto je větší loučná zahrada, kde býval bratrský hřbitov. Synodní výbor po projevech sborů, z nichž většina byla pro získání této památnosti, koupil domek tento za 18.000 Kč, k čemuž ještě přistoupí dárky a poplatky, jež se mají zaplatiti. Kromě toho je stavení to ve stavu zchátralém a bude vyžadovati důkladné opravy. Podle vyžádaného rozpočtu opravy tyto státi budou více než 6.000 Kč, takže výdaje s koupí této reality spojené přijdou asi na 28.000 až 30.000 Kč. Opravy budou se prováděti letošního roku. Zatím je domek pronajat jedné tamní evangelické rodině. Synodní výbor obdržel sliby sborů, co který na tuto památnou budovu chce přispěti. Všichni sborové ještě svých příspěvků neposlali, ale i kdyby všechny slíbené dary odvedeny byly, nestačily by krýti celý náklad. A proto třeba jest žádati i další dary a to i od sborů a hlavně od jednotlivců. Žádáme synod, aby jednak tuto koupi schválil a jednak vyzval sbory i jednotlivce k poskytnutí darů a příspěvků na úplné splacení kupní ceny.

6. Hospodářství církevního týká se i činnost Jeronýmovy Jednoty. Tato pomocná organizace zaslouhuje uznání a díků celé církve. Je to církevní ústav, ale přece ústav samostatný, mající plnou svobodu činnosti. A je to tak dobře. Úplné centralisování veškeré práce církevní se nikde neosvědčuje. Třeba jest, aby bylo více těch, kteří mají zodpovědnost v určitém oboru práce, a taková zodpovědnost předpokládá jistou volnost a samosprávu. Předsedou Jeronýmovy Jednoty je od po-

částku jejího trvání farář J. V. Šebesta. Je to muž na pravém místě, který se může nazývat otcem Jeronýmovy Jednoty a jenž s velikou vírou, energií i láskou a se zvláštní způsobilostí řídí její činnost, takže ústav tento mnoho vykonal pro podepření nemajetných a velikými výdaji obtěžených sborů a částečně i pro strádající osoby v naší církvi. Příjem Jednoty Jeronýmovy, totiž jejího ústředí, činil r. 1925 138.914 Kč a r. 1926 131.480 Kč. V tom nejsou zahrnuty obnosy přímo vyplacené Jednotami okrskovými, které činí za dvě poslední léta asi 81.000 Kč. — Celý příjem Jednoty tedy za tato dvě léta činí okrouhle 352.000 Kč. To jest úspěch pozoruhodný. Než i v této práci je účinnost v naší církvi nestejná a ne zcela úměrná zámožnosti dotyčných místních jednot. Ovšem také záležitosti nejen na náboženské vřelosti členů, nýbrž i na tom, jakou místní a snad i okrskové jednoty vyvinou sběrací činnost.

Podle řádu Jeronýmovy Jednoty má synod voliti do ústředního výboru dva členy. Dvě léta minulá zasedali v tomto výboru bratr farář Fr. Šustr a farář F. Klapuš. Je třeba nové volby.

7. Dary od přátel zahraničních, které nám v nynějších těžkých úkolech našich, zejména na stavby církevní, byly poskytnuty, rozdělili jsme potřebným sborům tak, jak bylo již oběžníkem oznámeno. Podotýkáme však k tomu jen to, že synodní výbor dary ty nerozděloval v nějakém poměru počtu duší v Čechách a na Moravě, anebo podle počtu duší v seniorátech, nýbrž podle naléhavých potřeb dotyčných sborů a stanic. Přiděloval pak dary tam, kde se něco podniklo ve věci stavby. Nemohl je poskytovat pouze pro běžné vydání. Kde sbor sám ještě ani stavebního místa si neopatřil a takřka ničeho ve věci potřebné stavby nevykonal, nemohla mu býti poskytnuta na stavbu nějaká podpora. Snad v prvních letech, když ještě skoro žádný nový sbor nestavěl, byly dary přidělovány i tam, kde se ustavili v nový sbor, nebo chystali se jej založiti. Ale nyní, když celá řada sborů své budovy postavila nebo staví a následkem toho mají veliké potřeby a zůstaly značné dluhy, musí nejprve těmto sborům pomoci býti a nikoli poskytovat pomoc tam, kde z vlastní snahy a ochotnosti ještě ničeho se nestalo. Podle téže zásady řídil se synodní výbor i při podporách ze státních prostředků.

8. Následkem nového kongruálního zákona nastaly některé změny v příčině udělování státních příspěvků k služnému farářskému. Přestala úplně zvláštní nouzová výpomoc. Novým zákonem byla i výše paušální dotace podle jistých směrnic zajištěna. Bylo také i výslužné pro naše faráře na

odpočinku započteno v celkový paušál spolu s příspěvky pro činné faráře. Jest i zvláštní ustanovení ohledně výchovného pro děti nezaopatřené a ohledně zaopatřovacích platů pro vdovy a sirotky. A proto je zapotřebí, aby se synod usnesl na nových směrnících, jak by se státní dotace měla rozdělovati. O této věci na podnět synodního výboru radil se jednak Farářský Spolek, který učinil určité návrhy a jednak i zvláštní schůze konseniorů. Stupnice platů, které každý sbor povinen je dávatí svému kazateli, byla revidována a tento revidovaný plán předkládá nyní synodní výbor bez velikých změn synodu k usnesení. Při většině sborů zůstává výše platů stejná jako byla, jenom při některých byl plat o něco snížen a při velice malém počtu o něco zvýšen. Někde snížení to navrhuje se jen dotud, dokud nynější už starší farář bude v dotyčném sboru působiti. Doufáme pak, že každý sbor ono minimum platu, které svému faráři dávatí má podle usnesení synodního, také skutečně bude vypláceti. To se po pravidle děje, ale přece jsou stále sbory, které ono minimální slušné, které samy faráři platiti mají, nechtějí poskytovatí. A přece celkový příjem našich farářů ve většině sborů bude, i když mu sbor dává plat určený, stále ještě poměrně malý, zvláště v pozdních letech. K tomu třeba je pamatovati na tu okolnost, že dnes počítáme s počtem nynějším kazatelů našich, ale že se časem uprázdněné sbory obsadí a nové sbory povstanou. Dotace státní pak zůstává stejná a proto bude pravděpodobně nutno snížení státní příspěvky.

9. Směrnice pak, jak udělovati příspěvky k slušnému ze státní dotace, jsou navrženy synodním výborem na základě návrhu Farářského spolku a schůze konseniorů a vytištěny ve zvláštní příloze, která se přikládá. Rovněž činí synodní výbor návrh na udělování platů pensijních a sice, aby všichni pensisté dostávali takový odpočinkový plat, jaký by dostávali, kdyby byli faráři kongruovými. Největší pak pensijní plat podle zákona kongruového je 14.976 Kč, který ovšem se snižuje, nemá-li dotyčný pensista plný služební čas za sebou. Při tom podotýkáme, že kvota, která na základě celkové sumy pensijních platů farářů kongruových připadne dotaci paušální pro naše faráře na odpočinku, nestačí hraditi platy jejich, a že tedy se musí doplňovati na platy ty nějaká část z kvoty připadající na činné faráře. Nestačí proto, poněvadž pro příštích pět let 1926—1930 bude nových pensistů církvi kongruových, kteří už v roce 1926 do pense vstoupili, velmi málo a podle zákona jenom podle roku 1926 bude naše dotace pro těchto pět let vyměřena. Počet našich pensistů pravděpodobně poroste, ale kvota pensij-

ního paušálu zůstává stejná. A potom zejména v církvi katolické nemohou jít na odpočinek kněží, když již sloužili 35 let a dokonali šedesátý rok věku svého, nýbrž jsou povinni sloužiti i dále, leč by byli k tomu zdravím svým nezpůsobilí. A pro tyto příčiny tedy musí být na platy pensistů doplňováno něco z kvoty farářů činných.

Vedle paušální dotace pro platy činných farářů a pensistů má se podle kongruového zákona poskytovat i jednak výchovné pro děti nezaopatřené všem našim kazatelům, a to podle směrnic kongruového zákona. To znamená, že toto výchovné pro každý individuální případ poskytováno bude. Podobně i zaopatřovací platy farářských vdov a sirotek budou individuálně pro každou vdovu a sirotka podle směrnic zákonných vyměřeny a poskytnuty. Připomínáme však, že toto ustanovení týká se pouze vdov nových, to jest takových, jichž zesnulí manželé byli v činné službě až do 31. prosince 1925. Ovšem, jak jsme pověděli už napřed, má se formulovati výklad tohoto ustanovení ohledně vdov tak, že vdovám těm a sirotkům má se jen dopláceti ze státních prostředků, co tito z pensijních fondů církevních obdrží a sice až na výši kongruovou, která by dotyčné vdově nebo sirotce patřila. Postavili jsme se proti tomu, jako výkladu naprosto vymyšlenému, nespravedlivému a porušujícímu zásady parity všech církví, na které celý zákon kongruový byl postaven. Doufáme pak, že tento nepříznivý výklad při konečné redakci nařízení prováděcího neobstojí, ale kdyby přese všechny naše námítky přece takový výklad v nařízení prováděcím zůstal, musila by církev stížností u Nejvyššího správního soudu o právo své se hlásiti.

10. V příčině celkové výše dotace paušální pro faráře a pensisty není lze nic jistého říci, ale zdá se, že nebude to nižší než asi 6 Kč na jednu duši českokobratrskou. Kdyby to bylo 6 Kč, znamenalo by to, že by státní dotace pro naši církev zvýšila se jenom o málo nebo o nic. Bude to také záležet na tom, zdali vyplní se slib nám daný, že ostatní státní příspěvky kromě těch, které jsou určeny činným farářům a pensistům, totiž ty, které jsou církvi naší zaručeny Protestantským patentem z r. 1861, budou nám v plné výši ponechány. Jedná se totiž o státní příspěvky na centrální církevní úřad, na funkční platy konseniorů, na staré vdovy, které ovdověly před rokem 1926, o příspěvky na výchovu bohoslovců, a také na vyučování náboženství na středních školách a na věčné potřeby sborů.

11. Na podnět z jednoho seniorátu bylo uvažováno také o tom, zda by funkční platy konseniorů neměly býti diferencovány podle počtu sborů a stanic dotyčného seniorátu. Synodní výbor k tomu podotýká nejprve, že na funkční platy konseniorské nebude povolena vyšší státní dotace, než 4.200 Kč na jednoho, ač i to je nejisto. A měly-li by tedy některé platy konseniorské se zvýšiti, musilo by to jíti na účet paušální dotace, určené pro doplňování platů činných farářů. Na druhé straně soudíme, že jest spravedливо, aby konsenior, který má více práce, měl také o něco větší funkční plat. A synodní výbor v případě, že by synod s diferencováním platů v zásadě souhlasil, navrhuje, aby konseniori v seniorátech až do 12 sborů čítajících měli funkční plat 4.200 Kč, a na každý další sbor ještě 400 Kč a k tomu ještě na každých 10 stanic rovněž 400 Kč. Tím by se zvýšil náklad na funkční platy 13 konseniorů o 11.200 Kč. Než v této věci podává se také návrh skrze finanční odbor.

VII. Účetní a pokladní zpráva.

Veškeré účty uzavřeny byly k 31. březnu 1927. Čtvrtému synodu předkládá se:

A. ROZVAHA JMĚNÍ CÍRKEVNÍHO. V ní uvedeny jsou zůstatky jmění, které vzniklo církevními sbírkami anebo dary ve prospěch práce církevní věnovanými. Z účtů těch uvedeny bud'tež zvláště:

1. Společná pokladna.

Vykazuje k 31. III. 1927 jmění . . .	Kč	226.145.86
Ve výkaze k III. synodu činil zůstatek „		<u>120.015.36</u>
Vzrostla tedy o Kč		106.130.50

Jmění společné pokladny uloženo je takto:

a) V zápůjčkách zúčtovatelných:

Br. R. L.	Kč	2.328.—
Sbor v Písku	„	44.089.—
Sbor v Plzni-západ	„	4.400.—
Sirotčinec v Táboře	„	<u>33.900.—</u>
Kč		84.717.—

b) Ve vkladní knížce Nár. záložny folio

5506	Kč	141.428.86
Úhrnem	Kč	<u><u>226.145.86</u></u>

Ve zprávě ke III. synodu bylo jmění Společné pokladny vykázano penízem Kč 120.015.36. Z této sumy připadalo na:

a) dary jednotlivců	Kč	92.310.67
b) dar Národní záložny	„	10.625.96
c) na úroky do 10. IV. 1925	„	17.078.73
Úhrnem	Kč	120.015.36

Od 1. ledna 1926 rozepsána byla na všechny sbory repartice v úhrnné sumě Kč 152.215.—.

Z toho skutečně zapláceno do 31. III.

1927	Kč	92.839.05
K tomu úroky za rok 1925 a 1926	„	13.291.45

Vyказuje se k IV. synodu	Kč	226.145.86
------------------------------------	----	------------

Z této sumy připadá:

a) na dary jednotlivců	Kč	102.936.63
b) na úroky	„	30.370.18
c) na církevní repartice	„	92.839.05

Činí hořejších	Kč	226.145.86
--------------------------	----	------------

2. V š e o b e c n ý církevní fond

činil 10. dubna 1925	Kč	85.201.74
dne 31. III. 1927 činí	„	101.729.74

vzrostl tedy o	Kč	16.528.—
--------------------------	----	----------

a jest podrobně rozveden ve výkaze dalším.

3. F o n d z á p ů j č k o v ý

činil ve výkaze k III. synodu	Kč	314.000.—
nově byly mu přiděleny dary v sumě	„	101.855.—
takže vzrostl k 31. III. 1927 na	Kč	415.855.—

4. Z á p ů j č e k bezúročných bylo p o v o -

leno podle zprávy k III. synodu	Kč	238.400.—
nově povoleno bylo 9 zápůjček ve výši	„	146.590.—

Úhrnem	Kč	384.990.—
------------------	----	-----------

Na to splaceno do 31. III. 1927	„	22.190.—
---	---	----------

Zůstatek zápůjček dne 31. III. 1927	Kč	362.800.—
---	----	-----------

Odečteme-li od zůstatku fondu zá- půjčkového v sumě	Kč	415.855.—
--	----	-----------

vyplacené zápůjčky v sumě	„	362.800.—
-------------------------------------	---	-----------

zbývá ve fondu zápůjčkovém 31. III. 1927	Kč	53.055.—
---	----	----------

5. V z á k l a d n í m f o n d u církevním

vykázány byly v rozvaze k 10. IV. 1925 sbírky, dary a subvence na stavbu Husova Domu v Praze v sumě	Kč	972.862.51
---	----	------------

Z toho vyloučeno bylo na účet výnosu Husova Domu	„	124.996.71
---	---	------------

Zbylo	Kč	847.865.80
-----------------	----	------------

K tomu dlužno připočísti cenu kupní

Husova Domu	Kč	300.000.—
připadá tedy na Husův dům	Kč	1,147.865.80
Dům v Hradci Králové	„	132.553.54
Dům v Čáslavi	„	247.798.—
Náhrada inventáře	„	22.212.95
Úhrnem	Kč	1,550.430.29

6. Soukromé zápůjčky na Husův		
Dům poskytl p. V. Havelka v Čáslavi	Kč	5.000.—
P. Frant. Klindera v Praze	„	11.000.—
Celkem	Kč	16.000.—

7. Stavební fond Husova domu		
v Praze v sumě	Kč	320.651.89

utvořen byl z výnosu nájmu, darů a sbírek na Husův Dům a jest určen k dobudování zadního traktu církevního ústředí v Praze, jehož náklad odhadujeme na Kč 2,000.000.—.

8. Fond semináře v Čáslavi vykazoval 10. IV. 1925 zůstatek	Kč	135.875.01
K tomu přibýlo na nájemném	„	47.585.75
Různé příjmy, subvence a úroky	„	16.486.27
Celkem	Kč	199.947.03

Z toho vydáno bylo na daně, dávky a ekvivalent

Podpory a výslužné	Kč	2.100.—
Pojištění	Kč	183.65
	Kč	36.329.97
Zůstatek	Kč	163.617.06

9. Husův Dům v Hradci Králové, čp. 121, vykazuje tuto rozvahu:

A k t i v a:

a) Cena domu	Kč	142.800.—
b) Vklady ve spořitelně	„	9.265.44
a Národní záložně	„	139.13
c) Fondy	„	4.013.88
	Kč	156.218.45

P a s i v a:

1. Hypoteční dluh	Kč	19.651.03
2. Pohledávka fondů	„	4.013.88
	Kč	23.664.91

Čisté jmění 31./XII. 1926

Kč 132.553.54

10. Cenné papíry skládají se z těchto položek:

	nom. Kč	nákupní Kč
6% Mezinár. půjčka rakous.	180.000.—	142.830.—
4½% dluhopisy Zemské banky české	25.000.—	20.062.06
4% dluhopisy Zemské banky české	25.000.—	19.500.—
2 akcie společnosti „Kalich“	400.—	400.—
	nom. Kč	230.400.—
10 akcií Národní banky . . \$	1.000.—	33.900.—
Úhrnem	Kč	216.692.06

11. Deposita:

Sbor Brandýs n. L.	Kč	25.703.84
„ Kralovice	„	9.565.20
„ Hrdlořezy	„	8.970.92
„ Hvozdnice	„	4.024.59
Frant. Klindera, Praha	„	1.236.55
	Kč	49.501.10

12. Všeobecné sbírky církevní, rozepsané synodním výborem v době od III. do IV. synodu měly tento výsledek:

Na Kalvínův Dům v Noyon	Kč	6.665.—
„ sbor v Plzni-Západ	„	9.513.79
„ „ v Hranicích	„	9.571.60
„ „ v Benešově	„	8.578.40
„ „ v Hrabové (neukončeno)	„	8.064.76
„ zakoupení domu v Kunvaldě (neukončeno)	„	10.173.04

13. Celkové jmění ve správě synodního výboru (bez jmění fondu Pensijního) činilo

10. dubna 1925	Kč	3,995.584.39
dne 31. března 1927 činí	„	4,474.466.49
stouplo tedy o	Kč	478.882.10

O b r a t pokladní (bez fondů a pensijních ústavů) činil od posledního synodu do 31. března 1927 Kč 4,830.308.87

Veškeré hodnoty účtovány jsou v ceně nákupní anebo odhadní, inventář po odpisu 20%.

B. ROZVAHA JMĚNÍ NADAČNÍHO A FONDOVÉHO,
spravovaného synodním výborem:

Ve Zprávě ke třetímu synodu uvedeno bylo jmění fondů a nadací takto:

26 fondů a nadací (podle str. 89. a 87.):

Cenné papíry . . .	Kč 127.691.—	Vklady Kč 135.401.05
Husův jub. dar . . .	„ 93.100.—	„ „ 50.760.59
úhrnem	Kč 220.791.—	Vklady Kč 186.161.64

V této zprávě vykazuje se jmění fondů a nadací následovně:

v cenných papírech Kč 287.450.—, v hotovosti Kč 193.898.60

Oproti synodu třetímu přibýlo jmění fondového:

v cenných papírech o Kč 66.659.— a v hotovosti o Kč 7.736.96

Nově přibýly:	v cenných papírech: v hotovosti:	
1. Fond pí Kateřiny Křičkové . . .	—	8.917.51
2. Fond br. Ant. Honse z Kovance . . .	1.000.—	61.35
3. Literární nadace dra F. Kozáka . . .	—	10.253.05
4. Nový dar k fondu br. Jana Urbánka u Poděbrad . . .	20.000.—	—
Úhrnem Kč	21.000.—	19.231.91

Zvláště vzpomenuto budiž nadace, kterou založil zesnulý farář časlavský a dlouholetý vydavatel časopisu „Hus“, dr. Fr. Kozák, a jejíž úroků má se použití jako ceny za nejlepší spis vědecký anebo za nejlepší povídku (báseň nebo píseň) neb i novinářský článek, sepsané v duchu ryzího českobratrství, ale vždy se žádoucí vědeckou neb uměleckou hodnotou.

Za účelem zjednodušení správy a sloučení stejnojmenných fondů, (které ani nebyly jako zvláštní fondy a nadace míněny), navrhuje synodní výbor, aby čtvrtý synod schválil následující změny ve správě fondového jmění:

1. Superintendenční fond, dříve a. v.:

Cenné papíry Kč 2.500.—, hotovost Kč 1.824.22

budiž převeden do „Všeobecného fondu církevního“.

2. Ústřední pokladna býv. reform. superintendence v sumě Kč 6.393.97

budiž sloučena se „Společnou pokladnou synodní.“

cenné papíry v Kč hotovost v Kč

3. Učitelský fond, dříve a. v.	—	1.086.14
Fond sup tdtů Lány-Kučery-Trnky	2.800.—	1.370.58
Fond sup dta Jana Veselého . . .	—	2.312.61
budiž sloučen v „Bohoslovecký fond superintendentů Lány-Kučery-Trnky- Veselého v úhrnné sumě	2.800.—	4.769.33

4. Dále spojeny bud te k podpoře chudých stanic a sborů:

	cenné papíry v Kč	hotovost v Kč
fond Chvojkův z Ostřešan	8.000.—	3.432.79
Evangelisační fond býv. ref. superint. .	—	17.832.56
fond Jana Urbánka z Poděbrad	24.000.—	2.455.42
„ Kateřiny Kříčkové	—	8.917.51
„ superintendenta Beneše	3.800.—	3.634.76
„ „ Blažka	17.150.—	3.091.79
„ Václava Poláka	5.000.—	562.84
„ Ant. Honse z Kovance	1.000.—	61.35

Schválením tohoto návrhu nastane nejen zjednodušení správy, ale i možnost užití peněz, které pro svou nepatrnost léta by ležely ve správě církevní bez užitku.

C. ROZVAHA FONDU DIAKONSKÉHO. Jde o zbytek původního fondu diakonského, který klesl na 3.179.92 Kč. Hlavní pokladna diakonů se nyní vede v Olomouci při Misijní škole.

D. ROZVAHA JMĚNÍ PENSIJNÍHO FONDU je uvedena v samostatné části této zprávy v oddílu VIII. Fond pensijní postaven byl na pevný základ účetní.

E. ROZVAHA HUSOVA JUBILEJNÍHO DARU, jež jest podrobně uvedena v tabulkách.

Ferd. K a v k a,
t. č. synodní kurátor.

UČTY JMĚNI A FONDŮ SPRAVOVANÝCH
SYNODNÍM VÝBOREM

Aktiva

Rozvaha jmění církevního

		Kč	Kč
1.	Vklady		
	na vkl. knížkách Národní zál. v Praze	1,050.713-23	
	„ „ „ I. občanské zál. v Praze ..	10.996-87	
	„ „ „ Živnostenské banky	129.802-85	
	pokladniční pouk. Zemské banky	10.000-—	
	v poštovním úřadě šekovém	17.928-30	1,219.441-25
2.	Vklady u bank na běžných účtech		
	u Zemské banky	19.810-50	
	u Živnostenské banky	15.024-20	34.834-70
3.	Cenné papíry	73.862-06	
		142.830-—	
	Kauce u elektr. podniků	330-—	217.022-06
4.	Reality církevní:		
	Čáslavský seminář	247.798-—	
	Husův dům v Hradci Král. čp. 121	132.553-54	
	Husův dům v Praze	1,537.958-97	
	Bratrský dům „Na sboru“ v Kunvaldě	17.992-—	1,936.302-51
5.	Nábytek a zařízení		
	podle soupisu po 10%ním odpisu		38.499-27
6.	Kauce fmy Dušek, Kozák a Máca,		
	uložena na vkl. knížce I. obč. zál. v Praze		50.000-—
7.	Deposita ve správě synodního výboru		
	uloženy na vkl. knížkách Nár. záložny		49.501-10
8.	Zápůjčky sborům a jednotlivcům		
	zúročitelné	84.717-—	
	bezúročné	362.800-—	447.517-—
9.	Fondy a nadace		481.348-60
		Kč	4,474.466-49

V Praze dne 31. března 1927.

JOSEF HOLÝ,
ččetní.

k 31. březnu 1927.

Pasiva

	Kč	Kč
1. Společná pokladna		226.145-86
2. Jmění církevní v realitách a)	1,528.217-34	
v hotovosti b)	22.212-95	1,550.430-29
3. Zápůjčka na Husův dům st. garant.		336.000-—
4. „ „ „ „ Měst. spoř. pražské		146.288 78
5. Zápůjčky na Husův dům soukromé		16.000-—
6. Stavební fond Husova domu		320.651-89
7. Všeobecný církevní fond		101.729-74
8. Fond zahraničení		127.935-35
9. „ evangelizační		104.462-78
10. „ bohoslovecký		67.042-10
11. „ pro služné farářů		42.266-60
12. „ semináře v Čáslavi		163.617-06
13. „ pro Rusko		20.140-17
14. „ cestovní pro studenty		5.766-50
15. „ pro modlitební týden		7.532-83
16. „ pro misii mezi pohany		23.852-26
17. „ tiskový		19.071-83
18. „ úrokový		52.054-15
19. „ bezúročný zápůjčkový		415.855-—
20. „ pro pomník Dr. Č. Duškovi		2.300-—
21. „ cestovní kazatelů		3.195-—
22. „ pro práci mezi mládeží		18.329-26
23. „ časopisu „Český bratr“		15.724-27
24. Různé dary z ciziny		83.774-82
25. Deposita ve správě synod. výboru		49.501-10
26. Kauce Imy Dušek, Kozák a Máca		50.000-—
27. Rockefellerova nadace pro bohosl.		2.825-—
28. Fondy a nadace:		481.348-60
Shírky nevyplacené:		
a) pro finanční osamost. církve		2.020-—
b) pro Ozerany v Polsku		458-—
c) na bratrský dům v Kunvaldě		10.082-49
d) pro sbor v Hrabové		8.064-76
	Kč	4,474.466-49

FERD. KAVKA,
t. č. synodní kurátor.

fond od 10./4. 1925 do 31./3. 1927.

Vydání

	Kč	Kč
Náhrada cestného k různým schůzím a poradám členům komisí při synodním výboru		4.585-60
Předplatné: Sbírka zákonů a nařízení za r. 1925/26	261-46	
Chytilův místopis	221-40	482-86
Tiskopisy: Za tisk návrhu disciplinárního řádu		543-65
Odměny: br. Fr. Kučerovi, učít., za návrh osnovy vyuč. prof.dr. Žilkovi za 2000 výt. Stockholmského poslání	100.— 160.—	260.—
Podpory: na zřízení Památníku Blahoslavova v Ivan- čicích		100.—
Výlohy: Seniorát. výboru v Krouné výlohy s discipl. šetř.	225.—	
Výlohy a evid. poplatky za převoz cenností a kněh a spisů z Vídně	5.388-65	
Výlohy se zakoupením zprávy o concilu v Cardiffu	49-50	5.663-15
Příspěvky: Presbyt. alianci na ústřední výlohy	1.652-90	
Federaci církví evang. v Českosl. republice ..	550.—	
Světové konfer. o víře a řádu	407-90	
Světovému sdružení nedělních škol	1.652-70	4.263-50
Diety synodalů ke III. synodu		33.094-70
Správní výlohy		14.130-34
Různá vydání v kanceláři		11.127-80
Zůstatek k IV. synodu 31./3. 27		101.729-74
	Kč	175.981-34

Fondy a nadace ve správě synodního výboru.

HODNOTY FONDŮ:		Jmenovitá hodnota Kč	Hotovost Kč
Cenné papíry:			
1/m St. úsch.	6% st. čl. mouč. půjč. kup. 1./9. 27	80.200—	
79.200— dep.	6% st. čl. půjč. konsol. kup. 1./4. 27	36.000—	
Zemská bka	6% st. čl. půjč. inv. kup. 1./9. 27 ..	12.000—	
dep. Zem. bka	6% IV. st. čl. půjčka kup. 1./7. 27	2.850—	
	celoroč. kup. 1./1. 28	75—	
dtto	4½% detto kup. 1./7. 27	2.850—	
	celoroč. kup. 1./1. 28	75—	
dtto	4% čl. náhr. renta kup. 1./5. 27 ..	20.000—	
	4% rak. st. renta vinkul. kup. 1./5. 27		
	depot. Ústř. st. pokl.	8.000—	
	4% „ „ „ „kup. 1./7. 27		
	depot. Berní ú. Klobouky	3.800—	
	4.2% „ „ „ „kup. 1./4. 27 dtto ..	5.900—	
	4% „ „ „ „kup. 1./9. 27 dtto Vsetín	3.800—	
dep. Zem. bka	5% Mor. zem. půjč. kup. 1./7. 27 ..	33.000—	
dtto	4% kom. dluh Zem. bky kup. 1./8. 27	37.600—	
dtto	4% detto kup. 1./5. 27	3.600—	
dtto	4½% detto kup. 1./4. 27	21.700—	
dtto	4% komun. dluh Mor. zeměděl. bky		
	kup. 1./6. 27	6.000—	
Synodní pokl.	dlužní úpis sboru v Olomouci	10.000—	
	4% dluhop. dráhy Rudolf. rak. K		
	4.000—		
Vkladní knížky.			
	Národní zál. v Praze číslo 6702		1.824.22
	„ 4657		11.207.45
	„ 6317		1.086.14
	„ 5415/7783		1.370.58
	„ 6453		526.78
	„ 4870/7462		455.24
	„ 6549		317.83
	„ 6683		46.245.11
	„ 3893/7786		8.818.19
	„ 4387		196.25
	„ 407		141.99
	„ 7199		8.917.51
	„ 7158		3.634.76
	„ 6651		3.091.79
	„ 6660		3.274.30
	„ 7092		1.165.59
	„ 7036		276.18
	„ 6761		404.86
	„ 1124		1.259.33
	„ 7360		50.680.57
	„ 6222/7939		38.750.88
	Městské spořit. pražské č. 181.691		10.253.05
		287.450—	193.898.60
V Praze 31. března 1927.		JOSEF HOLÝ, účetní.	

Rozvaha k 31. březnu 1927.

Fol.	FONDY A NADACE:	Cenné papíry Jmenovitá hodnota Kč	Hotovost Kč
1—2	Fond superintendence, dříve aug. v.	2.500.—	1.824.22
3	Sbírka Husova a Jeronýmova (a. v.)		11.207.45
4	Fond učitel'ský (a. v.)		1.086.14
5—6	„ Lány-Kučera-Trnka	2.800.—	1.370.58
7—8	Nadace Schönburgova	1.000.—	526.78
9—10	„ Burghartova 4% dl. dr. Rud. K 4000.	2.900.—	455.24
11—12	Fond pro Valteřice	7.400.—	317.83
13—14	„ Chvojkův z Ostřešán	8.000.—	3.432.79
15	„ Gunningův		46.245.11
17	Ústřed. pokladna ref. superintendence		6.393.97
18	Evang. fond ref. superintendence		17.832.56
19	Fond superintendenta Jana Veselého		2.312.61
20	„ konferenční		8.818.19
21—22	„ Jana Urbánka z Poděbrad	24.000.—	2.455.42
23	„ pro oslavy Husovy		196.25
24	„ pro žáky obecné školy evang.		141.99
25	„ Bedřicha Košuta		4.286.37
26	„ paní Kateřiny Kříčkové		8.917.51
27—28	„ superintendenta Beneše	3.800.—	3.634.76
29—30	„ superintendenta Blažka	17.150.—	3.091.79
31—32	„ Husův jub. dar (moravský)	{ 4.600.— 10.000.—	3.274.30
33—34	„ Rosalie Marešové	43.200.—	1.412.97
35—36	„ Václava Poláka	5.000.—	562.84
37—38	„ Pavla a Marie Zedníkových z Malína	12.000.—	1.165.59
39—40	„ seniora Josefa Součka pro bohosl.	12.000.—	276.18
41—42	„ bohoslovecký „Nejmenov. dárce“	12.000.—	404.86
43—44	„ Ant. Honse z Kovance	1.000.—	61.35
45—46	„ Kašparův bohosl. seminář	25.000.—	1.259.33
59	Literární nadace Dra Frant. Kozáka		10.253.05
51—54	Husův jubil. dar český	93.100.—	*) 48.202.75 †) 2.477.82
		287.450.—	193.898.60

FERD. KAVKA,

t. č. synodní kurátor.

*) základní

†) výdejné

Husův jubilejní dar český.

Příjem.

Účet pokladní k 31./3. 1927.

Vydání.

	Kč		Kč
1. Zůstatek k III. synodu	50.343·44	1. Za koupených nomin.	
2. Úroky ze vkladu	4.657·84	36/m 6%ni st. p. konsol.	31.840·—
3. Výnos kup. z cen. papírů	7.601·—	2. Podpory sborům a kaz.	
4. Výnos prodaných nom.		stan., jak níže rozved.	12.000·—
Kč 36/m 4% zl. Měst. sp.	31.800·—	3. Zůstatek k 31./3. 1927	
5. Dary: Chleby 52·29		na kn. Nár. zál. fol. 7360	50.680·57
„ 66·—	118·29		
	91.20·57		94.520·57

Podpory z Husova jubil. daru.

	Kč	Kč
1. Seniorát pražský: Benešov	500·—	
Kladno	400·—	900·—
2. Seniorát plzeňský: Kdyně	500·—	
Plzeň Vých.	500·—	
Plzeň Záp.	500·—	
Přeštice	500·—	
Rokycany	500·—	2.500·—
3. Seniorát podřipský: Trnovany	500·—	
Louny	500·—	1.000·—
4. Seniorát poděbradský: Ml. Boleslav	500·—	
Brandýs n. L.	500·—	
Kostelec n. L.	500·—	1.500·—
5. Seniorát král. hradecký: Dvůr Král. n. L.	500·—	
Hořice	500·—	1.000·—
6. Seniorát čáslavský: Uhlířské Janovice	500·—	
Pečky n. dr.	400·—	700·—
7. Seniorát chrudimský: Litomyšl	500·—	
Lozice	300·—	
Vys. Mýto	300·—	1.100·—
8. Seniorát poličský: Skuteč	300·—	300·—
9. Seniorát něm.-brodský: Něm. Brod	300·—	
Ces. Budějovice	500·—	
Nový Etink	300·—	
Písek	500·—	
Kard. Řežice	400·—	
Soběslav	500·—	
Tábor	500·—	3.000·—
		12.000·—

Rozvaha Husova jubilejního daru čes. k 31. březnu 1927.

Akiva.		Pasiva.	
	Kč		Kč
1. Vkladní knížka Nár. zál. čís. 7360	50.680·57	1. Jmění základní v cen- ných papírech	93.100·—
2. Cenné papíry v nomin. ceně:		v hotovosti na vkl. kn...	48.202·75
a) 6%ní st. konsolidační půjčka kp. 1./4. 1927	36.000·—	Celkem . . .	141.302·75
b) 5%ní morav. zem. půjčka kp. 1./7. 1927	33.000·—	2. Jmění výdejné v hoto- vosti na vkl. kn.	2.477·82
c) 4 1/2% kom. dluh. Zem- ské banky k 1./4. 1927	21.300·—		
d) 4% detto k 1./8. 1927	2.800·—		
	143.780·57		143.780·5

Zápůjčky sborům a jednotlivcům.

	Stav. 28./2. 25.	Splaceno do 31./3. 27.	Zbývá k 31./3. 27.
Zúročitelné:			
Soukromé	4.315·45	1.987·45	2.328—
Sírotčinec-Tábor	34.400—	500—	33.900—
Sbor Písek	50.886—	6.797—	44.089—
„ Plzeň-Západ	4.700—	300—	4.400—
	94.301·45	9.584·45	84.717—
Bezúročné:			
Sbor Čistá	18.400—	1.600—	16.800—
„ Libeň	18.400—	1.600—	16.800—
Kardašova Řečice	18.400—	2.000—	16.400—
Mladá Boleslav	18.400—	1.200—	17.200—
Uhřetěves	14.100—	1.200—	12.900—
Telč	9.400—	800—	8.600—
Nový Etink	14.100—	900—	13.200—
Domazlice	19.200—	1.600—	17.600—
Hranice	14.100—	900—	13.200—
Kdyně	24.500—	2.000—	22.500—
Jindřichův Hradec	2.000—	400—	1.600—
Plzeň-Východ	19.200—	1.600—	17.600—
Hrabová	20.000—	1.200—	18.800—
Hořice	20.000—	800—	19.200—
Uherské Hradiště	20.000—	1.200—	18.800—
Tábor	20.000—	800—	19.200—
Písek	18.400—	1.200—	17.200—
Plzeň-Západ	20.000—	1.600—	18.400—
Židenice	10.000—	400—	9.600—
Soběslav	20.000—	1.200—	18.800—
Orlová	10.000—	200—	9.800—
Dvůr Král. n. Labem	10.000—	400—	9.600—
Benešov	20.000—	—	20.000—
Olomouc: Misijní škola	9.800—	800—	9.000—
	388.400—	25.600—	362.800—

Pokladna diakonů.

Příjem		Kč	Vydání		Kč
Zůstatek 10./4. 1925		10.748-59	Na vydržování školy		16.000-—
Příděl ze státní dotace za r. 1925		8.000-—	Zůstatek 31./3. 1927		3.179-92
Úroky za r. 1925		285-53			
Úroky za r. 1926		145-80			
		19.179-92			19.179-92

VÝKAZ SBÍREK CHRÁMOVÝCH ROZEPSANÝCH NA ROK 1926. (Kvituji se obnosy došlé do 31. března 1927.)

1. Seniorát pražský.

Sbor	Společná pokladna	Evangel. fond 1926	Sbírka pro kaz. stanici Hranice	Všeobecný církevní fond 1926	Sbírka k 6. 7. 1926 na Husův dům	Misie mezi pohany 1926	Sbírka pro sbor v Benešově	Sbírka pro fond bohoslov. 1926	Sbírka pro Pen. sijní ústav 1926	Úhrnem
Benešov	175.—	35.—	25.—	45.—	27.—	35.—	50.—	40.—	35.—	467.—
Kladno	400.—	32.50	23.60	24.10	32.40	22.60	24.20	42.—	22.40	623.80
Kšely	2.185.—	20.70	20.—	82.—	42.—	31.—	70.—	340.—	60.—	2.850.70
Libčice n. Vlt.	465.—	31.—	41.60	27.90	41.—	39.60	35.60	110.30	46.60	838.60
Praha I. Salvátor	3.700.—	168.—	330.—	140.—	67.—	91.—	290.—	589.—	234.—	5.609.—
Praha II. Kliment	5.650.—	421.—	507.—	458.—	267.—	256.—	500.—	801.—	513.—	9.373.—
Rybníky	150.—	15.—	12.—	13.—	10.—	15.—	10.—	18.—	11.—	254.—
Soběhrdy	440.—	41.—	50.—	32.50	34.—	42.—	120.—	62.—	68.—	889.50
Škvorec	530.—	17.62	17.60	21.65	20.67	10.30	19.35	53.55	14.40	705.14
Král. Vinohrady	3.555.—	200.—	200.—	180.—	57.20	200.—	—	300.—	170.90	4.863.10
Smíchov	2.375.—	154.45	186.—	156.30	142.—	46.20	—	240.40	146.80	3.447.15
Žižkov	—	60.—	115.—	103.—	59.—	63.—	50.—	—	60.—	510.—
Fil. shory a kaz. stan.:										
Nové Strašecí	—	15.—	30.—	—	—	—	—	15.—	—	60.—
Příbram	—	40.—	—	20.—	—	—	20.—	100.—	100.—	280.—
Libeň	500.—	—	50.—	50.—	6.—	32.—	20.—	50.—	48.—	750.—
Úhrněves	—	30.—	30.—	30.—	50.—	—	40.—	90.—	20.—	290.—
Úvaly	—	—	9.60	18.70	—	—	—	—	—	28.30
Senioráty	—	30.40	15.—	25.20	31.—	—	20.—	8.60	—	130.20
Celkem	20.125.—	1.311.67	1.662.40	1.427.35	886.27	883.70	1.269.15	2.859.85	1.550.10	31.975.49

2. Seniorát plzeňský.

Sbor	Společná pokladna	Evangel. fond r. 1926	Sbírka pro kaz. stanici v Hranicích	Všeobec. církevní fond r. 1926	Sbírka k 6. 7 1926 na Husův dům	Misie mezi pohany r. 1926	Sbírka pro sbor v Benešově	Sbírka pro fond bohoslov. 1926	Sbírka pro Pensijní ústav 1926	Úhrnem
Domažlice	—	20.—	50.—	70.—	20.—	15.—	21.70	36.30	10.—	243.—
Kralovice u Plzně	—	14.60	12.—	8.—	12.50	6.—	—	21.—	11.—	85.10
Plzeň - Východ	2.095.—	107.—	110.—	82.—	105.—	53.—	90.—	125.—	77.70	2.844.70
Plzeň - Západ	—	130.—	140.—	103.—	120.—	50.—	125.—	200.—	90.—	958.—
Přestice	—	43.40	32.40	—	—	21.20	—	50.—	—	147.—
Rokycany	705.—	37.40	29.35	26.40	32.20	27.—	28.60	25.10	22.40	933.45
Strakonice	585.—	32.—	43.—	32.—	20.—	21.—	53.—	41.—	22.—	849.—
Fil. sbory a kaz. stan.:										
Kdyně	—	67.—	30.—	20.—	22.90	35.—	26.08	32.20	—	233.18
Čistá	—	20.—	—	11.—	—	—	—	17.—	—	48.—
Volyně	—	20.—	10.—	30.—	20.—	—	10.—	30.—	10.50	130.50
Dolní Bělá	—	6.—	—	—	—	5.—	5.—	5.—	—	21.—
Klatovy	—	—	—	—	—	—	—	37.—	—	37.—
Celkem....	3.385.—	497.40	456.75	382.40	352.60	233.20	359.38	619.60	243.60	6.529.93

3. Seniorát podřípský.

Sbor	Společná pokladna	Evangel. fond rok 1926	Sbírka pro kazat. stanici v Hra-ních	Všobec. církevní fond rok 1926	Sbírka k 6./7. 1926 na Husův dům	Misie mezi po-hany rok 1926	Sbírka pro sbor v Bene-šově	Sbírka pro fond bohoslov. 1926	Sbírka pro Pen-sijní ústav 1926	Úhrnem
Kovanec	—	16-30	20-80	34-70	25-50	20-85	16-10	53-—	43-90	231-15
Krabčice	1.655-—	110-—	75-—	54-—	23-—	61-—	127-—	114-—	—	2.219-—
Ledčice	—	70-30	31-90	37-26	51-70	39-70	70-70	155-42	19-45	476-43
Libiš	1.200-—	50-—	34-—	—	42-—	20-—	34-—	226-80	50-—	1.656-80
Libkovic	930-—	90-—	295-—	60-—	60-—	50-—	80-—	630-—	80-—	2.275-—
Louny	—	26-—	38-—	28-—	33-50	19-30	31-15	33-60	51-70	261-25
Mělník	1.245-—	73-12	100-—	49-60	66-10	51-—	—	195-79	69-25	1.849-86
Město u Mělnka	550-—	20-—	52-60	10-—	22-45	—	—	120-—	—	775-05
Nebožely	1.285-—	20-20	26-67	31-50	32-80	25-30	29-72	150-—	41-10	1.642-29
Roudnice n. L.	1.175-—	104-—	104-—	80-—	91-30	88-—	140-—	275-—	95-—	2.152-30
Vtelno Mělnické	—	22-05	34-30	36-40	28-—	14-50	51-—	91-50	28-80	306-55
Vysoká	600-—	17-70	49-35	35-80	54-50	22-35	17-07	59-42	37-—	893-19
Fil. sbory a kaz. stan.:										
Slaný	—	10-—	10-—	10-—	12-50	12-—	12-—	12-—	10-—	88-50
Tmavany	—	20-—	—	35-—	43-—	—	15-—	81-—	89-—	283-—
Bílina	—	10-—	—	—	—	—	—	—	—	10-—
Celkem	8.640-—	659-67	871-62	502-26	586-35	424-—	623-74	2.197-53	615-20	15.120-37

4. Seniorát poděbradský.

Sbor	Společná pokladna	Evangel. fond rok 1926	Sbírka pro kazat. stanici v Hranicích	Všeobec. církevní fond rok 1926	Sbírka k 6./7. 1926 na Husův dům	Misie mezi po- hany rok 1926	Sbírka pro sbor v Bene- šově	Sbírka pro fond bohoslov. 1926	Sbírka pro Pen- sijní ústav 1926	Úhrnem
Mladá Boleslav	1.000.—	50.—	53.—	50.—	40.—	35.—	40.—	45.—	42.—	1.355.—
Bošín	800.—	25.—	37.—	20.—	30.—	12.—	70.—	60.—	15.—	1.069.—
Hořátek	1.100.—	25.—	40.—	30.—	25.—	25.—	50.—	100.—	25.—	1.420.—
Chleby	1.830.—	27.—	116.75	51.20	30.—	81.80	89.60	84.10	116.90	2.477.35
Libere n. Cidl.	—	26.77	48.45	30.60	33.95	38.22	32.85	120.85	30.15	370.84
Lysá n. Lab.	1.380.—	86.—	100.—	100.—	75.—	80.—	60.—	100.—	100.—	2.081.—
Nymburk	1.200.—	30.—	66.—	—	102.—	66.—	113.—	200.—	25.—	1.802.—
Opolany	855.—	76.—	60.—	100.—	100.—	56.70	41.10	180.—	51.50	1.520.30
Poděbrady	770.—	181.45	380.80	119.50	135.75	229.35	294.60	377.88	206.07	2.695.40
Velenice	1.560.—	70.—	145.—	65.70	84.57	60.—	110.—	300.—	74.60	2.469.57
Fl. sbory a kaz. stan.:										
Dobruška	—	—	—	—	—	—	20.—	20.—	—	40.—
Brandýs n. L.	—	—	—	25.—	—	—	100.—	50.—	—	175.—
Celkem	10.495.—	597.22	1.047.—	601.—	656.27	684.07	1.021.15	1.637.83	736.22	17.475.76

5. Seniorát královéhradecký.

Sbor	Společná pokladna	Evangel. fond rok 1926	Sbírka pro kaz. stanici v Hranicích	Všobec. církevní fond 1926	Sbírka k 6./7. 1926 na Husův dům	Misie mezi pohaný r. 1926	Sbírka pro sbor v Benešově	Sbírka pro fond bohoslov. 1926	Sbírka pro Pensijní ústav 1926	Úhrnem
Bohuslavice	200.—	15.—	16.—	12.—	25.—	12.—	32.—	33.—	22.—	367.—
Černilov	1.125.—	89-85	98.—	147-62	80.—	82-14	98.—	218-30	114.—	2.052-91
Hradec Král.	1.320.—	—	—	—	120.—	—	—	—	—	1.440.—
Hronov	520.—	60.—	65.—	60.—	40.—	62-72	80.—	50.—	30.—	967-72
Kláster	500.—	138.—	45.—	60-55	58-60	15.—	40-75	148-05	—	1.005-95
Křižlice	1.000.—	30.—	20.—	8-05	8-50	21-60	46.—	40.—	23-47	1.197-62
Libštát	—	40.—	40.—	66.—	50.—	40.—	40.—	200.—	68.—	544.—
Semonice	620.—	96.—	125.—	94.—	71.—	106.—	170.—	360.—	105.—	1.747.—
Sonov	150.—	33.—	40-70	36-40	34-85	37-55	53-40	63-60	46-10	495-60
Třebechovice p. O.	880.—	60.—	70.—	45.—	35.—	70.—	60.—	185.—	40.—	1.445.—
Valterice dolní	—	3.—	10-50	10.—	6.—	5.—	20.—	22.—	4-50	81.—
Fil. sbory a kaz. stan.:										
Jičín	—	20.—	20.—	50.—	20.—	—	20.—	50.—	—	180.—
Rváčov	—	10.—	—	10.—	10.—	—	10.—	—	10-20	50-20
Dvůr Králové n. L.	705.—	69-30	33.—	62-40	90.—	63-80	44-70	122.—	75.—	1.300-20
Hořice	—	—	35.—	—	30.—	50.—	81.—	40.—	—	241.—
Nový Bydžov	—	—	20.—	20.—	30.—	—	33-65	—	—	33-65
Spálov	—	—	—	25.—	20.—	—	—	—	—	45.—
Celkem....	7.020.—	664-15	638-20	707-02	698-95	565-81	829-50	1.531-95	538-27	13.193-85

6. Seniorát čáslavský.

Sbor	Společná pokladna	Evangel. fond rok 1926	Sbírka pro kaz. stanici v Hranicích	Všeobec. církevní fond 1926	Sbírka k 6./7. 1926 na Husův dům	Misie mezi pohany r. 1926	Sbírka pro sbor v Benešově	Sbírka pro fond bohoslov. 1926	Sbírka pro Pensijní ústav 1926	Úhrnem
Čáslav	3.385—	30-80	82—	88-30	73-70	107—	151—	290-60	49—	4.257-40
Chvalovice	—	12-90	13-92	15-50	30—	15—	25—	50—	—	162-32
Kolín	—	40—	50—	30—	30—	30—	30—	110—	110—	430—
Krakovany	—	—	—	—	—	—	—	129—	—	129—
Kutná Hora	1.145—	100—	75—	65—	50—	100—	100—	100—	50—	1.785—
Libenice	—	8-20	16-70	14-25	18-60	18—	17—	16—	10—	118-75
Opatovice	—	32-70	42-90	15—	16-60	16-70	30—	25—	16—	194-90
Pečky n. dr.	590—	22—	38—	28—	30—	22—	45—	119-45	30—	924-45
Přelouč	590—	139—	176—	82—	55—	59-60	127—	70—	96-20	1.394-80
Semtěš	1.995—	24-80	39-40	15-70	46-70	15-40	32—	59-40	23-10	2.251-50
Trnávka	675—	20—	30—	30—	20—	15—	40—	60—	30—	920—
Velim	1.500—	118-82	194-41	130-21	76-90	130-22	135-92	293-52	134-35	2.714-35
Vilémov	315—	15—	15—	23-45	15—	10—	21—	13-50	18—	445-95
Fil. sbory a kaz. stan.:										
Předhradí	—	—	—	25—	—	—	—	—	15—	40—
Óboře	—	—	—	—	—	—	—	36—	—	36—
Celkem	10.195—	564-22	773-33	502-41	402-50	538-92	753-92	1.372-47	581-65	15.804-42

7. Seniorát chrudimský.

Sbor	Společná pokladna	Evangel. fond rok 1926	Sbírka pro kaz. stanici v Hranicích	Všeobec. církevní fond 1926	Sbírka k 6./7 1926 na Husův dům	Misie mezi pohany r. 1926	Sbírka pro sbor v Benešově	Sbírka pro fond bohoslov. 1926	Sbírka pro Pensijní ústav 1926	Úhrnem
Bučina	975.—	100.—	50.—	20.—	20.—	60.—	100.—	120.—	25.—	1.470.—
Bukovka	—	40.—	20.—	20.—	30.50	42.40	51.50	70.—	43.50	317.90
Cermná u Kyšperku	1.005.—	40.—	40.—	40.—	40.—	38.—	35.—	103.—	30.—	1.371.—
Dvakačovice	1.180.—	27.52	75.—	10.70	17.50	18.55	41.—	120.—	23.—	1.523.27
Džbánov	730.—	40.—	30.—	45.—	40.—	50.—	40.—	50.—	40.—	1.065.—
Hradiště	(215.*)	—	57.—	21.60	—	42.80	—	50.—	50.—	221.40
Choceň	1.440.—	40.—	80.—	80.—	50.—	55.—	55.—	75.—	60.—	1.150.—
Chrudim	1.080.—	54.05	147.70	56.20	70.—	102.70	76.20	101.30	84.—	1.752.15
Litomyšl	—	42.—	10.—	—	20.—	20.—	10.—	20.—	20.—	152.—
Lozice	265.—	53.70	42.—	38.20	33.35	23.10	41.60	85.55	40.45	612.95
Pardubice	—	—	30.—	59.60	50.—	30.—	50.—	63.—	40.—	322.60
Sloupnice	—	25.—	25.—	50.—	30.—	25.—	30.—	70.—	30.—	285.—
Vysoké Mýto	345.—	21.50	33.70	29.40	50.05	50.90	30.80	118.—	30.50	709.85
Fil. sbory a kaz. stan.:										
Kyšperk	—	20.—	20.—	—	30.—	—	—	—	23.70	93.70
Horní Jelení	—	—	—	—	—	—	45.—	—	—	45.—
Čes. Třebová	—	—	—	—	10.—	10.—	10.—	20.—	—	50.—
Celkem.....	6.225.—	503.77	660.40	470.70	491.40	568.45	616.10	1.065.85	540.15	11.141.82

*) Za Brandýs n. Or.
Kč 165.—
za Horní Jelení Kč 50.—

8. Seniorát poličský.

Sbor	Společná pokladna	Evangel. fond rok 1926	Sbírka pro kaz. stanici v Hranicích	Všeobec. církevní fond 1926	Sbírka k 6./7. 1926 na Husův dům	Místě mezi pohany r. 1926	Sbírka pro sbor v Benešově	Sbírka pro fond bohoslov. 1926	Sbírka pro Pensijní ústav 1926	Úhrnem
Borová	—	15.—	30.—	25.—	20.—	65.—	20.—	50.—	40.—	265.—
Krouná	—	27-67	50.—	20.—	17-50	15.—	25.—	70.—	35.—	260-17
Proseč	—	25.—	20.—	20.—	20.—	20.—	15.—	30.—	20.—	170.—
Raná	755.—	16-25	25-50	19-20	12.—	12.—	12.—	12.—	12.—	875-95
Pusté Rybné	270.—	5-55	8-17	5-35	5-60	7-90	5-70	16-17	8-20	332-64
Svratouch	—	23.—	21.—	21.—	12.—	16.—	20.—	12.—	12.—	145.—
Telecí	500.—	20.—	20.—	25.—	90.—	87.—	20.—	100.—	60.—	922.—
Fl. sbor:										
Policka	—	34.—	25.—	32.—	20-50	61.—	30.—	24.—	28.—	254-50
Celkem	1.525.—	166-47	199-67	167-55	197-60	283-90	147-70	314-17	223-20	3.225-26

9. Seniorát německobrodský.

Sbor	Společná pokladna	Evangel. fond rok 1926	Sbírka pro kaz. stanici v Hranicích	Všeobec. církevní fond 1926	Sbírka k 6. 7. 1926 na Husův dům	Misie mezi pohany r. 1926	Sbírka pro sbor v Benešově	Sbírka pro fond bohoslov. 1926	Sbírka pro Pensijní ústav 1926	Úhrnem
České Budějovice	590.—	42-10	37-10	50-50	44-20	39-35	41-50	89-52	27-50	961-77
Horní Dubenky	595.—	25-02	32-58	40-37	38—	15-24	*) 55-82	48-70	21-30	872-03
Jindřich. Hradec	560.—	30-70	28-80	22-50	22—	40—	—	57-50	25-20	786-70
Humpolec	715.—	50—	45—	65—	67—	—	—	—	55—	997—
Krucemburk	10—	10—	7-71	7—	67—	18-05	20-80	63-35	38-50	185-41
Horní Krupá	380—	25—	25—	25—	22-50	16-40	30—	114-40	20—	658-30
Velká Lhota	—	—	34-45	50-82	38-32	—	—	—	—	123-59
Moravěč	800—	25—	47-40	27-52	35—	31-24	50—	80—	70—	1,166-16
Opatov	355—	12-58	51—	25-50	25-30	23-50	29-30	35—	23-50	580-68
Písek	—	80—	—	66-10	114—	67-40	60—	51-60	29-60	468-70
Sázava	415—	30-50	75-50	43—	72-05	50-10	60—	31-45	39-80	817-40
Soběslav	—	35-50	20—	31-68	11-70	8-90	—	20—	—	127-78
Strmčehy	220—	4-20	10—	15—	33-50	5-26	15—	25—	30—	357-96
Fil. sbory a kaz. stan.:										
Nový Etink	—	13-90	8-30	8-40	10—	—	15—	9—	5—	69-60
Telč	—	24-70	31-50	29-80	50-60	41-60	37-70	80-60	—	296-50
Tábor	†) 275—	25—	25—	20—	15—	10—	25—	30—	20—	445—
Veselí - Mezimostí	—	5—	—	5—	—	—	5—	10—	25—	50—
Kardašova Řečice	—	—	10—	—	8—	—	10—	10—	5—	43—
Celkem	4,905—	439-20	489-34	533-19	627-17	367-04	455-12	756-12	435-40	9,007-58

†) z toho na rok 1927 30 Kč.

*) Kč 39-82 Sbor Horní Dubenky. Kč 16—sbor Horní Dubenky za kaz. st. Počátky.

10. Seniorát novoměstský.

Sbor	Společná pokladna	Evangel. fond 1926	Sbírka pro kaz. stanici v Hranicích	Všeobec. církevní fond 1926	Sbírka k 6. 7. 1926 na Husův dům	Místě mezi pohany r. 1926	Sbírka pro sbor v Benešově	Sbírka pro fond bchosl. 1926	Sbírka pro Pensijní fond 1926	Úhrnem
Datkovice	—	18.—	25.—	12.—	30.—	10-20—	28.—	27.—	15-30—	165-50—
Jimramov	1.550—	50.—	50.—	40.—	100—	80—	100—	120—	50—	2.140—
Nové Město na Mor.	1.320—	40-27	59-65	67-11	60-10	49-97	70-72	67-80	85-10	1.820-72
Námecká	1.100—	15—	80—	30—	60—	20—	40—	100—	15—	1.460—
Olšenice Mor.	310—	10-80	15—	15—	15—	15—	10—	20—	15—	425-80—
Proseřín	—	7-50	14—	21-75	38-50	20-20	14—	19—	12-35	147-30—
Rovozná	—	20—	27-70	24—	50-60	—	—	50—	40—	212-30—
Veselí	885—	60-40	74-35	53-30	39-50	40—	49-20	100-87	50-30	1.352-92
Fl. sbor:										
Borovnice	—	—	—	15—	10—	10—	10—	—	15—	60—
Celkem	5.165—	221-97	345-70	278-16	403-70	245-37	321-92	504-67	298-05	7.784-54

11. Seniorát brněnský.

Sbor	Společná pokladna	Evangel. fond 1926	Sbírka pro kaz. stanici Hranice	Všeobecný církevní fond 1926	Sbírka k 6. 7. 1926 na Husův dům	Misie mezi pohany 1926	Sbírka pro sbor v Benešově	Sbírka pro fond bohoslov. 1926	Sbírka pro Pen-sijní ústav 1926	Úhrnem
Brno	952.50	211.—	136.—	122.—	110.50	54.—	285.—	110.—	185.—	2.166.—
Herspice	490.—	28.59	51.17	35.55	43.—	54.60	27.60	70.—	29.—	829.51
Hustopeče	405.—	20.—	20.—	25.65	18.70	10.60	17.80	45.65	15.—	578.40
Javorník	705.—	30.15	30.12	26.35	38.38	26.56	40.12	61.88	32.57	991.13
Klobouky	—	41.90	90.75	39.50	113.—	134.30	34.—	40.—	50.—	543.45
Mirotav	515.—	56.—	92.—	110.—	40.—	100.—	—	90.—	76.—	1.079.—
Nikolčice	425.—	25.—	35.—	50.—	25.—	20.—	31.20	42.60	25.—	678.80
Nosilav	970.—	75.—	100.—	56.—	45.—	80.—	45.—	45.—	46.—	1.462.—
Třebíč	520.—	121.—	146.—	86.10	86.10*	66.70	98.—	118.—	116.—	1.357.90
Uherské Hradiště	340.—	41.60	114.50	38.10	25.60	61.60	40.60	65.—	36.50	763.50
Vanovice	—	30.—	50.—	200.—	30.—	40.—	50.—	30.—	50.—	480.—
Hrubá Vrbka	315.—	11.29	20.—	15.44	22.66	11.45	20.—	40.—	17.57	473.41
Horní Vilémovice	—	15.—	21.70	32.75	27.70	32.—	—	50.—	26.70	205.85
Fil. sbory a kaz. stam.:										
Břeclav	—	20.60	26.80	25.60	21.50	21.—	22.—	—	24.80	162.30
Jihlava	—	50.35	—	46.10	44.30	82.30	68.—	115.—	30.—	436.05
Mor. Budějovice	—	26.20	—	—	—	—	—	30.—	—	56.20
Zidenice	—	41.—	—	—	—	—	—	—	—	41.—
Celkem 90..	5.637.50	844.68	934.04	909.14	691.44	795.11	779.32	953.13	760.14	12.304.50

* Kč 70.—
Třebíč, Kč
16.10 kaz.
stan. Stří-
žov.

12. Seniorát vsetínský.

Sbor	Společná pokladna	Evangel. fond r. 1926	Sbírka pro kaz. stanici v Hranicích	Všeobec. církevní fond 1926	Sbírka k 6. 7. 1926 na Husův dům	Misie mezi pohany r. 1926	Sbírka pro sbor v Benešově	Sbírka pro fond bohoslov. 1926	Sbírka pro Pensijní ústav 1926	Úhrnem
Hostálková	320.—	15.60	17.22	20.—	25.90	8.45	8.45	11.34	12.64	439.60
Hovězí	123.—	20.60	48.50	25.25	17.87	14.40	41.76	20.87	20.62	332.87
Jablůnka n. Bečvou ..	400.—	16.60	28.02	22.72	17.07	50.—	36.60	58.72	22.90	652.63
Jasená	—	25.—	20.—	23.—	25.—	—	18.—	20.—	24.—	155.—
Liptál	1.120.—	38.20	56.70	32.50	58.90	32.25	35.05	85.47	46.40	1.505.47
Pozděchov	—	10.—	—	—	10.—	10.—	10.—	20.—	20.—	80.—
Pržno	—	10.—	10.—	10.—	10.—	10.—	10.—	15.75	10.—	85.75
Ratibor	—	25.—	25.—	30.—	26.87	26.27	36.74	41.57	34.12	245.57
Vsetín Horní	—	55.31	91.81	56.40	89.70	69.05	77.20	120.80	63.72	623.99
Vsetín Dolní	300.—	42.90	81.—	48.—	68.—	64.40	48.—	50.—	49.25	751.55
Zádveřice	400.—	20.—	30.—	40.—	22.—	12.50	20.—	50.—	18.50	613.—
Růžalka	630.—	35.—	62.—	46.45	42.—	115.—	57.—	71.82	39.50	1.098.77
Fl. sbor:										
Leskovec	—	19.20	13.30	15.17	12.80	23.37	21.45	25.35	12.52	143.16
Celkem	3.293.—	333.41	483.55	369.49	426.11	435.69	420.25	591.69	374.17	6.727.36

13. Seniorát moravskoslezský.

Sbor	Společná pokladna	Evangel. fond r. 1926	Sbírka pro kazat. stanici v Hranicích	Všeobec. církevní fond	Sbírka k 6./7. 1926 na Husův dům	Misie mezi pohan. r. 1926	Sbírka pro sbor v Benešově	Sbírka pro fond bohoslov. 1926	Sbírka pro Pen-sijní ústav 1926	Úhrnem
Frydek	480.—	18.—	32.—	28.—	51.—	32.—	24.—	27.—	26.—	718.—
St. Hamý	365.—	17.—	15.—	18.—	25.—	16.—	20.—	14.50	14.—	504.50
Hrabová	675.—	100.—	100.—	82.—	50.—	70.—	100.—	75.—	50.—	1.302.—
Hodslavice	—	—	—	—	130.17	—	—	—	—	130.17
Hrubá Lhota	165.—	12.—	15.—	10.—	36.75	68.17	12.—	12.—	10.—	340.92
Olomouc	665.—	75.80	138.—	98.—	57.—	113.90	125.—	120.—	53.—	1.445.70
Orlová	185.—	64.—	30.—	52.50	40.70	50.—	58.10	100.—	30.—	610.30
Mor. Ostrava	—	57.90	24.10	44.05	54.30	35.70	60.—	70.—	50.—	390.05
Prostějov	200.—	38.—	41.—	30.—	—	—	30.—	50.—	50.—	430.—
Přerov	505.—	63.90	198.—	98.—	50.—	66.—	68.40	100.—	50.—	1.250.30
Prusovice	695.—	26.10	25.—	24.—	30.—	17.—	20.—	25.—	—	862.10
Rusava	120.—	12.—	5.—	—	12.—	8.—	13.20	15.—	10.—	195.20
Střítež	410.—	20.—	50.—	50.—	24.—	25.—	26.50	—	20.50	626.—
Český Těšín	515.—	82.—	95.—	56.—	66.—	48.—	87.—	62.—	70.—	1.081.—
Valešské Mezříčí	165.—	20.10	59.—	36.62	29.60	50.—	43.85	48.20	10.40	462.77
Košice	—	55.—	—	50.—	30.—	105.—	—	100.—	50.—	390.—
Fil. sbory a kaz. stan.:										
Svébohov	—	10.—	40.—	10.—	8.—	10.—	10.—	12.—	10.—	110.—
Opava	—	—	—	—	—	—	45.—	62.10	—	107.10
Hranice	—	—	103.50	15.—	—	11.75	23.20	32.50	—	185.95
Vitkovice	—	—	39.—	—	—	—	—	—	—	39.—
Kroměříž	—	—	—	—	50.—	—	—	—	—	50.—
Celkem.....	5.145.—	671.80	1.009.60	702.17	744.52	726.52	766.25	985.30	503.90	11.255.06

Celkový přehled ze všech seniorátů.

Sbor	Společná pokladna	Evangel. fond 1926	Sbírka pro kazat. stanici v Hra-ních	Sbírka pro Vše- obecný církevní fond 1926	Sbírka k 6./7. 1926 na Husův dům	Misie mezi po- hany 1926	Sbírka pro sbor v Bene- šově	Sbírka pro fond bohoslov. 1926	Sbírka pro Pen- sijní ústav 1926	Úhrnem
1. Sen. pražský	20.125—	1.311-67	1.662-40	1.427-35	886-27	883-70	1.269-15	2.859-85	1.550-10	31.975-49
2. „ plzeňský	3.385—	497-40	456-75	382-40	352-60	233-20	359-38	619-60	243-60	6.529-93
3. „ podlipský	8.640—	659-67	871-62	502-26	586-35	424—	623-74	2.197-53	615-20	15.120-37
4. „ poděbradský ..	10.495—	597-22	1.047—	601—	656-27	684-07	1.021-15	1.637-83	736-22	17.475-76
5. „ král.-hradecký ..	7.020—	664-15	638-20	707-02	698-95	565-81	829-50	1.531-95	538-27	13.193-85
6. „ čáslavský.....	10.195—	564-22	773-33	562-41	462-50	538-92	753-92	1.372-47	581-65	15.804-42
7. „ chrudimský ..	6.225—	503-77	660-40	470-70	491-40	568-45	616-10	1.065-85	540-15	11.141-82
8. „ polířský	1.525—	166-47	199-67	167-55	197-60	283-90	147-70	314-17	223-20	3.225-26
9. „ něm. brodský ..	4.905—	439-20	489-34	533-19	627-17	367-04	455-12	756-12	435-40	9.007-58
10. „ novoměstský ..	5.165—	221-97	345-70	278-16	403-70	245-37	321-92	504-67	298-05	7.784-54
11. „ brněnský	5.637-50	844-68	934-04	909-14	691-44	795-11	779-32	933-13	760-14	12.304-50
12. „ vsetínský	3.293—	333-41	483-55	369-49	426-11	435-69	420-25	591-69	374-17	6.727-36
13. „ mor. slezský ..	5.145—	671-80	1.009-40	702-17	744-52	726-52	766-25	985-30	503-90	11.255-06
Celkem....	91.755-50	7.475-63	9.571-60	7.612-84	7.224-88	6.751-78	8.363-50	15.390-16	7.400-05	161.545-94

SPOLEČNÁ POKLADNA 1926.

(Uzavřeno dnem 31. března 1927.)

1. Seniorát pražský.

Sbor	Reperto- váno	Odvedeno	Zbývá doplatiti
1. Benešov	175.—	175.—	—
2. Kladno	790.—	400.—	390.—
3. Kšely	2.185.—	2.185.—	—
4. Libčice n./Vlt.	465.—	465.—	—
5. Praha-Salvátor	3.700.—	3.700.—	—
6. Praha-Kliment	5.650.—	5.650.—	—
7. Rybníky	150.—	150.—	—
8. Soběhrdy	440.—	440.—	—
9. Škvorec	490.—	530.—*)	—
10. Smíchov	2.375.—	2.375.—	—
11. Kr. Vinohrady	3.555.—	3.555.—	—
12. Žižkov	3.470.—	—	3.470.—
13. Libeň	940.—	500.—	440.—
Celkem . . .	24.385.—	20.125.—	4.300.—
*) 40 Kč přeplatek k dobru pro r. 1927.			

2. Seniorát plzeňský.

Sbor	Reperto- váno	Odvedeno	Zbývá nedoplatek
1. Domažlice	1.220.—	—	1.220.—
2. Kralovice	1.040.—	—	1.040.—
3. Plzeň - východ	2.095.—	2.095.—	—
4. Plzeň - západ	1.970.—	—	1.970.—
5. Přeštice	690.—	—	690.—
6. Rokycany	705.—	705.—	—
7. Strakonice	585.—	585.—	—
Celkem . . .	8.305.—	3.385.—	4.920.—

3. Seniorát podřípský.

Sbor	Reperto- váno	Odvedeno	Zbývá nedoplatek
1. Kovanec	960.—	—	960.—
2. Krabčice	1.655.—	1.655.—	—
3. Ledčice	1.810.—	—	1.810.—
4. Libiš	1.200.—	1.200.—	—
5. Libkovice	930.—	930.—	—
6. Louny	1.110.—	—	1.110.—
7. Mělník	1.245.—	1.245.—	—
8. Mšeno	550.—	550.—	—
9. Nebužely	1.285.—	1.285.—	—
10. Roudnice	1.175.—	1.175.—	—
11. Vtelno	1.155.—	—	1.155.—
12. Vysoká	1.520.—	600.—	920.—
Celkem	14.595.—	8.640.—	5.955.—

4. Seniorát poděbradský.

Sbor	Reperto- váno	Odvedeno	Zbývá nedoplatek
1. Ml. Boleslav	1.025.—	1.000.—	25.—
2. Bošín	1.370.—	800.—	570.—
3. Hořátev	1.100.—	1.100.—	—
4. Chleby	1.830.—	1.830.—	—
5. Libice	1.230.—	—	1.230.—
6. Lysá	1.380.—	1.380.—	—
7. Nymburk	1.285.—	1.200.—	85.—
8. Opolany	855.—	855.—	—
9. Poděbrady	770.—	770.—	—
10. Velenice	1.560.—	1.560.—	—
Celkem	12.405.—	10.495.—	1.910.—

5. Seniorát královéhradecký.

Sbor	Repartováno	Odvedeno	Zbývá nedoplatek
1. Bohuslavice	200.—	200.—	—
2. Černilov	1.125.—	1.125.—	—
3. Hradec Králové	1.320.—	1.320.—	—
4. Hronov	555.—	520.—	35.—
5. Klášter	1.830.—	500.—	1.330.—
6. Křižlice	1.300.—	1.000.—	300.—
7. Libštát	1.555.—	—	1.555.—
8. Semonice	620.—	620.—	—
Dvůr Králové	705.—	705.—	—
Hořice	550.—	—	550.—
9. Šonov	670.—	150.—	520.—
10. Třebechovice	880.—	880.—	—
11. Valteřice	290.—	—	290.—
Celkem	11.600.—	7.020.—	4.580.—

6. Seniorát čáslavský.

Sbor	Repartováno	Odvedeno	Zbývá nedoplatek
1. Čáslav	3.385.—	3.385.—	—
2. Chvaletice	960.—	—	960.—
3. Kolín	1.385.—	—	1.385.—
4. Krakovany	905.—	—	905.—
5. Kutná Hora	1.145.—	1.145.—	—
6. Libenice	795.—	—	795.—
7. Opatovice	895.—	—	895.—
8. Pečky	590.—	590.—	—
9. Přelouč	590.—	590.—	—
10. Semtěš	1.995.—	1.995.—	—
11. Trnávka	675.—	675.—	—
12. Velim	2.900.—	1.500.—	1.400.—
13. Vilímov	315.—	315.—	—
Celkem	16.535.—	10.195.—	6.340.—

7. Seniorát chrudimský.

Sbor	Repartováno	Odvedeno	Zbývá nedoplatek
1. Bučina	975.—	975.—	—
2. Bukovka	475.—	—	475.—
3. Čermná	1.005.—	1.005.—	—
4. Dvakačovice	1.190.—	1.190.—	—
5. Džbánov	730.—	730.—	—
6. Hradiště	810.—	—	810.—
7. Choceň	655.—	655.—	—
8. Chrudim	1.060.—	1.060.—	—
9. Litomyšl	470.—	—	470.—
10. Lozice	265.—	265.—	—
11. Pardubice	1.200.—*)	—	1.200.—
12. Sloupnice	1.230.—	—	1.230.—
13. Vysoké Mýto	345.—	345.—	—
Celkem....	10.410.—	6.225.—	4.185.—
*) Upraveno na $400 \times 3 = 1.200$.—.			

8. Seniorát poličský.

Sbor	Repartováno	Odvedeno	Zbývá nedoplatek
1. Borová	700.—	—	700.—
2. Krouná	1.645.—	—	1.645.—
3. Proseč	1.670.—	—	1.670.—
4. Raná	755.—	755.—	—
5. P. Rybné	270.—	270.—	—
6. Svratouch	555.—	—	555.—
7. Telecí	720.—	500.—	220.—
Celkem....	6.315.—	1.525.—	4.790.—

9. Seniorát německobrodský.

Sbor	Repartováno	Odvedeno	Zbývá nedoplatek
1. Budějovice Č.	590.—	590.—	—
2. Dubenky H.	595.—	595.—	—
3. Hradec Jindř.	560.—	560.—	—
4. Humpolec	715.—	715.—	—
5. Krucemburk	675.—	—	675.—
6. Krupá H.	380.—	380.—	—
7. Lhota V.	1.705.—	—	1.705.—
8. Moraveč	800.—	800.—	—
9. Tábor	245.—	275.—*)	—
10. Opatov	355.—	355.—	—
11. Písek	660.—	—	660.—
12. Sázava	415.—	415.—	—
13. Soběslav	830.—	—	830.—
14. Strměchy	220.—	220.—	—
Celkem....	8.745.—	4.905.—	3.870.—
*) 30 Kč přeplatek k dobru roku 1927.			

10. Seniorát novoměstský.

Sbor	Repartováno	Odvedeno	Zbývá nedoplatek
1. Daňkovice	595.—	—	595.—
2. Jimramov	1.550.—	1.550.—	—
3. Nové Město	1.320.—	1.320.—	—
4. Německé	1.100.—	1.100.—	—
5. Olešnice	310.—	310.—	—
6. Prosetín	815.—	—	815.—
7. Rovečné	1.125.—	—	1.125.—
8. Veselí	885.—	885.—	—
Celkem....	7.700.—	5.165.—	2.535.—

11. Seniorát brněnský.

Sbor	Repartováno	Odvedeno	Zbývá nedoplatek
1. Brno	2.125.—	952.50	1.172.50
2. Heršpice	490.—	490.—	—
3. Hradiště Uh.	340.—	340.—	—
4. Hustopeče	405.—	405.—	—
5. Javorník	705.—	705.—	—
6. Klobouky	2.680.—	—	2.680.—
7. Miroslav	515.—	515.—	—
8. Nikolčice	425.—	425.—	—
9. Nosislav	970.—	970.—	—
10. Třebíč	520.—	520.—	—
11. Vilémovice H.	435.—	—	435.—
12. Vanovice	3.315.—	—	3.315.—
13. Vrbka Hrubá	315.—	315.—	—
Celkem....	13.240.—	5.637.50	7.602.50

12. Seniorát vsetínský.

Sbor	Repartováno	Odvedeno	Zbývá nedoplatek
1. Hošťálková	820.—	320.—	500.—
2. Hovězí	270.—	123.—*)	—
3. Jablunka	400.—	400.—	—
4. Jasená	990.—	—	990.—
5. Liptál	1.120.—	1.120.—	—
6. Pozděchov	535.—	—	535.—
7. Pržno	670.—	—	670.—
8. Ratiboř	825.—	—	825.—
9. Růžďka	630.—	630.—	—
10. Vsetín - horní	1.740.—	—	1.740.—
11. Vsetín - dolní	1.450.—	300.—**)	—
12. Zádveřice	860.—	400.—	460.—
Celkem....	10.310.—	3.293.—	5.720.—

*) Povolena sbírka, která vynesla o 147 Kč méně, než bylo repartováno.

**) Povolena sbírka, která vynesla o 1.150 Kč méně, než bylo repartov.

13. Seniorát moravskoslezský.

Sbor	Repartováno	Odvedeno	Zbývá nedoplatek
1. Frýdek	480.—	480.—	—
2. St. Hamry	365.—	365.—	—
3. Hrabová	675.—	675.—	—
4. Hodslavice	870.—	—	870.—
5. Hrubá Lhota	315.—	165.—*)	—
6. Olomouc	665.—	665.—	—
7. Orlová	185.—	185.—	—
8. M. Ostrava	1.355.—	—	1.355.—
9. Prostějov	200.—	200.—	—
10. Prusinovice	695.—	695.—	—
11. Přerov	505.—	505.—	—
12. Rusava	270.—	120.—**)	—
13. Střítež	410.—	410.—	—
14. Č. Těšín	515.—	515.—	—
15. Valaš. Meziříčí	165.—	165.—	—
Celkem	7.670.—	5.145.—	2.225.—

*) Povolena sbírka, která vynesla o 150 Kč méně, než repartováno.
**) Povolena sbírka, která vynesla o 150 Kč méně než repartováno.

Přehled celkový.

Senioráty	Repartováno	Odvedeno	V procentech	Zbývá doplatiti
1. Sen. pražský	24.385.—	20.125.—	82·50	4.300.—
2. „ plzeňský	8.305.—	3.385.—	40·75	4.920.—
3. „ podřipský	14.595.—	8.640.—	59—	5.955.—
4. „ poděbradský	12.405.—	10.495.—	84·50	1.910.—
5. „ král.-hradec.	11.600.—	7.020.—	60·50	4.580.—
6. „ čáslavský	16.535.—	10.195.—	62—	6.340.—
7. „ chrudimský	10.410.—	6.225.—	60—	4.185.—
8. „ poličský	6.315.—	1.525.—	26—	4.790.—
9. „ něm.-brodský	8.745.—	4.905.—	56—	3.870.—
10. „ novoměstský	7.700.—	5.165.—	67—	2.535.—
11. „ brněnský	13.240.—	5.637·50	42·50	7.602·50
12. „ vsetínský	10.310.—	3.293.—	32—	5.720.—
13. „ mor.-slezský	7.670.—	5.145.—	67—	2.225.—
Celkem	152.215.—	91.755·50*)	60 1/4 %	58.932·50

*) Od 31. března do 25. dubna 1927 došlo dále: Kladno 390 Kč, Kralovice 350 Kč, Plzeň Západ 1970 Kč, Opatovice 500 Kč, Krouna 1645 Kč.

VIII. Zpráva o pensijních fondech.

Pensijní ústav má k 31. březnu 1927 celkem 16 pensistů, a to 11 farářů, 4 učitele a 1 církevního radu a 45 pensistek, a to 39 vdov po farářích, 1 vdovu po diakonu a 5 vdov po učitelích.

Z bývalého vídeňského fondu dostává pensi: 11 farářů a 3 učitelé, 24 vdovy po farářích a 4 vdovy po učitelích.

Z bývalého ústavu pensijního pro faráře ref. církve české: 3 faráři a 1 učitel (roční podíl Kč 400.—).

Z býv. ústavu pensijního pro vdovy po farářích ref. církve české: 25 vdov po farářích (roční podíl 460 Kč).

Z bývalého zaopatřovacího ústavu pro faráře a vdovy ref. církve moravské: 2 faráři, 1 církevní rada, 13 vdov (roční podíl 424 Kč).

Z bývalého ústavu A. V. církve české v Čechách: 3 vdovy po farářích (roční podíl 317 Kč).

Z bývalého ústavu A. V. na Moravě: 5 vdov po farářích (roční podíl 500 Kč).

Z Českobratrského pensijního ústavu: 3 faráři, 3 vdovy po farářích, 1 vdova po diakonu.

Někteří dostávají výslužné pouze z jednoho fondu, někteří z více fondů, podle členství.

Příspěvky osobní (farářů i ostatních pojištěných osob) jsou do 31. prosince 1926 všechny řádně odvedeny.

Příspěvky sborů jsou do 31. prosince 1926 zaplacený až na následující sbory, které přes několikere upomínky příspěvků nezaplatily:

Hodslavice Kč 1.071.20, Pržno Kč 607.48, Rusava Kč 527.25, Šonov Kč 1.111.50, Vsetín Horní Kč 2.906.04, Vsetín Dolní Kč 1.957.74. Jest tu uveden dluh na příspěvcích i s úroky z prodlení k 1. lednu 1927.

Chrámová sbírka ve prospěch pensijního ústavu vypaná na rok 1926 vynesla celkem 7.400.05 Kč. Výkaz její jest uveden v tabulkách o rozepsaných sbírkách. Následující sbory tuto chrámovou sbírku neodvedly:

Přeštice, Krabčice, Mšeno, Hradec Král., Klášter, Chvalětice, K r a k o v a n y,*) Velká Lhota, Soběslav, Hodslavice a Prusinovice.

Na darech dostal pensijní ústav v roce 1925 Kč 1165.—, v roce 1926 (do 31. III. 1927) Kč 1650.—.

O likvidaci vídeňského pensijního ústavu podáváme zprávu na jiném místě

Dr. J o s e f K r á l,
referent pensijního fondu.

*) Odvedena v dubnu po uzávěrcce.

Rozvaha jmění Pensijního ústavu

Fol.		Kč	Kč
1.	Hotovost		
	v pošt. úřadě šekovém	8.186-50	
	na vkladních knížkách Národní zál.	147.705-95	155.892-45
	Vklady u bank:		
3.	Pošt. spořitelně ve Vídni	392-14	
25.	Ústřední bance českých spořitelén v Praze ..	70.643-14	71.035-28
	Cenné papíry: v ceně nákupní neb kursové:		
2.	Cenné papíry (všeob. účet)	649.157-31	
31.	„ „ býv. ústavu A. V. v Čechách	20.566-—	
26.	„ „ „ „ A. V. na Moravě	61.698-—	
43.	6% ní IV. českosl. půjčka kp 1./7. 27 (maj. Českobr. pensij. úst.)	318.181-50	
44.	4 1/2% ní „ „ „ „ (maj. fondů vídeň.)	259.740-—	1,309.342-81
	Dlužníci:		
6.	Půjčky z býv. morav. zaopatř. úst. ref. církve ..		9.833-72
39.	Inventář		2.700-—
		Kč	1,548.804-26

Příjmy

Správní účet k 31. březnu 1927

Fol.		Kč	Kč
	Příspěvky		
18.	sborů	105.351-20	
19.	osobní	57.378-—	162.729-20
21.	Shírky sborů		7.718-42
23.	Dary		1.610-—
	Úroky		
22.	z prodlení	2.317-62	
22.	z půjček	896-61	
22.	z cenných papírů	58.779-34	
22.	ze vkladů	14.513-06	
27.	z cenných pap. úst. A. V. mor.	6.397-—	
32.	„ „ „ „ A. V. čes.	1.764-—	
43.	z 6% ní IV. st. půjčky českosl.	11.444-79	
44.	z 4 1/2% „ „ „ „	6.574-55	102.686-97
		Kč	274.844-59

V Praze dne 31. března 1927.

JOSEF HOLÝ,
účetní.

Českobratrské církve evangelické k 31./3. 1927.

Pol.		Kč	Kč
Kmenové jmění:			
7.	Býv. úst. pro vdovy a sir. po far. ref. c. čes.	172.708-06	
8.	Úst. pens. pro far. býv. ref. církve čes.	36.573-64	
9.	Zaopatř. úst. pro far. a jich vd. býv. ref. c. mor.	98.235-12	
10.	Úst. pens. býv. spce A. V. v Čechách	46.739-15	
11.	„ „ „ „ „ na Moravě	117.498-32	
12.	Masarykův fond	15.607-65	
15.	Pensij. úst. Českobr. církve evang.	322.401-—	
41.	Vídeňsk. fondu přídavk. a starob. A. V.	1.620-—	
„	„ „ „ „ „ H. V.	3.180-—	
„	„ „ vánočního	60-—	
„	„ „ pensijního K 254.880-—		
13.	po odečt. záloh na vypl. pense „ 170.220-93 ..	84.659-07	899.282-01
40.	Přechodné položky		2.108-94
Výdejné jmění:			
16.	Pensijn. ústavu Českobrat. církve ev.	491.340-88	
„	Správní přebytek k 31./3. 27	156.072-43	647.413-31
		Kč	1,548.804-26

Pensijního ústavu Českobratrské církve evang.

Vydání

Pol.		Kč	Kč
Vyplacené výslužné z pensijních fondů:			
37.	býv. úst. pro vdovy po far. čes. ref. církve	15.946-65	
28.	„ „ pro faráře čes. ref. církve	1.633-34	
38.	„ mor. úst. zaopatř. pro far. a jich vd. r. c.	9.681-31	
36.	„ úst. A. V. supce v Čechách	1.346-50	
35.	„ „ A. V. supce na Moravě	2.750-—	
29.	pens. ústavu Českobratrského ev.	3.793-66	35.151-46
24.	Správní výlohy		10.650-26
30.	Kursově difference		72.870-44
	Správní přebytek k 31./3. 27		156.072-43
		Kč	274.844-59

Dr. JOSEF KRÁL,
referent pensijního fondu.

Bývalý vídeňský ústav pensijní.

Příjem:			
V roce 1919 na příspěvcích	13.548-64		
ve sbírkách	508-85		14.057-49
V roce 1920 na příspěvcích	10.087—		
ve sbírkách	452-31		10.539-31
V roce 1921 na příspěvcích	18.139-80		
ve sbírkách	1.832-99		19.972-79
Celkem			44.569-59
Od r. 1922 se příspěvky pro vídeňský fond nepřijímaly a sbírky nevybíraly.			
Vydání:			
V roce 1919	17.541-10		
„ 1920	22.164-75		
„ 1921	25.234-85		
„ 1922 (výplata pensí)	21.689-12		
„ 1923	26.423-14		
„ 1924	26.355-32		
„ 1925	25.570-97		
	164.970-25		
k tomu za rok 1926 až do 31./3. 27.....	49.811-27		(viz přehled příjmu a vydání)
	214.790-52		
od toho příjem	44.569-59		
Zůstatek Kč.....	170.220-93		, kterážto
pohledávka vznikla výplatou pensí, odepisuje se z částky převzatého fondu vídeňského. (Rozvaha jmění.)			

9*

Přehled o příjmech a výdání

	Kč	Kč
Zůstatek jmění 1./1. 25		935.969-62
(str. 111/112 zpráva ke III. synodu)		
Příjem rok 1925:		
Příspěvky sborů a farářů	116.890-18	
Příděl ze státní dotace 1925	50.341-—	
Sbírky	5.916-43	
Dary	1.165-—	
Úroky	50.211-71	
Úhrady na zakoupení let pensijních	7.210-15	
Úhrnem	231.734-47	
Vydání rok 1925:		
Odpis na cenných papírech	48.138-40	
(cenné papíry polské provenience byly zcela odepsány).		
Výplaty pensijní z jednotl. fondů	46.316-98	
Dary (pí Choděrové z Poděbrad)	50-—	
Úroky nahraž. při koupi cen. pap.	859-—	
Vrácené příspěvky	774-—	
Správní výlohy	4.939-25	
Úhrnem	101.077-63	
Příjem rok 1926 a 1927 do 31./3.:		
Příspěvky sborů a osobní	162.729-20	
Sbírky sborů	7.718-42	
Dary	1.610-—	
Úroky	102.686-97	
Přijaté zápisné, jež sčítováno podle stanov ke kmen. jmění	1.660-—	
Přechodné položky k pozdějšímu sčítování ..	2.108-94	
Dodatečně sčítovaná část jm. Úst. A. V. na Mor. (nom. 84/m rent depot. Berní úřad Vsetín)	84.000-—	
Dodatečně sčítovaná část jm. Úst. A. V. v Čechách.		
½ rent vinkl. a depon. v Chomutově	28.000-—	
(společné s něm. ev. církví).		
Pro fond A. V. v Čechách došlých z Falknova ..	407-70	
Vyúčtovaná část vídeňských fondů	254.880-—	
	4.860-—	
Úhrnem	650.661-23	
Vydání rok 1926 a 1927 do 31./3. :		
Vyplacené výslužné z jednotlivých fondů	35.151-46	
„ „ z býv. vídeň. pensij. úst.	49.811-27	
Správní výlohy	10.650-26	
Kursově difference *)	72.870-44	
Úhrnem	168.483-43	

*) Cenné papíry bilancovány dříve v nominelní ceně. V bilanci k IV. synodu jsou oceněny v ceně nákupní neb kursově podle kursu k 31./3. 27.
Viz soupis cenných papírů.

Pensijních fondů od III. synodu.

REKAPITULACE.	Kč	Kč
Stav jmění ke III. synodu	935.969·62	
Příjem roku 1925	231.734·47	
Příjem roku 1926 až do 31./3. 27	650.661·23	
	1,818.365·32	
Vydání roku 1925	101.077·63	
Vydání roku 1926 až do 31./3. 27	168.483·43	
Jmění 31./3. 27 (viz rozvahu)	1,548.804·26	

IX. Styky s jinými církvemi a korporacemi.

a) Styky s církvemi národnosti československé a s církvemi naší republiky.

1. S českými evangelíky ve Spojených Státech amerických bylo udržováno stálé ač ne časté spojení skrze následující osobnosti: nejprve to byl dr. Václav Losa z Pittsburghu, který nepřestává se vřele zajímati o církev svých otců ve staré vlasti a hledati pro ni pomoc v dnešních jejích úkolech a břemenech. Radujeme se pak z toho, že můžeme sdělit, že čekáme s určitostí letos jeho návštěvu i účastenství na letošním synodu. Rovněž koresponďováno bylo s farářem J. Havlíkem z Clarkson a se starým věrným přítelem naší církve br. S. A. Beránkem z Omahy, bývalým bohoslovcem, který stále s velikou láskou vzpomíná na vlast i na naši církev a posílává své podpory na bohosloveckou Domovinu. V jednom z posledních dopisů vyslovil přání, aby v „Českém Bratru“ byly uveřejňovány krátké články o významných osobnostech naší církve, zesnulých i živých, jakož i o našich sborech a to s ilustracemi. — Z Jednoty Českomoravských Bratří dopisovali jsme se s br. farářem Josefem Hegarem, jenž občas na různé podniky naše posílává dary.

Dr. Josef Křenek jest stále v paměti přemnohých členů naší církve a dopisuje si s některými z nich. R. 1925 zahájeno bylo jednání o zpětné povolání tohoto vynikajícího kazatele do naší církve. Prof. dr. Žilka přinesl zprávu z Ameriky, že by dr. Křenek dle sdělení jeho přátel amerických byl ochoten se vrátiti do staré vlasti. Sdělil nám také, že by v tom případě slušné dra Křenka zajistili tito přátelé v Americe. Avšak zde u nás bylo by potřebí postarati se o vhodný sál v Praze pro jeho shromáždění a rovněž o jeho byt. Dr. Žilka prohlásil, že by on získal kruh zdejších přátel, kteří by poskytlí potřebné prostředky i spolupráci. Synodní výbor svolal schůzi zástupců všech pražských sborů a ti učinili usnesení, že návrat br. faráře Křenka vítají a s jeho působením v Praze souhlasí. Shromáždění jeho měla se konati v dobu, kdy v ostatních sborech služby Boží nejsou. Než návrat tohoto bratra se neuskutečnil a není nám ani zcela dost jasno, pro jakou příčinu. Snad také proto, že farář Křenek už přijal povolání do Silver Lake. Ale podle našich zpráv dr. Křenek nevzdal se nadobro myšlenky vrátiti se do staré vlasti, a snad se najde cesta, jak by se to státi mohlo.

Jiný farář americký, br. Frant. H o r n í č e k, který působil v Třebíči, vrátil se do Ameriky v r. 1925 a tam propagoval podnik myslibořický a získával hmotnou pomoc pro něj a to se značným úspěchem. Přijel r. 1926 opět do vlasti naší, ale zase odjel. Jednalo se pak o to a bylo i dojednáno, aby se zase vrátil a zde v našich sborech šířil známost a zájem o Myslibořických podnicích, při čemž by služné jeho bylo zajištěno zvláštními dary amerických přátel. Synodní výbor s tím souhlasil, ano na základě těchto podmínek o to i u kruhů amerických žádal, ale při tom projevil své přesvědčení, že prostředky br. Horníčkem v naší církvi sebrané mají také sloužit i k podepření jiné práce dobročinné, totiž sirotčince v Krabčicích a Ml. Boleslavi.

Z ostatních amerických kazatelů působí u nás ještě br. farář Jar. D o b í a š, který převzal r. 1927 práci v Uhřetěvsi, potom br. Jar. K u č e r a, jenž dosud pracuje v Hustopečích, a farář Jaroslav Š t u l c ve Velké Lhotě u Dačic na Moravě. Tito poslední tři bratři nebyli posud řádně sbory zvoleni a církví potvrzeni. Ale br. farář J. Kučera žádal již o zpětné nabytí práva občanského v naší republice a chce býti řádně zvolen a potvrzen a br. Jaroslav Štulc má býti zvolen za faráře ve Strakoniciích a potvrzení dojíti, protože on vlastně americkým občanem nebyl.

2. Exulantské a emigrantské církve české jsou, jak je známo, v Polsku, Rumunsku a Jugoslavii. S církvemi v Polsku udržováno bylo menší spojení písemné. Polská vláda překáží tomu, aby nějaký kazatel náš mohl je navštívit. Před několika týdny pak br. Opočenský, chovanec Misijské školy v Olomouci, pocházející z Boratína, vykonav zkoušku diakonskou, vrátil se do svého rodiště a má tam nyní jako kazatel působiti. K o s a d á m českých evangelíků v jižní Rusi odejel br. B. Č e r n í k, bývalý chovanec diakonského kursu pražského — který též nějaký čas působil v Kloboukách na Moravě — aby se mezi těmito českými evangelíky ujal práce jakožto učitel a kazatel.

Exulanti, kteří se z Polska přistěhovali do naší republiky, usazeni jsou jednak na Moravě v Zábřehu a v Sukdole, jednak v Čechách v Encovanech a Sulejovicích. Někteří z nich nepatří k naší církvi; ti pak, kteří patří, přidržují se nejbližšího našeho sboru a sice v Čechách sboru lounského. Jedna část jich nyní zúčastní se snahy při zřizování nového sboru v severních Čechách, jehož sídlem mají býti Třebenice.

3. S českými sbory v Rumunsku a Jugoslavii udržovány byly v minulém období styky živější a to písemné i osobní. Již na minulém synodu podával br. farář Prudký zprávu o své cestě do Jugoslavie a Rumun-

ska, kterou konal roku 1925. Roku pak 1926 navštívil br. konsenior Gustav Švanda některé z těchto evangelických kolonií. Podrobněji o těchto věcech podává zprávu Misijní Jednota, na což poukazujeme. Jen to připomínáme, že posílání diakonů k těmto zahraničním bratrům setkává se někde s nesouhlasem. Není prý dobře posílati pracovníky naše do ciziny, když jich tak mnoho potřebujeme doma. Avšak dle našeho soudu přes tento nedostatek domácí nemůžeme opustiti tyto své rodné bratry v cizině. Podrobnější zprávu o své cestě podal br. konsenior Švanda v „Českém Bratru“.

4. Evangeličtí Čechové vídeňští shromažďovali se k službám Božím pravidelně v reform. kostele tamním, ovšem nejvýše jednou za měsíc a dojížděli k nim vždy kazatelé z Čech nebo z Moravy. Mezi nimi i členové synodního výboru Souček, dr. Hrejsa a far. Prudký. Také i kazatelé ze Slovenska konali zde služby Boží. Bratři vídeňští cítí však potřebu zvláštního kazatele, který by se té práci ve Vídni úplně věnoval. Není však posud ani jim zcela jasno, zdali by neměli se organisovati ve zvláštní Českobratrskou církev evangelickou, anebo zda by měli zůstatí při některém sboru vídeňském. V prvním případě musili by ovšem zažádati o uznání své církve v Rakousku, což pravděpodobně by bylo těžko dosažitelné, protože by se stát asi stavěl proti uznání církve národnostně oddělené. Ale zdá se, že přes to všechno tato cesta založení vlastní církve by byla jediné vyhovující.

5. Členové naši bydlící na Slovensku a v Podkarpatské Rusi z velké většiny přidržují se tamních evang. sborů a mnozí faráři tamnější vycházejí jim ochotně vstříc, uznávající jejich zvláštní náboženské vyznání. Toliko v Košicích zorganizovali se už před lety ve svůj vlastní sbor, vlastně kazatelskou stanicí, a shromažďují se pravidelně k bohoslužbám a opatřili si i řádné vyučování náboženství svých dětí. Poslední čas najali si i modlitebnu baptistické církve, která v Košicích patrně přestala pracovati. Počet těchto bratrů v Košicích jest něco přes 300, ale dětí, které českobratrského vyučování požívají, počítají kolem jednoho sta. Služby Boží s kázáním koná jim pravidelně bratr V. Pospíšil, profesor tamní střední školy. Nyní jest stanice košická přičleněna ke sboru olomouckému a farář Prudký také stanicí tu už dvakrát navštívil a přesvědčil se o jejím živém církevním a náboženském životě.

6. Poměr náš k domácím církvím evangelickým byl přátelský, ač nebylo nějakých zvláštních jednání nebo styků mezi nimi a námi. Za to však pokračovala dosavadní spolupráce našich evangelických

denominací v některých složkách církevní činnosti a to zejména ve Svazu nedělních škol, v němž jsou zastoupeny všechny církve evangelické české národnosti, dále i ve společném výboru odbočky Evangelické Aliance, který každoročně stará se o vytištění programu pro modlitební týden alianční, pořádaný první týden po novém roce a který už potřetí konal společný modlitební večer všech církví v Praze.

7. V tomto sblížování evangelických církví učiněn byl veliký krok tím, že konečně ustaven byl Svaz evangelických církví v ČSR. a to dne 2. února 1927. Práce o formulování stanov trvala od zasedání druhého synodu, který k založení Svazu dal popud, až do roku 1927. V komitétu, který všechny přípravy k Svazu měl na starosti, byli zástupci všech církví československé národnosti, však později Českobratrská Jednota se práce této nezúčastnila. A když stanovy byly formulovány, přizváni byli i zástupci německé evangelické církve ke schůzi, za příčinou definitivního schválení jich. To stalo se v dubnu 1925, kdy jednomyslně i se souhlasem německých zástupců stanovy odhlasovány byly. Ustavující schůze Svazu měla býti konána 25. března 1926. Avšak německá evangelická církev prohlásila, že se tohoto ustavení nemůže zúčastniti, poněvadž definitivní přistoupení k Svazu může pro ně usnésti teprve jejich synod, který na podzim toho roku má zasedati. A proto bylo ustavení Svazu odloženo až po tomto synodu církve německé. Ale když synod evangelické německé církve usnesl se nepřistoupiti ke Svazu, byl Svaz ustaven v únoru 1927 bez církve německé. Pouze šest církví ke Svazu se přihlásilo, a to: Evangelická církev aušpurského vyznání na Slovensku, Českobratrská církev Evangelická, Evangelická církev ve východním Slezsku (polská), Jednota Bratrská, Bratrská Jednota Chelčického a Církev Methodistická. Odmítly býti členy Svazu tyto církve: Českobratrská Jednota, Německá evangelická církev a reform. církve na Slovensku. Důvod, proč němečtí evangelíci nepřistoupili, uváděn byl jednak ten, že není ještě mezi církvemi náležité vzájemné důvěry, a jednak, že jsou některé nedostatky ve stanovách. Reform. církve na Slovensku odmítla se připojiti k důvodů jazykových a že jméno „Evangelický“ Svaz jim nevyhovuje, a Jednota Českobratrská z důvodu spíše různosti učení a náboženského života církví ve Svazu zúčastněných. Máme naději, a také i zprávu, že reform. církve na Slovensku v blízké budoucnosti ke Svazu přistoupí; ano věříme, že i německá evangelická církev časem svým tak učiní. Na pozvání přípravného komitétu zúčastnili se ustavující schůze Svazové i zástupci německé církve, ze-

jména president dr. Wehrenfennig, který také i promluvil několik vřelých slov pozdravu.

Předsednictvo Svazu na ustavující schůzi zvolené sestává z těchto mužů: biskup Samuel Zoch, předseda, senior Josef Souček, I. místopředseda, konsenior Karel Michejda, II. místopředseda; jednatel prof. dr. J. L. Hromádka; pokladník farář Jindřich Schiller; zapisovatel kazatel Josef Novotný; šest dalších členů představenstva jsou po jednom z každé zúčastněné církve.

Svaz Evangelický bude jednak osvědčením, jak českoslovenští evangelíci dovedou spolupracovati o společné zájmy a jak silný a hluboký jest jejich náboženský život a jejich oddanost k základním cílům křesťanského náboženství a jejich touha po uplatnění křesťanských zásad v životě společnosti lidské. Účel Svazu není jen obranný, nýbrž hlavní účel jest pozitivní práce, již by přispěl k proniknutí pravd křesťanských v život veřejný i soukromý celého národa a státu. Náš synod měl by podati pomocnou ruku tomuto Svazu a doporučiti činnost jeho k podpoře všem našim kazatelům, starším i všemu lidu našemu.

8. S evangelickou církví a. v. na Slovensku nebyly zvláštní styky a jednání kromě těch, jež se Svazu týkají. Jen to sdělujeme, že naši česko-bratrští členové, bydlící v Bratislavě, připojili se k evangelickému sboru tamnímu a byli přijati za jeho členy, ač si podrželi své vyznání. Dle úmluvy se sborem bratislavským mají právo na povolání si kazatele z Čech čtyřikráte do roka, který by jim také i večeri Páně vysluhoval. Synodní výbor s tímto dojednáváním projevil svůj souhlas. Ovšem toto přijetí česko-bratrských lidí do sboru a. v. bratislavského nebylo bez protestů některých tamních evangelíků, kteří s tím nesouhlasili. Jest také ve prospěch sbližování našeho s touto církví to, že někteří slovenští bohoslovci studovali v letech minulých na fakultě Husově a někteří z nich bydleli i v Husově Domovině. I jeden náš bohoslovec ztrávil zimní semestr na fakultě bohoslovecké v Bratislavě. Ovšem dle projevů novinářských jsou někteří faráři slovenští proti tomu, aby jejich bohoslovci studovali také v Praze.

9. S reformovanou církví na Slovensku posud styku nebylo. Pouze jeden farář této církve dopisy hledal nějaké sbližení s námi. Rádi jsme to uvítali, ale z této korespondence zatím nevzniklo nic konkrétního. Zdá se však, že nyní jest půda připravenější pro styky tyto. Naši vysokoškolští studenti pozváni jsou na sjezd reformovaných studentů ze Slovenska do Komárna a rovněž budou i tito reformovaní studenti pozváni na sjezd naší studující mládeže, který se konati má o prázdninách. Profesor Hromádka

byl vyslán spolkem YMCA do Lučence, aby měl přednášky k maďarské mládeži studentské. Byl velmi přátelsky přijat a dle jeho zprávy někteří mladí mužové rádi by blíže naši církev poznali a některé sbory navštívili.

10. S Německou církví evangelickou měl synodní výbor různé osobní i písemné styky jen rázu úředního pro stejné těžkosti a úkoly a stejný poměr ke státu. Vše pak bylo ducha pokojného a přátelského. Toliko ve Slezsku trvá jakési napjetí mezi sbory našimi a sbory německými.

11. S evangelickou církví ve východním Slezsku nastalo sblížení a to skrze dva sjezdy konané ve věci evangelického Svazu. Církev tato na pozvání komitétu přípravného poslala delegáta ke schůzi konané 25. března 1926 v kostele klimentském, a jak již bylo referováno, několik delegátů přijelo k ustavující schůzi svazové, konané dne 2. února t. r. Neboť tato církev také přistoupila ke Svazu a již v posledních schůzích přípravného komitétu bývali přítomni jeden nebo dva její zástupci. Toto sblížení této církve s naší vítáme s radostí.

12. S Československou církví měli jsme jen zřídka příležitost vejíti v jednání. Jedna společná schůze konala se k vůli zákonu kongruovému a v jednotlivostech někdy bylo potřebí osobních návštěv. Z naší církve přešli do církve Československé naši bývalí bohoslovci a to: Vl. Šabacký, A. Tregler, A. Lát a K. Pavlinec a působí v ní jako kazatelé. Církev tato touží jíti úplně svou cestou. Nechce býti považována ani nazývána protestantskou nebo evangelickou, nýbrž spíše husitskou. Dlužno pak přiznati, že za krátký čas svého trvání mnoho učinila pro svou stabilisaci, pro své řady, pro vývoj svého učení, pro výchovu svých duchovních i pro opatření svých církevních domů. Dostalo se jí také k tomu vlivem politickým značné pomoci státní. My pak z tohoto jejího pokroku se upřímně těšíme a přejeme jí i další úspěch, ujasnění učení, prohloubení a upevnění života náboženského, tak aby se stala silným činitelem pro vřelejší duchovní život i vyšší mravní úroveň našeho národa.

b) Zahraniční církve cizí.

13. S francouzskými evangelíky bylo udržováno spojení ne příliš intensivní, ale přece stálé, a to jednak skrze zástupce naše i jejich na různých sjezdech a konferencích náboženských, jako na kongresu Presbyteriálních církví, nebo na konferenci ve Štokholmu a jinde. Zvláštěního zástupce svého, a to dra Boháče, poslali jsme na sjezd Federace protestantských církví francouzských do Štrasburku, kde byl velmi vřele přijat. Na vystavění domu Kal-

vínova v Noyon poslali jsme přes 6000 Kč, obnos to sebrany v našich sborech, a byli jsme také pozváni k slavnosti kladení základního kamene, která se má konati v červenci, ale nemohli jsme přislíbiti své účastenství. V roce 1926 byl návštěvou v našich sborech pan André Monod, sekretář Federace v Paříži. Navštívil řadu sborů našich, Brno, Soběslav, Tábor, Prahu; v Praze vykonal několik přednášek o francouzské církvi a náboženské práci. Viděli jsme, že poměry naše a francouzské poměry církevní jsou si velmi podobny, takže si s těmito bratry lépe rozumíme nežli s jinými. Přátelství naše s francouzskými evangelickými církvemi podporuje i každoroční pobyt několika našich studujících bohosloví na fakultách v Paříži a ve Štrassburku a r. 1925-26 a část školního roku 1926-27 studoval v Praze na Husově fakultě i francouzský bohoslovec p. Cabrière, který se velmi dobře česky naučil.

14. Se Švýcary trvají staré konekce naše dále a udržují se jednak korespondencí faráře dra Gantenbeina s různými našimi kazateli a jednak stálými dopisy synodního výboru na dra Kellera v Curychu, který je sekretářem Ústředí pro pomocnou činnost evropskému protestantismu. Dr. Keller je nyní plnomocníkem církvi amerických i jiných, které posílají pravidelné podpory pro evropské církve do rukou jeho a Švýcarského komitétu a dávají mu právo rozhodovati, kterým církvím a jaké podpory mají býti udělovány. Skrze něho také dávají se stipendia pro studenty bohosloví na fakultách cizích. V posledním čase jest dr. Keller sekretářem Ústředí pro otázky sociální, které bylo zřízeno na základě usnesení konference štokholmské. Pro toto ústředí jmenoval synodní výbor dra A. Boháče, dra prof. Zilku a dra F. Bednáře korespondujícími členy. — Rovněž na švýcarských fakultách bohosloveckých studují každý rok někteří naši bohoslovci.

15. Živý a stálý styk udržován byl s církvemi ve Velké Británii a to zejména se Spojenou Svobodnou církví Skotskou a se Svobodnou Církví Skotskou. Je to staré přátelství. Ve Spojené Svobodné Církvi jsou stipendia pro zahraniční studenty bohosloví a každý rok jeden nebo dva studenti naši na tato stipendia v některé koleji skotské studují. Z této církve také vyslán byl k nám i pro r. 1925-26 farář rev. J. Inglis Wardrop M. A., aby konal v Praze anglické bohoslužby a zjistil, jaká by byla možnost v Praze pro misii mezi Židy. Rev. J. Wardrop získal si v Praze četné přátele a domníváme se, že i zájem jeho pro církev naši i náš národ vzrostl. Máme zprávu, že ve své vlasti konává přednášky o svém pobytu mezi námi a o našich poměrech. Kontinentální komitét Spojené svobodné církve snažil se,

ve spojení se Státní Presbyterní církví skotskou, získati i pro rok 1926/27 některého z tamních kazatelů, aby opět v Praze nastoupil na místo těchto dřívějších dvou pracovníků. Ale nepodařilo se jim někoho nalézt.

Za pobytu p. Wardropa v Praze měli jsme návštěvu některých členů Spojené Svobodné církve skotské. Navštívil Prahu předseda Kontinentálního Komitétu pan Walker a dříve již sekretář tohoto komitétu Dr. J. Macdonald Webster s panem Livingstonem, redaktorem církevního měsíčníku „Missionary Record“, který se tiskne každý měsíc asi ve 140.000 exemplářích. Roku loňského také jednáno bylo v synodním výboru ve věci zvláštního fondu, sebraného studenty bohosloví dřívější Spojené církve presbyterní, jehožto úroky jsou určeny na služné misijního kazatele v zemích našich. Tyto úroky byly asi po 40 let poskytovány na kazatele, který byl povolán dr. F. Císařem, superintendentem v Kloboukách, pro práci v již. Moravě. Po odejiti dra Císaře z Klobouk byl tento výnos onoho fondu Kontinentálním Komitétem Spojené církve skotské na základě dobrozdání synodního výboru přiřčen na půl třetího roku pro misijního pracovníka jakožto pomocníka faráře bratra J. Jadrníčka v Uherském Hradišti.

Naše církev pozvána jest, aby vyslala letos svého delegáta na generální shromáždění této církve a synodní výbor ustanovil seniora Součka, aby církev naši zastupoval. Generální shromáždění konati se má ke konci května t. r. Do Skotska však odjel ne senior, nýbrž br. prof. dr. Fr. Bednář.

16. Se Svobodnou církví skotskou udržovány byly styky velmi vřelé. Spojení s ní bylo i osobně obnovené na Presbyterním koncilu v Cardiffu. Církev tato již potřetí poskytla stipendium jednomu našemu bohoslovcí, aby jeden rok mohl studovati na jejich bohoslovecké koleji v Edinburce. I pro budoucí školní rok 1927/28 je toto stipendium zase zajištěno a ustanoven také i studující, který ho má požívat. Profesor bohoslovecké koleje této církve dr. D. Maclean byl pozván námi na náš letošní synod a máme jeho slib, že se určitě našeho synodu účastní a jsme jisti, že bude v naší církvi radostně a vřele přijat.

17. Anglická církev presbyterní poskytla roku 1925—26 podruhé stipendium našemu bohoslovcí pro studium na bohoslovecké koleji v Cambridge. Jiných styků jsme za minulé období neměli, než pouze to ještě, že vynikající presbyter této církve pan Downie a farář Calligan navštívili Prahu v zájmu židovské Misie, berouce se dále do Uher a Sedmihradska.

18. Korespondovali jsme také s Traktátní společností anglickou, která poskytla nám pomoc na vydání knihy „Čtyři Evangelia a skutky apoštolské“ a poskytla by i dále menší subvenci na vzdělavatelné náboženské spisy, kdybychom je měli napsány. Potřebovali bychom spis „Nauka o písmě Svatém“.

19. Se Skotskou národní biblickou společností má stálé spojení zvláštní Československý biblický komitét, sestávající ze zástupců různých denominací našich, jehož předsedou jest senior. Nyní generál, sekretářem této Skotské Biblické společnosti jest náš přítel dr. Frank Knight. Společnost tato vydržuje u nás deset kolportérů z různých denominací.

20. Britická a zahraniční společnost biblická nezřídila posud v Československu svůj biblický sklad. Máme jenom zprávu, že vydržuje zde některé kolportéry, avšak ani jeden z nich nepatří k církvi naší. Obnovili jsme znovu žádost, aby společnost tato i zde zřídila své jednatelství a také za kolportéry povolala některé z našich způsobilých členů, kteří by požívali důvěry i našich duchovních.

21. Značné korespondence vyžadovaly si letos konference o židovské misi, které zasedaly v dubnu letošního roku a to jedna v Pešti a druhá ve Varšavě. Delegátem za naší církev byl jmenován ústředním výborem konferenčním senior Souček, ale pro přípravy k synodu a jiné práce nemohl se zúčastniti a proto na místo jeho ustanoven byl bratr farář Prudký, který se konference peštské zúčastnil a bude moci po případě podati o ní na synodu ústní zprávu.

22. Světová Evangelická Alliance, jejíž sídlo jest v Londýně, má u nás svou odbočku sestávající ze zástupců různých denominací, jak jsme již na jiném místě o tom se zmínili. Letos jest pozvána odbočka naše, aby vyslala delegáta svého k 80. výročí založení Alliance, kterážto slavnost se koná právě ke konci června t. r. Profesor dr. J. Hromádka byl ustanoven, aby se této slavnosti zúčastnil.

23. Se zahraniční Jednotou bratrskou (ochranovskou) měla církev naše v minulém období bližší styk. Prof. dr. Žilka za svého pobytu ve Spojených státech v roce 1925 navštívil také ústředí této církve v Bethlehemu v Pennsylvanii a jednal tam mimo jiné i o vzájemném poměru obou církví. Shledal, že tamní církevní činitelé staví se příznivě k sblížení se církví naší s Jednotou. O tom také se předsvědčil prof. dr. Hrejsa, když jej brzy na to navštívil na své cestě z Indie do Londýna a Sev. Ameriky bratrský biskup Ward. Dopis, který ještě před rozmluvou dra Žilký v Bethlehemě poslal synodní výbor Americké Jednotě, nebyl ještě zodpověděn. A tak synodní výbor dopsal letos opět v té

věci do Bethlehemu, projevuje ochotu, bylo-li by žádoucí, písemně neb osobně svými zástupci podati ve věci té bližší vysvětlení. Došel nás nyní přátelský dopis presidenta J. Taylora Hamiltona, z něhož poznáváme, že již r. 1924 byla nám zaslána odpověď zatímní, která však nedošla, definitivní pak odpověď vyžaduje podle řádu Jednoty jednání na konferenci, k níž může dojíti teprve později, že však Bratři američtí stále soudí příznivě o myšlence sblížení obou církví.

O přátelském poměru Jednoty vůči nám také svědčí velmi bratrské přijetí našich profesorů a studentů bohosloví a jich přátel při jich exkursi do Ochranova 1. května t. r. v počtu 33 osob se strany i profesorů i studentů bohoslovecké školy v Ochranově i tamního ředitelství Jednoty, i farního úřadu i celé církve. I při této příležitosti bylo hovořeno o vzájemném bratrském poměru obou církví a se strany zástupců Jednoty Bratrské bylo projevováno přání, aby naši studenti ztrávili nějaký čas svého studia i na tamní bratrské škole bohoslovecké i naopak. Synodní výbor má zato, že je žádoucí, aby takové bratrské styky vždy více se utužovaly.

24. S církvemi ve Spojených Státech amerických měli jsme hojnou korespondenci i styky osobní a to zejména s Presbyterní církví severní. Náš přítel Kenneth Miller jest duchovním této církve. Nyní stal se jedním ze sekretářů Federace církví amerických a jeho obor jest styk s evropskými protestantskými církvemi. V této funkci navštívil loni na podzim Evropu a byl i v Praze. Vřelý jeho zájem o věci naše neutulal a jeho čeština nezrezavěla. Radovali jsme se z jeho přítomnosti. Má stále na péči rozšíření známosti o nás mezi Američany a získání pomoci pro nynější naše mimořádné potřeby a úkoly. Poslali jsme mu podrobnější zprávu a různá data o stavbách provedených poslední léta a o místech, která domů církevních zvláště potřebují a připojili jsme k tomu i řadu fotografií. Ovšem rádi bychom měli takovýchto fotografií, a to jak domů a kostelů, tak i skupin osob, více než jsme jich poslali. Zejména skupiny dětí v Nedělních školách nebo celá shromáždění měla by býti fotografována a nám zaslána. Dále i fotografie místností, které křičí svou nevhodností k náboženským shromážděním, měly by nám býti dodány.

K téže Presbyterní církvi severní náleží i dr. Beach z Princetonu, který již po několikráte v naší zemi byl a má nejenom vřelý zájem o rozvoj evangelia Kristova u nás, nýbrž i také dobrou známost našich poměrů. On také má od své církve určité pověření k návštěvám nejen u nás, nýbrž také u jiných evangelických církví v Evropě. Byl zde roku 1925 i 1926. Roku 1925 přijel z presbyterního koncilu v Cardiffu konaného jen proto, aby byl přítomen svěcení kostela

západního sboru v Plzni. Toho roku byl s ním také i profesor bohoslovecké koleje v Omaze dr. Ch. Herron, který po návštěvě koncilu presbyterního znovu zpátky přijel do Čech ke slavnosti plzeňské. I roku 1926 byli zde oba tiito mužové. Dr. Herron byl zde delší čas i se svou chotí a mimo Prahu navštívili i jiná místa a sbory v naší zemi, jako Uherské Hradiště, Brno, Křižlice a jiné. Vidíme z jeho korespondence, že zájem o církev naší a známost o nás a našem národu se u něho velice prohloubila. Doufáme, že jej opět mezi sebou spatříme. Tato církev poskytuje značné prostředky každého roku onomu ústředí pro podporu protestantismu evropského, které má své sídlo ve Švýcarsku (dr. Keller). Rovněž pomocí této církve studují každý rok někteří naši bohoslovci na kolejích bohosloveckých v Americe.

25. Jsme také ve spojení se Spojenou presbyterní církví ve Spojených státech, církvi to ne příliš velikou, ale nábožensky velmi živou. Z církve pak reformované ve Spojených státech amerických, jejíž členem a bohosloveckým profesorem byl nám dobře známý zesnulý přítel dr. Good, přijel k nám roku loňského jeden americký Čech a sice dr. M. Špínka, který býval profesorem na jedné koleji této církve, ale nyní stal se profesorem na veliké interdenominační koleji v Chicagu, na které v r. 1926 až 1927 jeho prostřednictvím požívá stipendia jeden z našich bohoslovců.

26. Vedle styků s jednotlivými církvemi presbyterními máme i spojení s Presbyterní Aliancí světovou, ano jsme jejím členem. Alliance tato měla svůj kongres v r. 1925 v Cardiffu. Účastensství církvi v této Alianci spojených bylo veliké a to ze všech dílů světa. Neboť Svaz tento reprezentuje asi 40 milionů duší a jsou v něm zastoupeny skoro všechny církve presbyterní. Na jmenovaném kongresu byli za naši církev senior Josef Souček, farář František Prudký a farář Timoteus Kašpar. Alliance dělí se na dvě sekce, totiž východní a západní. Sekce východní sestává z církvi evropských a západní hlavně z amerických. Sekce východní měla svou zvláštní menší konferenci roku loňského v Ženevě a za naši církev byl přítomen dr. Boháč. Při té příležitosti stěžovali si přítomní zástupci maďarské reformované církve na to, že naše vláda zavřela bohoslovecký seminář, který reformovaní na Slovensku založili si v Lučenci. Dr. Boháč slíbil, že věc tu vyšetří, až se vrátí do Prahy a podá o tom zprávu. To se také stalo a dr. Boháč intervenoval a zjistil, že věc tato stala se na základě uherského zákona, avšak že vláda československá dorozuměla se s církví reformovanou na Slovensku a dala svolení k zřízení semináře, ano slíbila i poskytnouti subvenci na jeho vydržování. Zpráva o této

intervenci podána byla generálnímu sekretáři Presbyterní Alliance, který předloživ ji příslušnému výboru poslal vřelé díky dru Boháčovi za jeho intervenci i za zprávu o ní podanou. V září t. r. 1927 bude se konati větší konference této sekce v Pešti, a i my máme poslati tam své delegáty. Mají to býti jen dva oficielní delegáti, ale možno poslati jich i více, jakožto hostí. Předsedou této Alliance byl v Cardiffu zvolen dr. Ogilvie z Edinburghu a místopředsedou dr. Ch. Merle D'Aubigné z Paříže. Poněvadž pak předseda loni zemřel, jest nyní předsedou Alliance jmenovaný francouzský farář z Paříže.

27. Církve evangelické v Americe spojeny jsou ve veliký svaz, který se nazývá Federativní Koncil církví Kristových v Americe. Zmínili jsme se již, že jeden ze sekretářů této veliké organisace jest pan Kenneth Miller. Generální sekretář tohoto Svazu jest dr. Charles Macfarland, který roku 1925 také navštívil Prahu. Měli jsme s ním zvláštní přátelský večer a tak jsme uvedli jej poněkud ve spojení s námi a v možnost poznati naše poměry. Naším prostřednictvím byl také přijat p. presidentem v Karlových Varech a byl audiencí touto i osobou pana presidenta opravdu nadšen. Svaz tento posílá nám pravidelně svůj měsíční časopis. Má rovněž veliký vliv na styky všech amerických církví s Evropou, a ovšem mohutný vliv na církevní jakož i národní život ve Spojených státech. Zajímá se také o federační svazy církevní v jiných zemích a proto když slyšel, že i naše církve v Československu takový svaz ustavují, poslal nám vřelý telegrafický pozdrav.

28. Z velikých světových křesťanských organisací zmiňujeme se předně o Allianci pro mezinárodní přátelství. Tato Alliance má odbočku svou i v naší republice. Předsedou jejím je profesor dr. Žilka, který také je i členem exekutivního výboru ústředního. Podle naší zprávy má tato Alliance konati svůj sjezd v Praze příští rok 1928. Z činnosti její, zejména odbočky československé uvádíme toto: Z církví našich nejsou v odbočce zastoupeny reformovaná církev na Slovensku, pravoslavná a řeckokatolická (uniati) v Podkarpatské Rusi. Ale vyjednává se s nimi. Ovšem ani římsko-katolická. Odbočka Československá starala se minulý rok 1926 o rozhojnění členstva, což se podařilo po letáku „Mírové myšlenky presidenta Masaryka“, který byl rozšířen v 9000 exemplářích. Jakási krize nastala následkem článku německé skupiny otištěním v časopise „Goodwill“, ale věc byla urovňována. Částečná vina nesprávných informací v článku tom spočívá na špatném překladu z němčiny. Odbočka pracuje nehlučně, ale přispívá k dorozumění mezi církvemi i národnostmi doma i za hranicemi.

29. Jiná veliká světová organizace křesťanská jest Konference pro praktické křesťanství. Zakladatel její jest arcibiskup Nathan Soederblom z Upsaly ve Švédsku. Konference ta konala přímo obrovský sjezd ve Štokholmě, kterého se účastnili delegáti skoro ze všech církví evangelických i pravoslavných z různých dílů světa, v počtu asi 600, kromě hostů. Z naší církve byli přítomni profesor dr. Žilka, dr. Frant. Bednář, dr. Ferd. Hrejsa a senior J. Souček. I Československá církev měla tam své zástupce, rovněž i církve na Slovensku. Zpráva o této konferenci byla podána v různých časopisech našich i politických. Ve Štokholmě byl zvolen i stálý výbor, který má dále sledovati účel této organizace a vykonávati usnesení štokholmského sjezdu. Členem tohoto výboru za naši zemi byl zvolen biskup dr. J. Janoška a jeho náhradníkem dr. Frant. Žilka.

30. Třetí světová organizace, s níž máme spojení, jest Konference o otázkách víry a řádu. Má svůj původ v Anglikánské církvi americké a přední činitel v ní byl biskup této církve dr. Brent, jenž také roku 1926 navštívil Prahu a osobně se setkal se zástupci naší církve. Tato organizace má svůj sjezd letos v srpnu v městě Lausanne a čekají se zástupcové všech církví křesťanských kromě římské. Zde nejedná se o spolupráci církví pro praktické cíle křesťanského náboženství, nýbrž o sblížení církví ve víře a v řádech, s tím cílem, aby se došlo časem svým k spojení všech křesťanských církví. Zatím má se dostati všem vysvětlení o zásadách a učení různých křesťanských církví, tak aby tímto lepším poznáním lépe si porozuměly a jedna druhou lépe a více respektovala. I naše církev jest pozvána ke sjezdu tomu. V stálém výboru jest dr. Žilka, a my kromě něho máme právo poslati ještě tři oficiální delegáty.

31. Z jednotlivých osob, s kterými jsme měli buď osobní nebo písemné spojení v zájmu církevním a náboženském, jmenujeme zvláště p. T. Hunter Boyda z Glasgowu. Jest to farář presbyterní církve z Kanady, ale pracuje v Glasgowě pro vystěhovalce, kteří zejména z V. Británie do Kanady se stěhují. Jest to náš vřelý a věrný přítel. Byl v Praze v době sokolského sletu i se svou chotí a po svém návratu tak jako dříve ano ještě vřeleji přednáší o Československu a rozšiřuje známost o nás. Každého roku pečuje o pořádání služeb Božích dne 28. října v Londýně.

c) Evangelické spolky a korporace.

32. Spolek Husův v Dům trvá dále, a účel jeho jest jednak, aby pečoval o dostavění domu Husova a jednak aby spolupracoval v naplnění úkolů, pro které Husův dům

vystaven byl. Proto koná správu Husova domu a zbavuje tak synodní výbor různých starostí, které s touto správou Husova domu spojeny jsou, totiž různé opravy domu, pronajímání místností, vybírání činže, placení daní a pod. Když společnost „Kalich“ přestěhovala se z II. patra do přízemí, byly místnosti v II. patře péčí spolku upraveny pro místnosti spolkové; jeden pokoj pro sekretáře Husova domu, větší místnost pro schůze různých korporací a jedna místnost pro knihovnu. V této knihovně jsou umístěny nejenom knihy nové, které mají býti půjčovány čtenářům, nýbrž jest tam i zvláštní skříň pro knihy staré, které spolek po léta shromažďoval pro církevní museum. Byl také učiněn pokus, aby byla dána právní výpověď vinárníkovi, který má několik dolejších místností pronajatých, ale pokus se nezdařil. Spolek zároveň shromažďuje i dále prostředky, kterými by jednak při příští stavbě Husova domu pomáhal hraditi náklad, a jednak pečoval o doplnění vnitřního zařízení. Proto snaží se i dále získávati členy spolku a synod by snahu jeho měl nejen uvítati, nýbrž také i doporučiti. Velice horlivou činnost vyvíjel zvláště pražský sesterský odbor Husova domu, jehožto předsedkyní jest paní A. Jeřábková, choť továrníka, a jednatelkou pí B. Kočová, choť profesora. V minulých dvou letech pořádal odbor tento ve prospěch Husova domu jednak přednášku universitního profesora dra Bedřicha Hrozného o jeho vykopávkách v Malé Asii a druhého roku koncert evangelického pěveckého spolku „Blahoslav“. Při obou příležitostech byla návštěva veliká, takže Smetanova síň v Obecním domě byla vždy naplněna. Tím si získal odbor nové prostředky pro další práci v Husově domu a sluší se mu a zvláště jmenovaným sestrám za tu horlivost a obětavost vřele poděkovati.

Ve výboru spolku Husova domu zasedali jakožto zastupci naší církve minulým synodem zvolení tito bratři: B. Černík, kurátor seniorátní v Praze, J. Holý, seniorátní kurátor obvodu poděbradského a F. Kavka, synodní kurátor. Bude potřeba, aby i čtvrtý synod tři členy do výboru Husova domu zvolil.

33. Kostnická Jednota, evangelický spolek interdenominační, podala k valné hromadě výroční zprávu o své činnosti za r. 1925-26 a byla vytištěna v Kostnických Jiskrách. Z ní patrně jest, že konal spolek tento svůj úkol, jemu stanovami vyměřený, účinně a pronikavě. Pořádal celou řadu přednášek a oslav. Péčí jeho byl pořádán evropský sjezd Světového Svazu Bratrství v Praze, kterého se účastnili i vynikající osobnosti zahraniční. Jednota Kostnická podle své zprávy účastnila se i zápasu o Masaryka, který se v našem veřejném tisku rozpoutal. V jednání o zákoně kongruovém postavila se Jednota

Kostnická pro úplnou rozlukou církve od státu a pořádala zvláštní protestní schůzi proti kongruovému zákonu. Pokusila se konati seznamovací schůze večerní, v nichž zajímavě byly rozhovory a debaty. Pokračovala i v akci reemigrační a jejím prostřednictvím další část našich emigrantů vrátila se do staré vlasti a usadila se jednak v Čechách, jednak na Moravě i také na Slovensku. Činnost ta jest velmi záslužná, avšak také leckdy velmi těžká a zodpovědná. Předsedou Jednoty Kostnické byl až do poslední valné hromady dr. A. Lukl, nyní pak zvolen jest bratr farář Timoteus Kašpar.

34. Kuratorium dívčího ústavu krabčického ho konávalo své schůze v Praze a zvalo k nim i seniora, který se podle možnosti účastnil. Ústav ten za vedení nynějšího velmi prospívá a stále se i zdokonaluje. O vnitřní správu a vedení ústavu pečuje ředitelka s. Zuranová a o hospodářské věci největší péči má seniorátní kurátor, bratr J. Šustr z Bechlína. Projevujeme upřímnou radost nad tím, že tento ústav evangelické výchově naší ženské mládeže zachován byl a nynějšímu kuratoriu sluší se vysloviti uznání a dík.

35. Evangelická společnost pro dobročinnost křesťanskou prodala dům svého sirotčince v Telecím a vystavěla v zahradě, darované bratrem B. Vraným, v Mladé Boleslavi nový dům pro chlapce-sirotky. Ovšem prostředky její na hrazení celého stavebního nákladu nestačily, takže zbyl značný dluh. Vedle toho plánuje společnost tato provésti ještě další stavbu, aby mohl sirotčinec plně svůj úkol vykonati a proto potřebuje pomoci. Synod nemůže tuto starou dobročinnou práci opustiti, nýbrž musí ji podepříti. Sirotčinec dívčí zůstal v Krabčicích dále. Podle zprávy podané na valné hromadě koná se tato práce výchovná svědomitě a věrně. Členem výboru evangelické společnosti jest za církev naší bratr dr. F. Hrejsa.

36. Organizace nakladatelské, které mohou se nazvati česko-bratrskými nebo evangelickými, jsou: Spolek Komenského. Poslední synod vyslovil očekávání, že spolek ten naváže bližší spojení s církví, to jest, že poskytne církvi nějaké zastoupení ve své správě. Synodní výbor neupozornil výslovně Spolek Komenského na toto usnesení, a to hlavně proto, že jednak až do prázdnin minulých byl synodní výbor zván, aby do schůzí Spolku toho posílal svého zástupce, a jednak že smrtí knihkupce br. A. Auerveka byl Spolek v jakémisi rozrušení. Od prázdnin minulého roku spolek už synodní výbor od svých schůzí nezve.

37. Dále je to spolek „Comenium“. Ten však v poslední době nevyvíjí takřka žádné činnosti. Bylo by snad

dobře, aby se tento spolek nějakým způsobem spojil s církví samou.

38. Nejmladší nakladatelství evangel. jest a k c i o v á s p o l e č n o s t „K a l i c h“. S církví jest sblížena nejvíce ze všech aspoň ve své činnosti a to tím, že povolává do svého ředitelství dva členy synodního výboru. „Kalich“ má místnosti své v Husově Domě a snaží se pomáhati církvi v jejím úkolu vydáváním menších i větších náboženských spisů. Jistě, že v poslední době z tohoto nakladatelství vyšel ze všech našich nakladatelství největší počet literárních děl. Vydává také, a to se schodkem, bohosloveckou revui „Kalich“, jediný to časopis tohoto druhu v Československu. Dále vydává časopis pro děti „Růžový palouček“ a celou řadu spisů. A proto soudíme, že společnost tato zaslouží si více pozornosti naší a zejména zmíněné časopisy většího počtu odběratelů. Rovněž i knihkupectví „Kalicha“, které snaží se býti přesné a pohotové, zasluhuje naší podpory.

Soudíme pak, že všechny tyto vydavatelské organizace měly by býti sloučeny a poněkud s církví spojeny. Je to škodlivé tříštění sil. Jedna jediná organizace nejenom že by stačila na všechny naše literární úkoly, nýbrž ona by pak byla mnohem schopnější a silnější k těmto úkolům a mohla by mnoho vykonati.

39. Upozorňujeme také zde na č i n n o s t p ě v e c k é h o s p o l k u „B l a h o s l a v“, jehožto předsedou je dr. J. Šimek a sbormistrem p. Seibot. Pěstuje náboženské i církevní písně a sbor jeho členů koná pravidelná cvičení po celý rok. Pořádá také i koncerty pěvecké a to nejenom v Praze, nýbrž i po místech a sborech venkovských. I tento spolek má svou důležitost pro naši církev a pro oživení náboženského zpěvu.

40. Velmi důležitou organizací naší jest Česká Diakonie, spolek to pro ošetřování nemocných a sociální péči. Vznikla teprve roku 1903 a byla původně spolkem interdenominačním. Po sjednocení našich historických církví a když ostatní menší církve založily diakonie své, stala se Česká Diakonie via facti organizací českobratrskou evangelickou. Celý výbor a všechny sestry až na jednu jsou z naší církve. Duchovní základ Diakonie je biblický, kteréžto směrnice jak se strany sester tak se strany výboru se nekompromisně zachovávají a při výchově sester je na tuto stránku kladen přiměřený důraz. Cítí se také potřeba, aby diakonie měla svého vlastního duchovního. Počátky diakonie byly dosti nesnadné, ale ošetřovatelská činnost a sociální péče našich sester tak dobře se uvedla a zapustila své kořeny, že se brzy Česká

Diakonie stala hledanou a skoro nepostradatelnou. O pochození našich českoobratrských kruhů pro tuto práci svědčí, že za 24 let trvání České Diakonie dostala darem 2 domy, jeden v Praze a jiný na venkově, a že si mohla i zakoupiti dům na Vinohradech. Ve velké vile v Kostelci nad Černými Lesy také zřídila diakonie Domov pro 20 opuštěných dívek.

Česká Diakonie má dnes přes 30 sester, které pracují v soukromém ošetřování, v nemocnicích a sirotčincích. Obrát spolku i domácnosti jeho činil za rok 1926 352.116 Kč. Zajímavý je společenský původ sester: z rodin rolnických jich bylo 18 (a dvě výpomocné). Z dělnických 5, z úřednických 4, z řemeslnických 2, z učitelských 1, z obchodnických 1, z vojenských 1 a jedna sestra byla chovankou sirotčince. Výchova sester děje se jednak tím, že se cvičí v nemocnicích v ošetřovatelství a nyní posílají se také vhodné sestry i do Státní školy ošetřovatelské. Mimo to každá projde v mateřském domě kursem teoretickým, s nímž jest spojena i náboženská výchova. Byly navázány i styky s Diakonií v Bernu a byla tam poslána sestra na 6měsíční hospitaci. Účel je nabytí zkušeností ve starých organizacích toho druhu. Česká diakonie potřebuje nutně nového mateřského domu, s nímž by spojeno bylo menší lidové sanatorium. Takové malé nemocnice mají všechny zahraniční diakonie, i německá v naší republice. Výbor spolku hledá zakoupení vhodného místa pro tento dům v Praze. Církev má příčinu býti velmi vděčná za tuto činnost a synod jest povinen také doporučiti ji všem našim sborům i našim členům.

41. Zpráva o myslibořických ústavech. Obecně prospěšné českoobratrské družstvo pro sociální podniky, které se utvořilo v Brně na jaře 1925, získalo od Státního pozemkového úřadu zámek v Myslibořicích se zbytkovým statkem. Hospodářská plocha jeho je 149 1270 ha, vedle lesa o 90 2716 ha. Zámek má přes 40 obytných místností, je o dvou poschodích, dvou do velikého parku obrácených křídlech. Vedle zámku jsou tu ještě dvě obytná stavení o jednom poschodí, byty pro deputátníky, dvůr s rozsáhlými budovami hospodářskými a lihovarem.

Statek je pronajat a od podzimu bude spravován ve vlastní režii. Zatím družstvo má ve své správě les a část pozemků, polí v blízkosti zámku (asi 30 měr) a ovocnou, zelinářskou zahradu s parkem (45 měr). Aby mohly být aktivovány sociální podniky, musil být zámek pro ně upraven. Nebyl v posledních letech opravován. Přechnodní majitel Agrární banka vnitřní zařízení odvezla a prodala, takže Družstvo přejalo holé zdi. Adaptace provedené r. 1926 pod vedením člena ředitelstva br. stav. rady Michala jsou tyto:

V pravém průčelí přízemním, trpícím zední vlhkostí, zřízeny byly kanceláře a v levém křídle byt vrátného. V do-savadní kuchyni, vhodné i pro účely ústavní, postaven ve-liký stol. sporák. Vedle kuchyně byla upravena spíž a pří-pravna pokrmů. Z nevzhledných nadzemních dřevníků byla obtížným podchycením starých kleneb a odbouráním zdi u pilířů zřízena jídelna o 160 m² půdorysné plochy, vedle jí-delny pokoj pro pomocnice, zásobárna potravin, koupelna s čítárnou a odpočívárnou, komora na ovoce, ústavní dílna pro řemeslníky a prádelna s žehlírnou. Na konci obou kříd-el byly postaveny umývárny a to po jedné v každém křídle se 17 umyvadly. Vedle umýváren zřízeno bylo 16 splachova-cích záchodů a 3 pissoiry. Tato zařízení vyžádala si insta-laci nového vodovodu v celé budově. Voda se čerpá pomocí žentouru do réservoiru umístěného na půdě a rozvádí se do kychyně, umýváren, na chodby a do prádelny. Ve druhém poschodí upravena byla ústavní nemocnice s pokojem pro diakonku a koupelnou. Do 16 místností této zimy používa-ných byla postavena irská regulační kamna. Z jiných oprav třeba uvésti důkladné propracování krytiny a výměna vad-ných tašek, sešlých užlabí plechových, zřízení podokapních žlabů. Provedena kanalisace kolem celé budovy. Isolováno zdivo uvnitř budovy isolační dlažbou. Splašky záchodové svedeny do ústřední žumpy s biologickou čistící soustavou komor. Veškerá okna opravena a upravena ze žaluzií. Druhé poschodí renovováno. Na 40 pokojů bylo nově vymalo-váno.

Veškeré tyto práce byly rozpočteny na 199.000 Kč, ale obezřetným vedením a obětavou prací podařilo se snížit tento náklad na 140—150 tisíc.*) V srpnu přestěhován sirot-činec nosislavský a přijati první chovanci do útulku pro staré lidi. V útulku dětském je 30 dětí od 1 ½—14 r. V útulku pro staré lidi 3 osoby. Přijaty jsou nově se hlásící. Do konce roku 1927 míníme přijmout, stačí-li prostředky, 10 osob.

Děti v útulku rozdělili jsme na skupiny, aby výchova blížila se výchově rodinné.

Vedení ústavu má s. Marketa Nagy. Skupinu nejmen-ších dítek vede pěstounka s. Rúbova.

Další rozšíření ústavu o útulek pro rekonvalescenty závisí na podpoře, které se ústavům dostane.

Zbytkový statek koupen byl za Kč 1,100.000 Kč. Spla-ceno bylo do počátku května 210.000 Kč.

*) Zahrada, která byla upravena, kryje režii s ní spojenou. Inves-tice a práce v ní vykonaná zaručuje již nyní dobrý výnos kromě opatření ústavů zeleninou a ovocem.

Příjmy Družstva byly tyto:

Zaplacené podíly a zápisné	74.720—
Dary různých dárců	142.862—
Sbírky církevní a mimocírkevní	68.833—
Hotovost z Nosislavi	50.000—
Dar br. Novotného	26.000—
Dar br. Hraby	7.000—
Americká sbírka br. far. Horníčka	211.000—
Nájemné ze statku	60.274—
Cenné papíry z Humpolce v kursovní ceně	11.533 20
Příjem celkem	652.222 20

Vydání Družstva do 1. května 1927:

Pozemkovému ústavu	210.000—
Vydání na adaptace	124.771—
Dětský útulek, strava, otop, osvětlení, kancelář- ská režie	94.600—
Zahrada, les, hospodářství	9.234 90
Inventář	31.410—
Vydání celkem	470.015 90
Příjem celkem	652.222 20
Vydání celkem	470.015 90

Hotovost a cenné papíry 182.206 30

Vedle Družstva tvoří se právě spolek pro sociální podniky, jenž bude spravovati ústavy myslibořické. Družstvo povede správu statku a bude se starati o jeho zaplacení.

X. Likvidace a rozdělení majetků, spravovaných evangelickou církevní radou ve Vídni.

Likvidace tato je již z valné části provedena, ač její uskutečnění naráželo na stálé překážky a obtíže.

Jak již ve zprávě k minulému synodu uvádíme, vedlo naše jednání s evangelickou vrchní církevní radou ve Vídni o rozdělení majetků fondů a nadací bývalé rakouské evangelické církve a. v. a h. v. k příznivému výsledku a byla uzavřena dohoda, že klíčem pro rozdělení má být (podle původu a účelu jednotlivých majetků) buď počet duší, nebo počet farářů, nebo počet učitelů, výše příspěvků a sbírek, odvedených jednotlivými sbory atd.

Podle toho se jednotlivé majetky percentuelně dělí mezi jednotlivé účastníky, jimiž jsou vedle naší církve: Německá evangelická církev v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, Evangel. církev a. v. v Polském Slezsku, Evangelická církev a. v. a h. v. v Malopolsku, Evangelická církev

a. v. v Bukovině, Evangelické církevní obce v Itálii, Evangelická církev v republice Rakouské, Těšínský evangelický seniorát a evangel. obec h. v. v Andrasfalva.

Vzhledem k různému původu a účelu jednotlivých majetků a podle toho vzhledem k různému klíči rozdělovacímu jest ovšem i percentuelní kvota každé jednotlivé nadace, resp. fondu pro každou ze zúčastněných církví jiná.

Čtyři menší nadace (Kalvínova, Wülknitzova, Kolárova a Palackého) byly vzhledem k své povaze a účelu odevzdány celé do správy synodního výboru naší církve; na-proti tomu některé jiné menší nadace, na nichž nemáme zájmu, zůstaly ve správě vrchní církevní rady ve Vídni, resp. byly odevzdány do správy jiných církví.

Ježto věc velmi spěchala (aby nebyly promeškány lhůty pro zhodnocení předválečných rent a válečných půjček v naší republice), bylo ujednáno, že nejprve budou rozděleny podle smlouveného klíče předválečné renty a válečné půjčky, které tvoří hlavní podstatu rozdělovaných majetků, jinaké cennosti pak že budou rozděleny potom.

Hlavní rozdělovací masou byl pensijní ústav; rozdělení jeho majetku bylo provedeno takto: Ústav měl předválečných rakouských rent za 1,708.000— K a válečných půjček za 1,602.900— K. Z toho byla část, pocházející ze státní dotace (500.000— K rent a 250.000— K válečných půjček) rozdělena dle počtu duší a. v. a h. v., zbývající pak část se rozděluje dle zaplaceného zápisného, ročních příspěvků pensijních a odvedených sbírek.

Podle toho připadla na naši církev:

a) kvota ze státních přidělů 26'52%, t. j. rent za 132.600— K a válečných půjček za 66.300— K,

b) kvota ze zbytku 26'50%, t. j. rent za 320.100— K a válečných půjček za 358.500— K,

celkem tedy rent za 452.700— K a válečných půjček za 424.800— K.

Rozdělení ostatního majetku pensijního ústavu (železniční dluhopisy, bankovní dluhopisy atd.) bude provedeno později.

Obdobně jako u pensijního ústavu bylo provedeno dle sjednaných klíčů rozdělení předválečných rent a válečných půjček i u ostatních fondů a nadací.

Podotknouti sluší, že velká většina fondů a nadací skládá se výhradně jen z předválečných rakouských rent a válečných půjček a pak menších hotovostí a vkladních knížek (které ovšem devalvací peněz se staly bezcennými).

Jinaké majetky má jen Jubilejní nadace pro evangelickou bohosloveckou domovinu ve Vídni (dva domy ve Vídni XVIII., Blumengasse č. 4. a 5. se zařízením), Vše-

obecný církevní fond (zástavní list rak.-uher. banky nom. 10.000— K) a pak výše jmenovaný pensijní fond.

V příčině zmíněných dvou domů (jubilejní nadace pro evangelickou bohosloveckou domovinu ve Vídni) bylo ujednáno, že zůstanou nadále samostatným nadačním jměním, spravovaným evangelickou vrchní církevní radou ve Vídni; jednotlivým církvím zachovává se nárok, aby jejich theologové byli podle nadačních ustanovení do domoviny nadále přijímáni.

S převzetím kvoty jednotlivých nadací a fondů převzala ovšem naše církev i povinnosti, vyplývající z dotyčných stanov, jmenovitě pak — pokud jde o pensijní ústav — povinnost platiti pense pensistům naší církve.

Ve smyslu těchto ujednání vydala pak vrchní církevní rada jako kvotu připadající na naši církev československému generálnímu konsulátu ve Vídni celkem válečných půjček nom. 456.750— K a předválečných rakouských rent za nom. 724.200— K a 2800— fl.; generální konsulát pak zaslal tyto cenné papíry kurýrem přímo poštovnímu úřadu šekovému v Praze.

Obrátili jsme se po té na finanční ministerstvo v Praze, aby povolilo zhodnocení těchto dovezených cenností. Bylo nutno podniknouti nesčíslnou řadu osobních i písemných intervencí a urgencí, než se podařilo vymoci si žádaného povolení.

Výnosem se dne 1. června 1926 č. j. 22.638/26-II. B/4b oznámilo konečně ministerstvo financí, že „bere na vědomí rozdělení společného jmění bývalé evangelické církve augsburského a helvetského vyznání v Rakousku, spravovaného vrchní církevní radou ve Vídni, pokud toto jmění záleží v předválečných rentách a válečných půjčkách a svoluje, aby tyto majetkové hodnoty, pokud tvoří podíl připadající na československou církev evangelickou v Československé republice, byly v tuzemsku dle příslušných zákonných ustanovení zhodnoceny.

Za tím účelem povoluje ministerstvo financí, aby předválečné renty v úvahu přicházející, které byly námi svého času — byť i zatím neurčitou cifrou — hlášeny na základě zákona ze dne 18. III. 1921 č. 124 Sb. z. a nař. dle vládního nař. ze dne 7. IV. 1921 č. 151. Sb. z. a n. do úřední úschovy jako v cizině ležící, byly dodatečně seznamenány dle vládního nařízení ze dne 12. III. 1919 č. 126 Sb. z. a n. a převzaty řiditelstvím státního dluhu v Praze do úřední úschovy.

Pokud pak jde o válečné půjčky, povoluje ministerstvo financí jejich zhodnocení na základě zákona ze dne 24. VI. 1920 č. 417 Sb. z. a n. resp. dle zákona ze dne 30. IX. 1924 č. 216 Sb. z. a n.“

Na základě tohoto povolení provedli jsme ihned u poštovního úřadu šekového v Praze úpis IV. státní půjčky Československé (na podkladě válečných půjček, složivše hotovost 324.675— Kč a válečných půjček za 432.900— Kč nom., začež byly nám vydány dluhopisy IV. státní půjčky Československé, a to za 324.675— Kč nom. dluhopisy 6% a za 324.675— Kč nom. dluhopisy 4½%.

Pro některé menší nadace byla nám povolena výměna válečných půjček nom. 23.850— K (bez úpisu hotovosti) za 3% odškodňovací dluhopisy československé (100— K vál. půjček = 75— Kč odškodňov. dluhopisů).

Dluhopisy tyto nám dosud vydány nebyly, stane se však tak pravděpodobně již v blízké době.

Pokud jde o předválečné renty rakouské, tu bude nám v nejkratší době za ně vydáno nových československých dluhopisů nom. 724.200— Kč a 7035— Kč (za zlatou rentu); renty tyto patří hlavně pensijnímu ústavu (452.700— K), zbytek pak ostatním převzatým fondům a nadacím.

Zbývá tudíž ještě s vrchní církevní radou ve Vídni dojednatí rozdělení zbytků likvidační massy, které však již celkem jsou poměrně malé a záleží (jak již bylo výše řečeno) hlavně ze železničních dluhopisů, bankovních dluhopisů a pod.

Tím bude pak vídeňská likvidace, táhnoucí se již od převratu, konečně vyřízena.

Že se setkávala s velkými obtížemi a že vyžadovala zakročování a bránění se na všech stranách, zmiňovali jsme se již výše při řeči o ministerstvu financí, jakož i v dřívějších zprávách. Jako ilustraci uvádíme na příklad, že generální konsulát československý ve Vídni předepsal nám za „úschovu a převezení“ cenných papírů z Vídne do Prahy k poštovnímu úřadu šekovému poplatek 10.054 Kč 70 h, který teprve na náš rekurs k ministerstvu zahraničí byl opět odepsán.

Předkládající tuto zprávu, žádáme, aby synod ji vzal na vědomí a provedenou likvidaci aby schválil.

XI. Spisy vydané synodním výborem.

Během posledních dvou let vydal synodní výbor:

1. „J a n K a r a f i á t“, napsal prof. dr. J. L. Hromádka k 80. narozeninám faráře a spisovatele J. Karafiáta. Knížka má 84 stran, cena 4 Kč.

2. Dr. Ferd. Hrejsa: „N á b o ž e n s k é z á k l a d y J e d n o t y B r a t r s k é“. Inaugurační řeč na Husově fakultě. Zvláštní otisk z Kalicha. Rozesláno jako příloha „Českého Bratra“. Stran 16, cena 1 Kč.

XII. Schválení církevních knih.

Předkládáme tyto knihy navrhuje, aby synod ve smyslu § 94, 8. cirk. zřízení udělil jim definitivní schválení:

1. **Pramének.** Náboženská prvouka sepsaná uč. Fr. Kučerou a vydaná nákl. „Kalich“. Byla v rukopise prozatímně ve smyslu § 101, 18. cirk. zřízení schválena dne 7. prosince 1925. (Ministerstvo školství udělilo této knize schválení 9. května 1926 č. 35854-I. 26.)

2. **Biblická příručka**, sepsaná Jarolímem Nešporem podle Jahiera, vydaná „Spolkem Komenského“. Prozatímně schválena byla synodním výborem pro vyučování náboženství na školách obecných a občanských a pro vyučování konfirmační dne 8. dubna 1926. Slovenské vydání tohoto spisu schválil nadřízený církevní úřad slovenské evang. a. v. církve.

3. **Přehled dějin církve křesťanské**, napsal dr. F. Kozák, čtrnácté vydání upravil Jan Kozák, nákladem vlastním. Synodní výbor schválil prozatímně tuto knihu dne 14. září 1926. (Min. školství a nár. osvěty 17. září 1926 č. 107048.)

4. „**Česko-bratrský katechismus biblického učení**“, napsal Rudolf Medek. O schválení minist. školství se žádá. Dosud nevydáno tiskem. V rukopise prozatímně schváleno synodním výborem k vyučování pro školy střední a pro vyšší ročníky škol obecných a občanských dne 26. listopadu 1926.

Dále předkládáme synodu ke schválení „**Česko-bratrský katechismus**“, který upravil V. Vašíř, konsenior v N. Městě na Moravě a vydal svým nákladem. Minulý synod odkázal tento katechismus k prozkoumání odboru pro jednotu v bohoslužbě a učení. Posudek tohoto odboru i rozklad autorův se dává k dispozici příslušné synodní komisi. Připomínáme, že katechismus dosáhl již schválení ministerstva škol. a nár. osvěty dne 24. října 1925 č. 127.018/25-I.

Také se tiskne druhé vydání „**Zpěvníku česko-bratrské církve evangelické**“, které jest rozmnoženo o přídavek čáslavského seniorátu „**Zpívejte Hospodinu**“ a o několik písní, užívaných v některých moravských sborech. Bude-li Zpěvník do synodu vytištěn, bude synodu předložen ke schválení.

Také předkládáme synodu ke schválení knihu „**Pocestích Božích**“, historický nástin zjevení, náboženského

poznání a vývoj království Božího, kterou napsal a svým nákladem vydal konsenior Stan. Čapek. Kniha byla dána k posouzení Odboru pro jednotu v bohoslužbě a učení. Posudek jeho bude předložen příslušné synodní komisi.

XIII. Zpráva o církevním časopisu „Český Bratr“.

Časopis „Český Bratr“ vychází letos již čtvrtý rok a sleduje stále též program, který mu byl dán hned při jeho vzniku a pro který vlastně byl založen: chce sloužiti celé Českobratrské církvi evangelické, podávati obraz její práce a jejího života, přinášeti zprávy o jednání církevních orgánů a všímati si náboženského života a práce jiných církví a náboženských společností, domácích i zahraničních. Bratří členové synodu znají tento časopis a mohou proto sami nejlépe posouditi, až pokud se redakci podařilo tento program v minulých dvou letech uskutečniti.

Značnou výhodou pro „Českého Bratra“ jest, že má možnost použití úředního materiálu, který se v synodním výboru jako v úředním církevním úřadě z nejrůznějších sborů a nižších orgánů církevních stále shromažďuje. Tím se stává, že „Český Bratr“ přináší ze všech časopisů, vydávaných českobratrskými evangelíky, poměrně nejvíce informací o tom, co pozoruhodného v celé naší církvi na kterémkoli místě jejím se děje. Mnozí čtenáři to také uznávají a leckteré časopisy různá data z „Českého Bratra“ rády otiskují.

Avšak nejen z úředních spisů sestavovány bývají zprávy pro „Českého Bratra“. Redakci docházejí i přímé zprávy ze sborů, určené pro časopis, někdy vyžádané, někdy nevyžádané, a bylo by si jen přáti, aby takových zpráv bylo co nejvíce. Neboť zprávy, psané bezprostředně pod dojmem jednání v nějakém shromáždění nebo hned po události ve sboru, jsou živější a zajímavější. Ovšem nelze uveřejňovati zprávy o běžných událostech sborových, nýbrž pouze o zajímavých zjevech a událostech povzbuzujících. Jestliže z některých sborů nebo snad i seniorátů byly v „Českém Bratru“ zprávy jen řídké aneb jich tam vůbec nebylo, mělo to důvod ten, že ze sborů a seniorátů těch nikdo do „Českého Bratra“ zpráv neposlal a že nebylo ani takového úředního styku synodního výboru s těmi sbory, z kterého by bylo lze něco použití pro širší veřejnost. Bylo by pak žádoucí, aby všechny sbory a všechny církevní orgány považovaly časopis „Český Bratr“ za časopis svůj a aby bez výzvy vždy do něho zprávy posílaly, když něco významnějšího konají.

Redakce však jest si vědoma, že jest potřebí, aby vedle zajímavě psaných zpráv sborových časopis přinášel i lidově psané pěkné články o různých otázkách církevních, misijních i kulturních a aby zvláště i úvodním článkům nábožensko-vzdělávacelným věnována byla péče co největší. Máme za to, že zejména po této stránce nábožensko-vzdělávacelné měl by časopis býti bohatší nežli dosud, tak aby z něho bylo zřejmo, že jde o list náboženský a ne jen církevně-organisační. Také některé události současného veřejného a kulturního života, domácího i zahraničního, pokud mají úžší styk s náboženstvím a zvláště s česko-bratrstvím, měly by býti v časopise zaznamenávány a zaujímano k nim stanovisko. Než to, i mnohé věci jiné, jest věcí dalšího vývoje časopisu a otázkou osob, které by byly ochotny do časopisu psát a měly k tomu nejen vůli a čas, nýbrž i způsobilost. Nadějeme se pak, že zvláště mezi mladými bohoslovci a novými faráři, kteří nyní vycházejí z fakulty Husovy a z nichž mnozí s horlivostí se seskupují kolem „Českého Bratra“, naleznou se osoby, které během času mnohdy z dnešních nedostatků časopisu „Český Bratr“ svou dovedností pomohou odstraniti.

Velikou překážkou rozvoje časopisu jest jeho malý rozsah. Časopis vychází měsíčně a má míti 16 stran. Kdo si však všimne dosud vyšlých čísel za poslední dva roky, zpozoruje, že byl vydán v tomto šestnáctistránkovém rozsahu jen asi dvakrát nebo třikrát. Vždy bylo číslo větší, o 20, 24 nebo i 28 stranách. Při tom výše ročního předplatného zůstala stále táž, nepatrně nízká 12 Kč. Přes to časopis nebyl pasivní a hradil si všechna svá vydání (inklusive odměny administrátorce) sám. R. 1925 přijato bylo na předplatném 28.068'60 Kč, což děleno 12 Kč, představuje 2339 platících odběratelů. Na dobrovolném nadpředplatném bylo toho roku přijato celkem 1126'75 Kč, což převedeno na počet dalších předplatitelů, by činilo 93 osob. Roku 1926 přijato bylo na předplatném 31.099'80 Kč, což děleno 12 Kč, představuje 2591 platících odběratelů. Na dobrovolném nadpředplatném bylo toho roku sebráno 1046 Kč (převedeno na další předplatitele: 87 osob). Inserce vynesla v roce 1925 5875 Kč, v roce 1926 5404 Kč. V dubnu 1927 tiskne se 3600 výtisků.

Jest nesporné, že počet odběratelů vzhledem k počtu členů naší církve měl by býti mnohem větší. Jedna z příčin malého poměrně počtu odběratelů jest veliký počet jiných časopisů evangelických, ale jest toho vinna také lhostejnost některých sborů vůči Českému Bratru, ač jest to časopis, za kterým by státi měla celá církev. Jest proto potřebí usilovat o to, aby časopis získal další nové předplatitele. Obsah časopisu bude moci býti bohatší, bude-li předpla-

titelů víc. Při 5000 odběratelích mohlo by jedno číslo míti 32 stran a předplatné by stále zůstalo 12. Kč ročně.

Předkládajíce synodu tuto zprávu, žádáme bratrsky, aby synod k ní zaujal stanovisko a posoudil práci, která se tu koná, event. dal pokyny, jak by se mělo dále pokračovati. Uzná-li synod, jakž předpokládáme, že práce časopisem „Český Bratr“ konaná jest dobrá, žádáme, aby se za ní celou svou autoritou postavil a časopis ten všem údům česko-bratrské církve zvlášť k odebírání doporučil.

B.

ZPRÁVY ODBORŮ ZVOLENÝCH PŘEDEŠLÝMI SYNODY.

I. Zpráva komise ústavní.

Komise tato III. synodem zvolená sestávala z členů synodního výboru a bratří farářů dra Frt. Bednáře a Frt. Šustra a seniorátního kurátora K. Vilíma. Úkol její byl ve smyslu usnesení synodního učinit přípravy k vypracování konečné o p r a v y c í r k e v n í h o z ř í z e n í. Avšak tímž synodem byl přijat návrh, aby hlavní zásady církevního zřízení nebyly bez důležitých a podstatných příčin měněny. (Zpráva o III. synodu, str. 13.) Komise konala šest schůzí a probrala celé zřízení, berouc ohled — také ve smyslu synod. usnesení — na dodatky a výklady dříve již přijaté synodem i na návrhy k dřívějším synodům podané. Navrhuje pak řadu změn a doplňků, které považovala za potřebné a žádoucí. Podle § 94, 1. cirk. zřízení má synod sám uvážiti, jsou-li návrhy komisí předložené takové důležitosti, aby bylo nutno zaslati je sborům k projednání čili ne.

Dále přikázal třetí synod této komisi předlohu d i s c i p l i n á r n í h o ř á d u tehdy vypracovanou, poněvadž by zavedení navrženého disciplinárního řádu involvovalo změnu § 86. č. 9. a § 101. č. 11. cirk. zřízení.

Zároveň se synod usnesl, aby konečný návrh disciplinárního řádu byl projednán ve staršovstvech a na konventech.

Komisi bylo doporučeno přijati tyto zásady:

a) Buďtež ustanoveny pro disciplinární řízení jen dvě instance: disciplinární senát a vrchní disciplinární senát, který by rozhodoval konečně.

b) Zásadu rovnosti před zákonem.

c) Zásadu neomezeného práva obhajoby obviněného, aby obhájcem mohl být každý člen československé církve evangelické.

Komise, majíc na paměti tyto zásady, jakož i berouc zřetel k různým jiným námětům, upravila a doplnila původní předlohu disciplinárního řádu, načež byla předloha vytištěna a rozeslána staršovstvům i seniorátním výborům k projednání a podání vyjádření. Došla vyjádření ze sborů a seniorátů budou předložena příslušnému pracovnímu odboru v originále. Otisk pak předlohy přikládá se jako příloha.

Vedle těchto návrhů připravila ústavní komise i návrh některých změn neb doplňků Stanov pensijního fondu, kteréžto navržené změny ukazují se nutnými jednak vzhledem k některým zkušenostem nabytým při správě Pensijního fondu, jednak vzhledem k novému kongruovému zákonu ze dne 25. června 1926 č. 122 Sb. z. a n.

Navržené změny jsou v těchto předlohách vytištěny mezi ostatními návrhy.

V Praze, dne 4. května 1927.

Josef Souček,
předseda odboru ústavního.

II. Zpráva finanční komise synodní.

Usnesením III. synodu (Zpráva o synodu str. 42) zřízena byla zvláštní stálá finanční komise s příkazem, aby vypracovala rozvrh potřeb, program prací a metody pracovní na úhradu všech potřeb církevních. Členové komise byli: St. Čapek, Praha, K. Machotka, Plzeň, Jos. Dobeš, Nové Město, Fr. Klapuš, Přelouč, Karel Vilím, Brno a Ferd. Kavka, Praha.

Komise sešla se dvakrát k ústním poradám a sice 25. října 1925 a 27. ledna 1927 a vypracovala tři návrhy, které IV. synodu předkládá k usnesení. Jsou to:

1. návrh oběžníku staršovstvům ve věcech finanční administrativy;
2. návrh oběžníku staršovstvům o změně salární základy;
3. návrh na zřízení všecírkevního stavebního fondu.

Tyto návrhy jsou otištěny v těchto předlohách v části C II. 3. Mimo to jest tam otištěn i návrh na úpravu funkčních platů konseniorů, vypracovaný konseniorem K. Machotkou.

Dále vypracovala komise také koncept přípisu, který má být zaslán zámožnějším členům naší církve a kterým

se žádá o mimořádné dary pro stavební fond. Tento koncept není v této zprávě vytištěn, bude však předložen synodu v rukopisu.

V Praze, dne 25. dubna 1927.

Ferd. K a v k a,
předseda synodní finanční komise.

III. Zpráva odboru pro jednotu v bohoslužbě a učení.

Na posledním synodu byl odbor pro jednotu v bohoslužbě a učení pověřen péčí o další vydání zpěvníku; synodní výbor pak jej pověřil, aby podal dobrozdání o několika učebnicích náboženství. Ustavil se 8. července 1925. Předsedou byl zvolen dr. Ferd. Hrejsa, jednatelem dr. Josef Hromádka. Ostatními členy jsou senior J. Souček, dr. F. Bednář, Vl. Šebesta a Lad. Juren. Odbor konal celkem devět schůzí v Praze. Podal dobrozdání o Prvouce Fr. Kučery, o katechismu V. Vašíře a R. Medka a o knize Po cestách Božích Stan. Čapka. Hlavní pak práci konal, když připravil k tisku II. vydání Zpěvníku českobratrské církve evangelické. Podle prvotního usnesení gen. synodu z r. 1918 měl nový společný zpěvník obsahovati asi 250 písní. Byl pak připraven v 1. vydání o 311 písních. Ale bylo touženo po dalších písních. Čáslavský odbor zpěvníkový vydal Přídavek o 121 písních. Dle usnesení poslední synody byl tento Přídavek nyní ke Zpěvníku připojen a bylo přidáno ještě dalších 10 písní, aby se vyhovělo zvláště bratřím moravským. Čítá tudíž nový zpěvník celkem 442 písní. Snad že počet ten již dostačí skutečné potřebě. Prvé vydání vychází bez nápěvů. Upraveno je tak, aby bylo ve vhodném kapes. formátě. Vydání obstarává Spolek Komenského a nadějeme se, že do shromáždění synody bude již předáno veřejnosti a i formou vyhoví našim potřebám. Další vydání má následovati a má obsahovati vedle textu písní i jednohlasý nápěv. Teprve 3. vydání má obsahovati nápěvy čtverohlasné. Vydání je připraveno tak, aby se mohlo užívat i vydání prvního, doplněného o přídavky. Jsme si vědomi, že vydání zpěvníku, podobně jako katechismu, je věc nejen zodpovědná, nýbrž i nesnadná. Nejen je spojena s mnohou prací a mnohým rozvažováním, ale vždy vyžaduje další úpravu, vždy lepší a dokonalejší. Dosavadní práce jsou jen přípravy k dalšímu jednotnému a dokonalejšímu dílu.

Také byl odbor pověřen dobrozdáním o křtu z nouze. Dobrozdání to bylo předloženo synod. výboru k dalšímu jednání.

Dr. Ferd. Hrejsa.

IV. Zpráva odboru evangelisačního.

Evangelisační odbor synodní konal tři schůze, na nichž provedena řada usnesení:

1. Seniorátní úřady vyzvány, aby podaly zprávu:
 - a) zda v obvodu seniorátu je evangelisační odbor zřízen;
 - b) není-li zřízen, je-li účelno jeho zřízení;
 - c) zda jsou v seniorátě spolupracovníci pro evangelisaci;
 - d) jaký je program evangelisační práce po jednotlivých seniorátech.

Bylo zjištěno, že většinou řídí evangelisaci samy senior. výbory. Na dotazy b, c, d nebylo reagováno.

2. Senioráty dožádány, aby sdělily jména i bydliště všech předsedů resp. zástupců kazatelských stanic. — Této žádosti nebylo vyhověno, takže synodní výbor evangelisační má k dispozici jen adresář kazatelských stanic seniorátu pražského a plzeňského ze starší doby.

3. Usneseno pokusit se o zakoupení „Husova odkazu“ pro účele evangelisační. Kostnická Jednota ale prodej časopisu odmítla.

4. Usneseno opatřiti překlad výtečných brožur francouzských sloužících evangelisaci. Pověření členové však překlad neopatřili a dosud neprovedli.

5. Usneseno uspořádati výňatky z bible vhodné k propagandě evangelického učení. Komise však plán dosud ne-realisovala.

6. Usneseno pokusit se o získání Nových Zákonků zdarma z ciziny. Nebylo však získáno ničeho.

7. Usneseno seznamovati denní listy s naší církevní prací a podávati jim spolehlivé informace o nás. Není nám známo, jak žurnalista pověřený touto prací úkol svůj provedl.

8. Učiněn pokus o zřízení kursu pro evangelisační pracovníky i pro učitele náboženství. Pokus se nezdařil.

9. Nabídnuto sborům, že ústřední výbor vyšle řečníky k případným evangelisačním večerům, které se mají po všech sborech každoročně pořádati. Ani v jednom případě nebyl výbor o řečníka žádán a zdá se, že se evang. večery vůbec nepořádaly.

10. Zjišťována literatura evangelisačního rázu za tím účelem, aby se něco z toho vydalo znovu. Věc není dosud prozkoumána.

11. Doporučeno synodnímu výboru, aby zval žurnalisty k společenským večerům a informoval je o nás.

12. Pražský seniorát žádán, aby brožuru „Z velké doby“ postoupil synodnímu odboru. Nebylo vyhověno z té příčiny,

že z jiných seniorátů není literárních příspěvků, jakož i proto, že podpůrná práce evangelisační v seniorátě pražském se bez oné publikace neobejde.

13. Sepsán a rozšířen nákladem 20.000 výtisků leták br. Machotky k slavnostem sokolským.

15. Usneseno požádati literáty a vědce naše, aby vypracovali vhodné publikace pro misijní pracovníky na tato témata:

- a) Přednáškové dispoice k 6. červenci, 21. červnu, 8. listopadu a 28. říjnu.
- b) Církevní vývoj od křesťanství přes katolicismus k českobratrství.
- c) Smysl českých dějin.
- d) Náboženské a kulturní poslání českého národa.
- e) Náboženství, českobratrství a nacionalismus.
- f) Českobratrství a socialismus.
- g) Učení, zřízení, program a cíl českobratrství.
- h) Apologie českobratrského náboženství vůči atheismu, katolicismu, liberalismu a kulturní reakci.
- i) Abecední kompendium českobratrského náboženství.
- k) Přehled informační literatury poučné o křesťanství a českobratrském náboženství.
- l) Přehled zábavní literatury náboženské hodící se pro českobratrské knihovny.

Na výzvu naši nepřihlásil se ani jeden spolupracovník.

Synodu se doporučuje uvažovati o příčinách očividné nepřítomnosti, s kterou je sledována evangelisace naší církve, a rozhodnouti se, má-li se v té věci dále pokračovati čili nic.

Členy odboru byli: Stan. Čapek, K. Machotka, Kr. Lanštok, J. Jiskra, dr. A. Boháč, O. Opočenský z Ml. Boleslavě.

Stan. Čapek.

V. Zpráva odboru pro sociální práci církevní.

Výbor vypracoval stanovy, které byly synodním výborem schváleny a podle nichž má býti ustaven odbor pro sociální práci v každém sboru resp. seniorátu, aby se konala jednak teoretickým zaujetím stanoviska k současným sociálním proudům, jednak praktickou prací.

Ze seniorátů nedošly zprávy, jak dalece odbory sociální zorganizovány jsou. V seniorátech některých asi polovina sborů odbory zorganizovala.

Ve Velké Praze byla vyvolána v život Sociální ústředna Velké Prahy, jež má za úkol získávati místa nezaměstnaným. Práce jde vpřed za značných potíží a jest překonávati velké neporozumění, ale přece zaznamenává jisté úspěchy. Řídí ji vedle br. Jiskry br. Zahradníček z Král. Vinohradů.

Odbor ústřední uspořádal v zimním období 1925-26 cyklus přednášek všeobecně uvádějících do sociální práce. Přednášeli br. prof. Žilka (dvakráte)), far. Bednář (dvakráte). Přednášky se však nesetkaly se zvláštní pozorností pražského obecnstva.

Církev jmenovala do Sociálního ústavu v Curychu, který byl zřízen v důsledku konference stockholmské, jako korespondenty prof. Žilku, dra Boháče a far. Bednáře.

Předsedou odboru byl dr. Boháč. Jednatelství vedl far. Bednář. Vedle nich zasedají v odboru: dr. Hromádka, far. Šebesta, kons. St. Čapek, far. Jerie; kooptováni byli A. Kučerová-Fišerová z Prahy a far. J. Toul z Č. Budějovic.

Dr. A. Boháč. Dr. F. Bednář.

VI. Zpráva výboru pro styk se zahraničními církvemi.

Členy výboru byli br. sen. Souček, prof. Žilka, prof. Hrejsa a far. Bednář. Kooptován byl br. far. Kašpar. Předsedal br. sen. Souček, jednatelem byl far. Bednář.

K informování širší veřejnosti zahraniční bylo použito listu Brotherhood, vydávaného za redakce br. faráře Kašpara Kostnickou Jednotou.

Vypracován byl organizační řád, kterým má dostati výbor hranice své kompetence jako pomocný výbor církevní. Tento řád předkládáme synodu ke schválení.

Jednotlivými členy byl navázán styk s různými církvemi. Jedná se o vybudování pravidelné tiskové služby, kterou by byla informována veřejnost zahraniční o vynikajících událostech ze života náboženského a církevního u nás. Br. farář Kašpar žádá o zaslání význačných obrázků z církevního života, charakteristických pro zachycení duchovního hnutí posledních let.

Návštěv zahraničních přátel bylo použito k tomu, aby v době třeba krátké získali co možno největší informace o stavu církve návštěvou význačných míst církevních.

Josef Souček, předseda. Dr. Fr. Bednář, jednatel.

Organizační řád Synodního odboru pro styk se zahraničními církvemi.

1. Zahraniční odbor jest pomocný církevní orgán pro pěstování styků s cizinou ve shodě se synodním výborem. Skládá se ze zástupce synodního výboru a čtyř jiných členů volených synodem na dobu až do příštího zasedání synodu. Odbor má právo kooptovati nejvýše dva další členy.

2. Odbor volí ze svého středu předsedu, místopředsedu a jednatele.

3. Úkolem jeho jest pomáhati synodnímu výboru v pěstování styků Českobratrské církve evangelické s církvemi zahraničními. Úkol ten koná následujícími cestami a způsoby:

a) organizuje a koná zpravodajskou službu pro časopisy, církve a jiné organizace zahraniční o význačných událostech a myšlenkových prouděch náboženských v Československé republice, jakož i o poměrech Českobratrské církve evangelické, její práci, možnostech i nesnázích. Ve srozumění nebo na žádost synodního výboru zpracovává a zasílá zprávy o Českobratrské církvi evangelické, určené pro oficiální orgány nebo časopisy církví zahraničních;

b) pečuje ve srozumění se synodním výborem nebo na požádání jeho o organizaci návštěv hostů ze zahraničních církví neb kruhů náboženských, kteří přicházejí nebo by měli býti pozváni, za účelem hlubšího poznání poměrů náboženských v naší církvi i v naší zemi vůbec, aneb-i ke konání přednášek;

c) navrhuje na vyzvání synodního výboru osoby, které by měly a mohly poslány býti v určitých případech na kongresy a jiná shromáždění církví zahraničních nebo k přednáškám o poměrech naší církve a o poměrech náboženských vůbec;

d) činí návrhy synodnímu výboru nebo přímo synodu ve věcech, jež se týkají poměru naší církve k církvím zahraničním a styků s nimi;

e) zpracovává v dorozumění se synodním výborem aneb na jeho žádost projevy pro zahraniční forum, které by vyjadřovaly stanovisko naší církve k názorům v cizině projednávaným ve věcech, jež se týkají našich církví a naší náboženské situace.

4. Poměr odboru k synodnímu výboru mimo ustanovení již v předcházejících člancích uvedená, bude tento: Synodní výbor povoluje náklad na vydání odboru, jež jest spojeno s jeho korespondencí neb jinými pracemi, jakož i na cesty konané ve srozumění se synodním výborem nebo z usnesení synodu. Totéž platí o vydáních spojených s návštěvou cizích hostů u nás.

5. Odbor podává o své činnosti zprávu každému synodu a dává o ní informace synodnímu výboru na jeho požádání.

VII. Zpráva odboru pro stručné vyjádření učení a zásad církve.

Předsedou odboru byl Josef Nešpor, konsenior v Chrudimi, členy F. Kavka, Praha, V. Pokorný, Brno, dr. Hromádka, Praha, a Fr. Hrejsa, Valaš. Meziříčí. Odbor pověřil

vypracováním krátkého vyjádření učení a zásad církve prof. dra Hromádku a doufá, že jeho práce bude ještě včas před synodem vytištěna a jako zvláštní předloha poslána všem členům synodu.

C. NÁVRHY.

I. Návrhy synodního výboru.

1. P ř í s a h a.

Synod se usnáší požádati vládu, aby § 4. zákona ze dne 3. května 1868, č. 33 ř. z., byl doplněn v tom směru, že příslušníci Českobratrské církve evangelické přísahají bez krucifixu a dvou hořících svčec (Dvorský dekret z 21. prosince 1832, č. 2582 sb. just. zák.).

2. Ú h r a d a s y n o d n í c h v ý l o h.

Synod se usnáší hraditi výlohy svého zasedání takto: Celková částka všech výloh se rozpočte na sbory a to podle počtu duší a podle stupnice usnesené synodem vzhledem k platům, jež sborové ze svých vlastních prostředků mají dávatí na služné svých duchovních. Sbory, které podle této stupnice mají dáti svému duchovnímu „plné služné“, posuzují se při rozpočítávání těchto výloh, jako by svému faráři dávaly ročně 28.000 Kč. Jsou-li na takovém sboru dva faráři, jako by jim dohromady dávaly ročně 50.000 Kč. Od částky takto pro každý sbor vypočtené odečte se to, co dotyčný sbor odvedl na sbírkách na všeobecný církevní fond roku 1925 a 1926 a zbytek se každému sboru uloží k doplacení.

3. Řád pro zkoušku a způsobilost zvláštních učitelů (katechetů) českobratrského evangelického náboženství na obecných a občanských školách.

1. Způsobilost státi se zvláštním učitelem náboženství na obecných a občanských školách (katechetou) nabývá se dekretem volitelnosti vikářské nebo farářské.

2. Jestliže by někdo, nemaje takového dekretu, ucházel se o udělení této způsobilosti, musí se podrobiti zvláštní zkoušce z náboženství.

3. Tato zkouška týkati se bude následujících předmětů:
a) znalosti Písma sv.; úvod do knih biblických, obsah jejich, znalost dějin izraelského národa jakož i dobrá znalost vypravování Starého i Nového zákona; znalost proroků, jejich významu i jejich snah jakož i hlavních

náboženských myšlenek knih vyučujících i Starého i Nového zákona;

- b) učení Českobratrské církve evangelické, věrouky i mravouky;
- c) dějin křesťanské církve, zejména doby starokřesťanské a doby reformační;
- d) dobré znalosti nynějších učebních knih náboženství (biblické dějeprawy, katechismy);
- e) znalosti Českobratrské církve evangelické, jejích dějin od tolerance až podnes, jejího složení a zřízení;
- f) znalosti řádu bohoslužebného i církevního zpěvu; nejznámější písně nazpamět i s nápěvy.

4. Při žádosti o zkoušku musí uchazeč prokázati

- a) že s prospěchem absolvoval nějakou střední školu, at' gymnasium nebo reálku nebo ústav učitelský;
- b) že byl nejméně pět let řádným členem Českobratrské církve evangelické, že se účastnil církevního života a že obcování jeho bylo bezúhonné. Synodní výbor může z důležitých příčin dáti dispens od vyžadovaného počtu let členství církevního;
- c) že byl činný aspoň po dva roky v církevní práci buď při subsidiárním vyučování náboženství aneb v Nedělní škole.

Jako průkaz o těchto dvou posledních podmínkách bude mu předložiti v zapečetěné obálce osvědčení příslušného faráře a rovněž i doporučení příslušného konseniora.

5. Po zkoušce s prospěchem vykonané může obdržeti vysvědčení způsobilosti katechetské, ale jen když dosáhl věku nejméně 24 let.

6. Jestliže by ucházel se o způsobilost katechetskou někdo, kdo ještě nebyl pět let řádným členem českobratrské církve, aneb nepůsobil nejméně dvě léta ve výpomocné práci vyučovací, může býti výjimečně ke zkoušce sice připuštěn, ale po zkoušce musí doplniti at' dobu řádného členství nebo dobu výpomocné práce tím, že bude vyučovati náboženství subsidiárně. Teprve tenkrát, osvědčí-li se v působení vyučovacím, může mu býti vydán dekret způsobilosti.

7. Rovněž i může ke zkoušce býti připuštěn uchazeč mladší než 24 let, ale než dostane dekret způsobilosti, musí rovněž do 24. roku vyučovati náboženství subsidiárně.

II. Návrhy odborů zvolených na třetím synodu.

1. Návrh odboru pro úpravu církevního zřízení.

Odbor navrhuje synodu tyto změny v dosavadním církevním zřízení ze dne 8. února 1922 č. 64. Sb. z. a n.:

- § 1. a 2. dostanou společný nadpis: „Název a historický vývoj církve.“
- § 3. Prvý odstavec se nahradí tímto novým zněním: „K českobratrské církvi evangelické mohou patřiti evangelici jiné národnosti, kteří uznají zásady a zřízení českobratrské církve evangelické. Práva a povinnosti členů mohou býti také poskytnuty evangelíkům jiných konfesí.“
- Na konec se připojí jako odstavec třetí: „Evangelické sbory v cizině mohou se připojiti duchovně k českobratrské církvi evangelické, uznají-li zásady a zřízení této církve a neodporují-li tomu zákony jejich země.“
- § 4. Na konec se přidá tato věta: „Zkrácený název této církve je také církev českobratrská.“
- § 5. Místo „k ní přistouplé“ se dá „do církve přijaté (§ 45, 5).“
- § 6. a 7. Beze změny.
- § 8. Místo „podle předpisu“ se dá „podle předpisů.“
- § 9. a 10. Beze změny.
- § 11. Na konec se připojí tato věta: „Prázdné lístky se počítají mezi platně odevzdané hlasy.“
- § 12, 13. a 14. Beze změny.
- § 15. Místo slov „předsedou příslušné schůze a zapisovatelem aneb jiným členem na schůzi přítomným“ se vloží „farářem a dvěma staršími.“
- § 16. a 17. Beze změny.
- § 18. Na konec se přidá tato nová věta: „V takovém případě povolává se na zbytek období náhradník.“
- § 19. a 20. Beze změny.
- § 21. Škrtají se slova „nemá faráře, nýbrž“.
- § 22. a 23. Beze změny.
- § 24. odstavec 2. Škrtají se slova „po případě zastupitelstvo.“
- § 25. odstavec 3. se na konci doplní slovy „podle norem synodem stanovených.“
- § 26. odstavec 1. místo slov „všemi potřebnými doklady“ se dá „všemi doklady podle §§ 23. a 24.“; dále místo „si vyžádá potřebné listiny ještě snad nezaslané“ se dá „si vyžádá i případně další potřebné listiny.“
- § 27. Beze změny.
- § 28. Na počátku před slova „ke druhému“ se vsune: „a připojení ke druhému.“
- § 29. odstavec 2. Na konci se připojí: „Farář sboru farního je členem staršovstva sboru filiálního.“
- § 30. odstavec 2. Místo slov: „Kazatelská stanice si volí svůj výbor“ se dá: „Kazatelská stanice koná svá pravidelná shromáždění bohoslužebná a volí si svůj výbor.“ Na konec tohoto odstavce se připojí nová věta:

„Poměr mezi stanicí a mateřským sborem stanoví se zvláštním statutem.“ Na konec celého paragrafu se připojí nový odstavec tohoto znění: „I stanice mohou nabývatí jmění movitého a nemovitého se schválením staršovstva.“

- § 31. Za slova: „v diasporní sbor farní“ se vloží tento přídavek: „pro který platí ustanovení církevního zřízení o sborech farních.“ Vše ostatní se škrtá.
- § 32. Beze změny.
- § 33. Na konec se připojí tato slova: „a podléhá dozoru staršovstev příslušných sborů.“
- § 34. Místo slov „a seniorátní výbory“ se dá „a synodním výborem.“
- § 35. Beze změny.
- § 36. Místo „bydlí“, jež se škrtá, se dá: „má řádné bydliště.“ Na konec tohoto paragrafu se připojí tato věta: „kterýž také rozhoduje v nejistých případech teritoriální příslušnosti.“
- § 37. Beze změny.
- § 38. Místo slov „za rok předcházející... každému z nich vyměřené“ se dá: „v roce předcházejícím před uzavřením účtů za tento rok řádně zapravili příslušné příspěvky sborové a, jsou-li členy církve po delší dobu, i příspěvky za předcházející tři léta svého členství zaplatili.“ Další věta hned na to zníti bude takto: „Členové nově přijatí mohou nabýti práva volebního po uplynutí nejméně jednoho roku, počítajíc od jejich přijetí.“ (slova: „ale staršovstvo může lhůtu tu v jednotlivých případech zkrátiti“ se škrtají.).
- § 39. a § 40. Beze změny.
- § 41. odstavec 3. Za slova „ve shodě se seniorátním výborem“ se dá středník a připojí se: „činí nejméně 24 a nejvýše 70 volených členů.“
- § 42. odstavec c) za slova „a zastupitelstva a“ se dá „revisorů účtů.“
- § 42. odstavec f) bude přestylisován takto: „K výměně nemovitého jmění sboru za movité a naopak, a vůbec ke zcizení nemovitého majetku sborového jakož i movitého majetku, pokud má tento majetek cenu historickou, uměleckou nebo vědeckou, jakož i ke každému novému postavení církevních budov a k vydání převyšujícímu peníz 20.000 Kč, konečně k výpůjčkám, které by převyšovaly polovici ročních příjmů, potřebí jest schválení synodního výboru.“*)

*) Poznámka: Minoritní votum br. K. Vilíma z Brna: § 42. f. zůstane beze změny. Připojí se však k němu na konci tato nová věta: „K vydání, převyšujícímu peníz 50.000 Kč potřebí je schválení synodního výboru.“ V tom smyslu by se pak upravil i § 86, 4 a 5.

- § 43. Beze změny.
- § 44. Zůstane beze změny, jenom ke konci se připojí ještě „a provede ji obdobně podle ustanovení o volbě faráře podle § 73. odst. 2.“
- § 45. bod. 2. Za slova „aby mládež školní i dospívající byla“ se přidá „vyučována náboženství“. Ostatní beze změny. Jen ještě v následující větě se před slova „církevní slavnosti . . .“ přidá slůvko „i.“
- § 45. bod 5. bude zníti takto: „přijímají členy do sboru a vylučovati z církve a oznamovati jména vyloučených okresní správě politické.“
- § 46. Beze změny.
- § 47. odstavec druhý, první věta bude zníti nyní: „Za předsedu volí si staršovstvo buď faráře nebo kurátora, a to na šest let.“ Poslední věta téhož druhého odstavce bude zníti: „Zastupování sboru na venek přináleží faráři nebo kurátorovi.“ A k tomu se připojí tato věta: „Ve sborech uprázdněných, kde byl předsedou staršovstva farář, nastupuje na jeho místo na zbytek období po čas uprázdnění sboru administrátor.“
- § 48. a 49. Beze změny.
- § 50. První věta se mění takto: „Veškeré listiny pravoplatně s připojením úřední pečeti podpisuje farář, kurátor nebo jeho zástupce a ještě jeden člen staršovstva.“ Ostatní beze změny.
- § 51., 52., 53., 54. a 55. Beze změny.
- § 56. Třetí věta se doplní slovy „spolu se staršovstvem“, takže bude zníti: „Nejen sám vyučuje, nýbrž i dozírá spolu se staršovstvem na vyučování.“ Ve druhém odstavci bude za slovem „...odpovědnosti farářovy“ v závorce „(administrátorovy)“.
- § 57. odstavec prvý: slovo „jáhný“ se škrtá; za slova „zkouškou“ se dá „před komisí synodním výborem zřízenou.“ — Celý odstavec druhý („Výjimečně . . . synodním výborem“) se vypustí. — Počátek odstavce třetího bude zníti nyní takto: „Diakoni, kteří po obdržení dekretu diakonského působili úspěšně nejméně pět let a dosáhli nejméně 30 let věku, prokáží-li, že s prospěchem vykonali zkoušku z celé nižší střední školy, mohou býti připuštěni k nové zkoušce . . .“
- § 58. a 59. Beze změny.
- § 60. Ke konci se doplní: „Synod ustanovuje minimum farářova služného, poskytovaného od sboru.“
- § 61. Slovo „jáhnové“ se nahradí slovem „diakoni.“
- § 62. se doplní na konci touto větou: „Byl-li by farář zvolen poslancem nebo senátorem Národního Shromáždění, je povinen opatřit si na svůj náklad v do-

rozumění se staršovstvem do tří měsíců zástupce, kterého schválí příslušný církevní úřad.“

- § 63. odstavec první se na konci doplní takto: „Je-li farář nemocen více nežli jeden rok a podle dobrozdání lékařova potrvá nemoc ještě delší čas a nelze čekati, že by v případě uzdravení mohl práci ve sboru vykonávati, musí se státi dojednání mezi sborem a dotčným farářem, podle něhož buď odeběře se farář na odpočinek, anebo mu sbor umožní povolati vikáře. Toto dojednání nabývá platnosti teprve schválením synodního výboru po slyšení příslušného seniorátního úřadu. Nemůže-li se docílití dohodnutí ani po zakročení seniorátního úřadu, rozhodne synodní výbor.“
- § 63. odstavec druhý se škrtá. Místo něho bude: „Když pominul nárok faráře nebo jeho vdovy a dítek na plat farářský (§ 66.), náleží administrátorovi sboru přiměřená odměna. Na této odměně mohou se sbor s administrátorem dohodnouti prostřednictvím neb souhlasem příslušného konseniora. Nestalo-li se takové dohodnutí, náleží administrátorovi, převzal-li celé obstarávání sboru uprázdněného, jedna třetina základního služného farářského synodem stanoveného (bez trienálek a bez výchovného). Tuto odměnu platí administrátorovi dotčný sbor sám až do tří pětín platu, který sbor ten povinen jest dávatí faráři dle směrnic platových synodem přijatých. Když by ustanovená odměna administrátorova převyšovala tyto tři pětiny, hradí se rozdíl mezi těmito třemi pětinami a odměnou administrátorovou synodním výborem ze státní dotace, pokud takové se církvi dostávati bude. Když by ve sboru vykonával církevní služebnosti vedle administrátora ještě některý jiný kazatel anebo když by si sbor povolal zvláštního kazatele výpomocného, zmenší se v tomto poměru odměna administrátorova. O tom se stane dohodnutí mezi sborem a administrátorem, po případě rozhodne seniorátní výbor.“
- §§ 64., 65., 66. Beze změny.
- § 67. Připojí se tento nový odstavec třetí: „Farář může býti také propuštěn ze služby sborové usnesením synodním na základě návrhu synodního výboru, po zjištění, že za působení jeho sbor hyne, buď pro jeho nezpůsobilost, nebo netečnost anebo jinou v něm ležící příčinu.“
- § 68. Ke konci se připojí nově: „I povolání vikáře může se dítí jen se svolením synodního výboru, leč by dotčný sbor nebo jeho farář nečinil vůbec žádných ná-

roků na jakýkoli doplatek ze státní dotace nebo ústředních církevních prostředků.

Systemisování každého dalšího místa farářského na jednom sboru může se státi, když sbor sám zajistí mu celé jeho služné, jež se však musí rovnati minimálnímu služnému jak se vypočítává dle směrnic pro udílení doplatků ze státní dotace. Mělo-li by se povolití systemisování druhého místa farářského v nějakém sboru, i když plné služné jeho ve sboru tom není zajištěno, může se to státi jen pro takové sbory, které čítají nejméně 2.500 duší a prokáží svou neschopnost celé služné platiti a naléhavou potřebu druhého stálého faráře a zároveň zajistí jemu plat rovnající se 70% celého minimálního farářského platu i se všemi věkovými i dětskými příplatky. Třetí místo farářské s nárokem na příspěvky ze státní dotace může se systemisovati jenom tehdy, čítá-li sbor více než 4.500 duší a prokáže-li se neschopnost sboru vydržovati jej z vlastních prostředků, avšak zajistí-li zároveň sbor i pro tohoto faráře nejméně 80% jeho celkového minimálního příjmu.“

- § 69. Za slova „jsou volitelní jen za vikáře“ se vsune tato nová věta: „Kandidátům mladším, kteří měli aspoň jeden rok praxe, může synodní výbor v naléhavých případech na žádost sboru udělití dispens od vyžadovaného věku.“

Na konci prvního odstavce bude dále vsunuto nově: „Synodní výbor jest povinen zkoumati podle vysvědčení dotyčného kandidáta, zdali jeho všeobecné a odborné vzdělání odpovídá požadavkům, jež církev na své kandidáty úřadu farářského ve svém studijním a zkušebním řádu klade. Není-li toto vzdělání podle zmíněného řádu dostatečné, nemůže synodní výbor jej volitelným prohlásiti a musí takový případ předložiti k rozhodnutí synodu. Ve výjimečných případech při známé vynikající kvalifikaci kandidátově může býti rozhodnutím synodního výboru od této zvláštní zkoušky upuštěno. Tataž ustanovení platí i pro příslušníky Československé republiky, kteří nabyli i všeobecného i odborného vzdělání v cizině a v církvi zahraniční byli ordinováni.

Odstavec druhý se na konci doplní takto: „Ztráta volitelnosti nastává vzdáním se kazatelského úřadu a služby v církvi československé vůbec a převzetím úřadu nebo povolání jiného, leč by na žádost dotyčného synodní výbor se usnesl jej i dále vésti v seznamu volitelných kandidátů farního úřadu.“

- § 70. Beze změny.

- § 71. Místo „jáhnové“ se dá „diakoni“. Na konec se přidá: „Jestliže vikář pracoval na některém sboru 15 let, může býti tím sborem volen se svolením synodního výboru vikářem na doživotí. Volba se koná podle ustanovení § 73. celým sborem.“
- § 72. c) Místo „podle § 71“ se dá „podle § 70“.
- § 73. První odstavec na konci od slov: „Předsedou jejím jest... není zúčastněn“ se změni takto: „Předsedou jejím jest kurátor sboru, je-li předsedou staršovstva, aneb administrátor, byl-li předsedou staršovstva dřívější farář. Byl-li předseda komise spřízněn s některým z kandidátů až do třetího stupně aneb ucházel-li by se administrátor o místo a byl sám předsedou komise, povolá konsenior k řízení volby jiného faráře, který v tom není zúčastněn, anebo některého ze starších sboru.“
- § 73. odstavec čtvrtý, druhá řádka: škrtá se slůvko „jen“.
- § 74. na konci se nově doplní takto: „Zvolený jest povinen podepsati listinu vokační do jednoho měsíce po jejím obdržení aneb oznámiti, proč ji podepsati nechce aneb nemůže.“ Dále „Volba, která do 6 měsíců po vykonání nebyla synodnímu výboru ohlášena k potvrzení, pozbývá platnosti.“
- § 75. Beze změny.
- § 76. druhý odstavec. Slova: „Volby jáhnů potvrzuje seniorátní výbor“ se škrtají. Jest obsaženo v nově stylisovaném § 86, 9.
- § 76. třetí odstavec: za slova „listinou povolací zajištěné“ se vsune „jsou nižší nežli byly v poměru služební doby zajištěny vokační listinou faráři předešlému aneb jsou-li na majetkové poměry sboru nízké.“
- § 77. Beze změny.
- § 78. Za slova „činiti změny ve složení seniorátů“ se dá „anebo rozmnožiti jejich počet“. Za slova „náleží do pravomoci synodu“ se vsune „avšak seniorátní konventy, jichž se změna týká, musí učiniti o tom své vyjádření.“ Věty „K přemístění... posudky“ se škrtají.
- § 79. b) škrtají se slova „a správcové farních úřadů.“
- § 79. Třetí odstavec od konce bude zníti: „Vikáři a učitelé církevních škol a činní diakoni, kteří aspoň tři léta po své zkoušce ve službě církevní ztrávili, jakož i faráři ve výslužbě bydlící atd.“
- § 80. Beze změny.
- § 81. 4. za slova „porad seniorátních“ se vsune „i odborů seniorátních.“

- § 81. 8. bude zníti „usnášeti se o statutech seniorátních, o změnách ve složení seniorátu a o povolání seniorátních vikářů.“
- § 81. 9. za slova „na seniorátní výdaje“ se vsune „jmenovitě na seniorátní vikáře.“
- § 81. 10. bude zníti: „rozhodovati o prozatímních opatřeních seniorátního výboru a usnášeti se o opatření dalším.“
- § 81. 12. na konec prvního odstavce se vsune tato věta: „Když následkem úmrtí aneb odstoupení některého člena výboru seniorátního nastoupí na jeho místo náhradník, trvá jeho funkce až do vypršení šestiletí a na místo jeho volí konvent na zbytek šestiletého období nového náhradníka.“
Na konec druhého odstavce se dá věta: „a ten jména zvolených oznámí ministerstvu školství a národní osvěty.“
- §§ 82., 83., 84. Beze změny.
- § 85. Poslední odstavec se škrtá. (Je obsažen v doplňku § 81. 12.).
- § 86. 5. bude zníti: „zkoumati a schvalovati účty všech sborů a stanic; zkoumati koupě nebo prodeje sborových nemovitostí, posuzovati zamýšlené nové stavby církevní a zasílati posudky a návrhy o tom všem synodnímu výboru k rozhodnutí.“
- § 86. 7. bude zníti: „schvalovati sborové statuty, kromě těch, které souvisejí s utvořením nových sborů, o nichž podává jen posudky.“
- § 86. 9. se škrtá. Místo něho se dá: „zkoumati a potvrzovati volby diakonů.“
- § 87. škrtá se věta: „kdo dovršil 70. rok věku svého, přestává býti konsenorem.“
- § 88. Na konec se dá tento nový doplněk: „Jestliže by některý seniorát žádal, aby celá církev z dotace státní přispívala na plat vikáře, musí se k tomu státi příslušné usnesení synodu.“
- § 89. 1. Na konci se nově doplní: „Činiti návrhy, aby farář nebo vikář, odchází-li ze sboru, byl zproštěn svého úřadu; tento návrh může se však učiniti jen tenkrát, když se konsenior přesvědčil, že dotyčný kazatel neváznul nijak ve svých úředních pracech v dosavadním sboru.“
- § 89. 3. Místo slova „dvakrát“ se dá „jednou“.
- § 89. 4. Škrtá se slovo „jáhnů“.
- § 90. Beze změny.
- § 91. 3. bude zníti: „poslanci volení seniorátními konventy, a to z každého seniorátu do 8 sborů po jednom faráři a jednom starším, do 12 sborů po dvou farářích a

dvou starších a přes 12 sborů po třech farářích a třech starších.“

§ 92. Beze změny.

§ 93. místo „druhý“ se dá „třetí“.

§ 94. 5. na konec se doplní: „zejména o systemisování míst seniorátního vikáře (§ 81, 9; § 88).“

§ 94. po číslici 10. přijde toto nové číslo 11.: „usnášeti se o změnách hranic seniorátů, o rozdělení starých a utvoření nových podle § 78, 2.“

Číslice 11. se mění na 12.

Číslice nová přijde jako 13. s tímto obsahem: „usnášeti se o předpisech studia bohosloveckého (§ 111.).“

§ 95., 96. Beze změny.

§ 97. 5. se na konci doplní takto: „Ti členové synodního výboru, kteří byli znovu zvoleni na příští období, neuvádějí se znovu ve svůj úřad.“

§ 98. 99. Beze změny.

§ 100. na konci se doplní touto novou větou: „Mimo to přísluší seniorovi ku pomoci ve farním úřadě vikář, jehož služné hradí pokladna celocírkevní.“

§ 101. 7. se na konci doplní těmito slovy: „schvalovati zamýšlené nové stavby církevní (plány, rozpočty a úhrady).“

§ 101. 10. se doplní na konci takto: „schvalovati statuty s tím související (§ 86, 7.).“

§ 101. 11. slova „usnášeti se v jednáních disciplinárních podle ustanovení příslušného řádu“ se vynechají.

§ 101. 19. se doplní § 101. 20. tohoto znění: „jednati se školními úřady ve věcech vyučování náboženství na školách obecných, občanských a středních, jakož i při ustanovení zvláštních stálých učitelů náboženství (katechetů).“

§ 102. 4. se doplní na konci: „senior k tomu může delegovati i jiného člena synodního výboru.“

Za § 102. 7. se dodá bod 8. tohoto znění: „vydávati pastýřské listy v dorozumění se synodním výborem.“

§ 103.—109. Beze změny.

§ 110. prvý odstavec se doplní na konci touto větou: „Vyučování náboženství konati se musí na základě Písma svatého a dle knih církví schválených.“

§ 110. odstavec 4. bude začínati takto: „Způsobilost k subsidiárnímu náboženskému vyučování žáků obecných a občanských škol prokáže se zkouškou před konsenorem aneb jeho zástupcem; způsobilost k ustanovení za stálého učitele náboženství (katechety), jakož i způsobilost k vyučování na střední škole....“

§ 110. odstavec 5. bude zníti takto: „Církevní dozor k vyučování náboženství má příslušný farář spolu se star-

šovstvem, na školách středních konsenior a vrchní dozor synodní výbor, který jmenuje inspektora pro školní vyučování a oznámí jeho jméno vrchnímu školnímu úřadu.“

§§ 111.—118. Beze změny.

2. Návrh odboru ústavního na změny ve stanovách Pensijního fondu církevního.

1. V nadpise i všude v textu zamění se slovo „ústav“ slovem „fond“.
2. V § 1., odst. 1. na konci se připojí: „jakož i pozůstalým pohřebné.“
3. Do § 1., za odst. 1. jako nový 2. odstavec se vsune: „Pokud budou duchovní a jejich pozůstalí mítí nárok na odpočivné a zaopatřovací platy dle kongruového zákona ze dne 25. června 1926 č. 122 Sb. z. a n., budou odpočinkové a zaopatřovací platy, plynoucí z pensijního fondu Českobratrské církve evangelické mítí za účel, jmenované kongruové požitky zlepšovati.“
4. V § 4. se vynechá odstavec 6. (nepraktické, ježto neposkytuje pojištěncům nijaké výhody); dle toho vynechá se také v § 18., posl. odst. č. 2. konec od slov „pokud ovšem“
5. § 7., písm. f) bude zníti: „z příspěvků ze státních prostředků, které se celé připojí ke kmenovému jmění; k tomuto jmění se také přidělí celé zápisné, jakož i 10% každoročních členských příspěvků.“
6. § 9. nadpis: „příspěvky“ místo „platy“.
§ 9., odst. 2., č. 1. dodati: „a kromě toho ještě.“
§ 9., předposlední odst. (dole) 150.— Kč (místo 250.— Kč).
7. § 10. nadpis bude zníti: „Odvádění příspěvků.“
§ 10. připojí se nový odst. 2.: „Z dlužné zápisné i roční příspěvky ručí zaměstnavatel i zaměstnanec rukou společnou a nedílnou.“
8. § 11. nadpis bude zníti: „Splatnost příspěvků.“
§ 11. za odst. 3. vsune se nový odstavec 4.: „Vstoupí-li naproti tomu v pololetí člen do výslužby nebo přestane-li z jiného důvodu býti členem pensijního fondu, přestává jeho platební povinnost dnem, kdy mu počala plynouti pense, resp. od následujícího měsíce po tom, kdy přestal býti členem fondu.“
9. § 13., odst. 1., písm. a) na konci bude zníti: „.... připočtená, jakož i dokonaný 60. rok života; nebo
b) trvalá neschopnost ke službě.
U duchovních, kteří mají nárok na odpočivné a zaopatřovací platy podle kongruového zákona ze dne 25. června 1926 č. 122 Sb. z. a n. a kteří potřebují tudíž prů-

kazu o nezpůsobilosti k dalšímu zastávání funkce i po 35leté službě a dokonaném 60. roce věku, nastupuje nárok na poukaz pensijních platů z pensijního fondu Českobratrské církve evangelické teprve současně s přiznáním pensijního nároku podle kongruového zákona.“

10. V § 15., č. 1. připojí se nový (3.) odstavec: „Dovršením 35leté, resp. 40leté doby členské přestává další povinnost k placení pensijních příspěvků.“

Odst. 4. Zaměstnavatel, v jehož službě je takovýto zaměstnanec ustanoven, jest ovšem povinen dále platiti plný členský příspěvek 500.— Kč (§ 9., odst. 2., č. 1. a 2.), resp. 250.— Kč ročně (§ 9., odst. 2., č. 4.).

§ 15., č. 2. bude zníti: „Doba členství činící alespoň půl roku, počítá se za celý rok.“

11. Nadpis § 17. bude zníti: „Kolik činí vdovský plat, vychovávací příspěvky a pohřebné.“

Na konci tohoto § 1. připojí se nový odstavec:

„Pohřebné: Nárok na pohřebné mají: pozůstalý manžel nebo manželka, děti, rodiče nebo sourozenci zemřelého člena, ať zemřel v činné službě nebo na odpočinku. Pohřebné přísluší však pouze takovému oprávněnci, jenž prokazatelně zaplatil pohřební útraty.“

Pohřebné činí čtvrtinu ročních požitků, jež zemřelý z pensijního fondu dostával nebo, zemřel-li v činné službě, čtvrtinu ročních požitků zaopatřovacích, na něž měl v době úmrtí nárok.“

12. § 37. připojí se nový odst. 2.:

„Tímto dnem pozbývají pro Českobratrskou církev evangelickou platnosti „Prozatímné stanovy pensijního ústavu evangelické církve augšb. a helv. vyznání v Rakousku“ (s výhradou ustanovení § 18. stanov Pensijního fondu Českobratrské církve evangelické), jakož i stanovy likvidovavších podpůrných ústavů diecesních v Čechách a na Moravě, vyjmenovaných v § 6., odst. 1., č. 2. stanov Pensijního fondu.“

3. Návrhy finanční komise synodní.

1. Návrh oběžníku staršovstvům ve věcech finanční administrativy.

Bratři a sestry!

Synodní výbor předložil poslednímu synodu tabulky o počtu platících členů, o církevních příspěvcích a o chrámových sbírkách. V těchto tabulkách překvapovala tato fakta:

- a) Procento členů přispívajících k počtu všech duší je poměrně malé, toliko 17%. Teprv asi na 6 duší připadá

jeden člen přispívající, čili jinými slovy: mnozí členové, kteří jsou povinni podle své možnosti přispívati, nepřispívají ničím.

- b) Průměrná výše příspěvků je malá a nestejná. Průměrný příspěvek za r. 1924 na jednu duši připadající v celé církvi činil pouze Kč 14.85, t. j. asi 2 K předválečné. Tato nepatrná obětavost volá do našich řad: Čeští bratři a sestry, na věci království Božího přispíváte málo, kdežto na věci jiné věnujete daleko více. Setrvání na této cestě je nemožné, neboť ohrožuje rozvoj církve.

Synod, přihlížeje k této zarážející a smutné skutečnosti, zvolil ze svého středu zvláštní finanční komisi, která by finanční a hospodářskou stránku našich sborů podrobila bedlivé úvaze, hledala cesty k nápravě a dávala pokyny staršovstvům, která jsou povolána mimo jiné i k tomu, aby „pečovala o hmotnou schopnost sboru, spravovala a rozmnožovala jeho jmění a fondy.“

Finanční komise sešla se ke svým poradám a zasílá Vám pokyny, které platí ovšem jen pro sbory, kde podobná zařízení dosud provedena nejsou:

- a) Každé staršovstvo zvolí ihned ze svého středu finanční komisi, s právem kooptace schopných členů (i mimo staršovstvo) jako důvěrníků pro jednotlivé obvody ve městech a pro jednotlivé vesnice na venkově. Jména členů komise buďtež oznámena seniorátnímu výboru.
- b) Tato komise sestaví především seznam všech členů sboru, kteří mají právo hlasovné a samostatný příjem. Dosud v převážné většině sborů přispíval za celou rodinu jen jeden člen, buď otec nebo matka. Spravedlivé však je, aby na společný náklad na udržování církve přispívali všichni plnoletí, mající své vlastní příjmy. K založení a vedení tohoto seznamu členů doporučujeme systém lístkový.

Každý přijatý člen sboru budiž zapsán na zvláštní líst. Tyto listy buďtež seřaděny abecedně a na ně zapisovány zaplacené příspěvky salární. Tímto způsobem se vždy na první pohled pozná, kdo a kolik platí a kdo neplatí.

Každého měsíce prohlédne starší, jemuž tato práce svěřena, členské listy a upomene ony členy, kteří svůj příspěvek dluží.

Aby seznam členů byl úplný, musí se stále doplňovati. Za tím účelem požádá se na příklad obecní popisní úřad o příslušné sdělení.

- c) Finanční komise sborová sestaví dále každého roku pro staršovstvo rozpočet příjmů a výdání. Bez sestavení řádného rozpočtu a bez výpočtu schodku neví

sbor ani kolik může platiti svému duchovnímu správci, ani kolik musí býti salárem kryto, aby sbor převzatým povinností mohl dostáti. Schodek má zásadně zaplatiti sbor sám a nikdo jiný.

Staršovstvo nechť sboru připomíná, že vlastně všechny potřeby hraditi jest nejprve povinností sboru samého a že nemá spoléhati na podporu odjinud. Právě tímto spoléháním na cizí pomoc ochabla v některých sborech během času účinnost údu, kteří by mnohem více na věci církevní platiti mohli, ale kteří odvykli odváděti příspěvky, jež by odpovídaly jejich majetnosti a platební síle.

- d) Veškerá práce s výpočtem schodku a předpisem salárních příspěvků byla by marnou, kdyby se staršovstvo nestaralo o pravidelné a řádné vybírání předepsaných příspěvků.

Vybírání příspěvků jest důležitou prací presbyterstva a musí se konati s patřičnou obezřelostí. V každém sboru jsou členové zámožní a nezámožní. Někomu jest snadno dáti najednou tisíc, někomu však nesnadno, dáti najednou sto korun. Budiž na tuto stránku tedy vzat náležitý zřetel a budiž salár vybírán od každého tak, jak mu to nejlépe vyhoví. Zvláště doporučujeme jako osvědčený prostředek, aby salár vybírán byl po menších částkách a to buď čtvrtletně anebo měsíčně.

Je proto dobře, když si sbor, v němž jsou lidé navyklí jiné platy odváděti pošt. úřadem šekovým, opatří složenky pošt. úřadu šekového a rozesílá je členům buď měsíčně anebo čtvrtletně. Tímto způsobem plyne do pokladny sborové stálý příjem a zmenší se nedoplatky.

Dále doporučujeme, aby se členům, kteří platí hotově, platy potvrzovaly buď v knížkách salárních anebo potvrzenkou. K tomu cíli mohou se zavésti bloky s průpisným papírem. Kdo peníz přijímá (ať farář, ať presbyter), zapíše placenou částku na list v bloku, otiskne ji na propis a jeden list odevzdá platícímu. Z listů, které v bloku zůstanou, může pak pokladník pohodlně účtovat do knihy pokladní. Finanční komise synodní jest ochotna sborům, které nemají ve svém středu odborníků, opatřiti (na jich náklad), potřebné tiskopisy a poskytnouti jim vůbec radu ve všech věcech účetních a evidenčních.

- e) Sbory, které tak dosud nečiní, upozorňujeme na velikou výhodu, kterou skýtá sboru vydávání Ročenek (Výročních zpráv) a občasné svolávání schůze hlasovných členů.

Výroční zpráva obsahuje přehled důležitějších dat ze života sborového (narození, úmrtí, konfirmování, počet členů). Uvádí cifru placeného saláru a dary, věnované jednotlivci pro účely sborové. Práci mezi mládeží a mezi dospělými, přednášky pro přestoupilé, přednášky o slavnostech Husových a j. Obsahuje také rozpočet a nekrytou potřebu, již nutno na sbor rozvrhnouti.

Všude, kde se výroční zprávy vydávají, pozoruje se zvýšený zájem o práci sborovou. Výborně redigovány jsou Zprávy sborové v Praze, Vinohradech, Žižkově, Brně, Olomouci, Plzni, Kloboukách a jinde. Na požádání zašlou jistě exemplář k nahlédnutí těm sborům, které by chtěly podobného něco zařídit.

Zvláště doporučujeme konání zvláštních slavnostních ročních schůzí. Taková schůze nemá býti pořádána, jak se nyní obyčejně děje, po službách Božích, kdy vše už spěchá domů, zvláště ženy. Pro výroční schůze budtež stanoveny buď svátky, nedělní odpoledne, anebo budtež zařazeny do bohoslužebného pořadu. Jejich program budiž pečlivě uspořádán. Koná-li se schůze mimo bohoslužebný čas, budiž zahájena přednáškou, k níž host cizí budiž pozván; koná-li se v rámci bohoslužebném, budiž zahájena kratším biblickým prolovem místo kázání, pak podány: zpráva o práci sborové a životu, zprávy všech odborů sborových (o Nedělní škole, práci mezi mládeží atd.). Zprávy podávejte předsedové takových odborů. Tím se vzbudí zájem všech. Každá roční schůze má podati obraz veškeré práce sborové.

- f) Dále doporučujeme, aby sborová komise finanční všímala si bedlivě nově přistupujících bratrů a sester a kladla jim při vhodných příležitostech na srdce povinnost přispívat na církev, kterou si dobrovolně vyvolili, která jim chce ochotně sloužiti a která zejména mládeži chce věnovati největší péči.

Synodní komise finanční zasílá tímto první část pokynů. Druhá část, obsahující pojednání o potřebě nové základny salární, bude následovati v nejbližší době. Prosíme Vás, bratři, abyste o námětech uvedených v tomto oběžníku svědomitě a bedlivě uvažovali a věnovali tomu v poradách presbyterstva zvláštní schůzi. Jsme přesvědčeni, že svornou a vytrvalou prací nás všech povzbudí se horlivost členů a hospodářské poměry naše budou brzy ozdraveny.

S bratrským pozdravem:

Finanční komise: (podpisy.) Synodní výbor: (podpisy.)

2. Návrh oběžníku staršovstvům o změně salární základny.

Bratři a sestry!

A. Finanční komise upozorňuje na nutnost vyhledati pro výpočet saláru jinou základnu, než dosavadní. Dcsud se ve většině sborů, zejména venkovských, předepisuje salár na základě daně pozemkové a výdělkové.

Tato základna však nestačí ve městech, kde není rolníků. Naproti tomu jest dnes ve městech i na venkově dosti našich údů, kteří mají značný příjem služební (úředníci), nebo výdělek tovární (dělnictvo), nebo důchod z cenných papírů a vkladních knížek (soukromníci). Při jednostranném užití klíčů daňových by mohli vypadnouti nebo býti nedostatečně postiženi údové, kteří těmto daním nepodléhají. Mimo to daně výnosové neberou úplně zřetel na poplatnou sílu poplatníka (na př. pozemková a činžovní daň nebere zřetel na zadlužení, výdělková, důchodová daň na ostatní majetkové poměry úda). Proto je komise toho náhledu, že by příspěvky měly býti určeny podle hospodářské a poplatní síly údů, která pravidelně je vyjádřena jich důchodem, t. j. příjmem.

Svůj příjem údové většinou znají, mimo to se dá také přibližně odhadnouti.

Jedná se tedy jen o to, aby zásada tato se ve sboru náležitě uplatnila a aby členové naší církve byli vychováni, platiti na církevní potřeby ne podle daní, ale podle svého příjmu. Komise považuje pak za spravedlivé, aby menší příjem byl zatížen méně, větší více, aby bohatí nesli procento vyšší, chudí nižší.

Sazba by mohla zníti (zejména ve sborech městských) takto:

z příjmu od 12.000 Kč do 40.000 Kč ročně	$\frac{1}{2}\%$
z příjmu od 40.000 Kč do 100.000 Kč ročně	1%
z příjmu od 100.000 Kč do 200.000 Kč ročně	$1\frac{1}{2}\%$
z příjmu nad 200.000 Kč ročně	2%

Z této sazby by platila výjimka jen pro osoby s příjmem ročním do 12.000 Kč, které by platily příspěvky dobrovolné.

Staršovstvo za pomoci a podle návrhu zvláštní své finanční komise odhadne příjem každého úda a podle směrníc sborem přijatých rozepíše každému výši jeho příspěvku. O eventuelních námitkách a rozkladech rozhoduje staršovstvo po osobním rozhovoru s dotýcnými údy.

B. Finanční komise nezatajuje si jednu věc, a sice tuto: sebe lepší plány a úmysly nejsou nic platny, jestliže v církvi nebude vanouti duch Boží horlivosti tak, jako vanul

před sty lety v Jednotě Bratrské. Bez lásky, ano bez vroucí lásky k Božím věcem všechna řeč o obětech bude jako měď zvučící a zvonec znějící. Rozhorlemež se tedy, bratří, a pamatujme na potřeby církve s vřelejší láskou než dosud. Nejen v běžném životě, ale i při zvláštních příležitostech, kde Bůh k nám osvědčil zvláštní milost (uzdravení z těžké nemoci, narození zdravého dítěte a j.). Pamatujme na věci Boží i tenkrát, když se chystáme opustiti tento svět. Při pořizování poslední vůle pamatujme i na církev. Tak i naše smrt může býti církvi požehnáním.

C. Vedle potřeb ryze sborových má však církev ještě mnoho jiných naléhavých výdajů, na jichž krytí síla jednoho sboru nestačí. Jsou to zejména potřeby sborů po převratu nově založených. Největším břemenem jsou tu náklady stavební. Nové sbory musí nésti současně břemena tři:

- a) vydržování duchovní správy,
- b) vystavění chrámu Páně,
- c) vystavění fary.

Největším břemenem jsou církevní stavby. Vyžadují veliký kapitál ihned splatný. Není-li po ruce dostatečných fondů (a to není při dnešních cenách nikde), jest potřebí sháněti půjčky. Zápůjčky vyžadují však mimo splátky kapitálu velmi drahého úročení. Tím vznikává trvalé zatížení, pod kterým sbor se často hroutí. Abychom dostali církev z nynější hrozně kalamity stavební, jest potřebí sloučiti veškeré finanční síly církevní a vytvořiti mohutný církevní fond stavební, z něhož by se povolovaly sborům zápůjčky buď zcela bezúročně, anebo aspoň na mírný úrok.

Za tím účelem se doporučuje zařaditi do všech sborových rozpočtů novou položku: pro ústřední fond stavební. Záležitost tato jest tak důležitou, že by se jí měl zabývati synod a učiniti konečné usnesení. Doporučujeme sborům, aby o tom uvažovaly a návrhy v tomto smyslu synodním výborem podané, podporovaly.

D. Všichni, kdož milujeme svou církev, toužíme, aby byla krásná, bez úhony a k požehnání. To ovšem vyžaduje obětí. Naši předkové obětovali své jmění i životy pro pravdu Boží a my, jejich potomci, žijící dnes ve svobodné vlasti a užívající svobody náboženské, měli bychom litovati část svých příjmů na dílo Boží? Důvěrujme pevně Pánu, že jako dosud nakloňoval mnohá srdce mezi námi k obětavosti a účinnosti, i dále bude je nakloňovati a dá jim okoušeti pravdivost Svého slova: „Blahoslavenější je dáti nežli bráti.“

3. Návrh na zřízení všecírkevního stavebního fondu.

Synod českokobratrské církve evangelické v Praze usnáší se zřídit stavební fond všecírkevní. Do tohoto fondu má se sejít ročně na sbírkách sborových nejméně Kč 200.000.—.

Sbírky konati se budou každého roku v měsíci únoru. Zavedením sbírek na všecírkevní fond stavební odpadnou sbírky, konávané pro jednotlivé sbory.

Rozvrh penize na jednotlivé sbory učiní seniorátní konvent a kdyby nezasedal, seniorátní výbor.

Výše příspěvků, jež dlužno sebrati, rozdělí se takto:

Seniorát pražský . . .	Kč 40.000.—	
„ plzeňský . . .	„ 10.000.—	
„ podřipský . . .	„ 18.000.—	
„ poděbradský . . .	„ 18.000.—	
„ královéhradecký . . .	„ 18.000.—	
„ čáslavský . . .	„ 18.000.—	
„ chrudimský . . .	„ 14.000.—	
„ poličský . . .	„ 10.000.—	
„ německobrodský . . .	„ 8.000.—	
„ novoměstský . . .	„ 7.000.—	
„ brněnský . . .	„ 19.000.—	
„ vsetínský . . .	„ 11.000.—	
„ moravskoslezský . . .	„ 9.000.—	Kč 200.000

Rozvrh tento předloží se každému synodu k revisi.

Sbírka rozumí se jednak chrámová, jednak podomní. Sboru ponechává se na vůli, jak obnos, seniorátním konventem naň rozvržený, sebere.

Sebraný peníz zašle každý sbor nejdéle do 15. března seniorátnímu výboru a tento, srovnav sbírky s předpisem, doplní čeho potřebí urgencí u jednotlivých sborů a zašle celý obnos nejdéle do 15. dubna synodnímu výboru v Praze.

Účel fondu. Z všecírkevního fondu stavebního udíleti se budou podpory a půjčky:

a) na novostavby kostelů a far,

b) na nákladnější opravy budov církevních, pokud sbor na ně sám nestačí.

Správa fondu: Fond spravuje synodní výbor a účtuje odděleně. Každému synodu předkládá výkaz o došlých sbírkách a jich rozdělení. Zasedá-li synod, případně rozdělení podpor synodu.

4. Návrh na úpravu funkčních platů konseniorů,

vypracovaný konseniorem K. Machotkou. Návrh tento nemohl již býti v plenární schůzi projednán, ale přece se

předkládá synodu k rozhodnutí v plném znění. Návrh zní takto:

- a) Konsenioři v seniorátech s 10 sbory přídavek ročně Kč 4.200.—. Celkem takové senioráty jsou čtyři: Plzeň, Po-lička, Nové Město, Poděbrady. Náklad by činil ročně Kč 16.800.—.
- b) Konsenioři v seniorátech se sbory nad 10 ročně Kč 4.800. Sem patří všech ostatních devět seniorátů. Náklad by činil Kč 43.200.—.
- c) V seniorátech s počtem duší nad 25.000 přísluší konse-niorům zvláštní přídavek vyrovnávací a to:
 1. při počtu stanic a filiálek pod 30 ročně Kč 1.200.—.
 2. při počtu stanic a filiálek 30 a výše ročně Kč 1.800.—.
 Náklad tohoto vyrovnávacího přídavku by činil pro pražský seniorát Kč 1.200.—, pro plzeňský Kč 1.800.—, úhrnem Kč 3000.—.
- d) Celkový náklad skupiny první Kč 16.800.—
 celkový náklad skupiny druhé „ 43.200.—
 vyrovnávací přídavek „ 3.000.—
 úhrnem Kč 63.000.—

Podle dnešního stavu činí celkový náklad Kč 54.600.—, zvětšuje se tudíž podle této navržené úpravy celkový náklad o Kč 8.400.—.

Podle tohoto návrhu nejnižší přídavek funkční by byl Kč 4.200.— a nejvyšší Kč 6.000.—.

III. Návrhy seniorátních konventů.

Ze seniorátu pražského.

Roku 1926.

1. Konvent žádá synod, aby pečoval, aby v době mezi dvěma synody svolána byla porada, na které by byly prodiskutovány a řešeny důležité otázky církevního a ná-boženského života, na něž zbývá na synodech zpravidla málo času. Porada ta by tak vyjasnila a připravila látku pro synod. Bylo by vůbec žádoucí, aby se našemu církev-nímu životu a práci dostalo nových podnětů.

2. Konvent se usnází pro synod: Církevní úřady naše nechť učiní příslušné kroky u úřadů politických, aby ohlášky snoubenců mohly být ústně neb na vývěsní tabuli farního úřadu vyvěšovány, právě tak jako u úřadu obec-ního nebo okresního.

3. Konvent se usnází na návrhu pro synod: Dítky ro-dičů bezkonfesijních nemají býti křtěny v českokobratrské evangelické církvi, dokud oba rodičové zůstávají mimo členství této církve; výjimku z tohoto pravidla povoliti

může jedině staršovstvo; usnesení o křtu dítek takových přísluší, dokud dítě není zapsáno do matriky, jedině do kompetence sboru, v jehož obvodu rodiče trvale bydlí.

Roku 1927.

4. Konvent seniorátu pražského se usnáší, aby nejbližší synod českobratrské církve evangelické se důrazně zaslabil o důsledné provádění svého usnesení stran *ústřední pokladny* českobratrské církve evangelické, vymezil přesně její rozsah na udržování duchovních pracovníků církve, a žádá zároveň, aby při rozvrhu poplatků vzat byl zřetel netoliko na počet duší, ale i na majetkovou schopnost sborů.

Žádáme synod o zmocnění synodního výboru, aby rozvržený obnos od každého sboru také bezpodmínečně vybral a učinil synodní usnesení, aby tento obnos pravidelně každoročně byl vybírán.

5. Konvent seniorátu pražského se usnáší: Vysluhování sv. Večeře Páně věnujtež bratři duchovní a staršovstva zvláštní péči přípravnými bohoslužbami, zvláštními tomu věnovanými kázáními, pravidelným vysluhováním sv. Večeře Páně i v kazatelských stanicích a kde je to možné i slavením sv. Večeře Páně večer a někdy na místo pravidelných bohoslužeb, aby tak duch křesťanské opravdovosti a bratrství v Kristu ve sborech našich byl šířen a prohlubován. — Usnesení toto se předkládá jako návrh k rozhodnutí synodu.

6. Seniorátní konvent pražský usnáší jako návrh pro synod, aby při Večeři Páně byl zachováván zvyk podávání ze společného kalicha a doporučí, aby Večeří Páně bylo častěji než dosud posluhováno, by zdravotním námítkám se předešlo. Ale připomíná, aby tam, kde presbyterstvo se o tom usnese, vedle společného kalicha bylo vysluhováno těm, kteří si to přejí, individuálními kalichy.

7. Usnesení III. synodu o spojení úřadu farářského a katechetského budiž podle nových zkušeností upraveno v tom smyslu, aby totiž právo rozhodovati o naléhavé potřebě spojení obou úřadů bylo přeneseno na synodní výbor s právem odvolání k synodu.

8. Aby byl prokázán zájem církve o práci mezi mládeží dospělejší a aby tato práce byla co nejtěsněji spjata se skutečnými potřebami naší církve, budiž z prostředků církevního ústředí vydržován pro tuto práci zvláštní sekretář s bohosloveckým vzděláním.

9. Budiž učiněn pokus o zřízení nábožensko-pedagogického kursu buď při Husově fakultě v Praze nebo při misijní škole v Olomouci, v němž by, pokud toho potřeba církve bude vyžadovati, mladí muži a ženy se vzděláním

středoškolským jmenovitě z ústavů učitelských vychová-
vání byli odborně pro vyučování náboženství na obecných
a občanských školách jako katecheti a pro práci mezi
mládeží vůbec.

10. Buďtež v každém seniorátě ustanoveni a konven-
tem zvoleni dozorcí pro vyučování náboženství, jmenovitě
pokud se udílí jinými osobami, nežli faráři sborů. Povin-
ností těchto dozorců jest přesvědčovatí se osobně o stavu
vyučování náboženství ve sborech. Výlohy s visitováním
spojené (cestné) hradí seniorátní pokladna.

Ze seniorátu plzeňského.

Roku 1926.

1. Konvent žádá synodní výbor, Misijní jednotu a všechny
přátele evangelisační práce o všemožnou podporu k tomu
cíli, aby do seniorátu přišli noví pracovníci, faráři a dia-
koní. Také dočasná výpomoc kazatelů či laiků jest nám
vítána.

2. Konvent žádá, aby synod českobř. církve, jenž bývá
svolán na dobu jarní, konal se příště vždy až na podzim
tak, aby seniorátní shromáždění mohla se konati vždy bě-
hem května a června.

3. Konvent navrhuje pro příští synod usnésti se o změ-
ně §§ 44 až 47, odst. 2. círk. zřízení v tom směru, že § 44 bude
napříště zníti takto: „Starší volí se na čtyři léta a mohou
býti opět voleni.“ Následující věta počínající slovy „sbo-
rové shromáždění“ až „třetí rok“ bude škrtnuta. V § 47,
odst. 2. provede se tato změna „za předsedu volí si staršov-
stvo buď kurátora nebo faráře a to na čtyři léta“.

4. Konvent vyslovuje přání, aby výchova diaconů v če-
skobř. církvi nebyla omezována, spíše naopak rozhojněna,
protože veliké sbory, kde členstvo jest chudší, bez těchto
výpomocných sil nyní ani v budoucnosti se obejítí ne-
mohou.

5. V případě nepřítomnosti starších ve schůzi star-
šovstva nastupují náhradníci s plným právem hlasovným
obdobně jako v seniorátním výboru. Úmrtím, odstěhováním
a pod. staršího nastupuje náhradník jako řádný člen star-
šovstva v pořadí, v jakém byl zvolen.

Ze seniorátu podřipského.

Roku 1926.

1. Budiž v souhlasu s příslušnými úřady zřízena v Pra-
ze škola, kterou by po 1 neb 2 roky navštěvovali abiturien-
ti středních škol a ve které by dosáhli schopnosti vy-
učovati českobřatr. ev. náboženství, hraní na varhany, ve-
dení zpěvu, administrativy sborů, účetnictví a pod. Vy-

učování obstarala by na požádání Husova fakulta za přispění místních farářů, učitelů a jiných schopných bratrů (pokud se týče účetnictví a pod.).

2. Konvent vyslovuje přesvědčení, že v zájmu hospodářského osamostatnění a žádoucí neodvislosti církve od státu je třeba, aby otázka zřízení ústřední společné pokladny, jež by hradila všechny osobní výdaje, nebyla pouštěna se zřetele, a žádá synod, aby věc tu vzal znovu v úvahu a jednání na synodu na základě výsledku šetření finanční komise, zvolené na posledním synodu. Spolu vyslovuje požadavek, aby základem pro vyměření platu farářského byla vzata stupnice příjmů státních úředníků s vysokoškolským vzděláním.

3. Konání pravidelných služeb Božích v Karlových Varech se doporučuje zvláště v době lázeňské. Seniorátní shromáždění žádá synod, aby o provedení tohoto návrhu pečoval.

Ze seniorátu poděbradského.

Roku 1926.

1. Konvent českobratrského evang. seniorátu poděbradského uznává nevyhnutelnou potřebu, aby buď utvořením místa cestujícího kazatele pro severní Čechy, nebo povoláním seniorátního vikáře pro seniorát poděbradský odpočteno bylo aspoň částečně křiklavému nedostatku pracovníků v této oblasti.

2. Budiž podrobena revisi a opravě usnesení synodu obsažené ve Zprávě o III. synodu str. 34, odst. 26., týkající se intervence synodního výboru ve prospěch zřízení místa katechety i tam, kde žádaných 18 hodin lze docílit pouze přibíráním škol okolních.

3. Vzhledem k novému způsobu udílení státní dotace budiž podrobena revisi a opravě usnesení synody obsažené ve Zprávě o III. synodu str. 47, odstavec 20.

4. Synod českobratrské církve evang. pracujž o to, aby dbáno bylo rovnoprávnosti, co se týče vyučování českob. evang. náboženství (stanovení času, hodiny atd.).

5. Seznam jmen evangelických rodin z doby toleranční. Bratří farářů spolu se staršími pořídí do příštího konventu seznam našich evangelických rodin od doby toleranční do roku 1830.

6. Válečná léta nechť jsou započítána do pense farářům jako státním úředníkům.

7. Vyskytly se snahy a pokusy přiměti vládu republiky k tomu, aby přeměnila Husovu fakultu, jež jest určena podle své zakládací listiny k výchově duchovních pro českobratrskou církev evang. v jakousi „vysokou školu bohosloveckých věd“, čímž by církev českobratrská evang. byla

připravena o nejcennější dar, který jí republika dala, jehož ztráta by mohla mítí nejosudnější následky pro církev. Poněvadž jest zřejmo, že tyto snahy byly činěny bez součinnosti synodního výboru, ba snad bez uvědomění ho vůbec o tom, synod vyslovuje své politování nad tímto krokem a ukládá synodnímu výboru, aby jménem celé církve tlumočil na příslušných místech nesouhlas církve s akcí fakulty, znovu vyslovil dík a vděčnost církve státu za zřízení fakulty a aby požádal děkanství fakulty, by tato upustila od těchto snah a loyálně spolupracovala s církví, pro kterou byla zřízena. Tím nebudiž nikterak omezována ochota fakulty k poskytování nejširšího pohostinství posluchačům všech náboženských vyznání.

Ze seniorátu královéhradeckého.

Roku 1927.

1. Návrh pro synod: Synod vyzývá synodní výbor, aby učinil potřebné kroky, by při případném zákonném zavedení předvojenské výchovy nebylo cvičení kladeno na neděle.

2. Návrh pro synod: Synod pověřuje odbor „pro vyjádření učení a zásad církve“, aby sestavil provolání s výzvou k svěcení dne nedělního a proti znesvěcování dne Páně. Výzva ta budiž rozšířena s kazatelen, v časopisech a případně plakáty.

3. Návrh pro synod: Údové církve budťež senioremi církve vyzváni, aby nepohrdali požehnáním při oddavkách a nespokojovali se civilními oddavkami. V tomto projevu budiž poukázáno důrazně na neblahé následky sobectví a požívačnosti, jež se jeví zvláště v omezování počtu dětí z důvodů nemravných, v nelásce k dětem i k výměnkářům. Bří faráři nechť tento pastýřský projev důrazně podporují.

4. Návrh pro synod: budiž zřízeno místo cestujícího kazatele v Liberci pro Liberec a Turnov dle § 58. círk. zřiz.

5. Návrh disciplinárního řádu konvent schvaluje, budiž pouze v § 2. doplněn slovy, že se vztahuje řád ten „na faráře, presbytery i diakony atd.“

6. Návrh pro synod: Synod se usnází k vysvětlení § 45, 8. církevního zřízení: ve sborech, kde spočívá jmění sborové v realitách (polích neb budovách), jež se pronajímají, nemají k jednání pronájmu se týkajícího ve staršovstvu přístupu pokud možno ti členové staršovstev, kteří sami neb jejich blízcí příbuzní do čtvrtého stupně a švagři o nájem usilují. Výše nájmu budiž v souhlase s cenou nájemného v místě obvyklou.

7. Synod se usnází, aby takovým filiálním sborům, které nejsou obsazeny vikářem, nýbrž diakonem nebo jiným schopným a řádně placeným pracovníkem, stano-

vena byla kvota, kterou filiální sbor má přispívat na svého pracovníka s tím, že jeho plat bude doplňován ze státní dotace.

8. Synod zplnomocňuje synodní výbor, aby zakročil u vlády R. Č. S., aby pro mnohé naše novostavby církevní byla poskytnuta větší finanční pomoc k umoření nákladů stavebních a značných dluhů.

9. Návrh pro synod: Okresní polit. úřady bud'tež požádány, aby zasílaly farním úřadům ex offio oddací listy civilních oddavek, kde aspoň jeden snoubenec je českobr. vyznání.

10. Synod zplnomocňuje synodní výbor, aby usiloval u příslušných školních úřadů, aby vyučování náboženství ve středních školách bylo povinné a honorováno i tam, kde je žáků méně než 20.

11. Návrh na synod: Budiž zřízeno při synod. výboru místo faráře pro výchovu mládeže, který by se věnoval cele této veliké práci.

Ze seniorátu čáslavského.

Roku 1927.

1. Budiž při revisi církv. zřízení pamatováno na to, aby byla blíže vymezena funkce náhradníka člena staršovstva (§ 44. církv. zřiz.), o níž církv. zřízení neustanovuje, vstupuje-li náhradník do staršovstva jako řádný člen až tehda, když některý člen staršovstva ubyl, či může-li býti do schůzí zván i za člena, jenž se nemůže té které schůze účastniti. — Slib budiž požadován i od náhradníků současně se slibem staršovstva.

2. Návrh na změnu § 79. církv. zřízení. Necht' zní pozměněně dále: „b) všichni v činné službě jsoucí faráři a správcové farních úřadů příslušného seniorátu, jakož i ti vikáři, kteří jsou duchovními správci na farních sborech na místě farářů.“ — V důsledku toho by zněl § 79., e) odst. 3.: „učitelé církevních škol, jakož i faráři a vikáři ve výslužbě, bydlící v obvodu seniorátu, mají právo poradní.“

3. § 93. církv. zřízení budiž pozměněn v první větě v tomto smyslu: „Synod se svolává každý třetí rok.“

4. Seniorátní shromáždění doporučuje synodu k usnesení, aby členství sborů a duchovních při Pensijním fondu církevním zůstalo nadále jako povinné v platnosti, i přes to, že bude v důsledku nového zákona dotačního částečně o pensijní zajištění duchovních postaráno z prostředků státní dotace duchovenské, a projevuje přání, aby zesilování tohoto fondu byla věnována potřebná péče i nadále. Také necht' synod uváží a usnese dostatečné prostředky donucovací proti těm, kdo svých povinností k Pensijnímu fondu církevnímu náležitě neplní.

5. Synod uvažujž o tom, je-li i nadále nutna instituce tak zvaných nomínelních farářů. Je-li jich třeba, pak račiž synod přesně vymeziti v církevním zřízení jejich právní postavení a poměr k církvi.

6. S „Návrhem disciplinárního řádu“ projevilo sen. shromáždění v zásadě souhlas, určilo však blíže v jednotlivostech svůj názor na věc přijetím podrobného referátu br. faráře G. Ad. Molnára, poukazujícího na potřebu změn a doplňků v 27 bodech, má-li disciplinární řád plně odpovídati zásadám, minulým synodem právě k podnětu z časlavského seniorátu přijatým, a vyhovovati i potřebě církve i požadavkům úpravy obdobných otázek mimo církev, a vyslovuje konvent přání, aby na tyto navrhované změny a dodatky byl vzat zřetel při definitivní úpravě řádu disciplinárního.

7. Synod vezmiž znova v úvahu zřízení společné církevní pokladny, jak původně byla zamýšlena. Neusnese-li se na jejím aktivování, nechť kapitál nynější zatímní pokladny, založené posledním synodem, zůstane netknut, tak aby příspěvky, které do ní sbory odvádějí, i s úroky tvořily základní jistinu budoucí pokladny ústřední. Proti těm sborům, které své platební povinnosti nevyhovují, budiž zakročeno donucovacími prostředky.

8. Příspěvky pro společnou pokladnu, jež se podle usnesení posledního synodu určují sborům na podkladě výloh synodních, buďtež vyměřovány podle vhodnějšího klíče, a to nejlépe určitým procentem (asi 5%) z kvot, jež při zamýšleném aktivování ústřední pokladny před minulým synodem byly sborům v návrhu pro ústřední pokladnu určeny a s nimiž většina sborů projevila souhlas.

9. Synod zvolíž ze svého středu komisi, která by navštívila sbory, v nichž jest nedostatečné porozumění pro vzájemnost a potřeby celé církve (pensionní fond, společná pokladna, Jeronymova jednota atd.), aby tam vysvětlila sboru věc a faráře případně mravně podepřela.

10. Seniorátní shromáždění žádá synod, aby uvažoval o potřebě a pečoval o zavedení vhodných a pro celou církev jednotných ustanovení o postupu proti těm údům, kteří po některých stránkách církevního života (na př. a hlavně opomíjením křtu a konfirmace dětí, odhlašováním dítek z náboženského vyučování školního, nevyžádáním si požehnání církve při zvolení civilního sňatku, reversem při sňatku daným církvi katolické, veřejným pohoršením v církvi, neodváděním církevních příspěvků atd.) porušují své povinnosti k církvi.

11. Seniorátní shromáždění doporučuje synodu, aby bylo zřízeno z prostředků církevních místo dalšího tajemníka pro Svaz českokobratrské mládeže evangelické, aby

práce pro království Boží mezi naší mládeží se ještě více rozvětvila i prohloubila. Sekretář tento měl by především péči o dorost naší mládeže, to jest hned po konfirmaci.

12. Seniorátní shromáždění žádá synod, aby u poslaneckých klubů zakročil, aby byl v naší republice uzákoněn úplný nedělní klid.

13. Jednací řád, platný pro veškerá církevní shromáždění, budiž vytištěn při církevním zřízení a členům synodu synodním výborem při zasílání předloh dodáván.

14. Seniorátní shromáždění upozorňuje, že se nesrovnává s úctou k faktu sloučení obou evangelických historických církví v jednu českokobratrskou církev evangelickou, jestli dosud razítka a pečeti sborů a církevních úřadů, jakož i různé nápisy, nejsou vesměs náležitě přizpůsobeny jménu církve, a žádá synod, aby pečoval o nápravu.

15. Seniorátní shromáždění uznává vhodnost a potřebu vydání tiskopisů pro sborový deník příjmů a vydání, vhodně rubrikovaný v souhlasu s platným formulářem účtů, a navrhuje toto opatření synodu ku provedení.

Ze seniorátu chrudimského.

Roku 1926.

1. Budiž od českokobratrské církve usilováno o to, aby zákon o přísaze byl změněn a aby přísaha byla u všeho občanstva nahrazena slibem s ujištěním o pravdivosti činěných výpovědí i s připomenutím o následcích výpovědí nepravdivých. Slibu nebo prohlášení takovému nechť jest připsán též význam jako má nyní přísaha u církví křesťanských.

2. Při příštím uspořádání sbírek v celé církvi budiž vypisování sbírky pro Husův dům v Praze zastaveno v těch sborech, které příslušnému rozvrhu vyhověly a sbírka budiž obrácena k účelu jinému, nejlépe na práci evangelizační.

3. Konvent navrhuje synodu, aby synodní výbor omezil sbírky na řízené na nutné podniky celocírkevní. Ohledně sbírek druhých synodní výbor zůstává úřadem dohlédacím, ale sbírky pouze doporučuje.

4. Konvent navrhuje synodu, aby se podpora udílela vůbec v celé církvi jen těm studujícím bohosloví, kteří podají osvědčení fakulty, že svá studia pilně konají, anebo zkouškám všem se podrobují.

Ze seniorátu poličského.

Roku 1927.

1. Seniorátní shromáždění navrhuje, aby se synoda rozhodně zasadila, aby Husova čsl. evangelická fakulta boho-

slovecká v Praze zachovala si ráz zákonem jí dosavad zabezpečený.

2. Seniorátní konvent vyzývá synodu, aby učinila důtklivá opatření, aby sbory, které již po mnoho let (Svratouch, Raná osm roků) nemohly získati faráře, byly duchovními obsazeny.

3. Synod ukládá ústřednímu evangelisačnímu odboru, aby vydával letáky a levné spisy rázu vzdělávacího a apologetického, jimiž by bylo čeleno různým náboženským směrům a sektám, vnikajícím do našich sborů, a v nichž zdůvodněn by byl především křest nemluvňátek, svěcení neděle (a ne soboty), naše stanovisko k druhému příchodu Páně a p.

4. Synod žádá Husovu bohosloveckou fakultu v Praze, aby v nynější době, kdy bohoslovci přicházejí přímo z fakulty na uprázdněné sbory, byli tito seznamováni s administrativou sboru, hlavně s věcmi matričními.

5. Synodní výbor se vyzývá, aby dal natisknouti lidové letáky o významu kongruy, neboť naši příslušníci se domnívají, že kongruovým zákonem přestává povinnost placení saláru.

6. Seniorátní shromáždění se usnáší, nedoporučiti synodě bohoslužebnou příručku (návrh) ku schválení, neboť neodpovídá duchu naší zbožnosti.

Ze seniorátu německobrodského.

Roku 1326.

1. Budiž působeno k tomu, aby interkonfesijní zákon z 23. dubna 1925, č. 96. § 6. odst. 2. byl doplněn v ten smysl, aby okresní správa politická oznamující odstup člena, byla povinna současně oznamovati, kam týž odstoupil.

2. Ke konci § 75. církevního zřízení budiž přidáno: „Za nepřijetí povolání jest považováno i to, jestli zvolený farář povolací listinu ode dne vykonané volby do šesti neděl nepodepíše a cestou instancí synodnímu výboru k potvrzení nepředloží.“

Roku 1327.

3. Synod učiniž usnesení se vztahem k § 63, 2. církevního zřízení tohoto znění: „Administrátorovi náleží od sboru dvě pětiny všech příjmů dřívějšího faráře a to i dvě pětiny z paušálu předchozího duchovního.“

4. Synod se žádá, aby potvrdil jednomyslně usnesení seniorátního konventu, podle něhož má se změnití dosavadní název seniorátu „německobrodského“ v název „seniorát tábořský.“

5. Synod se žádá, aby povolil zřízení diasporního farního sboru se sídlem v Kamenici n. Lipou pro kazatelské stanice Kamenicí n. L., N. Etynk a Černovice.

6. Synod zaujmiž za celou církev stanovisko k apoštolskému vyznání víry.

Ze seniorátu novoměstského.

Roku 1926.

1. Vzhledem k těžké hospodářské situaci horského lidu zemědělského budiž snížen sborový příspěvek pro společnou pokladnu na dvojnásobek příspěvku na synod.

Roku 1927.

2. Se zřetelem na dlouhotrvající uprázdňení 5 sborů novoměstského seniorátu a z toho vzniklou kritickou situací, nechť se synod usnese, že tři z vyšších bohoslovců, jež určí synodní výbor, musí se aspoň na nějaký čas ujmouti výpomocné práce v některém z uprázdněných sborů novoměstského seniorátu.

3. Seniorátní konventy budťež konány každý druhý rok, synod každý třetí rok.

4. Synod nechť se usnese na akci za účelem dosažení rovnoprávnosti ve školách ve příčině konfesijních odznaků.

Ze seniorátu brněnského.

Roku 1927.

1. Vzhledem k vzrůstajícímu počtu rozvodů manželských sňatků připomíná synod českobratrským evangelickým manželům, že manželství jest svazkem posvátným, že jest proto manželům žítí životem bohabojným a vystříhati se všeho, co by mohlo zavdati příčinu k jakýmkoli neblahým zjevům v manželství anebo dokonce k rozvodům. Nechať se naši manželé ani v této důležité věci nepřipodobňují k světu, který ve zlém leží.

2. Společná pokladna církevní budiž nastávajícím rokem zrušena, jakmile se sejdou a dobudou všechny dosavadní příspěvky na společnou pokladnu. Tyto příspěvky budťež zkrátka rozděleny hned přímo sborům nesoběstačným pro jejich dotační (sustentační) fondy, které už tu jsou na to, aby zabezpečovaly budoucí schopnost sborů platiti všechny funkční platy. Rozdělení děj se podle vypočteného průměru tak, aby na každý nesoběstačný sbor připadl k tomu účelu stejný díl.

3. Synod vyzviž českobratrské časopisy, aby nepřijímaly inserátů loterních.

4. Synod zvoliž ze sebe pětičlenný agendární výbor, jemuž uloží pokud možno brzké sestavení bohoslužebné knihy českobratrské církve evangelické, jež by potřebám jejím vyhovovala a ji důstojně reprezentovala. Při sestavování této knihy budiž přihlíženo ku klasickým agendám protestantským, řádům Jednoty Českých Bratří, modlit-

bám J. A. Komenského. Za pomůcky bud'tež přibrány i novější agendy evangelických církví zahraničních. Agenda budiž předložena v rukopise synodnímu výboru, příslušným odborem příštího synodu znovu prozkoumána a pakli ji synod schválí, budiž vytištěna na vhodném papíře, vhodným tiskem, nákladem všeobecného církevního fondu.

5. Synod požádejž synodní výbor o ustanovení dvou kolportérů Písma svatého, českobratrských evangelických časopisů a knih a to jednoho pro Čechy, druhého pro Moravu a Slezsko. Dále se synodu ukládá, aby zakročil o zmírnění zákonů o kolportáži náboženských knih a časopisů.

6. V církevním zřízení při jeho revisi bud'tež přesně vymezena práva a povinnosti kazatelských stanic a vypracován podrobný řád organizační.

7. Synod zvolíž ze sebe komisi teologů a pedagogů, kteří by ze stávajících katechismů církvi jeden doporučili anebo vypracovali katechismus nový, jenž by se stal katechismem církve celé a aspoň poznenáhlu byl zaváděn a tím se spělo k jednotě.

Ze seniorátu vsetínského.

Roku 1927.

1. Seniorátní konvent uvádí všem, kteří mají vliv na mladé, ze studií vycházející bohoslovce, ve známost, že většina zdejších 10 farářů mají po nejméně 32 služebních letech za sebou, a že tudíž v dohledné době ke sborům již uprázdněným v Ratiboři a Liptále ještě další sbory uprázdněny budou, a prosí všechny církevní úřady o všemožnou radu a pomoc k jejich obsazení.

Ze seniorátu moravskoslezského.

Roku 1927.

1. Seniorátní shromáždění se usnáší požádati příští synod, aby se znova zabýval otázkou ústřední pokladny a nespokojil se dosavadním systémem fondovým.

2. Synod českobratrské církve evangelické se vyzývá, aby Misijní školu v Olomouci doporučil celé církvi k mravní i hmotné podpoře, kterou škole slibuje seniorátní shromáždění moravskoslezské.

3. Komisi pro revisi církevního zřízení budiž doporučen návrh změny § 91. 3. církevního zřízení v ten smysl, aby místo 3 poslanců farářů a 3 poslanců starších byli z každého seniorátu na synod voleni pouze 2 poslanci faráři a 2 poslanci starší.

4. Seniorátní shromáždění se usnáší, aby práce, která se koná pro náboženskou výchovu naší mládeže školní i dospívající, byla těsněji přičleněna k organizaci církve a

aby za tím účelem zřízeno bylo místo sekretáře pro náboženskou výchovu a církevním zřízením systemisováno.

5. Seniorátní shromáždění upozorňuje synodní výbor na připravený zákon o předvojenské výchově mládeže, podle kterého má se tato výchova konati i v neděli dopoledne. Poněvadž se jedná o povinnou účast mládeže, které tak bude bráněno zákonem navštěvovati služby Boží, nechť synodní výbor včas zakročí na příslušných místech, aby tato předvojenská výchova se nedála v neděli.

IV. Předlohy neprojednané minulým synodem.

(Viz Zprávu o třetím synodu str. 52—53.)

1. Návrh ze seniorátu pražského:

Konvent se usnáší, aby výpomocným kazatelům, kteří neměli možnosti před vydáním a zavedením nového zkušebního řádu vykonati zkoušku diakonskou, ale vykonali již dříve zkoušku podobnou a práci diakonskou nebo kazatelskou po řadu let v církvi naší s úspěchem konali, udělena byla se zřetelem na možnost zkoušky vikářské dispens od zkoušky diakonské. Usnesení toto předkládá se synodu k dalšímu rozhodnutí.

2. Návrh ze seniorátu pražského:

Konvent doporučuje, aby dnes nepoužívané naše školy byly použity k práci sociální. Odkazuje se i synodu.

3. Návrh ze seniorátu pražského:

Konvent sleduje s potěšením rozvoj práce České diakonie a doporučuje mladým sestrám, aby se k této krásné práci hlásily, protože rozvoj jejího díla trpí nedostatkem pracovníků.

4. Dotaz synodního výboru („Třetí synod“, str. 75), zda chrámová sbírka srpnová na misií má býti považována za sbírku pro Misijní jednotu, čili má-li býti sbírka zvláštní.

5. Návrh ze seniorátu podřipského:

Synodní výbor zařídí potřebné kroky, aby údové, vyloučení z českobratrské církve evangelické příslušnými orgány církevními, byli považováni za vyloučené z církve a zbavené příslušnosti k církvi i úřady státními.

(Částečně vyřízen byl tento návrh chystanou změnou v církevním zřízení a pak zásadami bratrské kázně.)

6.—8. Návrhy ze seniorátu poličského:

6. Rodičové, kteří dítě svých křtí nedají nebo své dítě od náboženského vyučování odhlásí, budťež napomenuti, aby tak učinili, v případě neposlechnutí budťež ze sborů vyloučení.

7. Při sloužení křtem sv. dítě budiž přítomen aspoň jeden z rodičů, nebo aspoň osoba, duchovně a nábožensky

tomu dítku nejbližší, poněvadž podstata křtu sv. i učení církve toho vyhledává, a nebudťež nikdy za kmotry brány osoby náboženství římsko-katolického nebo jiného, od českokobratrského naprosto odchylného.

8. Členové, kteří přes všechny upomínky své povinné příspěvky církevní nezapravují, budťež napomenuti, nebo jim odpřeny budťež církevní služby, po případě jim oznámeno, že se sami z církve vylučují.

V. Návrhy synodního výboru vzhledem k postupu a rozvržení prací na synodu.

a) Budťež zvoleny následující přípravné odbory:

I. Odbor ústavní a správní A: přidělí se mu zpráva synodního výboru o věcech ústavních a správních č. 1—6; zpráva a návrh ústavní komise o změnách církevního zřízení, návrh synodního výboru č. 1. a návrhy ze seniorátů: plzeňského č. 3., 5., čáslavského č. 1., 2., 3., 5., chrudimského č. 1., německobrodského č. 2. a 3., novoměstského č. 3., moravskoslezského č. 3., brněnského č. 6.

Za členy se navrhují dr. F. Bednář, dr. Zima, Soukup, far. Šustr, kurátor Havelka z Čáslavě, Limberský, farář Opočenský, Andrlé, starší Kryštůfek, kons. Winkler, starší Dobeš, Vilím, far. Rozbořil.

II. Odbor ústavní B: přidělí se mu zpráva synodního výboru o věcech ústavních a správních čís. 7—16; návrh Řádu disciplinárního; změny stanov pensijního fondu a návrhy ze seniorátů: královéhradeckého č. 5., čáslavského č. 4., 6.

Za členy se navrhují: dr. Lukl, kons. Machotka, Vobořil, Vokoun, Nešpor Josef, Havelka z Radovesnic, Hojný, L. Teplý, far. Mahovský, J. Stehlík, Vašíř, Skalák, A. Winkler, dr. Král.

III. Odbor sborový: přidělí se mu zpráva o sborech a kazatelích, zpráva odboru pro vyjádření našich náboženských zásad, zpráva odboru pro jednotu v bohoslužbě a učení, vyjádření sborů o Příručce bohoslužebné (netištěno), a návrhy seniorátů: pražského č. 1., 2., 3., 6., 7., plzeňského: č. 1., 2., poděbradského č. 1., 5., poličského č. 2., 6., čáslavského č. 10., 13., 14., 15., královéhradeckého č. 2., 4., 9., německobrodského č. 1., 4., 5., 6., novoměstského č. 2., vsetínského č. 1., brněnského č. 4., a z projednaných předloh minulého synodu č. 1., 5., 7. a 8.

Za členy se navrhují: Šlechta, Pohanka, Fleischer, Kulich, Szalatnay, Ženatý, Horký, B. Vávra, Sochor, Matonoha, Drobný, Kotas, Pokorný a dr. Hrejsa.

IV. Odbor pro náboženský život a práci misijní: přidělí se mu zpráva o životě náboženském jakož i zpráva o evangelisaci a misii; dále zpráva odboru sociálního a evangelisačního a ze zprávy o stycích č. 34., 39., 40., a návrhy ze seniorátů: poličského č. 3., pražského č. 5., podřípského č. 3., královéhradeckého č. 3., čáslavského č. 12., brněnského č. 1., 5., a z neprojednaných předloh minulého synodu č. 2., 3., 4.

Za členy se navrhují: Čapek Stan., Otter, Juren Sv. J., Holý (Mochov), Novák, Chvojka, Baštecký, Procházka, Toul, Juřík, Rafaj, Vincourek, J. Čech (Noviči), dr. Boháč.

V. Odbor výchovný: přidělí se mu zpráva o výchově, o schválení náboženských knih, o časopise „Český Bratr“; návrh synodního výboru č. 3., a návrhy ze seniorátů: pražského č. 8., 9., 10., plzeňského č. 4., podřípského č. 1., poděbradského č. 2., 4., 7., čáslavského č. 11., chrudimského č. 4., královéhradeckého č. 1., 10., 11., poličského č. 1., 4., novoměstského č. 4., moravskoslezského č. 2., 4., 5., brněnského č. 3., 7., a z předloh neprojednaných na minulém synodu č. 6.

Za členy se navrhují: Jerie, Holý z Přestic, Kulík, Juren Lad., Vejnar, dr. Švanda, Strítezský, Dvořák, Čech Vlad., Ondruška, farář Urbánek, Machala, Fr. Bula, dr. Žilka a farář Prudký.

VI. Odbor hospodářský A: přidělí se mu ze zprávy o věcech hospodářských č. 1.—7. tabulky o stavbách, o dlužích, o příspěvcích členů a o sbírkách synodním výborem vypsáných, zprávy komise finanční a čtyři její návrhy; dále návrhy ze seniorátů: pražského č. 4., podřípského č. 2., čáslavského č. 7., 8., 9., královéhradeckého č. 8., chrudimského č. 2., 3., novoměstského č. 1., moravskoslezského č. 1., brněnského č. 2.

Za členy se navrhují: Hrozný, A. Chvojka (Plzeň), Šustr Jar., Nešpor Jarolím, Šebesta, Pavlinec, Melzer, J. Vávra, Václavík, farář Dobeš, O. Hrejsa (Jasená), Šolc, Fr. Zbořil, syn. kurátor Kavka.

VII. Odbor hospodářský B: přidělí se mu ze zprávy hospodářské č. 8.—11., návrh platového plánu a směrnic služného i platů pensijních, zprávy účetní i s účty všech fondů synodním výborem spravovaných, zpráva o likvidaci, o pensijním fondu, memorandum z plzeňského seniorátu (v rukopise), otázka příspěvku ze státní dotace pro faráře, kteří zastávají jiný mimocírkevní úřad (v rukopise); a návrhy synodního výboru č. 2., a návrhy ze seniorátů: poděbradského č. 3., 6., čáslavského č. 15., královéhradeckého č. 6., 7., poličského č. 5.

Za členy se navrhuji: Černík, far. Kryštůfek, Kantorek, Kubíček, Urbánek z Plaňan, Vedral, Medek, Nekvinda, Kupka, Hovadík, Burian, Nagy K. a senior Souček.

VIII. Odbor pro styky s jinými korporacemi: přidělí se mu zpráva synodního výboru o stycích krom č. 34., 39. a 40., zpráva odboru zahraničního a návrh jeho statutu.

Za členy se navrhuji: Smetánka, Hájek, Štěpán, Hadač, Řepa, Čapek Josef, Čaha, Lešovský, Kadlec, Staněk, konsenior Švanda, J. Jadrníček.

★

b) Navrhuje se tento program pro zasedání synodu: v prvním sedění dne 20. června o půl 6. hodině večer vyřídí se body programu 1.—9.; dne 21. června dopoledne ať jsou schůze přípravných odborů, které se všechny konají v místnostech Husova domu v Praze II., Jungmannova 15, odpoledne téhož dne o půl 2. hodině druhé sedění synodu, večer pak o půl 8. hodině třetí sedění veřejné s přijetím a řečmi hostů zahraničních; ve středu dne 22. června o půl deváté hodině ráno čtvrté sedění, odpoledne o druhé hod. páté sedění; ve čtvrtek dne 24. června o půl deváté hodině ráno šesté a o 2. hodině odpoledne sedmé sedění, po případě v pátek dne 25. června o půl deváté hodině osmé sedění. Nebudou-li přípravné odbory hotovy se svou prací ve schůzi dne 21. června dopoledne, mohou zasedati dne 22. června večer, anebo se může synod usnésti, aby se jiný vhodný čas poskytl k dokončení jejich práce.

Všecka sedění konají se v modlitebně na Kr. Vinohradech, Korunní třída 62.

Poslanci synodní necht' při všech seděních zaujmou místa v předních lavicích.

Konečně upozorňujeme také, že ve smyslu usnesení minulého synodu uspořádán bude v pondělí 20. června o 20.30 hod. přátelský večer pro všechny členy synodu a jejich přátele. Tento večer konati se bude na Vinohradech v Národním domě na náměstí Mírovém ve velkém sále a je žádoucí, aby všichni členové se tohoto večera zúčastnili.

O B S A H:

Svolání a program synodu	3
Členové synodu	4—10
A. Zprávy synodního výboru	10—159
I. Zřízení a správa církve	10
II. Sbory a kazatelé	22
III. Činnost sborová; náboženský i mravní život udů	27
IV. Vzdělání církve; evangelisace a misie	40
V. Výchova	47
VI. Věci hospodářské	56
VII. Účetní a pokladní zpráva	89
VIII. Zpráva o pensijním fondu	127
IX. Styky s jinými církvemi a korporacemi	134
a) styky s církvemi národnosti československé a s církvemi naší republiky	134
b) styky se zahraničními církvemi a korporacemi	139
c) styky s československými domácími korporacemi	146
X. Likvidace a rozdělení majetku spravovaného evang. vrch. církv. radou ve Vídni	152
XI. Spisy vydané synodním výborem	155
XII. Schválení knih církevních	156
XIII. Zpráva o časopisu „Český Bratr“	157
B. Zprávy odborů zvolených předešlými synody . 159—166	159—166
I. Zpráva komise ústavní	159
II. „ finanční komise	160
III. „ Odborů pro jednotu v bohoslužbě a učení	161
IV. „ Odboru evangelizačního	162
V. „ Odboru sociálního	163
VI. „ Odboru pro styk se zahraničními církvemi	164
VII. „ Odboru pro stručné vyjádření učení a zásad církve	165
C. Návrhy	166—196
I. Návrhy synodního výboru	166
II. „ odborů zvolených na třetím synodu	167
III. „ seniorátních konventů	184
IV. „ na minulém synodu neprojednané	195
V. Návrh synodního výboru vzhledem k postupu a rozvržení práce synodní	196